

ORGANIZACJE CZŁONKOWSKIE **LFOON - SW**

W LATACH 1994 - 2025

**ORGANIZACJE CZŁONKOWSKIE
LUBELSKIEGO
FORUM
ORGANIZACJI
OSÓB
NIEPEŁNOSPRAWNYCH**

—

**SEJMIK
WOJEWÓDZKI**

W LATACH 1994 - 2025

Wydawca:

Lubelskie Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych
– Sejmik Wojewódzki

Opracowanie:

Alicja Jankiewicz
Wiktoria Kwiecień

Foto na okładce:

Kamil Artur Kuliński

Publikacja powstała w ramach projektu:
„Organizacje członkowskie Lubelskiego Forum Organizacji Osób
Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki”

realizowanego w okresie 02.06.2025 r. – 25.08.2025 r.
przez Lubelskie Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych
– Sejmik Wojewódzki.

Zadanie publiczne
finansowane ze środków PFRON przyznanych
przez Samorząd Województwa Lubelskiego

Spis treści

Wykaz skrótów	7
Wstęp	9
I. Organizacje członkowskie Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych w latach 1994 - 2024	10
1. Fundacja „Sprawni Inaczej” Oddział w Lublinie (obecnie: Fundacja na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Tacy Sami”)	18
2. Lubelski Związek Inwalidów Narządu Ruchu	23
3. Lubelskie Stowarzyszenie Ochrony Zdrowia Psychicznego	27
4. Lubelskie Stowarzyszenie Stwardnienia Rozsianego	30
5. Polski Związek Głuchych Oddział w Lublinie	35
6. Polski Związek Niewidomych Oddział Lubelsko Chełmski (obecnie: Polski Związek Niewidomych Okręg Lubelski)	38
7. Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Oddział w Lublinie (obecnie: Polskie Stowarzyszenie Diabetyków – Oddział Wojewódzki w Lublinie)	43
8. Polskie Stowarzyszenie Ludzi Cierpiących na Padaczkę Oddział w Lublinie	56
9. Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Lublinie (obecnie: Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Lublinie)	58
10. Stowarzyszenie Chorych z Przepukliną Oponowo – Rdzeniową Rzeczypospolitej Polskiej	63
11. Stowarzyszenie Grupa Aktywnej Rehabilitacji Rekryteringsgruppen – Region Lubelski	71
12. Stowarzyszenie Rodziców Dzieci z Wadą Serca „Serce Dziecka”	83
13. Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarząd Oddziału Wojewódzkiego w Lublinie (obecnie: Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarząd Oddziału Okręgowego w Lublinie)	126
14. Zamojskie Stowarzyszenie Stwardnienia Rozsianego w Biłgoraju (obecnie: Towarzystwo Aktywności Osób Niepełnosprawnych)	131
15. Stowarzyszenie Ochrony Zdrowia Chorych na Serce i Układ Krążenia w Lublinie (obecnie: Stowarzyszenie Chorych na Serce)	135
16. Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Dzieci Niewidomych i Słabowidzących „Bliżej Świata”	136
17. Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Chełmie	143
18. Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Świdniku (obecnie: Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Świdniku)	146
19. Stowarzyszenie Ruch Osób Niepełnosprawnych „Feniks”	151
20. Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Białej Podlaskiej	155
21. Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Łęcznej (obecnie: Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Łęcznej)	157
22. Integracyjne Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych	167
23. Krasnostawskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych	174

24.	Krańnickie Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci Specjalnej Troski	181
25.	Lubelskie Stowarzyszenie Alzheimerowskie.....	197
26.	Lubelskie Stowarzyszenia Klub Kobiety po Mastektomii (obecnie: Lubelskie Stowarzyszenie Amazonek)	199
27.	Natęczowsko-Kazimierskie Stowarzyszenie „Pomoc Dzieciom Niepełnosprawnym” w Natęczowie	207
28.	Stowarzyszenie Chorych na Astmę Oskrzelową	208
29.	Stowarzyszenie Klub Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Ruchowo	227
30.	Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Ruchowo w Lublinie	231
31.	Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Inteligektualną SONI	237
32.	Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Osób Niepełnosprawnych w Matczynie	243
33.	Stowarzyszenie Wspomagania Osób Niepełnosprawnych „RES SACRA MISER”	245
34.	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Wiara”	251
35.	Integracyjne Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Prometeusz” w Chełmie	252
36.	Katolickie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych w Żelechowie Oddział w Rykach.....	254
37.	Polskie Stowarzyszenie Opieki nad Chorymi ze Stomią Pol - Ilko Oddział w Lublinie.....	255
38.	Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci z Astmą, Chorobami Reumatycznymi, Mukowiscydozą	259
39.	Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych Narządu Ruchu „Promyk” ...	260
40.	Stowarzyszenie Osób ze Stwardnieniem Rozsianym w Zamościu	262
41.	Stowarzyszenie Rodzin Dzieci Niepełnosprawnych „Nasza Szansa”	264
42.	Krajowe Towarzystwo Autyzmu Oddział w Lublinie	267
43.	Podlaskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych	270
44.	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Otwarta Dłoń”	274
45.	Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Tomaszowie Lubelskim (obecnie: Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Inteligektualną Koło w Tomaszowie Lubelskim)	276
46.	Dęblńskie Integracyjne Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych DISON	283
47.	Ogólnopolskie Stowarzyszenie Osób Jąkających Się „OSTOJA”	288
48.	Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Okręgu w Chełmie	289
49.	Towarzystwo na Rzecz Edukacji Niewidomych i Słabowidzących im. Zofii Sękowskiej	291
50.	Parczewskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych ich Rodzin i Przyjaciół „Stokrotka”	292
51.	Stowarzyszenie Rodzin Dzieci z Uszkodzeniem Mózgu „Spero”	298
52.	Stowarzyszenie Integracji Osób z Upośledzeniem Umysłowym „Oligus”	299
53.	Stowarzyszenie ZORZA.....	301

54.	Ogólnopolskie Stowarzyszenie Pomocy Chorym z HCV „Prometeusz” Koło w Lublinie.....	302
55.	Stowarzyszenie Integracyjne „Magnum Bonum”.....	304
56.	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej „Stoneczko” (obecnie: Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Stoneczko”)	305
57.	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Krok za Krokiem”	310
58.	Europejskie Stowarzyszenie Pomocy Poszkodowanym	316
59.	Nałęczowskie Stowarzyszenie Charytatywne	317
60.	Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Hrubieszowie (obecnie: Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelleksualną Koło w Hrubieszowie)	320
61.	Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Rykach (obecnie: Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelleksualną Koło w Rykach).....	323
62.	Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego Oddział w Lublinie	325
63.	Stowarzyszenie Przyjaciół i Rodzin Osób z Zespołem Downa „UKRYTY SKARB” (obecnie: Stowarzyszenie Rodzin Osób z Zespołem Downa „Ukryty Skarb”).....	327
64.	Zamojskie Stowarzyszenie Ochrony Zdrowia Psychicznego	332
65.	Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Otwarty Krąg” w Kurowie ...	334
66.	Europejska Fundacja Opieki	338
67.	Stowarzyszenie Wyrównywania Szans „Radość”	340
68.	Fundacja Alpha	342
69.	Fundacja na Rzecz Chorych na Parkinsona (obecnie: Fundacja Chorób Mózgu).....	346
70.	Fundacja Teatrotterapia Lubelska	348
71.	Lubelskie Stowarzyszenie Osób Chorych na Padaczkę i Ich Przyjaciół „DRGAWKA”	355
72.	Polskie Stowarzyszenie Chorych na NTM UROCONTI (obecnie: Stowarzyszenie „UroConti”).....	360
73.	Fundacja Aktywnej Rehabilitacji FAR Oddział w Lublinie	362
74.	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Rodzinie „Nie-Łatwe Wychowanie”	372
75.	Fundacja M-ART	373
76.	Polskie Forum Warsztatów Terapii Zajęciowej	374
77.	Stowarzyszenie Społeczno Oświatowe „Życ Godnie” w Żalutyniu	376
78.	Fundacja Victor	379
79.	Stowarzyszenie Osób z Niepełnosprawnością i Ich Przyjaciół „ZBYSZKO'	382
80.	Fundacja Centrum Niepełnosprawnych Przedsiębiorców	385
81.	Fundacja Tutorium.....	388
82.	Lubelskie Stowarzyszenie „JESTEŚMY”	390
83.	Stowarzyszenie TO MY w Kraśniku	393
	Zamiast zakończenia	395
	Spis rysunków	396

Wykaz skrótów

ang.	–	język angielski, angielszczyzna
COVID-19	–	(ang. <i>coronavirus disease 2019</i>) – choroba zakaźna układu oddechowego wywołana zakażeniem wirusem SARS-CoV-2
dr	–	doktor
dra	–	doktora
dr hab. med.	–	doktor habilitowany medycyny
dr n. med.	–	doktor nauk medycznych
ds.	–	do spraw
EFS	–	Europejski Fundusz Społeczny
GOPS	–	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
HCV	–	(ang. <i>hepatitis C virus</i>) – wirus zapalenia wątroby typu C
im.	–	imienia
KRS	–	Krajowy Rejestr Sądowy
ks.	–	ksiądz
LFOON	–	Lubelskie Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych
LFOON-SW	–	Lubelskie Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki
LPEC	–	Lubelskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej
łac.	–	Łacina, język łaciński
mgr	–	magister
m.in.	–	między innymi
MOPR	–	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
MOPS	–	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
MPK	–	Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne
NGO	–	(ang. <i>non-governmental organization</i>) – organizacja pozarządowa
NTM	–	nietrzymanie moczu
nr	–	numer
NZOZ	–	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
PCPR	–	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
PECS	–	(ang. <i>Picture Exchange Communication System</i>) – System Wymiany Obrazkowej Komunikacji – system komunikacji alternatywnej i wspomagającej

PFRON	–	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
pn.	–	pod nazwą
POChP	–	Przewlekła Obturacyjna Choroba Płuc
pok.	–	pokój
prof.	–	profesor
pt.	–	pod tytułem
r.	–	rok/roku
PZU	–	Powszechny Zakład Ubezpieczeń
ROPS	–	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
RP	–	Rzeczpospolita Polska
RST	–	Rejestr Stowarzyszeń i Towarzystw
SARS-CoV-2	–	(ang. <i>severe acute respiratory syndrome coronavirus 2</i>) – drugi koronawirus ciężkiego ostrego zespołu oddechowego
SI	–	(ang. <i>Sensory Integration</i>) – terapia integracji sensorycznej
SM	–	(łac. <i>sclerosis multiplex</i>) – stwardnienie rozsiane
SOSW	–	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy
SPSK	–	Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny
Sp. z o.o.	–	Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
SWON	–	Stowarzyszenie Wspomagania Osób Niepełnosprawnych
TVP	–	Telewizja Polska
tzw.	–	tak zwana/y
USA	–	(ang. <i>United States of America</i>) – Stany Zjednoczone Ameryki
WTZ	–	Warsztat/y Terapii Zajęciowej
ww.	–	wyżej wymieniona
ZG	–	Zarząd Główny
ZHP	–	Związek Harcerstwa Polskiego

Wstęp

Szanowni Państwo,

W przestrzeni publicznej i prywatnej, podczas rozmów, debat czy konferencji, coraz częściej mówi się o problemach osób z niepełnosprawnościami, o zmianach, jakie zaszły w postrzeganiu tego środowiska, oraz o rozwiązaniach, które udało się wprowadzić lub te, które nadal wymagają wdrożenia.

Ta dyskusja i rozwiązania jakie zostały wprowadzone lub powinny być dokonane to bardzo pozytywny odległy sukces pełnej determinacji i wyrzeczeń pracy oraz działań organizacji pozarządowych osób niepełnosprawnych.

W ciągu 31 lat funkcjonowania Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki miałam zaszczyt poznać wiele wspaniałych, wrażliwych, odpowiedzialnych i kreatywnych osób – misyjnych liderów oraz zwyczajnych, zaangażowanych członków stowarzyszeń i fundacji, działających na rzecz środowiska osób z niepełnosprawnościami. Wielu z nich zakończyło już swoją działalność społeczną, niestety w Internecie – obecnie najpopularniejszym „banku historycznych informacji” – brak jest o nich wzmianki.

Publikacja dotycząca organizacji będących członkami Forum stanowi pierwszą syntetyczną i skromną próbę przypomnienia oraz utrwalenia pamięci o ich działaniach i historii. W roku 2024 rozpoczęliśmy [prezentację trzydziestoletniej działalności](#) Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki. Obecnie przedstawiamy 83 organizacje członkowskie.

Krótki czas realizacji projektu (90 dni) oraz trudności w dotarciu do materiałów źródłowych sprawiły, że jest to dopiero początek tego przedsięwzięcia. Mamy nadzieję, że aktywnie włączą się Państwo w dalszą jego realizację – poprzez zapoznanie się z materiałem, dodanie komentarzy, uwag i uzupełnień. Bardzo na to liczymy i serdecznie zapraszamy.

Wszystkim, którzy już odpowiedzieli na nasz apel, przesyłając informacje, bardzo, bardzo Dziękujemy.

Alicja Jankiewicz,
Honorowa Prezes
Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki

I. Organizacje członkowskie Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych w latach 1994 - 2024

Lp.	Rok	Nazwa organizacji (w nawiasach uwzględniono zmianę nazwy)	Miejscowość	Status Organizacji
1.	1994	Fundacja „Sprawni Inaczej” Oddział w Lublinie (obecnie: Fundacja na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Tacy Sami”)	Lublin	była organizacja członkowska
2.		Lubelski Związek Inwalidów Narządu Ruchu	Lublin	aktualna organizacja członkowska
3.		Lubelskie Stowarzyszenie Ochrony Zdrowia Psychicznego	Lublin	była organizacja członkowska
4.		Lubelskie Stowarzyszenie Stwardnienia Rozsianego	Lublin	organizacja zakończyła działalność
5.		Polski Związek Głuchych Oddział w Lublinie	Lublin	aktualna organizacja członkowska
6.		Polski Związek Niewidomych Oddział Lubelsko Chełmski (obecnie: Polski Związek Niewidomych Okręg Lubelski)	Lublin	aktualna organizacja członkowska
7.		Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Oddział w Lublinie (obecnie: Polskie Stowarzyszenie Diabetyków – Oddział Wojewódzki w Lublinie)	Lublin	aktualna organizacja członkowska
8.		Polskie Stowarzyszenie Ludzi Cierpiących na Padaczkę Oddział w Lublinie	Lublin	była organizacja członkowska
9.		Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Lublinie (obecnie: Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelleksualną Koło w Lublinie)	Lublin	aktualna organizacja członkowska

Lp.	Rok	Nazwa organizacji (w nawiasach uwzględniono zmianę nazwy)	Miejscowość	Status Organizacji
10.		Stowarzyszenie Chorych z Przepukliną Oponowo – Rdzeniową Rzeczypospolitej Polskiej	Lublin	organizacja zakończyła działalność w województwie lubelskim
11.		Stowarzyszenie Grupa Aktywnej Rehabilitacji	Lublin	aktualna organizacja członkowska
12.		Stowarzyszenie Rodziców Dzieci z Wadą Serca „Serce Dziecka”	Lublin	organizacja zakończyła działalność
13.	1998	Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów Zarząd Oddziału Wojewódzkiego (obecnie: Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarząd Oddziału Okręgowego w Lublinie)	Lublin	była organizacja członkowska
14.		Zamojskie Stowarzyszenie Stwardnienia Rozsianego w Biłgoraju (obecnie: Towarzystwo Aktywności Osób Niepełnosprawnych)	Biłgoraj	była organizacja członkowska
15.		Stowarzyszenie Ochrony Zdrowia Chorych na Serce i Układ Krążenia (obecnie: Stowarzyszenie Chorych na Serce)	Lublin	aktualna organizacja członkowska
16.		Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Dzieci Niewidomych i Słabowidzących „Bliżej Świata”	Lublin	aktualna organizacja członkowska
17.		Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Chełmie	Chełm	organizacja zakończyła działalność
18.		Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Świdniku (obecnie: Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Świdniku)	Świdnik	aktualna organizacja członkowska
19.		Stowarzyszenie Ruch Osób Niepełnosprawnych „Feniks”	Zamość	była organizacja członkowska

Lp.	Rok	Nazwa organizacji (w nawiasach uwzględniono zmianę nazwy)	Miejscowość	Status Organizacji
20.	1999	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Białej Podlaskiej	Biała Podlaska	organizacja zakończyła działalność
21.		Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Łęcznej (obecnie: Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Łęcznej)	Łęczna	aktualna organizacja członkowska
22.	2000	Integracyjne Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych	Urszulin	organizacja zakończyła działalność
23.		Krasnostawskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych	Krasnystaw	aktualna organizacja członkowska
24.		Kraśnickie Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci Specjalnej Troski	Kraśnik	organizacja zakończyła działalność
25.		Lubelskie Stowarzyszenie Alzheimerowskie	Lublin	była organizacja członkowska
26.		Stowarzyszenie Klub Kobiet po Mastektomii (obecnie: Lubelskie Stowarzyszenie Amazonki)	Lublin	aktualna organizacja członkowska
27.		Natęczowsko-Kazimierskie Stowarzyszenie „Pomoc Dzieciom Niepełnosprawnym” w Natęczowie	Natęczów	była organizacja członkowska
28.		Stowarzyszenie Chorych na Astmę Oskrzelową	Lublin	aktualna organizacja członkowska
29.		Stowarzyszenie Klub Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	Janów Lubelski	aktualna organizacja członkowska
30.		Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Ruchowo w Lublinie	Lublin	aktualna organizacja członkowska
31.		Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną SONI	Poniatowa	aktualna organizacja członkowska

Lp.	Rok	Nazwa organizacji (w nawiasach uwzględniono zmianę nazwy)	Miejscowość	Status Organizacji
32.		Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Osób Niepełnosprawnych w Matczynie	Matczyn	organizacja zakończyła działalność
33.		Stowarzyszenie Wspomagania Osób Niepełnosprawnych „RES SACRA MISER”	Gościeradów	aktualna organizacja członkowska
34.		Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Wiara”	Rejowiec Fabryczny	była organizacja członkowska
35.	2001	Integracyjne Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Prometeusz” w Chełmie	Chełm	była organizacja członkowska
36.		Katolickie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych w Żelechowie Oddział w Rykach	Ryki	była organizacja członkowska
37.		Polskie Stowarzyszenie Opieki nad Chorymi ze Stomią Pol - Ilko Oddział w Lublinie	Lublin	była organizacja członkowska
38.		Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci z Astmą, Chorobami Reumatycznymi, Mukowiscydozą	Lublin	organizacja zakończyła działalność
39.		Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych Narządu Ruchu „Promyk”	Tomaszów Lubelski	była organizacja członkowska
40.		Stowarzyszenie Osób ze Stwardnieniem Rozsianym w Zamościu	Zamość	była organizacja członkowska
41.		Stowarzyszenie Rodzin Dzieci Niepełnosprawnych „Nasza Szansa”	Lublin	aktualna organizacja członkowska
42.	2002	Krajowe Towarzystwo Autyzmu Oddział w Lublinie	Lublin	była organizacja członkowska
43.		Podlaskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych	Międzyrzec Podlaski	aktualna organizacja członkowska

Lp.	Rok	Nazwa organizacji (w nawiasach uwzględniono zmianę nazwy)	Miejscowość	Status Organizacji
44.		Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Otwarta Dłoń”	Muratyn	aktualna organizacja członkowska
45.		Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Tomaszowie Lubelskim (obecnie: Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelleksualną Koło w Tomaszowie Lubelskim)	Tomaszów Lubelski	aktualna organizacja członkowska
46.	2003	Dęblińskie Integracyjne Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych DISON	Dęblin	aktualna organizacja członkowska
47.		Ogólnopolskie Stowarzyszenie Osób Jąkających Się „OSTOJA”	Lublin	organizacja zakończyła działalność
48.		Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Okręgu w Chełmie	Chełm	była organizacja członkowska
49.		Towarzystwo na Rzecz Edukacji Niewidomych i Słabowidzących im. Zofii Sękowskiej	Lublin	organizacja zakończyła działalność
50.	2004	Parczewskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych ich Rodzin i Przyjaciół „Stokrotka”	Parczew	organizacja zakończyła działalność
51.		Stowarzyszenie Rodzin Dzieci z Uszkodzeniem Mózgu „Spero”	Lublin	organizacja zakończyła działalność
52.	2006	Stowarzyszenie Integracji Osób z Upośledzeniem Umysłowym „Oligus”	Matczyn	była organizacja członkowska
53.		Stowarzyszenie ZORZA	Tyszowce	była organizacja członkowska
54.	2007	Ogólnopolskie Stowarzyszenie Pomocy Chorym z HCV „PROMETEUSZE” Koło w Lublinie	Lublin	była organizacja członkowska
55.	2008	Stowarzyszenie Integracyjne „Magnum Bonum”	Krasnystaw	była organizacja członkowska

Lp.	Rok	Nazwa organizacji (w nawiasach uwzględniono zmianę nazwy)	Miejscowość	Status Organizacji
56.		Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej „Słoneczko” (obecnie: Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Słoneczko”)	Lublin	aktualna organizacja członkowska
57.		Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Krok za Krokiem”	Zamość	aktualna organizacja członkowska
58.	2009	Europejskie Stowarzyszenie Pomocy Poszkodowanym	Lublin	była organizacja członkowska
59.	2010	Nałęczowskie Stowarzyszenie Charytatywne	Nałęczów	aktualna organizacja członkowska
60.		Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Hrubieszowie (obecnie: Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelleksualną Koło w Hrubieszowie)	Hrubieszów	aktualna organizacja członkowska
61.		Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Rykach (obecnie: Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelleksualną Koło w Rykach)	Ryki	aktualna organizacja członkowska
62.		Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego Oddział w Lublinie	Lublin	aktualna organizacja członkowska
63.		Stowarzyszenie Przyjaciół i Rodzin Osób z Zespołem Downa „UKRYTY SKARB” (obecnie Stowarzyszenie Rodzin Osób z Zespołem Downa „Ukryty Skarb”)	Lublin	aktualna organizacja członkowska
64.		Zamojskie Stowarzyszenie Ochrony Zdrowia Psychicznego	Zamość	była organizacja członkowska

Lp.	Rok	Nazwa organizacji (w nawiasach uwzględniono zmianę nazwy)	Miejscowość	Status Organizacji
65.	2011	Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Otwarty Krąg” w Kurowie	Kurów	aktualna organizacja członkowska
66.	2012	Europejska Fundacja Opieki	Lublin	aktualna organizacja członkowska
67.		Stowarzyszenie Wyrównywania Szans „Radość”	Lublin	organizacja zakończyła działalność
68.	2013	Fundacja Alpha	Lublin	aktualna organizacja członkowska
69.		Fundacja na Rzecz Chorych na Parkinsona (obecnie: Fundacja Chorób Mózgu)	Lublin	była organizacja członkowska
70.		Fundacja Teatrotterapia Lubelska	Lublin	aktualna organizacja członkowska
71.		Lubelskie Stowarzyszenie Osób Chorych na Padaczkę i Ich Przyjaciół „DRGAWKA”	Lublin	aktualna organizacja członkowska
72.		Polskie Stowarzyszenie Chorych na NTM UROCONTI (obecnie: Stowarzyszenie „UroConti”)	Lublin	aktualna organizacja członkowska
73.	2014	Fundacja Aktywnej Rehabilitacji FAR Oddział w Lublinie	Lublin	aktualna organizacja członkowska
74.		Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Rodzinie „Nie-Łatwe Wychowanie”	Lublin	była organizacja członkowska
75.	2015	Fundacja M-ART	Lublin	była organizacja członkowska
76.		Polskie Forum Warsztatów Terapii Zajęciowej	Lublin	aktualna organizacja członkowska
77.		Stowarzyszenie Społeczno-Oświatowe „Życ Godnie” w Żalutynie	Żalutyn	aktualna organizacja członkowska

Lp.	Rok	Nazwa organizacji (w nawiasach uwzględniono zmianę nazwy)	Miejscowość	Status Organizacji
78.	2022	Fundacja Victor	Parczew	aktualna organizacja członkowska
79.		Stowarzyszenie Osób z Niepełnosprawnością i Ich Przyjaciół „ZBYSZKO'	Chełm	aktualna organizacja członkowska
80.	2023	Fundacja Centrum Niepełnosprawnych Przedsiębiorców	Krasnystaw	aktualna organizacja członkowska
81.		Fundacja Tutorium	Lublin	aktualna organizacja członkowska
82.		Lubelskie Stowarzyszenie „JESTEŚMY”	Lublin	aktualna organizacja członkowska
83.	2024	Stowarzyszenie TO MY w Kraśniku	Kraśnik	aktualna organizacja członkowska

1. Fundacja „Sprawni Inaczej” Oddział w Lublinie (obecnie: Fundacja na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Tacy Sami”)

Jedna z dziesięciu założycielskich organizacji członkowskich Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Fundacja „Sprawni Inaczej” w Gdańsku – Oddział w Lublinie.

Lubelski oddział Fundacji „Sprawni Inaczej” z Gdańska został powołany 6 grudnia 1991 roku. W roku 1998 został przekształcony w lubelską Fundację na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Tacy Sami”. Prezesem organizacji od początku jej istnienia jest pani [Dorota Dutkiewicz](#).

Fundacja od 8 grudnia 1993 roku prowadzi Ośrodek Terapeutyczny – placówkę opiekuńczo wychowawczą dla dzieci z niepełnosprawnością intelektualną. 5 grudnia 2005 roku ośrodek otrzymał status placówki specjalistycznej. Placówka świadczy usługi na rzecz dzieci niepełnosprawnych i ich rodzin, całkowicie nieodpłatnie. Ośrodek oferuje czternaście różnych form wsparcia indywidualnego i grupowego w formie stacjonarnej i zdalnej.

Do form stacjonarnych należy: terapia mowy, terapia pedagogiczna, terapia psychologiczno-relaksacyjna, terapia SI, terapia zajęciowa, muzykoterapia z logorytmiką, terapia plastyczna, dogoterapia, hipoterapia, Trening Umiejętności Społecznych oraz Grupa Wsparcia dla rodziców. Nad całością zajęć czuwa wychowawca zajmujący się wsparciem zarówno dzieci, jak i rodzin. Organizowane są też imprezy rekreacyjne i okolicznościowe.

Do form zdalnych należy psychologiczna terapia rodzin, tzw. Wirtualna Poradnia Psychologiczna. Tę ostatnią formę narzuciła, czy wręcz wymusiła pandemia COVID-19. Dzięki zaangażowaniu rodziców dzieci, terapeutów placówki oraz pracy własnej u dzieci – podopiecznych placówki osiągnęte są postępy w funkcjonowaniu, rozwoju psychofizycznym, co przybliża je do integracji ze sprawną częścią społeczeństwa.

Na bazie osiągnięć Ośrodka Terapeutycznego prowadzono kilka autorskich projektów, skierowanych głównie do dzieci z niepełnosprawnością intelektualną, zamieszkujących tereny wiejskie i małych miast oraz do ich rodzin. Były to w szczególności: Akcja „Drzwi Otwarte”, Poradnia na Kótkach, Szkółka Niedzielna.

Pierwszy z projektów skupiał się na jednorazowej pomocy terapeutycznej i wyposażał rodziców we wskazania terapeutów do dalszej terapii w domu.

Poradnia na Kótkach oraz Szkółka Niedzielna były formami systematycznej pomocy terapeutów udzielanej mieszkańcom niepełnosprawnym terenów wiejskich i małych miast w zakresie terapii kompleksowej i sposobu jej prowadzenia. Spotkanie, sesja kończyły się instruktażem dla rodziców. Przeprowadzono wyjazdy do czterech obszarów gmin województwa lubelskiego w ramach Poradni na Kótkach. Z pomocy programu Szkółka Niedzielna dzieci korzystały systematycznie kilkakrotnie w roku na terenie Ośrodka Terapeutycznego. W zakresie instruktażu dla rodziców dzieci z niepełnosprawnościami w ramach współpracy z Radiem

Lublin, przeprowadzono kilka audycji instruktażowych dla rodziców podopiecznych organizacji.

Z inicjatywy Fundacji powstał projekt pod nazwą Bon Terapeutyczny – Nowa Forma Wsparcia Terapii Osób Niepełnosprawnych, Chorych Psychiczenie i z Problemem Niedostosowania Społecznego. Obecnie Fundacja prowadzi bardzo intensywne i wielokierunkowe działania, mające doprowadzić do wdrożenia Bonu Terapeutycznego i upowszechnienia tej alternatywnej formy finansowania placówek III sektora.

Wzruszającym podsumowaniem działań Fundacji była [Gala 30-lecia Ośrodka Terapeutycznego Fundacji na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Tacy Sami”](#), która odbyła się w dniu 6 grudnia 2023 roku.

Wręczono wówczas liczne odznaczenia dla Ośrodka Terapeutycznego Fundacji, jak również dla Prezes Zarządu – Kierownika Ośrodka Terapeutycznego – Pani Doroty Dutkiewicz.

Rys. 1. Pani Dorota Dutkiewicz, Prezes Fundacji Tacy Sami otworzyła Galę Jubileuszową

Prezes organizacji została odznaczona:

- Srebrnym Krzyżem Zasługi. W imieniu Prezydenta RP odznaczenia dokonał Wicewojewoda Lubelski Pan Robert Gmitruczuk.
- Medalem Prezydenta Miasta Lublin „Zasłużony dla Miasta Lublin”. Wręczyła go Pani Pełnomocnik Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych Miasta Lublin, Pani Joanna Olszewska.
- Medalem Prezesa PFRON – przekazał go w imieniu Prezesa PFRON, Pan Kamil Bobek.

- Medal Pamiątkowy przyznany przez Zarząd Województwa Lubelskiego – wręczyła go Pani Małgorzata Romanko, Dyrektor ROPS w Lublinie.

Rys. 2. Pani Dorota Dutkiewicz odznaczona srebrnym Krzyżem Zasługi w imieniu Prezydenta RP.

Rys. 3. Odczyt i przekazanie Pani Dorocie Dutkiewicz Listu Gratulacyjnego od Minister Rodziny i Polityki Społecznej Agnieszki Dziemianowicz-Bąk

Rys. 4. Od lewej stoją: Pani Anna Bieganowska-Skóra - Prezes LFOON-SW, Pani Dorota Dutkiewicz - Prezes Fundacji Tacy Sam, Pani Alicja Jankiewicz – Prezes Honorowa LFOON-SW

Pani Dorota Dutkiewicz otrzymała liczne Listy Gratulacyjne i Życzenia.

Podczas uroczystości wręczono także: medale Prezydenta Miasta Lublin dla pracowników Ośrodka Terapeutycznego i Dyplom Uznania dla Ośrodka Terapeutycznego przyznany przez Wojewodę Lubelskiego.

Fundacja „Sprawni Inaczej” była w LFOON od 1994 r. do 1998 r. Obecnie jest członkiem Związku Stowarzyszeń Forum Lubelskich Organizacji Pozarządowych.

Dane kontaktowe:

Fundacja na Rzecz Osób
Niepełnosprawnych „Tacy Sami”

ul. Narutowicza 74 A

20-860 Lublin

tel. +48 81 532 79 79

e-mail: tacysami@op.pl

https://www.facebook.com/tacysami.lublin/?locale=pl_PL

2. Lubelski Związek Inwalidów Narządu Ruchu

Jedna z dziesięciu założycielskich organizacji członkowskich Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych

W lutym 1989 roku grupa 24 osób ze środowiska osób niesprawnych ruchowo utworzyła Lubelski Związek Inwalidów Narządu Ruchu (LZINR). Stowarzyszenie zostało zarejestrowane 13 marca 1989 roku. Jego członkowie postanowili działać na rzecz poprawy jakości życia osób z tego typu niepełnosprawnością. Celem Związku jest zapewnienie pełnej integracji osób niepełnosprawnych z resztą społeczeństwa poprzez eliminowanie barier oraz dążenie do zapewnienia im równych szans w dostępie do edukacji, pracy, wypoczynku oraz innych aspektów życia społecznego.

Związek zrzesza osoby o różnym stopniu niepełnosprawności spowodowanej schorzeniami narządu ruchu, ale także osoby pełnosprawne, które chcą wspierać ten cel. Związek działa na rzecz obrony interesów osób niesprawnych ruchowo, koncentrując się na ich rehabilitacji, wszechstronnym wsparciu oraz zwiększaniu ich udziału w życiu społecznym, gospodarczym i kulturalnym. Związek aktywnie działa na rzecz zmiany uregulowań prawnych, które zapewnią osobom niepełnosprawnym równość szans, a także dąży do likwidowania barier architektonicznych, komunikacyjnych, psychologicznych i innych, które utrudniają pełną integrację tych osób ze społeczeństwem.

Rys. 5. Małgorzata Mógowska i Andrzej Szałach podczas wernisażu wystawy fotografii

Jednym z kluczowych obszarów działalności Związku jest Punkt Informacji dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin. W ramach tego punktu, członkowie Związku udzielają porad dotyczących wielu aspektów życia osób z niepełnosprawnością. Informują m.in. o działaniach innych stowarzyszeń i organizacji wspierających osoby niepełnosprawne. Oferują także informacje na temat programów finansowanych przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON), takich jak dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych, usuwanie barier architektonicznych, zakup sprzętu ortopedycznego, czy tworzenie miejsc pracy dla osób z niepełnosprawnością. Związek wspiera także osoby niepełnosprawne w zakresie pomocy społecznej, wskazując na instytucje, takie jak MOPR, PCPR, czy regionalne ośrodki polityki społecznej, które oferują wsparcie w różnych formach.

Ponadto, Związek informuje o ulgach i uprawnieniach, które przysługują osobom niepełnosprawnym oraz ich rodzinom, a także doradza w kwestiach związanych z adaptacją mieszkań i pojazdów do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Wydaje informator pt. „ABC osoby z niepełnosprawnościami” w wersji papierowej oraz [internetowej](#).

Rys. 6. Okładki informatora „ABC osoby z niepełnosprawnościami” z lat: 2011, 2013, 2014, 2019, 2023 oraz zrzut z wersji internetowej

Rys. 7. Pamiątkowa fotografia członków Lubelskiego Związku Inwalidów Narządu Ruchu na Rynku w Sandomierzu, 2013 r.

Rys. 8. Małgorzata Mórgowska (druga od lewej w dolnym rzędzie) podczas uroczystości wręczenia Medalu Prezydenta Miasta Lublin

Lubelski Związek Inwalidów Narządu Ruchu od początku swojego istnienia angażuje się w działania mające na celu poprawę jakości życia osób z niepełnosprawnościami, zarówno poprzez wsparcie rehabilitacyjne, jak i przez edukację oraz promocję równych szans w dostępie do usług i instytucji. Jego działalność obejmuje szeroką gamę działań wspierających integrację osób niepełnosprawnych w różnych aspektach życia, a także dostarczanie niezbędnych informacji o możliwościach wsparcia finansowego, prawnego i społecznego.

Ważnym obszarem aktywności LZINR jest rozwój i realizacja aktywnych form turystyki osób z niepełnosprawnościami – poprzez organizację licznych wyjazdów do znanych i atrakcyjnych miejscowości w kraju i za granicą.

Przez wiele lat związek był organizatorem Ogólnopolskiego Turystyczno–Nawigacyjnego Rajdu Samochodowego „Koziołek”, skierowanego do zmotoryzowanych osób niepełnosprawnych. Jednym ze współorganizatorów rajdu był [Bogdan Młynarczyk](#). Od 1998 roku wydarzenie to nosiło imię Zbyszka Mórgowskiego – zmarłego w 1997 roku członka założyciela LZINR i inicjatora tej sportowej imprezy. Ostatni rajd odbył się w 2009 roku.

Aktywność członków organizacji w środowisku osób z niepełnosprawnościami przyczyniła się do powstania innych ważnych organizacji, takich jak: Ogólnopolski Sejmik Osób Niepełnosprawnych (1992 r.) oraz Ogólnopolska Federacja Organizacji Osób Niepełnosprawnych Ruchowo (1999 r.).

LZINR aktywnie uczestniczy w działaniach i projektach realizowanych w ramach Forum. Przedstawiciele Związku wielokrotnie zasiadali we władzach Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki. W latach 1994–1999 [Andrzej Szatach](#) pełnił funkcję Wiceprezesa Forum, natomiast [Tadeusz Ćwikła](#) w tym samym okresie był członkiem Zarządu. Następnie – w latach 1999–2011 – sprawował funkcję Wiceprezesa LFOON-SW.

Członkowie LZINR aktywnie angażowali się również w prace ciał konsultacyjno-doradczych, takich jak Wojewódzka oraz Miejska Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych. Brali aktywny udział w opracowywaniu dokumentów strategicznych, istotnych zarówno dla środowiska osób z niepełnosprawnościami w województwie lubelskim, jak i na szczeblu krajowym. Za swoją działalność zostali uhonorowani Medalami Prezydenta Miasta Lublin oraz samorządu Województwa Lubelskiego.

Dane kontaktowe:

ul. Lubomelska 1/3, pok. 1113

20-072 Lublin

tel.: (81) 742 45 51

e-mail: lzinr@lzinr.lublin.pl

<https://lzinr.lublin.pl/>

3. Lubelskie Stowarzyszenie Ochrony Zdrowia Psychicznego

Lubelskie Stowarzyszenie Ochrony Zdrowia Psychicznego (LSOZP) zostało założone 13 grudnia 1990 roku jako Klub Pacjenta. Jego początkowa misja skupiała się na wsparciu osób chorujących psychicznie, głównie po leczeniu szpitalnym oraz ich rodzin. W pierwszych latach działalności, w ramach Klubu, organizowano spotkania z zakresu psychoedukacji, poradnictwa i wsparcia psychologicznego, które miały na celu pomoc w adaptacji do życia po trudnych doświadczeniach związanych z chorobą psychiczną. W miarę rozwoju organizacji utworzono Ośrodek Wsparcia „Serce”, który z kolei stał się fundamentem dla kolejnych form terapii i wsparcia, w tym działań z zakresu interwencji kryzysowej, które wprowadzono w 2001 roku.

Przez lata działalności, Stowarzyszenie rozszerzało swoją ofertę, dostosowując ją do zmieniających się potrzeb osób dotkniętych kryzysami psychicznymi. Od 2006 roku działa Środowiskowy Dom Samopomocy – Ośrodek Wsparcia „Serce”, który stał się ważnym elementem w integracji osób z zaburzeniami psychicznymi. Stowarzyszenie stworzyło także Ośrodek Psychiatrii Środowiskowej i Psychoterapii Ex CORDIS, który rozpoczął działalność w 2008 roku i z biegiem lat stał się kluczowym elementem w leczeniu osób z poważnymi zaburzeniami psychicznymi, w tym osób z podwójną diagnozą – czyli z chorobą psychiczną oraz problemami z uzależnieniami.

Od samego początku istnienia organizacja ściśle współpracowała z wieloma instytucjami, w tym z administracją publiczną oraz placówkami ochrony zdrowia. Z biegiem lat, wspólne projekty, jak choćby Lubelskie Porozumienie na Rzecz Zdrowia Psychicznego, stały się podstawą do organizacji konferencji, takich jak Forum Psychiatrii Środowiskowej, które umożliwiały wymianę doświadczeń pomiędzy specjalistami, pacjentami i ich rodzinami.

W latach 1994 – 2010 Stowarzyszenie było członkiem LFOON-SW. Aktywnie uczestniczyło w projektach Forum. W ramach współpracy realizowano szkolenia dla kadr pomocy społecznej, przygotowywano konferencje, organizowano aktywności w ramach obchodów „Schizofrenia – otwórzcie drzwi”, Koalicji na Rzecz Zdrowia Psychicznego i Lubelskiego Porozumienia na Rzecz Zdrowia Psychicznego.

Jednym z istotniejszych obszarów działalności LSOZP jest aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi. Stowarzyszenie podejmuje działania, które pomagają osobom zmagającym się z kryzysami psychicznymi wrócić do aktywnego życia zawodowego. Dzięki współpracy z firmą Consultor Sp. z o.o. powstały trzy spółdzielnie socjalne, w których zatrudnienie znalazło 15 osób z problemami psychicznymi. Od 2011 roku organizacja realizuje także specjalistyczne usługi opiekuńcze, które oferują wsparcie i aktywizację w miejscu zamieszkania pacjentów, co pozwala im na codzienne funkcjonowanie w środowisku społecznym i rodzinnym.

Rys. 9. Stoisko zorganizowane przy Placu Władysława Łokietka 1 w Lublinie w ramach projektu „Tęcza”, 2002

Rys. 10. Wizyta delegacji holenderskiej w Forum, 2003 r.

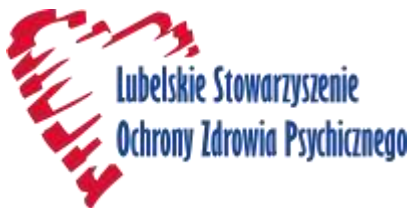
Rys. 11. Artur Kochański podczas szkolenia dla pracowników MOPR, 2003

Stowarzyszenie odgrywa również istotną rolę w szkoleniu kadry medycznej i akademickiej. Współpracuje z Uniwersytetem Marii Curie-Skłodowskiej w ramach projektu „Przyjazny Uniwersytet”, organizując szkolenia i warsztaty dla studentów i pracowników uczelni, mające na celu zwiększenie świadomości na temat pomocy osobom w kryzysach psychicznych.

W 2019 roku Stowarzyszenie rozpoczęło realizację projektu Centrum Zdrowia Psychicznego dla osób z podwójną diagnozą, finansowanego ze środków unijnych. Program oferował kompleksową pomoc terapeutyczną dla osób, które jednocześnie borykają się z poważnymi zaburzeniami psychicznymi i uzależnieniami. Po zakończeniu projektu opiekę nad tymi pacjentami przejął Ośrodek Ex CORDIS.

Działalność Stowarzyszenia obejmuje szeroki wachlarz usług, w tym Punkt Zgłoszeniowo-Koordynacyjny, Poradnię Zdrowia Psychicznego, Zespół Leczenia Środowiskowego, oddziały dzienne psychiatryczne i rehabilitacyjne, a także szeroką ofertę rehabilitacji neuropsychologicznej i terapii psychologicznych.

Dane kontaktowe:

ul. Gospodarcza 32

20-213 Lublin

tel. [+48 81 746 52 00](tel:+48817465200)

e-mail: poczta@lsozp.org

<https://lsozp.org/>

4. Lubelskie Stowarzyszenie Stwardnienia Rozsianego

Członek - założyciel Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych.

Stowarzyszenie powstało w 1994 roku. Zrzeszało osoby niepełnosprawne ze stwardnieniem rozsianym, zamieszkałe na terenie województwa lubelskiego. Celem organizacji było prowadzenie działań, mających na celu poprawę warunków życiowych i zdrowotnych osób niepełnosprawnych ze stwardnieniem rozsianym oraz dążenie do zwiększania ich uczestnictwa w życiu społecznym, gospodarczym zawodowym i kulturalnym kraju.

Działalność skupiała się na rozwijaniu inicjatyw osób niepełnosprawnych ze stwardnieniem rozsianym w kierunku leczenia i rehabilitacji rozumianych, jako proces osiągania optymalnego funkcjonowania w społeczeństwie.

Rys. 12. Teresa Estko podczas imprezy integracyjnej nad Zalewem Zemborzyckim, 1995

Dzięki aktywności Stowarzyszenia i bardzo intensywnej współpracy z Kliniką Neurologii i Oddziałami Neurologii i Rehabilitacji przez 13 lat do domów mieszkających na terenie województwa lubelskiego obłożnie chorych lub będących w trakcie „rzutu choroby”, wyjeżdżała Specjalna Karetka z ekipą medyczną w składzie: specjalista neurolog, psycholog, rehabilitant, laborantka i członek zarządu stowarzyszenia. Niestety reforma służby zdrowia uniemożliwiła kontynuację tej formy opieki medyczno-rehabilitacyjnej i korzystanie z konsultacji medycznej w zależności od potrzeb chorego w Specjalistycznej Przychodni Stwardnienia Rozsianego.

Stowarzyszenie organizowało turnusy rehabilitacyjne, które cieszyły się ogromną popularnością, dawały radość, nadzieję i poczucie bezpieczeństwa. Oprócz zabiegów leczniczo-usprawniających chory uczestniczył w zajęciach rekreacyjno-kulturalnych, przygotowanych przez członków Stowarzyszenie. Zmiana w przepływie środków finansowych na organizację turnusów, wymusiła zakończenie tej formy wsparcia.

Inną formą działalności była organizacja szkoleń dla osób niepełnosprawnych ze stwardnieniem rozsianym, ich rodzin i opiekunów oraz szkoleń, podnoszących kwalifikacje zawodowe pracowników socjalnych domów pomocy społecznej. Popularyzacja wiedzy o samej chorobie, metodach leczenia i możliwościach samopomocy były bardzo przydatne dla środowiska osób zmagających się z tą chorobą.

Wśród członków było wiele uzdolnionych osób. Organizowano spotkania poetyckie i wystawy plastyczne, prezentujące ich twórczość.

Rys. 13. Barbara Szalak, „Stara aleja”, kredka olejowa, 2000

Lubelskie Stowarzyszenie Stwardnienia Rozsianego redagowało i wydawało własne czasopismo „Promyk nadziei”. Pomysłodawczynią i redaktorką tego medium była Prezes Stowarzyszenia Teresa Estko. Publikowała w nim artykuły i swoje wiersze. Celem wydawnictwa było przekazywanie informacji istotnych dla środowiska osób chorujących na stwardnienie rozsiane o nowościach w leczeniu choroby, możliwościach samopomocy oraz docieranie z tym przekazem nie tylko do osób niepełnosprawnych i ich rodzin, ale również do społeczności lokalnej.

Rys. 14. Okładka oraz spis treści Kwartalnika Lubelskiego Stowarzyszenia Stwardnienia Rozsianego „Promyk Nadziei”, Nr 26/01, Lublin 2001

Istotny wymiar edukacyjno-informacyjny miało ważne cykliczne wydarzenie z udziałem władz miasta i województwa – „Dzień wiedzy o SM”, kierowane do mieszkańców Lublina, organizowane przez Stowarzyszenie przed budynkiem Ratusza Miasta Lublin. W trakcie uroczystego spotkania przy stoisku stowarzyszenia, można było spotkać się i porozmawiać z profesorami i lekarzami neurologami, psychologiem, kupić twórczość osób niepełnosprawnych – obrazy i grafiki, zapoznać się z literaturą dotyczącą stwardnienia rozsianego, uzyskać informacje o działalności Stowarzyszenia i dokonać bezpłatnych pomiarów: ciśnienia tętniczego czy poziomu glukozy we krwi.

Działalność Lubelskiego Stowarzyszenia Stwardnienia Rozsianego przyczyniła się do rozwoju samopomocy wśród osób chorych i ich rodzin oraz do współpracy między organizacjami, zrzeszającymi osoby z różnymi niepełnosprawnościami.

Rys. 15. Stoisko Lubelskiego Stowarzyszenia Stwardnienia Rozsianego podczas spotkania integracyjnego pn. „Niepełnosprawna Rzeczywistość”, 2002

Rys. 16. Dni Stwardnienia Rozsianego, 2003

Teresa Estko była prezesem Lubelskiego Stowarzyszenia Stwardnienia Rozsianego i jednocześnie prezesem Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych. Od momentu powstania Forum przez pierwszych pięć lat istnienia tworzyła jego kształt i konsekwentnie – jako jego Prezes – walczyła o poprawę sytuacji osób z niepełnosprawnościami. [Zmarła 8 grudnia 2018 roku.](#)

W pierwszych latach funkcjonowania LFOON spotkania członków Forum odbywały się w biurze Lubelskiego Stowarzyszenia Stwardnienia Rozsianego przy ul. Królewskiej 10 i ul. Rynek 3. Był to jednocześnie adres rejestrowy związku stowarzyszeń.

Stowarzyszenie działało w latach 1994 – 2007.

Rys. 17. Teresa Estko z figurą Anioła, 2003

5. Polski Związek Głuchych Oddział w Lublinie

Kolejna z dziesięciu założycielskich organizacji członkowskich Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych. Jej przedstawiciele byli członkami Zarządu Forum: w latach 1994 – 1997 Maria Tokarska a od 1999 do 2002 roku Stefan Nowacki.

Polski Związek Głuchych Oddział Lubelski to jedna z najstarszych organizacji pozarządowych działających na terenie województwa lubelskiego. Jego historia sięga sierpnia 1949 roku, kiedy to powstało z inicjatywy grupy zasłużonych działaczy społecznych: Karola Staszica, Anatola Pawłowicza, Marii Jaroszyńskiej, Tadeusza Wojnarskiego, Ludgarda Hendzla i Tadeusza Stempurskiego. Od momentu powstania, Związek stał się ważnym elementem wsparcia dla osób głuchych i słabosłyszących, oferując pomoc w codziennym życiu oraz organizując różnorodne działania rehabilitacyjne.

Główna misja lubelskiego oddziału Polskiego Związku Głuchych to świadczenie specjalistycznej rehabilitacji osób głuchych i słabosłyszących. Związek prowadzi Koła Terenowe i Ośrodki Rehabilitacji i Wsparcia Społecznego Niestyszących w Lublinie, Łukowie, Chełmie i Białej Podlaskiej. Są to miejsca, gdzie osoby z niepełnosprawnością słuchu mogą liczyć na wsparcie w załatwianiu spraw życiowych. Z pomocą tłumaczy języka migowego, asystentów osób niepełnosprawnych oraz innych specjalistów, Związek pomaga pokonać trudności związane z komunikacją i dostępem do usług publicznych. Pomoc ta obejmuje pomoc w kontaktach z urzędami, szkołami, zakładami pracy, a także w sytuacjach wymagających interwencji prawnej czy medycznej.

Działalność Stowarzyszenia wykracza jednak poza czysto techniczne wsparcie. W ramach organizowanych działań społecznych i edukacyjnych, członkowie mogą uczestniczyć w zajęciach sportowych, edukacyjnych, a także w wyjazdach i obchodach różnych świąt. Ważnym elementem działań jest także organizowanie wydarzeń kulturalnych i integracyjnych, które sprzyjają budowaniu wspólnoty i poczucia przynależności. Tłumacze języka migowego towarzyszą wszystkim wydarzeniom, dbając o to, by każda osoba mogła uczestniczyć w życiu społecznym na równych prawach.

Stowarzyszenie szczególną troską obejmuje dzieci i młodzież z wadą słuchu i mowy. W Białej Podlaskiej działa Ośrodek Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży z Niepełnosprawnościami, gdzie dzieci z różnymi dysfunkcjami są objęte specjalistyczną opieką. Wsparcie obejmuje logopedię, psychologię, pedagogikę oraz rehabilitację ruchową, a także terapię psychologiczną dla rodzin. Dzięki takiej kompleksowej opiece, dzieci i młodzież zyskują szansę na lepszy rozwój i samodzielność.

Polski Związek Głuchych Oddział Lubelski, poza bieżącą działalnością, angażuje się także w liczne projekty, które mają na celu poprawę jakości życia osób z niepełnosprawnością słuchu i mowy. Przykładem jest projekt wsparcia psychologicznego dla osób głuchych i słabosłyszących, realizowany podczas pandemii, który umożliwił dostęp do pomocy psychologicznej w okresie

kryzysowym. Dodatkowo, projekt „(nie)PEŁNO(s)PRAWNI Głusi!” miał na celu zwiększenie kompetencji społecznych osób z niepełnosprawnością słuchu i mowy poprzez organizację szkoleń z zakresu obsługi Internetu, savoir-vivre’u, czy zajęć rekreacyjnych i terapeutycznych, jak spływy kajakowe czy warsztaty teatralne.

Związek nie tylko stawia na pomoc bieżącą, ale także angażuje się w edukację i podnoszenie świadomości na temat osób głuchych i słabosłyszących. Prowadzi kursy języka migowego, które są dostępne na różnych poziomach zaawansowania, dając uczestnikom szansę na uzyskanie certyfikatu tłumacza języka migowego. Dzięki tym kursom, zarówno osoby głuche, jak i słyszące, mogą poszerzać swoje kompetencje i lepiej rozumieć potrzeby osób z niepełnosprawnością słuchu.

W 2019 roku organizacja obchodziła swoje 70-lecie. Jubileusz był okazją do refleksji nad ówczesną działalnością i osiągnięciami, a także do uświetnienia tej rocznicy poprzez spotkania, wystąpienia gości, oraz wręczenie wyróżnień dla zasłużonych członków. Uroczystość zgromadziła przedstawicieli instytucji publicznych, którzy docenili rolę Związku w integracji osób z niepełnosprawnościami w życiu społecznym.

Rys. 18. Uroczystość z okazji 70-lecia Polskiego Związku Głuchych Oddziału Lubelskiego, 2019 r.

Najnowszy projekt Związku pn. „Mogę więcej... Społeczna rehabilitacja osób głuchych i słabosłyszących na terenie województwa lubelskiego, Edycja 2024–2027” jest finansowany ze środków PFRON. Okres realizacji projektu to 1 kwietnia 2024 roku – 31 marca 2027 roku. Projekt jest skierowany do 120 osób głuchych i słabosłyszących, mieszkańców województwa lubelskiego. W ramach projektu uczestnicy zostaną objęci grupowym wsparciem psychologicznym, zajęciami z arteterapii oraz rehabilitacją z fizjoterapeutą. Na każdej sesji obecny będzie tłumacz języka migowego, a integralnym elementem projektu jest świadczenie bezpłatnej, indywidualnej pomocy tłumaczy języka migowego. Projekt realizowany

będzie w Terenowych Ośrodkach Rehabilitacji i Wsparcia Społecznego Osób Niestyszających w Lublinie, Białej Podlaskiej, Chełmie i Łukowie.

Polski Związek Głuchych Oddział Lubelski nieustannie dąży do poprawy jakości życia osób z niepełnosprawnością słuchu i mowy. Działa na rzecz ich integracji, wsparcia w codziennych sprawach oraz edukacji, czyniąc życie bardziej dostępnym i pełnym możliwości.

Rys. 19. Wycieczka do Trójmiasta, 12-14 czerwca 2024 r.

Dane kontaktowe:

ul. Jana Sawy 6, lok. 401

20 – 632 Lublin

tel.: +48 81 479 59 04

e-mail: pzglublin@mbnet.pl

<https://www.pzg.org.pl/oddzialy/oddzial-lubelski/>

<https://pzg.lublin.pl/>

<https://www.facebook.com/p/PZG-Oddział-Lubelski-61550659894934/>

6. Polski Związek Niewidomych Oddział Lubelsko Chełmski (obecnie: Polski Związek Niewidomych Okręg Lubelski)

Kolejna z organizacji należących do grona założycieli Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych.

We wrześniu 1951 roku, Modest Sękowski, znany lubelski działacz społeczny, założył Polski Związek Niewidomych Okręg Lubelski (PZN OL). Była to pierwsza w województwie organizacja pozarządowa o tak szerokim zakresie działania w obszarze pomocy osobom niewidomym i tracącym wzrok. Od tamtej pory PZN OL nieprzerwanie wspiera niewidomych i słabowidzących w dostępie do rehabilitacji, samodzielności czy rynku pracy. Prowadzi też działalność doradczą i edukacyjną. W 2021 roku Okręg Lubelski obchodził okrągłą, siedemdziesiątą rocznicę swojego powstania. Lubelska placówka Polskiego Związku Niewidomych jest owocem jego wieloletniej pracy na rzecz niewidomych, ociemniałych i tracących wzrok, zagrożonych wykluczeniem społecznym i brakiem jakiegokolwiek opieki w trudnej powojennej rzeczywistości. Czerpiąc z ofiarnej, ale i stanowczej postawy swojego założyciela, Okręg był w stanie przetrwać przemiany ustrojowe, a później dostosować swoją ofertę do obecnych czasów.

Polski Związek Niewidomych Okręg Lubelski jest jednostką świadczącą specjalistyczne usługi rehabilitacyjne dla niewidomych i słabowidzących na terenie całego województwa lubelskiego. Nie prowadzi działalności gospodarczej. Jest wpisana do rejestru instytucji szkoleniowych prowadzonych przez Wojewódzki Urząd Pracy pod numerem ewidencyjnym 2.06/00011/2009. Przy 70-letniej tradycji i doświadczeniu, posiada wieloletni staż w realizacji różnych projektów, finansowanych ze środków publicznych, m.in. prowadzi szeroko pojętą rehabilitację podstawową, społeczną i zawodową osób z niepełnosprawnością wzroku, zamieszkałych na terenie województwa lubelskiego. Dzięki organizacji, osoby z dysfunkcją wzroku mogą rozwijać się w obszarze samodzielności i aktywności życiowej, a także realizować potrzeby społeczne i zawodowe. PZN OL organizuje m.in. usługi asystenckie, rehabilitację w ramach orientacji przestrzennej i nauki samodzielnego poruszania się z białą laską, zajęcia z samoobsługi i wykonywania czynności dnia codziennego metodami bezwzrokowymi, usprawnianie widzenia (rehabilitację wzroku), naukę pisma brajla, poradnictwo społeczno-prawno-obywatelskie, zajęcia tyfloinformatyczne, integrujące osoby z dysfunkcją wzroku w społeczeństwie informacyjnym, tyflogłottodydaktykę - naukę języka angielskiego, zajęcia psychoedukacyjne, których głównym celem jest zaakceptowanie niepełnosprawności oraz pomoc psychologiczna, szczególnie dla osób nowo ociemniałych, tyfloedukację prozdrowotną dla osób niewidomych chorych na cukrzycę, kinezyterapię, warsztaty rękodzielnicze, warsztaty z ergoterapii. Związek organizuje imprezy integracyjne, wycieczki dla osób niewidomych i słabowidzących z programami dostosowanymi do rodzaju niepełnosprawności. Organizator szkoleń dla kadry i wolontariuszy, bezpośrednio zaangażowanych w proces rehabilitacji z tematyk: instruktor orientacji przestrzennej i nauki samodzielnego posługiwania się białą laską, instruktor samoobsługi i czynności dnia codziennego metodami

bezwzrokowymi, instruktor rehabilitacji wzroku, trener pamięci-mnemotechnik, asystent/opiekun osoby z niepełnosprawnością z modułem przewodnika osoby niewidomej. Celem jest maksymalne zwiększenie samodzielności osób niewidomych i słabowidzących, w szczególności osób nowo ociemniałych i tracących wzrok.

Polski Związek Niewidomych Okręg Lubelski współpracuje z różnymi instytucjami między innymi: MOPS, GOPS, PCPR z powiatów województwa lubelskiego. W ramach zadania – „Sport, kultura, rekreacja i turystyka” realizuje oferty dla kół terenowych w powiatach. Rokrocznie, od wielu lat we współpracy z wyżej wymienionymi instytucjami, na rzecz członków realizowanych jest od 30 do 40 zadań publicznych.

Na przestrzeni lat 2015–2024 Polski Związek Niewidomych Okręg Lubelski zrealizował wiele projektów, których wspólnym celem była poprawa jakości życia osób niewidomych i słabowidzących, ich aktywizacja społeczna i zawodowa oraz wsparcie ich otoczenia.

W 2015 roku, rozpoczęto realizację projektu „Akademia samodzielności I” (2015–2017) finansowanego przez PFRON. Celem tego przedsięwzięcia była rehabilitacja podstawowa, społeczna i zawodowa osób z dysfunkcją wzroku. Sukces programu zaowocował kontynuacją – w latach 2017–2019 realizowano drugą edycję pod nazwą „Akademia samodzielności II”.

W tym samym okresie (2017–2019) rozpoczęto także projekt „Asystent”, również finansowany przez PFRON, który skupiał się na świadczeniu usług wspierających niezależne życie osób z niepełnosprawnościami.

Rok 2018 przyniósł ciekawą inicjatywę kulturalną. W ramach miejskich obchodów ważnych rocznic zrealizowano zadanie „Miasto Kultury – Czas na kulturę bez barier”, umożliwiające osobom niewidomym i słabowidzącym udział w życiu kulturalnym Lublina.

Kolejne działania to m.in. „Lubelski Program Aktywizacji Osób Niepełnosprawnych” (2018–2019), wspierający osoby zagrożone wykluczeniem społecznym poprzez kompleksowy program integracji. W 2019 roku zrealizowano także projekt zachęcający osoby niewidome do aktywnego udziału w życiu obywatelskim – „Również środowisko niewidomych wybiera Parlament Rzeczypospolitej Polskiej”.

Lata 2019–2021 upłynęły pod znakiem kontynuacji projektów asystenckich – m.in. „Pomocne dłonie – 2019” i „Pomocne dłonie – 2020”, a także działań szkoleniowych dla rodzin osób z niepełnosprawnościami.

W latach 2019–2022 PZN Okręg Lubelski nie zwalniał tempa. W kwietniu 2019 roku rozpoczęto projekt „Horyzonty rehabilitacji osób niewidomych i tracących wzrok”, który przez trzy lata zapewniał uczestnikom kompleksową rehabilitację – zarówno podstawową, społeczną, jak i zawodową.

W tym samym czasie realizowano kolejne edycje usług asystenckich – w ramach „Pomocnych dłoni” (2019–2020), a także nowe projekty wspierające członków rodzin osób z niepełnosprawnościami. W latach 2020–2021 organizowano cykle szkoleń, kursów i warsztatów, mające na celu nie tylko edukację,

ale i wzmocnienie kompetencji opiekuńczych i wspierających najbliższe otoczenie osób niewidomych.

Kolejne ważne działania miały miejsce w 2021 roku, kiedy ruszył „Lubelski Program Aktywizacji Osób z Niepełnosprawnością” (2021–2022), realizowany w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Równolegle, w latach 2020–2022 trwał projekt „Prezydent Miasta Lublin wspiera niewidomych mieszkańców”, którego celem było zapewnienie regularnych usług asystenckich dla osób z dysfunkcją wzroku.

W 2022 roku Związek skupił się również na intensyfikacji działań poradniczych i szkoleniowych. W okresie od czerwca do grudnia zrealizowano kilka komplementarnych projektów finansowanych przez ROPS, m.in. indywidualne i grupowe zajęcia rozwijające umiejętności codziennego funkcjonowania, szkolenia dla rodzin i wolontariuszy, a także poradnictwo psychologiczne, społeczno-prawne oraz informacyjne.

W tym samym roku (maj–grudzień) realizowano także projekt „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej – edycja 2022”, finansowany przez Prezydenta Miasta Lublin. W jego ramach osoby niewidome mogły liczyć na codzienne, praktyczne wsparcie w życiu społecznym i zawodowym.

Rok 2023 przyniósł kontynuację sprawdzonych działań. Prowadzono kolejną edycję programu asystenckiego „Pomocne dłonie PFRON – 2023”, działającego w pięciu miastach regionu: Lublinie, Zamościu, Chełmie, Hrubieszowie i Białej Podlaskiej. Jednocześnie trwały działania aktywizujące społecznie – m.in. warsztaty, szkolenia i grupy wsparcia, a także druga edycja projektu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”.

W 2023 roku zakończył się trzyletni „Program Aktywizacji Osób z Niepełnosprawnością” (2021–2023), mający na celu nie tylko wzmocnienie aktywności społeczno-zawodowej, ale i realne zwiększenie poziomu zatrudnienia wśród osób z niepełnosprawnościami.

W roku 2024 Związek realizował ambitne projekty o zasięgu regionalnym i ponadlokalnym. Jednym z nich był rozpoczęty w styczniu „Punkt Interwencji Kryzysowej w Powiecie Hrubieszowskim”, oferujący usługi specjalistyczne i wsparcie interwencyjne dla osób w kryzysie. W projekcie „Droga do sukcesu” (marzec 2024 – luty 2025), adresatkami były niepracujące kobiety – z założeniem kompleksowej aktywizacji zawodowej i wprowadzenia ich na rynek pracy.

Równolegle kontynuowano inicjatywę „Nowe horyzonty rehabilitacji osób niewidomych i tracących wzrok” (2022–2025), będącą naturalną kontynuacją wcześniejszych działań rehabilitacyjnych prowadzonych przez Tyfloplacówkę.

W 2025 roku w siedzibie Polskiego Związku Niewidomych w Lublinie przy ul. Junoszy 49 utworzono [Pracownię Czynności Życia Codziennego](#). W placówce odbywają się treningi w zakresie codziennych czynności: gotowania, [pieczenia](#), zmywania, nakrywania do stołu, a także rozpoznawania produktów spożywczych czy ścielenia łóżka. Uczestnicy uczą się bezpiecznego poruszania w przestrzeni, przeprowadzania zabiegów pielęgnacyjnych a także oznaczania produktów, by łatwo je odróżnić. Jednak tyfloplacówka to nie tylko miejsce

do nauki samodzielności, ale także przestrzeń, w której budują się relacje, zaufanie i przyjaźnie.

Rys. 20. Wnętrze Pracowni Czynności Dnia Codziennego, 17 marca 2025 r.

Rys. 21. Uroczyste otwarcie Pracowni Czynności Dnia Codziennego, 17 marca 2025

Rys. 22. Władze Polskiego Związku Niewidomych Okręg Lubelski oraz Zarządu Głównego w Warszawie podczas uroczystości otwarcia Placówki Czynności Dnia Codziennego, 17 marca 2025 r.

PZN Okręg Lubelski aktywnie uczestniczy w działaniach i projektach Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki. Członkowie organizacji biorą czynny udział w ciałach konsultacyjno-doradczych, w tym Wojewódzkiej i Miejskiej Społecznej Radzie ds. Osób Niepełnosprawnych oraz uczestniczą w przygotowywaniu dokumentów strategicznych dla lubelskiego i krajowego środowiska osób niepełnosprawnych.

Dane kontaktowe:

Polski Związek Niewidomych
Okręg Lubelski

ul. Klemensa Junoszy 49,

20-058 Lublin

tel. (81) 441-53-25

tel./fax. (81) 441-53-26

e-mail: sekretariat@pznlublin.org.pl

www.pznlublin.pl

<https://www.facebook.com/PZNLublin>

7. Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Oddział w Lublinie (obecnie: Polskie Stowarzyszenie Diabetyków – Oddział Wojewódzki w Lublinie)

Jedna z dziesięciu założycielskich organizacji członkowskich Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych.

W lipcu 1981 roku w Bydgoszczy zostało zarejestrowane Stowarzyszenie Cukrzyków Polskich. Była to samopomocowa organizacja skupiająca osoby chore na cukrzycę. W 1986 roku zmieniono jej nazwę na Stowarzyszenie Chorych na Cukrzycę PRL. W Lublinie, Koło tego stowarzyszenia powstało w marcu 1986 roku. Jego prezesem został Janusz Stempniewicz a opiekunami byli lekarze –specjalista w zakresie chorób wewnętrznych – docent Jerzy Łopatyński i diabetolog – doktor Maria Daniłoś. W maju 1986 roku Koło przekształciło się w Oddział Wojewódzki. Prezesem organizacji została Eliza Kwaśniewska. Siedziba organizacji mieściła się w Wojewódzkiej Przychodni Przeciwcukrzycowej, przy ulicy Królewskiej w Lublinie.

W lubelskiej prasie, zwłaszcza w Dzienniku Wschodnim, z redakcją którego była związana zawodowo prezes stowarzyszenia ukazało się wiele artykułów o cukrzycy, jej leczeniu, problemach pacjentów i działaniach stowarzyszenia.

Nastąpił dynamiczny rozwój organizacji. W 1987 roku w 10 Kołach na terenie województwa lubelskiego zrzeszonych było 1700 osób. W 1989 roku Kół było piętnaście i zrzeszały one 4300 członków.

W roku 1990 Stowarzyszenie zmieniło swoją nazwę na Polskie Stowarzyszenie Diabetyków (PSD).

Pierwsze lata działań organizacji koncentrowały się wokół zabezpieczenia chorych w podstawowe leki, w tym w insulinę i w sprzęt do jej podawania. Wtedy, dostępna była jedynie nieoczyszczona insulina zwierzęca a sprzętem do jej podawania były szklane strzykawki. Do każdej iniekcji wymagały one gotowania. W aptekach nagminnie brakowało do nich igieł, co powodowało konieczność ich wielokrotnego użycia. Z ulgą zatem powitano strzykawki jednorazowe, które Zarząd Główny PSD otrzymywał z Zachodu w ramach pomocy humanitarnej i które następnie rozsyłano do kół w terenie.

Na początku lat 90-tych, stowarzyszenie podjęło inicjatywę sprowadzenia z Niemiec 26 sztuk glukometrów osobistych GX firmy Bayer. Był to prawdziwy przełom w leczeniu cukrzycy, bo normalną praktyką był pomiar cukru w laboratorium, nie częściej niż raz w miesiącu a decyzje o wysokości dawki leku, ilości spożywanych węglowodanów, diabetyk podejmował każdego dnia.

W pierwszych latach działalności Stowarzyszenia zabiegano również o najbardziej „przyziemne” kwestie, jak chociażby zapewnienie diabetykom lepszego dostępu do odpowiednich produktów spożywczych. W okresie wydawania żywności na „kartki żywnościowe”, diabetycy otrzymywali dodatkowe kartki. Z inicjatywy organizacji, dzięki otwartości prezesów Lubelskiego Stowarzyszenia Spożywców „Społem” na terenie Lublina powstały dwa sklepy: spożywczy i mięsny, w których

diabetycy mogli realizować te dodatkowe kartki żywnościowe. W ramach stowarzyszenia dystrybuowano również otrzymywaną z Zachodu pomoc żywnościową.

Rys. 23. Spotkanie świąteczne w siedzibie Oddziału Wojewódzkiego przy ul. Juranda w Ośrodku „Praktyczna Pani”, Lublin, wśród uczestników prezes Eliza Kwaśniewska, 1991

Podstawowymi elementami leczenia cukrzycy są: leki, dieta i wysiłek fizyczny. Czwartym elementem tej terapii jest niezbędna wiedza o swojej chorobie. Głównym celem stowarzyszenia są: działania edukacyjne, szkoleniowe i rozpowszechnianie wśród członków wiadomości o cukrzycy, zagrożeniach i sposobach leczenia. Organizowane są szkolenia, na które zapraszani są lekarze różnych specjalności, pielęgniarki, dietetycy, przedstawiciele firm farmaceutycznych i medycznych. Bardzo cenne dla stowarzyszenia i jej członków było i jest wsparcie ze strony współpracujących lekarzy: profesora Jerzego Łopatyńskiego i jego zespołu lekarskiego z Akademii Medycznej, dr Piotra Dziemidoka z Instytutu Medycyny Wsi, dr Lecha Łazuki z Parczewa (organizatora obozów szkoleniowych dla cukrzyków) oraz obecnie profesora Grzegorza Dzidy i dr Ewy Szyprowskiej. To dzięki ich wykładom członkowie stowarzyszenia i ich rodziny poszerzali i rozwijają swoją wiedzę o cukrzycy i innych chorobach zazwyczaj jej towarzyszących, o lekach i sposobach leczenia, o nauce życia z tą chorobą.

Członkowie Zarządu Wojewódzkiego PSD w Lublinie na zaproszenie prof. Jerzego Łopatyńskiego uczestniczyli w ogólnopolskich konferencjach organizowanych przez Polskie Towarzystwo Diabetologiczne.

Diabetycy muszą prowadzić prozdrowotny styl życia we wszystkich jego aspektach. Pomagały w tym informacje zamieszczane w wydawanym do 1994 roku przez

Zarząd Główny PSD miesięczniku „Diabetyk”, który był rozprawiany wśród członków stowarzyszenia. Obecnie najbardziej dostępnym źródłem wiedzy są zasoby Internetu i Biuletyn Informacyjny „Cukrzyca”. Wcześniej najnowszą wiedzę o lekach czy nowych glukometrach dostarczali przedstawiciele firm farmaceutycznych, którzy uczestniczyli w zebraniach stowarzyszenia. To dzięki nim członkowie stowarzyszenia dowiadawali się na przykład o nowościach w USA z dziedziny diabetologii, które to w późniejszym czasie były do dyspozycji w Polsce. Współpraca z firmami farmaceutycznymi polegała też na sponsorowaniu przez nich i uczestnictwie w imprezach oraz uroczystościach rocznicowych, organizowanych przez stowarzyszenie.

W latach 1994-1998, korzystając z dofinansowania PFRON stowarzyszenie organizowało cieszące się dużą popularnością turnusy rehabilitacyjno – wypoczynkowe w Kołobrzegu i Krynicy Górskiej. Oprócz wypoczynku i imprez towarzyszących uczestnicy mieli zapewnione zabiegi rehabilitacyjne, cykl szkoleń, dobowe profile glikemii i całodobową opiekę pielęgniarską. Niestety, wskutek zmian dofinansowania z PFRON (każdy uczestnik osobiście musi się starać o finansowanie) tej formy rehabilitacji stowarzyszenie już nie prowadzi.

Rys. 24. Krynica, Ośrodek WSK Mielec, wyjazd rehabilitacyjno-wypoczynkowy, 1995

W 1995 r. [Barbara Polikarska](#), reprezentująca Zarząd Oddziału PSD w Lublinie wzięła udział w Międzynarodowej Konferencji Diabetyków w Arnheim w Holandii. Reprezentowała tam środowisko lubelskich diabetyków. Następnie diabetycy z Holandii w ramach rewizyty odwiedzili Lublin.

Rys. 25. Międzynarodowy Zjazd Diabetyków, Arnhem (Holandia), Czerwiec 1995

Rys. 26. Awers pocztówki świątecznej projektu Ewy Binda, nakład ok. 2000-3000 – dochód ze sprzedaży przeznaczono na cele statutowe Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków w Lublinie, 1996

W 2000 r. Zarząd Oddziału Lubelskiego zorganizował w Kazimierzu Dolnym Posiedzenie Zarządu Głównego PSD. Posiedzenie połączone było z ogólnopolską wystawą prac malarskich osób z cukrzycą.

Rys. 27. Ogólnokrajowe Obchody Światowego Dnia Cukrzycy w Kazimierzu Dolnym, 2000

Rys. 28. Urząd Wojewódzki w Lublinie - Sala Kolumnowa, obchody Światowego Dnia Walki z Cukrzycą i 20-lecia powstania PSD w Bydgoszczy (tam się mieściła centrala i siedziba), od prawej prof. Łopatyński, 2001

Rys. 29. Plac Króla Władysława Łokietka 1 przed budynkiem Nowego Ratusza, pomiary cukru i ciśnienia podczas wydarzenia dla mieszkańców Lublina, 2002

Rys. 30. Zdjęcie reklamowe, pochodzące z ulotki Stowarzyszenia PSD, 2003

Rys. 31. Delegacja Oddziału Wojewódzkiego w Lublinie na Ogólnopolskie Sympozjum i Targi Diabetologiczne DIABETICA EXPO 2003 „Jak żyć z cukrzycą?”, Toruń 2003

Rys. 32. Zjazd Młodych Diabetyków, Politechnika Lubelska, 2004

W 2004 r. Zarząd Wojewódzki był organizatorem Ogólnopolskiego Spotkania Młodych Diabetyków. Kilkudniowe spotkanie pod patronatem Wojewody Lubelskiego odbyło się w obiektach Politechniki Lubelskiej. Uczestnicy wysłuchali wykładów profesorów i lekarzy diabetologów, zwiedzili też Lubelszczyznę. Młodzi diabetycy rozegrali mecz piłkarski z lekarzami, który przegrali. W powstałej Radzie Młodych Diabetyków przy ZG funkcję wiceprezesa otrzymał [Łukasz Walczyński](#).

Po Elizie Kwaśniewskiej, w II połowie 1996 r. (faktycznie kilka lat wcześniej) funkcję prezesa Oddziału objęła Barbara Polikarska dotychczasowa wiceprezes. Prowadziła Oddział przez blisko 20 lat do listopada 2012 r., pełniąc równocześnie funkcję prezesa Koła nr 3 w Lublinie. Barbara Polikarska za swoją społeczną pracę została wielokrotnie uhonorowana: w 2005 r. statuetką Kryształowego Kolibra jako Społecznik Roku; odznaczeniami państwowymi: w 2001 r. Złotym Krzyżem Zasługi i 2008 r. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. W 2012 r. funkcję prezesa Oddziału objął Łukasz Walczyński. Od listopada 2020 r. prezesem Oddziału Wojewódzkiego Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków w Lublinie jest [Elżbieta Sagan](#). Od 2024 jest ona również członkiem Zarządu Głównego PSD.

Stowarzyszenie współuczestniczy lub organizuje imprezy otwarte dla mieszkańców Lublina w trakcie, których są wykłady o cukrzycy, badany jest poziom cukru we krwi i ciśnienie tętnicze oraz przekazywane są informacje o istnieniu i działaniach PSD. Działalność edukacyjno-medialną członkowie Stowarzyszenia prowadzą również w telewizji lubelskiej, radiu i prasie lokalnej.

Od 1 stycznia 2023 roku chorzy na cukrzycę typu 1 (i niektóre inne typy cukrzycy) mają refundowane nowoczesne urządzenia do ciągłego pomiaru cukru we krwi. Jest to wynik wieloletniej walki Stowarzyszenia. Chorzy z cukrzycą typu 2 skazani są na pomiary przy pomocy tradycyjnych glukometrów. Na rynku pojawiają się coraz to nowi producenci ww. urządzeń a istniejące są nieustannie udoskonalane. Jednak dla ludzi starszych, nie obeznanych z nowymi technologiami, problemem stanowi obsługa urządzeń (smartfonów) rejestrujących dane z sensorów.

Widoczny jest postęp w dostępności do pomp insulinowych. Najnowsze modele, w połączeniu z sensorami do ciągłego pomiaru cukru zbliżają się do tzw. zamkniętej pętli, czyli naśladowania funkcji, jaką u człowieka pełni trzustka. Niestety, ponieważ zasięg refundacji dotyczy głównie osób młodych, chorzy na cukrzycę o przeciętnych dochodach nie może sobie na nią pozwolić.

Bezpośrednim efektem wieloletnich działań i zabiegów organizacji jest poprawa w dostępie do nowych, refundowanych leków dla chorych na cukrzycę typu 2.

Liczba chorych na cukrzycę stale rośnie. Nadal długie jest czas oczekiwania na wizytę do lekarzy diabetologów. Mało jest także profesjonalnych gabinetów leczących stopę cukrzycową.

Rys. 33. Obchody 35-lecia powstania Oddziału PSD w Lublinie, Restauracja Sielsko-Anielsko, 10 listopada 2021

Rys. 34. Obchody 35-lecia powstania Oddziału PSD w Lublinie, Restauracja Sielsko-Anielsko. Od lewej stoją: Joanna Olszewska, Elżbieta Sagan, Halina Walczykiewicz, Sławomir Skowronek, 10 listopada 2021

Rys. 35. Pamiątkowe zdjęcie uczestników obchodów 35-lecia powstania Oddziału PSD w Lublinie, Restauracja Sielsko-Anielsko, 10 listopada 2021

Rys. 36. Obchody 35-lecia powstania Oddziału PSD w Lublinie, Restauracja Sielsko-Anielsko, Stoją od lewej: Anna Śliwińska, Elżbieta Sagan i Grzegorz Dzida, 10 listopada 2021

Wszystkie działania na rzecz środowiska osób chorujących na cukrzycę członkowie stowarzyszenia wykonują wolontarystycznie. Mała ilość nowych, młodych ludzi gotowych do pracy społecznej, brak własnego lokalu i trudności w pozyskiwaniu środków finansowych na działalność statutową spowodowały, zmniejszenie liczby kół i członków stowarzyszenia.

Obecnie Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Oddział Wojewódzki w Lublinie w sześciu Kołach na terenie województwa lubelskiego (nr 3 Lublin, nr 4 Lublin, Dęblin, Kraśnik, Międzyrzec Podlaski, Puławy) zrzesza 267 członków chorych na choroby cywilizacyjne przewlekłe, w tym cukrzycę.

Mimo trudności Stowarzyszenie stale prowadzi działalność statutową. Organizuje comiesięczne, cykliczne spotkania członków z udziałem różnych specjalistów, połączone z wykładami edukacyjnymi. Corocznie organizuje różne imprezy okolicznościowe, spotkania świąteczne i wycieczki turystyczne.

Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Oddział Wojewódzki w Lublinie od początku istnienia LFOON – SW aktywnie włącza się w jego działalność Członkowie Zarządu Oddziału wchodzili w skład Zarządu Forum. Barbara Polikarska była członkiem Zarządu w latach 1994-1999 a Łukasz Walczyński w roku 2017.

W 2001 roku ówczesna sekretarz Oddziału Irena Kucharska wzięła udział w zorganizowanym przez Forum szkoleniu dotyczącym tworzenia stron internetowych. Stworzona przez nią strona Oddziału w Lublinie zajęła pierwsze miejsce w ogólnopolskim konkursie organizowanym przez Novo Nordisk na najlepszą stronę internetową Stowarzyszenia. Nagrodą był komputer stacjonarny, który przez wiele lat był podstawowym narzędziem dla Oddziału Wojewódzkiego.

Rys. 37. Obchody Jubileuszu 30-lecia Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych - Sejmik Wojewódzki. Siedzą od lewej: Pani Elżbieta Sagan, Pan Łukasz Walczyński, Pani Barbara Polikarska, 25 czerwca 2024

Rys. 38. Obchody Światowego Dnia Cukrzycy, pamiątkowa fotografia Członków Koła nr 3, Restauracja Lawendowy Dworek w Lublinie, 18 października 2023

Rys. 39. Spotkanie wielkanocne Członków Koła nr 3, Restauracja Lawendowy Dworek w Lublinie, 18 marca 2024

Członkowie Zarządu Oddziału PSD byli wielokrotnie prelegentami podczas konferencji Forum i brali udział jako wykładowcy w projektach szkoleniowo – edukacyjnych LFOON–SW, skierowanych do pracowników gminnych i powiatowych ośrodków pomocy społecznej. Cały czas wraz z innymi organizacjami członkowskimi czynnie uczestniczą w pracach, działaniach i projektach Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki.

Dane kontaktowe:

Polskie Stowarzyszenie Diabetyków
Oddział Wojewódzki w Lublinie

ul. St. Leszczyńskiego 23,
20-068 Lublin

Prezes: Elżbieta Sagan
tel. 668 774 665

e-mail: babciasaganka@gmail.com

www.diabetyk.org

<https://www.facebook.com/lublindiabetyk>

8. Polskie Stowarzyszenie Ludzi Cierpiących na Padaczkę Oddział w Lublinie

Jedna z dziesięciu założycielskich organizacji członkowskich Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych

Polskie Stowarzyszenie Ludzi Cierpiących na Padaczkę powstało z inicjatywy ludzi chorych na padaczkę w 1985 roku w Białymstoku, który do dnia dzisiejszego jest siedzibą Zarządu Głównego.

Oddział Lubelski powstał w 1989 roku. W 1994 roku był członkiem założycielem Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych. Aktywnie uczestniczył w działaniach Forum i projekcie „Tęcza”. Prezeskami oddziału lubelskiego w kolejnych latach funkcjonowania były panie Teresa Głazowska a następnie [Barbara Lisek](#). Jego przedstawicielki: Teresa Głazowska w latach 1999-2002 była członkiem Zarządu LFOON a [Krystyna Furtak](#) w latach 1994-1997 członkiem Komisji Rewizyjnej Forum.

Rys. 40. Udział Polskiego Stowarzyszenia Ludzi Cierpiących na Padaczkę - Oddział Lublin w projekcie „Tęcza” na Placu Łokietka w Lublinie, 2003 r.

Oddział zakończył swoją działalność w Lublinie w 2013 roku. Jego członkowie utworzyli nową organizację – Lubelskie Stowarzyszenie Osób Chorych na Padaczkę i Ich Przyjaciół „Drgawka”.

W swojej bieżącej działalności Stowarzyszenie z siedzibą w Białymstoku koncentruje się na reprezentowaniu praw i interesów osób chorych na padaczkę w Polsce, współpracując z różnymi władzami publicznymi, w tym rządową, samorządową, sądowniczą, ustawodawczą, mediami oraz służbą zdrowia.

Ponadto, Stowarzyszenie angażuje się w rehabilitację społeczną i leczniczą osób z padaczką, oferując wsparcie w procesie leczenia i reintegracji społecznej. Jednym z ważnych obszarów działalności jest także pomoc ośrodkom leczniczym w zakresie zakupu i zaopatrzenia w niezbędny sprzęt medyczny. Stowarzyszenie prowadzi również edukację zdrowotną, mającą na celu zwiększenie świadomości na temat padaczki i związanych z nią wyzwań. Istotną częścią działalności jest samopomoc w sprawach indywidualnych, polegająca na udzielaniu porad i podejmowaniu interwencji w imieniu chorych. Dodatkowo, organizacja współpracuje z międzynarodowymi organizacjami chorych na padaczkę, działającymi w Europie Zachodniej, USA, Kanadzie, Australii, Rosji i innych krajach.

Rys. 41. Teresa Głazowska oraz lekarze neurologzy: prof. Zbigniew Stelmasiak i dr Jacek Gawłowicz uczestniczą w projekcie „Tęcza”, 2003 r.

Dane kontaktowe:

Polskie Stowarzyszenie Ludzi
Cierpiących na Padaczkę Zarząd
Główny

ul. Fabryczna 57

15-482 Białystok

woj. podlaskie

tel. 85 – 654 57 51

e-mail: zarebski154@gmail.com

www.padaczka.bialystok.pl

9. Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Lublinie (obecnie: Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Lublinie)

Jedna z dziesięciu organizacji założycielskich Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki.

Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Lublinie, obecnie działające jako Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną (PSONI), zostało założone 21 października 1965 roku. Z inicjatywy rodziców dzieci z niepełnosprawnością intelektualną oraz lekarzy społeczników, powstała organizacja, której celem było poprawienie jakości życia osób z niepełnosprawnościami oraz ich rodzin. Początkowo, stowarzyszenie funkcjonowało w ramach Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, ale z biegiem lat, w 1991 roku, przekształciło się w niezależną organizację, wpisaną w 1992 roku do Krajowego Rejestru Stowarzyszeń.

Stowarzyszenie z Lublina było jednym z pierwszych regionalnych kół PSONI i stało się fundamentem dla dalszego rozwoju struktur organizacji na poziomie ogólnopolskim. W początkowych latach działalności, Koło skupiało się na wsparciu dzieci z upośledzeniem umysłowym i organizowaniu różnych form pomocy, takich jak turnusy rehabilitacyjne, imprezy integracyjne i wydarzenia o charakterze terapeutycznym. Z biegiem czasu, z inicjatywy rodziców i ówczesnego Zarządu Koła: panów Bogusława Cużytki i Marka Wójtowicza powstały specjalistyczne placówki, które stały się filarami działalności Stowarzyszenia.

W 1993 roku, powstało Dienne Centrum Aktywności, a rok później – Warsztat Terapii Zajęciowej (WTZ), które zapewniały kompleksową rehabilitację osób z niepełnosprawnościami intelektualnymi. W 1994 roku działalność Stowarzyszenia objęła również organizację imprez sportowych i kulturalnych, a także rozwój twórczości artystycznej wśród osób z niepełnosprawnością intelektualną. Te działania zaowocowały sukcesami na międzynarodowych wystawach i konkursach, takich jak Międzynarodowa Wystawa Sztuki Osób Niepełnosprawnych w Paryżu oraz Londynie, a także licznymi nagrodami za twórczość artystyczną. Przy WTZ działał Klub Sportowy „Koziołki” i Grupa Teatralna „Stoneczni”. Stowarzyszenie zaczęło organizować obchody Dnia Godności Osoby z Niepełnosprawnością Intelktualną.

Z biegiem lat, organizacja dostosowywała swoją działalność do rosnących potrzeb osób z niepełnosprawnością intelektualną. Stowarzyszenie w 2016 roku przyjęło nazwę „Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną”, a jego misją stało się dążenie do wyrównywania szans osób z niepełnosprawnością intelektualną, tworzenia warunków do ich aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym oraz wspieranie ich rodzin.

Rys. 42. Obchody Dnia Godności Osoby z Niepełnosprawnością Intelektualną w Lublinie, 2002

Rys. 43. Obchody Dnia Godności Osoby z Niepełnosprawnością Intelektualną, Lublin 2003

Rzeczywistość Stowarzyszenia była kontynuowana przez kolejne lata. W 2013 roku uruchomiono Niepubliczną Poradnię Wczesnego Wspomagania Rozwoju „LOLEK”, a w 2017 roku – Punkt Przedszkolny „LOLEK”. Z kolei w 2018 roku powstała Świetlica Terapeutyczna. Placówki te oferowały wszechstronną terapię dzieciom i dorosłym z niepełnosprawnością intelektualną. W 2019 roku rozpoczęto realizację międzynarodowego projektu „Agora: Wczesna Interwencja w modelu skoncentrowanym na rodzinie”, a placówki „LOLEK” zostały zakwalifikowane do Międzynarodowej Sieci Pedagogicznej „Pilgrim”.

Rys. 44. Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Lublinie – organizator zawodów sportowych na Stadionie Lekkoatletycznym przy al. Józefa Piłsudskiego w Lublinie, 2002

Rys. 45. Anna Szmidt (ówczesna Prezes PSOUU) udziela wsparcia zawodnikom

Dzięki intensywnemu rozwojowi organizacja była w stanie zapewnić wszechstronną pomoc osobom z niepełnosprawnościami intelektualnymi od urodzenia do 74 roku życia. Organizowano również półkolonie, wyjazdy integracyjne oraz warsztaty podnoszące kwalifikacje specjalistów. Od 2014 roku, Stowarzyszenie rozpoczęło organizowanie plenerów malarskich, wycieczek, a także cyklicznych spotkań integracyjnych.

Od 2019 roku organizowane są także półkolonie dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną, a w 2020 roku Stowarzyszenie wdrożyło projekt „Wyjścia do teatru i kina”, który był finansowany przez PFRON. W ramach działań na rzecz społecznej integracji organizowane są również wyjścia do placówek kulturalnych i rozrywkowych na terenie Lublina.

W latach 2020-2021 Stowarzyszenie zrealizowało projekt „Rehabilitacja domowa ON”, który obejmował rehabilitację osób z niepełnosprawnością intelektualną w ich domach. Dodatkowo, w latach 2014-2016 organizacja realizowała zadanie finansowane przez Fundację Batorego pt. „Poradnia rozwoju porozumiewania się” dla osób mających trudności w werbalnym porozumiewaniu się, które jest kontynuowane w ramach Poradni Wczesnego Wspomagania Rozwoju.

Rys. 46. Stoisko wystawiennicze Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną KOKO w Lublinie podczas Społecznego Kiermaszu Wielkanocnego, Galeria Olimp w Lublinie, 25 marca 2023

PSONI w Lublinie przez lata zbudowało sieć wsparcia dla osób z niepełnosprawnością intelektualną i ich rodzin, stając się ważnym ośrodkiem pomocy i integracji osób z niepełnosprawnościami. PSONI Koło w Lublinie jest członkiem założycielem Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki. Jego przedstawiciele wchodzili w skład Zarządu Forum: Ireneusz Kociubiński w latach 1997-2002 pełnił funkcję sekretarza a Anna Szmidt w latach 2002 -2005 była skarbnikiem.

Rys. 47. Stoisko zorganizowane przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Lublinie przy Placu Władysława Łokietka 1 w Lublinie w ramach projektu „Tęcza”, 2002

Działalność Stowarzyszenia nieustannie się rozwija, dzięki czemu osoby z niepełnosprawnością intelektualną i ich rodziny mogą liczyć na kompleksowe wsparcie na każdym etapie życia – od wczesnej interwencji po rehabilitację dorosłych. Współpracując z wieloma instytucjami międzynarodowymi i krajowymi, organizacja nadal rozwija swoje działania na rzecz poprawy jakości życia osób z niepełnosprawnością intelektualną, ich rodzin oraz społeczności lokalnej.

Dane kontaktowe:

ul. Rogowskiego 5
20-840 Lublin
tel./fax. 81 742 12 93
e-mail: zk.lublin@psoni.org.pl
<https://lublin.psoni.org.pl/>
<https://www.facebook.com/profile.php?id=100080650116640>

10. Stowarzyszenie Chorych z Przepukliną Oponowo – Rdzeniową Rzeczypospolitej Polskiej

W dniu 24 stycznia 1994 roku w Lublinie rodzice dzieci z przepukliną oponowo-rdzeniową, wspólnie z dr. Sławomirem Snelą i lekarzami Dziecięcego Szpitala Klinicznego, powołali do życia Stowarzyszenie Chorych z Przepukliną Oponowo-Rdzeniową Rzeczypospolitej Polskiej (SCHzPOR). W skład pierwszego zarządu weszli: Janusz Stempniewicz, Irena Turek, Jarosław Maruszczak i Jerzy Krzemiński.

Rys. 48. Janusz Stempniewicz, pierwszy prezes Stowarzyszenia, z wnuczką

Podstawowym celem Stowarzyszenia było działanie na rzecz chorych na przepuklinę oponowo-rdzeniową i wodogłowie oraz ich rodzin. Organizacja zrzeszała chorych, ich rodziców lub opiekunów i osoby pracujące na rzecz chorych z niedowładami kończyn, powstałymi w następstwie innych wad kręgosłupa.

Stowarzyszenie od 1994 roku było członkiem Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki. Brało aktywny udział w projektach i działaniach Forum.

Rys. 49. Jarosław Maruszczak podczas szkolenia dla pracowników MOPR, 2003

Stowarzyszenie powstało z potrzeby serca – aby lepiej zrozumieć, z jakimi trudnościami na co dzień mierzą się osoby chore na przepuklinę oponowo-rdzeniową. Jego głównym celem było nie tylko poznanie rodzaju i skali tych potrzeb, ale przede wszystkim realna pomoc chorym i ich rodzinom.

Stowarzyszenie działało na wielu płaszczyznach: troszczyło się o to, by nikt nie czuł się pozostawiony sam sobie, starało się skutecznie bronić interesów chorych w ich codziennym otoczeniu i dążyło do ich pełnej integracji ze społeczeństwem ludzi zdrowych.

Stowarzyszenie skupiało ponad 700 członków. Powstało siedem oddziałów Stowarzyszenia:

1. Oddział w Katowicach – prezesem była Czesława Hajduk,
2. Oddział w Poznaniu – prezesem była Dorota Styk,
3. Oddział w Krakowie – prezesem była Agata Ryndak-Laciuga,
4. Oddział w Rzeszowie – prezesem był Dawid Maciołek,
5. Oddział Kujawsko – Pomorski w Toruniu - prezesem był Marek Piernik,
6. Oddział Zachodniopomorski – prezesem była Agnieszka Pilińska,
7. Oddział Warmińsko -Mazurski – prezesem była Bożena Wiszomirska – Laskowska.

Zarząd Główny Stowarzyszenia mieścił się w Lublinie.

W codziennej działalności Stowarzyszenie koncentrowało się na budowaniu wspólnoty – wspólnoty wsparcia i zrozumienia. Organizowano wzajemną pomoc wśród chorych i ich rodzin, tworzone sieć, w której każdy mógł liczyć na drugiego

człowieka. Szczególną uwagę poświęcano potrzebom materialnym. Rodziny otrzymywały bezpośrednią pomoc w postaci niezbędnych środków pielęgnacyjnych i higienicznych, takich jak pieluchomajtki czy cewniki. Kupowano także specjalistyczny sprzęt rehabilitacyjny, który następnie wypożyczano najbardziej potrzebującym.

Stowarzyszenie nie działało w izolacji – aktywnie współpracowało z instytucjami zajmującymi się rehabilitacją leczniczą i społeczną, wspólnie poszukując najlepszych rozwiązań dla chorych.

W latach 1994–2001 Stowarzyszenie zrealizowało szereg ważnych inicjatyw, które znacząco przyczyniły się do poprawy jakości życia osób dotkniętych tą chorobą oraz ich rodzin. Jednym z ważniejszych działań organizacji było zorganizowanie turnusów rehabilitacyjnych w różnych częściach kraju. W 1996 roku odbył się turnus w Spale, w 1997 roku zorganizowano dwa kolejne: w Dartówku i Jeziorowicach, natomiast w 1998 roku uczestnicy mieli okazję skorzystać z rehabilitacji w Muszynie. Ostatni z wymienionych turnusów odbył się w 1999 roku w Jaworzu.

Oprócz turnusów, Stowarzyszenie aktywnie organizowało spotkania rodziców i opiekunów z szerokim gronem specjalistów, m.in. chirurgami, ortopedami, rehabilitantami, nefrologami, urologami i neurologami. W spotkaniach brali udział również przedstawiciele firm zajmujących się produkcją sprzętu ortopedycznego, a także reprezentanci instytucji takich jak ZUS i PZU. Spotkania te miały na celu wymianę wiedzy, wsparcie informacyjne oraz budowanie relacji między środowiskami medycznymi a rodzinami pacjentów.

Jednym z największych osiągnięć Stowarzyszenia był zakup sprzętu rehabilitacyjnego o łącznej wartości około 250 tysięcy złotych. Realizacja tego przedsięwzięcia była możliwa dzięki wsparciu głównych sponsorów – Telewizji Polskiej SA oraz Urzędu Miejskiego w Lublinie. Ponadto, dzięki współpracy z holenderską fundacją GOM, Stowarzyszenie otrzymało pięć wózków akumulatorowych, które przekazano najbardziej potrzebującym członkom organizacji.

Stowarzyszenie mogło również liczyć na pomoc członków wspierających. Do najhojniejszych z nich należeli: słoweńska firma farmaceutyczna KRKA, będąca stałym członkiem wspierającym, a także firma Euro Cristal SA, producent pieluchomajtek „Bambino”, która każdego roku dostarczała potrzebującym kilka tysięcy pieluchomajtek.

W 2000 roku, z inicjatywy Oddziału w Katowicach, Stowarzyszenie rozpoczęło wydawanie kwartalnika pod tytułem „Mój świat”. Przez pierwsze półrocze 2001 roku pełnił on funkcję ogólnopolskiego pisma Stowarzyszenia i był wydawany przez Zarząd Główny przy wsparciu finansowym Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON). Po wycofaniu się katowickiego wydawcy z dalszej realizacji projektu, czasopismo – zarejestrowane formalnie w Katowicach – przekształciło się w regionalne wydawnictwo Oddziału Stowarzyszenia w Katowicach. Od końca października 2001 roku rolę ogólnopolskiego periodyku przejął kwartalnik o zmodyfikowanym tytule „Mój świat – To Ty”, którego wydawcą

był Zarząd Główny, również przy wsparciu środków z PFRON. Czasopisma te stały się głosem środowiska, miejscem wymiany myśli, inspiracji i nadziei.

Rys. 50. Okładka Pisma Stowarzyszenia Chorych z Przepukliną Oponowo-Rdzeniową Oddział Katowice, numer 3, grudzień 2000

28 września na Kongresie w Dar es Salaam SCHzPOR zostało przyjęte do ifHSB (więcej w numerze 2)

www.spinabifida.prv.pl

mstt@spinabifida.prv.pl

MOJ ŚWIAT TO TY 1

PISMO ZARZĄDU GŁÓWNEGO STOWARZYSZENIA CHORYCH Z PRZEPUKLINĄ OPONOWO-RDZENIOWĄ R.P.

listopad 2001

DOFINANSOWYWANE ZE ŚRODKÓW PAŃSTWOWEGO
FUNDUSZU REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Może nadejdą lepsze czasy

Chciałbym serdecznie podziękować wszystkim członkom Stowarzyszenia, którzy obdarzyli mnie swoim zaufaniem i postanowili wybrać prezesem naszej organizacji. Zdaję sobie jednocześnie sprawę z ogromu obowiązków i odpowiedzialności, które spadły na mnie. Wierzę, że z pomocą wszystkich członków Stowarzyszenia, jak również członków nowego Zarządu będziemy w stanie działać nie gorzej niż poprzednie władze.

Jednocześnie chcę złożyć podziękowania ustępującemu prezesowi p. Januszowi Stempniewiczowi, któ-

ry brał udział w tworzeniu naszego Stowarzyszenia i przewodniczył mu od 1994 roku. Jego zasługą jest to, że jesteśmy znaną już organizacją pozarządową w całym kraju.

Wiem, że stworzenie stowarzyszenia było bardzo trudną sprawą, lecz obecna chwila - z trudną sytuacją w kraju, w przededniu wejścia do Unii Europejskiej - stawia przed nami nowe zadania i jest wyzwaniem dla naszego nowego Zarządu. Jeżeli uda nam się zmobilizować do aktywniejszego udziału w pracach Stowarzyszenia naszych członków, znajdziemy ludzi dobrej woli i sponsorów, to sądzę, że nadejdą lepsze czasy dla naszych podopiecznych.

Jestem przekonany, że wspólnymi siłami uda nam się poprowadzić dalej nasze Stowarzyszenie dla dobra wszystkich chorych i ich rodzin.

Jarosław Maruszczak
Prezes Zarządu Głównego SCHzPOR

„Jesteś moim światem” List Prezesa ifHSB do organizacji członkowskich

W 2002 roku światowa konferencja Międzynarodowej Federacji (if) pt. „Jesteś moim światem” odbędzie się w Polsce.

Po raz pierwszy Federacja organizuje swoją konferencję w kraju Europy Wschodniej.

Konferencja „Jesteś moim światem” skupi się na wpływie, jaki „inni” mają na proces włączania się chorych z przepukliną oponowo-rdzeniową i wodogłowiem w życie społeczeństwa.

Kim są ci inni? Rodzice, przyjaciele, krewni, rodziny, sąsiedzi, mieszkańcy tej samej miejscowości, koledzy z pracy, ze szkoły, lekarze, społeczeństwo. Jednostki tworzą grupy. Między interesami grupy lub większości a interesami jednostki zawsze dochodzi do napięć. W rodzinie ważne jest znalezienie równowagi między dążeniami jednostki a grupą, nigdy interes całej rodziny nie zostanie użyty do odizolowania jednostki lub do jej zdominowania.

Jak jednak znaleźć odpowiednią równowa-

gę w innych grupach lub w społeczeństwie? Pojęcie solidarności różni się we wszystkich krajach. Inaczej będzie się kształtować relacja interesu jednostki a grupa w krajach kapitalistycznych i komunistycznych. Oba systemy mają swoje ograniczenia i możliwości. Kapitalizm bez założeń socjalnych jest chyba najgorzej ustrojonym państwem dla dzieci z przepukliną oponowo-rdzeniową lub wodogłowiem.

Społeczeństwo jednakże może wpłynąć dodatnio na szansę włączenia chorego z przepukliną oponowo-rdzeniową i wodogłowiem do społeczności. Solidaryzowanie się z chorymi i niepełnosprawnymi to klucz do przekroczenia barier dyskryminacji i społecznego wykluczenia.

Celem konferencji „Jesteś moim światem” jest porównanie systemów socjalnych na świecie.

Polskę jako pierwszego wschodnio-europejskiego gospodarza konferencji wybrano z wielu powodów. Polska odegrała główną rolę w procesie zbliżenia dwóch części świata. Była jednym z pierwszych krajów otwartych na za-

chód. Słowo „solidarność” stało się słowem kojarzonym z Polską pod koniec zimnej wojny. Polska, ze swą bogatą historią będzie doskonałym miejscem konferencji 2002 roku. Ponadto, polskie Stowarzyszenie Chorych z Przepukliną Oponowo-Rdzeniową udowodniło w ciągu ostatnich kilku lat, że jest prężną i szybko rozwijającą się organizacją. Stowarzyszenie to zostało założone w 1984 roku, ma obecnie 107 oddziałów lokalnych i liczy ponad 550 członków. Wierzymy, że głębokie zaangażowanie członków zarządu Stowarzyszenia w organizację konferencji, przyczyni się do jej sukcesu nie tylko w Polsce, ale i na świecie.

Dzięki naszym wspólnym wysiłkom, konferencja stanie się niezapomnianym spotkaniem ludzi z przepukliną oponowo-rdzeniową i wodogłowiem oraz ich otoczenia!

Pierre Mertens
Prezes if

* W tym liście w organizacji bierze udział (red.)

Rys. 51. Okładka Pisma Zarządu Głównego Stowarzyszenia Chorych z Przepukliną Oponowo-Rdzeniową R.P. numer 1, listopad 2001

W 2000 roku Stowarzyszenie nawiązało kontakt z Międzynarodową Federacją Wodogłowia i Przepukliny Oponowo-Rdzeniowej (IFHSB – International Federation for Hydrocephalus and Spina Bifida) z siedzibą w Brukseli. Dnia 28 września 2001 roku Stowarzyszenie oficjalnie zostało członkiem tej międzynarodowej organizacji, co umożliwiło nawiązanie współpracy na szerszym, globalnym poziomie.

W 2002 roku lubelskie stowarzyszenie było organizatorem XIV Międzynarodowej Konferencji na temat Przepukliny Oponowo– Rdzeniowej w Lublinie. W konferencji wzięli udział zaproszeni goście z lubelskiej administracji państwowej i samorządowej oraz ponad 150 uczestników z 20 krajów świata. W zgodnej opinii Zarządu światowej Federacji i uczestników Konferencji, tak wielkie przedsięwzięcie przy tak małym budżecie było sukcesem zarówno organizacyjnym jak i merytorycznym. Stowarzyszenie i jego działania zostały zauważone na arenie międzynarodowej.

Rys. 52. Spotkanie Jarosława Maruszcza i Jerzego Krzemińskiego (od lewej) – reprezentantów SCHzPOR – z Pierre'em Martensem (pierwszy od prawej), przedstawicielem Międzynarodowej Federacji Wodogłowia i Przepukliny Oponowo-Rdzeniowej z Brukseli, Świdnik, 2003

Rys. 53. XIV Międzynarodowa Konferencja na temat Przepukliny Oponowo-Rdzeniowej, Lublin 2002

Ważnym elementem działalności Stowarzyszenia były również inicjatywy integrujące środowisko chorych i ich rodzin. Regularnie organizowano zabawy choinkowe oraz imprezy z okazji Dnia Dziecka, które stanowiły okazję do wspólnego spędzania czasu, integracji oraz budowania poczucia wspólnoty wśród członków organizacji.

Stowarzyszenie podjęło próbę zorganizowania w Lublinie ośrodka rehabilitacyjnego dla dzieci i młodzieży z przepukliną oponowo-rdzeniową. Trudności w znalezieniu lokalu a po jego znalezieniu brak przychylności i elastyczności jego właściciela w sprawie opłat czynszowych spowodowały czasowe zadłużenie i konieczność rezygnacji z tej lokalizacji. Poszukiwania partnera strategicznego do kontynuacji tego przedsięwzięcia mimo wielu wysiłków i starań okazały się bezowocne.

Narastające trudności lokalowe i finansowe spowodowały zahamowanie działalności organizacji.

Stowarzyszenie zakończyło swoją działalność w województwie lubelskim 14 czerwca 2008 roku. Posiadany sprzęt rehabilitacyjny przekazało Stowarzyszeniu Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Ruchowo w Lublinie.

11. Stowarzyszenie Grupa Aktywnej Rehabilitacji Rekryteringsgruppen – Region Lubelski

Jedna z dziesięciu organizacji zaangażowanych w powstanie Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki.

Stowarzyszenie Grupa Aktywnej Rehabilitacji Rekryteringsgruppen – Region Lubelski (GAR), z siedzibą w Lublinie, zostało założone w 1988 roku. Choć formalnie uzyskało osobowość prawną dopiero w 1994 roku.

Od samego początku skupia się na niesieniu pomocy osobom po urazach rdzenia kręgowego, które zmuszone są do poruszania się na wózkach inwalidzkich. Zainspirowane szwedzką ideą Aktywnej Rehabilitacji, Stowarzyszenie stawia sobie za cel przygotowanie tych osób do pełnego uczestnictwa w życiu społecznym, mimo ograniczeń wynikających z niepełnosprawności.

Na stronie internetowej Stowarzyszenia Grupa Aktywnej Rehabilitacji Rekryteringsgruppen – Region Lubelski z siedzibą w Lublinie zamieszczono informację o działalności Stowarzyszenia oraz Aktywnej Rehabilitacji w Polsce:

„Oblicza się, że 3-4 osoby każdego dnia ulegają wypadkom, których konsekwencją są urazy kręgosłupa. Znaczna część z nich z powodu paraplegii lub tetraplegii pozostaje na wózkach do końca życia. Przyczyną tetraplegii są przede wszystkim skoki do wody i wypadki komunikacyjne. Paraplegia zaś bywa skutkiem wypadków w rolnictwie, motocyklowych i innych. Ofiar takich zdarzeń żyje w naszym kraju kilkaset tysięcy.

U podstaw polskiego modelu postępowania z tymi osobami tkwi przekonanie, że sukces jest wówczas, gdy pacjent zaczyna chodzić. Tymczasem wiadomo, że większość (ok. 90%) nie zaczyna chodzić i trzeba ich po prostu nauczyć, jak mają sobie radzić w życiu na wózku.

Cel taki stawia przed sobą Stowarzyszenie Grupa Aktywnej Rehabilitacji, kreowany przez same osoby niepełnosprawne. Celem Aktywnej Rehabilitacji jest osiągnięcie przez osoby z uszkodzeniem rdzenia kręgowego poruszające się na wózkach samodzielności i niezależności. Metodą prowadzącą do tego celu jest sport poprawiający kondycję fizyczną, któremu towarzyszy skomplikowany proces terapeutyczny ukierunkowany na budzenie wiary w siebie i radzenie sobie w wielu sytuacjach życiowych. W procesie tym, w charakterze instruktorów, biorą udział osoby niepełnosprawne z uszkodzeniami rdzenia kręgowego, stanowiące wzorce osobowe dla innych.

Idea taka powstała w Szwecji jako protest przeciwko zbyt opiekuńczemu systemowi socjalnemu. W Polsce natomiast może być sposobem radzenia sobie w sytuacji wielkiego niedostatku usług socjalnych.

W 1986 i 87 r. kilka osób z Polski uczestniczyło w obozie AR w Szwecji. Z powodu niemożliwości uczestniczenia większej liczby osób postanowiono AR wprowadzić w Polsce. Dzięki pomocy instruktorów RG w 1988 r. w Lublinie zorganizowano i przeprowadzono pierwszy obóz AR, w trakcie którego przygotowano kilka osób z Polski do pracy metodami AR. Przez następne kilka

lat wspólnie z RG prowadzono tego typu obozy na terenie Polski oraz Szwecji. Przeprowadzono wiele imprez integracyjno-sportowych, mających na celu podniesienie sprawności i aktywności osób po urazach rdzenia kręgowego, m.in. Igrzyska AR, największą imprezę, nie tylko w Polsce, dla osób poruszających się na wózkach. Na dzień dzisiejszy, korzystając z przekazanych nam doświadczeń przez Rekryteringsgruppen, sami organizujemy i prowadzimy działalność Aktywnej Rehabilitacji dzięki ścisłej współpracy od chwili powstania z Fundacją Aktywnej Rehabilitacji z Warszawy. Prowadzi ona centralny rejestr osób po urazach rdzenia kręgowego z terenu całego kraju, prowadzi nabór uczestników i kadry na obozy, zdobywa i rozlicza środki finansowe na działalność związaną z ogólnie pojętą Polską Aktywną Rehabilitacją. Obecnie co roku Fundacja organizuje kilkanaście obozów Aktywnej Rehabilitacji. Głównym miejscem organizacji tych obozów jest Centralny Ośrodek Sportu w Spale, obiekty MOSiR w Zamościu, Zielona Góra oraz Miętne k/Garwolina, gdzie przeprowadzane są przeważnie obozy dla dzieci. Dodatkowo Fundacja organizuje liczne szkolenia i imprezy, w których członkowie naszego Stowarzyszenia biorą udział zarówno jako kadra instruktorska, jak również jako uczestnicy.

W metodzie Aktywnej Rehabilitacji zainteresowani mają świadomość, że nie lekarz, rehabilitant czy placówka służby zdrowia, ale oni sami – niepełnosprawni odpowiadają za proces ich rehabilitacji. To oni powinni wiedzieć, jakie stawiać sobie cele i jak chcą je osiągnąć. Muszą mieć wiedzę i świadomość tego, jak funkcjonuje ich organizm, co jest potrzebne do poprawy jego funkcjonowania oraz jak trzeba dbać o utrzymanie kondycji. Na tym polega podmiotowość człowieka niepełnosprawnego w procesie aktywnej rehabilitacji. Tymczasem wielu z nich przeżyło na wózkach kilka lub kilkanaście lat nie robiąc ze sobą nic. Dla wielu nie istnieją żadne rygory czasowe. Tym ludziom trzeba uświadomić, że żyją w społeczeństwie i mimo koniecznego wysiłku muszą się do niego zbliżyć. Muszą wiedzieć, że społeczeństwo nie lubi gorszych. Jeśli ktoś, kto jeździ na wózku, nie nawiązuje kontaktów, żyje w ukryciu, to inni po prostu go omijają lub nawet są agresywni. Rodzi się więc problem kształtowania osobowości tych ludzi.

W tradycyjnie pojmowanym procesie rehabilitacji zakłada się stosunkowo małe uczestnictwo osoby rehabilitowanej. To tę osobę się rehabilituje nie dając jej do końca możliwości decydowania o sobie. My staramy się tak działać, aby nasi koledzy będący w podobnej sytuacji życiowej zdawali sobie sprawę z tego, że rehabilitacja jest ich sprawą i oni ponoszą odpowiedzialność za jej wyniki. Wcześniej jednak trzeba ich nauczyć co i jak powinni ze sobą zrobić, a więc dać im świadomość, co to jest za schorzenie, któremu ulegli, jakie mogą być następstwa oraz jak im zapobiegać i jak sobie z nimi radzić. Następnym zadaniem jest nauczyć zainteresowanych jak doprowadzić do maksymalnej wydolności w środowisku, w którym funkcjonują. Być może programowy cel rehabilitacji realizowanej oficjalnie

w placówkach służby zdrowia jest podobny, ale prawie nigdzie nie jest on tak naprawdę wdrożony.

W naszej koncepcji istotne znaczenie ma fakt, że instruktorami są osoby niepełnosprawne, które posiadły znaczną wiedzę na temat schorzenia będącego także ich udziałem.

Stowarzyszenie Grupa Aktywnej Rehabilitacji powstało z myślą o osobach z uszkodzeniami rdzenia kręgowego poruszających się na wózkach inwalidzkich, a jego zadaniem jest działanie na zewnątrz głównie przez niepełnosprawnych instruktorów.

Żeby zostać instruktorem trzeba być wzorcem osobowym, umieć sobie radzić na wózku i posiadać umiejętności prowadzenia zajęć sportowych w kilku dyscyplinach”¹.

Działalność organizacji koncentruje się na wielu aspektach życia osób z niepełnosprawnością. Stowarzyszenie stara się docierać do potrzebujących, przekazując im niezbędne informacje dotyczące rehabilitacji, zarówno psychofizycznej, jak i społecznej. Zajmuje się również doradztwem w zakresie doboru odpowiedniego sprzętu ortopedycznego oraz pomocy w uzyskaniu dofinansowania na ten sprzęt. Wskazuje, gdzie można znaleźć wsparcie i jak ubiegać się o pomoc.

Grupa Aktywnej Rehabilitacji pracuje w profesjonalny sposób nad przygotowaniem osób po urazach rdzenia kręgowego, zmuszonych do poruszania się za pomocą wózka inwalidzkiego, aktywnego do funkcjonowania w społeczeństwie.

Rys. 54. Zgrupowanie GAR w Zamościu, 2001

¹ <https://gar.lublin.pl/stowarzyszenie/dzialania-i-cele/> [dostęp: 20.08.2025]

Wyszukuje i rekrutuje osoby by wskazać im cel, do którego należy dążyć. Przy pomocy wzorców osobowych i treningu sportowego pokazuje w prosty i przekonujący sposób, co można zyskać poprzez zajęcia z instruktorami aktywnej rehabilitacji. Pokazuje, że można radzić sobie z wieloma rzeczami, które osobie świeżo po urazie, na pierwszy rzut oka wydają się niemożliwe: samoobsługa, nauka czy praca zawodowa, wyjście do kina, restauracji czy na koncert, robienie zakupów, samodzielna podróż samochodem lub komunikacją zbiorową.

Wszyscy instruktorzy to osoby niepełnosprawne poruszające się na wózkach inwalidzkich. Na własnym przykładzie pokazują, co można osiągnąć na drodze do aktywnego i pełnego treści życia.

Stowarzyszenie organizuje różnorodne zajęcia rehabilitacyjno-sportowe oraz imprezy o charakterze rekreacyjnym. Celem tych wydarzeń jest nie tylko aktywność fizyczna, ale także integracja i budowanie więzi między osobami pełnosprawnymi a tymi, które muszą stawić czoła wyzwaniom związanym z niepełnosprawnością. Stowarzyszenie organizuje także pokazy i szkolenia, w których uczestnicy mogą poznać techniki aktywnej rehabilitacji.

Dodatkowo, organizacja prowadzi zajęcia dla dzieci i młodzieży, edukując ich na temat różnych aspektów niepełnosprawności, aby kształtować postawy otwartości i zrozumienia.

Stowarzyszenie współpracuje z wieloma instytucjami i organizacjami, które działają na rzecz osób niepełnosprawnych. Pozwala to na wymianę doświadczeń oraz lepsze wsparcie osób w trudnej sytuacji.

Rys. 55. Wyścig „Porytowe Wzgórze” Janów Lubelski 2001

Rys. 56. Wyścig „Porytowe Wzgórze” Janów Lubelski 2001

Stowarzyszenie przez szereg lat organizowało wyścigi na wózkach inwalidzkich. Zapoczątkował to wyścig na Porytowe Wzgórze w Janowie Lubelskim. Pierwszy wyścig został zorganizowany w 1996 roku. Z roku na rok przybywało chętnych do wzięcia w nim udziału. Zaczęto organizować tego typu imprezy też w innych miejscowościach Województwa Lubelskiego: Dęblinie, Tomaszowie Lubelskim, Włodawie, Krasnymstawie, Puławach, Biłgoraju. W latach 2004-2009 odbył się cykl tego typu wydarzeń sportowych pod nazwą „[Grand Prix Lubelszczyzny – Wyścigi na wózkach](#)”. Od 2009 do 2015 roku kontynuowano wyścigi w Janowie Lubelskim w ramach „Porytowego wzgórza” wydarzenia, które zapoczątkowało tę inicjatywę. Rywalizacja sportowa w trakcie wyścigów to był dodatkowy czynnik motywujący do systematycznych zajęć rehabilitacyjnych. Ale spotkania podczas wyścigów integrowały środowisko osób z niepełnosprawnościami, wyzwalały wśród uczestników zapał i decyzje do podejmowania i realizacji nowych wyzwań edukacyjnych, zawodowych i zatrudnieniowych.

Rys. 57. Wyścig na wózkach, Krasnystaw 2002

Rys. 58. XIV Wyścig „Bieg Jezior”, Krasne 2003

Rys. 59. Zajęcia rehabilitacyjne członków GAR na sali, 2003

Rys. 60. Wyścig na wózkach, Dęblin 2004

Rys. 61. Wyścig na wózkach, Puławy 2005

Rys. 62. Wyścig na wózkach w Puławach, 2005

Rys. 63. Wyścig na wózkach podczas Chmielaków, Krasnystaw 2005

Rys. 64. Pokaz szermierki na wózkach, Teodorówka 9 września 2003

Jedną z form aktywności sportowych członków Stowarzyszenia była szermierka na wózkach w ramach Klubu „Aramis” prowadzonego przez Stowarzyszenie.

Obecnie Stowarzyszenie prowadzi drużynę rugby na wózkach – „[Brave Snails](#)”, która istnieje od 2007 roku. Rugby na wózkach jest sportem, który pozwala osobom z niedowładem kończyn dolnych i górnych nie tylko poprawić swoją sprawność fizyczną, ale również odzyskać poczucie własnej wartości i przydatności dla innych. Drużyna skutecznie motywowana przez prezesa organizacji [Artura Jurka](#) regularnie bierze udział w krajowych rozgrywkach ligowych, turniejach oraz meczach pokazowych, dając zawodnikom możliwości satysfakcji i rozwoju.

Rys. 65. Zajęcia rugby na wózkach

W roku 2008 lubelskie Stowarzyszenie było odpowiedzialne za przygotowanie w Lublinie jubileuszowego wydarzenia – [20-lecia wprowadzenia do Polski metody Aktywnej Rehabilitacji](#). Z całej Polski przyjechali ludzie, którym działania organizacji diametralnie odmieniły życie, nadały mu powtórnie sens, energię i radość.

Stowarzyszenie Grupa Aktywnej Rehabilitacji Rekryteringsgruppen – Region Lubelski jest członkiem założycielem Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki. Jego przedstawiciele wchodzili w skład Zarządu i Komisji Rewizyjnej Forum. [Tadeusz Ćwikła](#) był Wiceprezesem w latach 1994-2011, [Adam Orzeł](#) członkiem Zarządu w latach 2005-2011, Wiceprezesem w latach 2011-2017 i członkiem Komisji Rewizyjnej w latach 2017-2022, a [Wiesław Olechowski](#) członkiem Komisji Rewizyjnej w latach 1999-2001.

Członkowie organizacji aktywnie uczestniczyli w realizacji działań i projektów LFOON-SW. Byli odpowiedzialni za przygotowanie rekordów informacyjnych do pierwszego Informatora Instytucje i Organizacje Działające na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Województwie Lubelskim (2000 r.): Janów Lubelski - Zbigniew Majdanik, Krasnystaw – [Piotr Gruszecki](#), Lublin – Adam Orzeł, Zamość – [Janina Stefaniak](#). Przeprowadzali ankietyzację i badali dostępność budynków w ramach projektu „Ograniczanie barier architektonicznych w obiektach, z których korzystają najczęściej osoby niepełnosprawne” (2001-2002).

W 2015 roku LFOON-SW zrealizował film o działaniach Fundacji Aktywnej Rehabilitacji oraz Grupy Aktywnej Rehabilitacji Rekryteringsgruppen – Region Lubelski. Film dostępny jest pod tym linkiem: [Film o działaniach Fundacji i Grupy Aktywnej Rehabilitacji \(YouTube\)](#).

Codzienna działalność Stowarzyszenia jest bardzo ważnym wsparciem dla osób z niepełnosprawnościami w województwie lubelskim. Dzięki wieloletniemu doświadczeniu, członkowie organizacji stanowią „filar” motywacyjny dla osób pragnących aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym i na nowo odzyskać wiarę w swoje możliwości i sens życia.

Dane kontaktowe:

ul. S. Leszczyńskiego 23, 20-068 Lublin

tel. 661 605 059

e-mail: biuro@gar.lublin.pl

<https://gar.lublin.pl/>

12. Stowarzyszenie Rodziców Dzieci z Wadą Serca „Serce Dziecka”

Jedną z dziesięciu założycielskich organizacji członkowskich Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych

W 1990 roku szesnastoosobowa grupa rodziców dzieci z wadami serca utworzyła Komitet Założycielski Stowarzyszenia Rodziców Dzieci z Wadą Serca „Serce Dziecka” w Lublinie. Byli to: Beata Firlej, Zofia Kosińska, Eulalia Szczurowska, Zofia Staropiętka, Antoni Zakościelny, Anna Masierak, Anna Nagnajewicz, Tomasz Jabłoński, Leokadia Mazur, Danuta Łaboda, Adam Gała, Urszula Próchniewicz, Alicja Jankiewicz, Teresa Hawetko, Waldemar Bernaciak, Zofia Smardzewska-Gruszczak. Po złożeniu statutu i wniosku o rejestrację, 5 czerwca 1990 roku Sąd Wojewódzki w Lublinie dokonał wpisu organizacji do rejestru.

Stowarzyszenie stawiało sobie za cel: poszerzanie wiedzy rodziców w zakresie opieki nad dzieckiem z wadą serca, koordynowanie organizacji pomocy wzajemnej rodziców dzieci z wadą serca, podejmowanie starań o odpowiedni sprzęt i leki zarówno w kraju, jak i za granicą, gromadzenie funduszy na leczenie i rehabilitację dzieci z wadami serca, a także pomoc oraz organizowanie funduszy na wyjazdy dzieci za granicę w celu przeprowadzenia operacji niemożliwych do wykonania w Polsce. Ponadto stowarzyszenie nawiązywało kontakty i współdziałało ze stowarzyszeniami o podobnym profilu działalności w kraju i za granicą.

Członkami stowarzyszenia byli rodzice dzieci w różnym wieku ze skomplikowanymi wadami serca. Niektórzy z nich z uwagi na brak możliwości wykonania operacji serca dziecka w Polsce, musieli już szukać pomocy w Stanach Zjednoczonych lub Holandii. Pozostali rodzice nadal cały czas szukali ratunku dla swoich dzieci.

W Polsce około sześć tysięcy dzieci rocznie rodziło się z wadami serca. Pięćdziesiąt procent tych dzieci wymagało operacji a około 25% zabiegu kardiologicznego już w pierwszym roku życia. Możliwości pomocy tym dzieciom w naszym kraju były niewystarczające. Dzięki kontaktom i współpracy środowisk medycznych z ośrodkami zagranicznymi oraz wielkiej determinacji rodziców niektóre dzieci ze skomplikowanymi wadami serca były operowane poza granicami Polski – w Holandii i w kilku ośrodkach w Stanach Zjednoczonych.

W lipcu 1991 roku w Ośrodku Harcerskim w Chorzowie odbyła się bardzo wzruszająca uroczystość. Było to spotkanie dzieci zoperowanych w Deborah Heart and Lung Center w Browns Mills w stanie New Jersey i ich rodziców z przedstawicielami amerykańskiej fundacji finansującej w ramach prowadzonego programu Pomocy Dzieciom Świata operacje polskich dzieci i udzielającej pomocy finansowej – sprzętowej i szkoleniowej – ośrodkowi kardiologii i kardiologii w Zabrze.

Można obejrzeć film dokumentujący to wydarzenie: [Zobacz nagranie spotkania w Chorzowie – lipiec 1991 \(brak napisów i audiodeskrypcji\)](#).

334806-37088-132

Sygn. akt Ns 8eJ St. 19/90

POSTANOWIENIE

Dnia 5 czerwca 1990 r.

Sąd Wojewódzki w Lublinie, I Wydział Cywilny
Belony

w składzie następującym:

Przewodniczący SSM I. Małeczka

~~XXXXXXXXXX~~
~~XXXXXX~~
~~XXXXXXXXXX~~

po rozpoznaniu w dniu 5 czerwca 1990 r. w Lublinie sprawy
przy udziale*)
(Wyższej prokuratury lub przedstawiciela organizacji społecznej jeśli brała udział)
na pos. niejawnym
z ~~XXXXXXXXXX~~
sprawy wniosek)
Komitetu Założycielskiego Stowarzyszenia Rodzin Dzieci
~~XXXXXXXXXX~~ "z Wadą Serca" "Serce Dziecka" w Lublinie
o wpisanie do rejestru stowarzyszeń
postanawia: I zarejestrować stowarzyszenie pod nazwą:
Stowarzyszenie Rodziców Dzieci z Wadą Serca
"Serce Dziecka" w Lublinie
.....
mającą siedzibę w...Lublinie.....
którego terenem działania jest...Miasto Lublin i województwo
lubelskie
a cele i sposoby ich realizacji są określone w załączonym
do aktu statucie;

*) Zgodnie słowno określić.
MSO post. 2. Postanowienie sądu i instancji.

W. A. Gł. Dnia 8 XI s. 1990/Wa

Zbiórka z: 0710 29 150-000

84

Rys. 67. Powitanie gości z USA; Cheryl Bell i anestezjolog ze szpitala w Deborah; Lotnisko Warszawa 19 lipca 1991

Rys. 68. Powitanie gości z USA; Maria Pofahl i Cheryl Bell; Lotnisko Warszawa 19 lipca 1991

Rys. 69. Spotkanie dzieci operowanych w USA, ich rodziców, lekarzy z Ośrodka w Zabrze i gości z USA; Chorzów 20 lipca 1991

Rok wcześniej na wniosek dzieci i rodziców zostały przyznane Honorowe Wyróżnienia – Order Uśmiechu i Medal „Serce dla Serc” dwóm innym osobom związanym z Fundacją szpitala Deborah Heart and Lung Center w Browns Mills: Adamowi Prochaskiemu i Ricie Steward.

Rys. 70. Uroczystość wręczenia Orderu Uśmiechu; Adam Prochaska (z kwiatami od rodziców i dzieci) obok docent Zbigniew Religa z żoną; Chorzów 14 lipca 1990

Rys. 71. Wręczenie medalu „Serce dla Serc”; Rita Steward i ks. Bogusław Wołyński; Lublin 15 sierpnia 1990

Rys. 72. Wręczenie medalu „Serce dla Serc”; ks. Bogusław Wołyński; Lublin 15 sierpnia 1990

W chorzowskiej uroczystości w 1991 roku wzięli również udział lekarze z zabrzańskiego ośrodka – kardiochirurg profesor [Zbigniew Religa](#) i niezwykła kardiolog dziecięca docent [Lili Goldstein](#).

Rys. 73. Krótki wykład docent Lili Goldstein o historii kardiologii dziecięcej w Polsce; Chorzów 20 lipca 1991

W swoim wystąpieniu, dotyczącym kardiologii dziecięcej w Polsce, pani doktor zwróciła uwagę na ogromną rolę wczesnej, dokładnej diagnostyki w procesie pomocy dzieciom kardiologicznym. Są wady, które wymagają operacji bardzo wcześnie w pierwszym półroczu lub w pierwszym roku życia. Potem jest już za późno i jest o wiele większe ryzyko powodzenia zabiegu lub wada staje się nieoperacyjna. Doktor zaapelowała do rodziców o włączenie się w proces działań mających na celu doprowadzenie do funkcjonowania w każdym województwie dziecięcych poradni kardiologicznych, wyposażonych w odpowiedni sprzęt. Takim podstawowym sprzętem umożliwiającym wczesną, bezinwazyjną i dość precyzyjną diagnozę oraz systematyczne monitorowanie wyników pooperacyjnych jest między innymi echokardiograf.

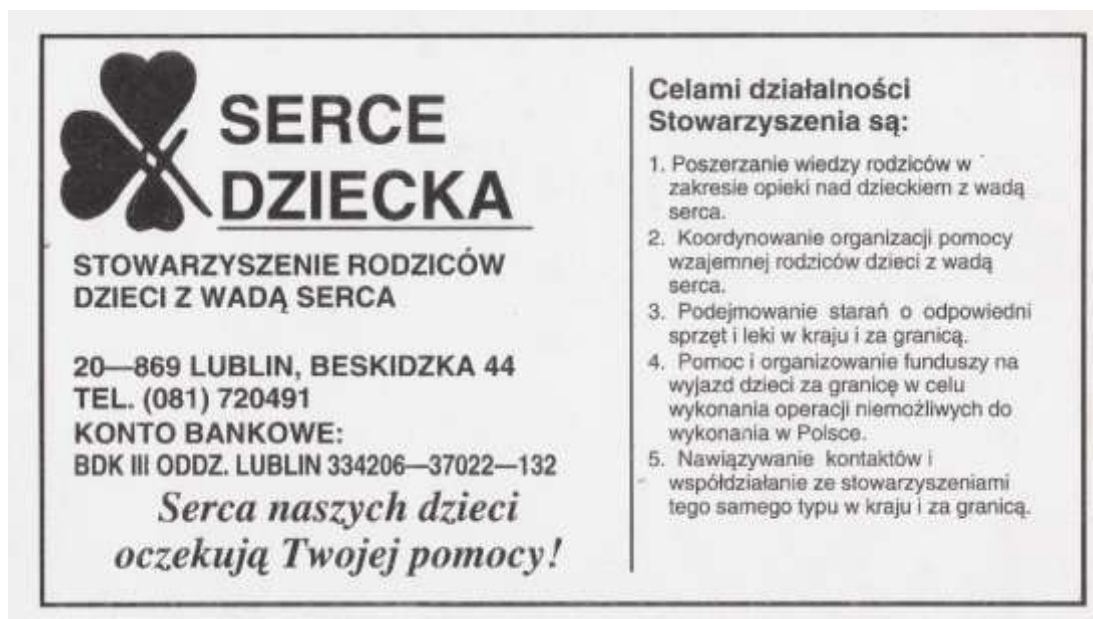
W spotkaniu w Chorzowie uczestniczyła Alicja Jankiewicz prezes Stowarzyszenia Rodziców Dzieci z Wadą Serca „Serce Dziecka” w Lublinie. Podziękowała obecnym na uroczystości amerykańskim Przyjaciołom polskich dzieci za pomoc w ratowaniu ich życia oraz przekazany rodzicom impuls do naśladownictwa dobrej praktyki skuteczności działań organizacji pozarządowej. Prezes Jankiewicz poinformowała o powstaniu w Lublinie Stowarzyszenia „Serce Dziecka” i jego celach.

Zaprosiła rodziców do współpracy. Odpowiadając na apel pani doktor Lili Goldstein poinformowała, że rodzice aktywnie włączą się w proces zmiany sytuacji w zaopatrzeniu w sprzęt do wykrywania wad serca u dzieci, gdyż doskonale wiedzą, jak bardzo ważna jest wczesna, dokładna diagnostyka przy skomplikowanych wadach.

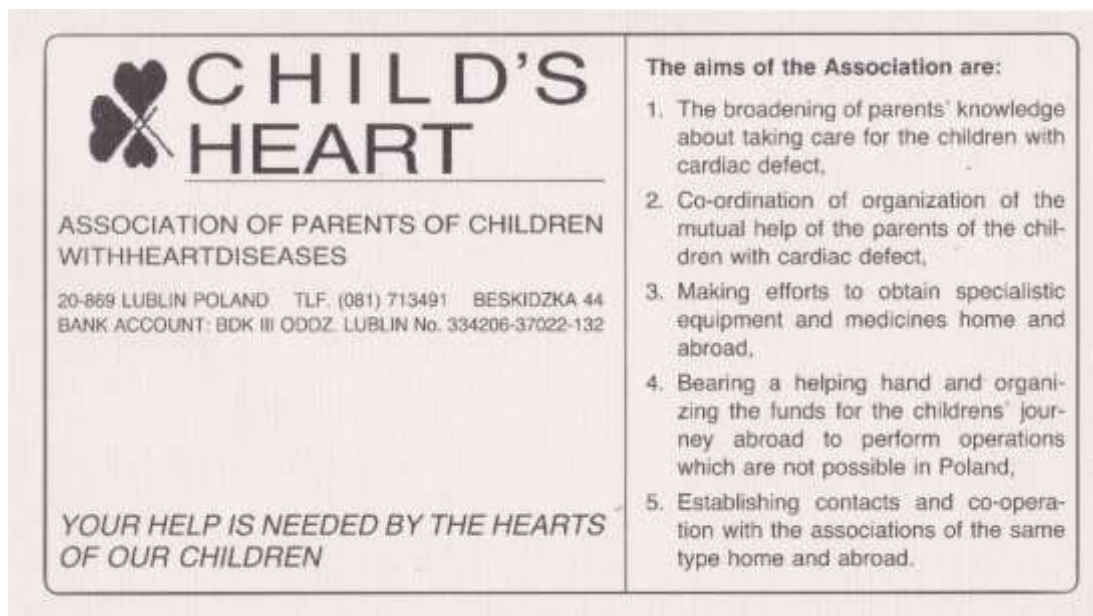
W Lublinie w 1991 roku w dziecięcej poradni kardiologicznej nie było echokardiografu. Podstawowym celem Stowarzyszenia w pierwszym okresie działania stało się dążenie do zmiany niekorzystnej sytuacji w obszarze diagnostyki i leczenia dzieci kardiologicznych poprzez doprowadzenie do: zakupu urządzenia do bezinwazyjnego badania dziecięcych serc, powstania w budowanym Dziecięcym Szpitalu Klinicznym Oddziału Kardiologii Dziecięcej oraz wydania informatora dla rodziców dzieci z wadami serca.

Rodzice wspólnie z lekarzami dziecięcej Poradni Kardiologicznej: dr Hanną Uszyńską, dr Barbarą Wróblewską i dr Elżbietą Sadurską rozpoczęli starania o echokardiograf od wizyty i rozmów o konieczności zakupu urządzenia z władzami Akademii Medycznej w Lublinie. Po uzyskaniu informacji, że problem jest znany, ale z uwagi na bardzo duży koszt zakupu nie został jeszcze rozwiązany, zobowiązali się do pomocy Akademii Medycznej w zdobyciu środków finansowych na ten cel.

10 czerwca 1991 roku Stowarzyszenie rozpoczęło akcję zbierania pieniędzy na zakup echokardiografu dla dzieci. Jeden z rodziców – pan Tomasz Jabłoński zaprojektował logo stowarzyszenia – trzy powiązane ze sobą serca, wizytówkę i papier firmowy organizacji.

Rys. 74. Skan wizytówki Stowarzyszenia „Serce Dziecka” w języku polskim

Rys. 75. Skan wizytówki Stowarzyszenia „Serce Dziecka” w języku angielskim

Zostały przygotowane materiały informacyjne. Dzięki wsparciu dziennikarzy z lokalnych mediów: Artura Borkowskiego, Beaty Kozian z Kuriera Lubelskiego, Agnieszki Dybek, Anny Augustowskiej z Gazety Wyborczej, Krzysztofa Czerwieckiego z Radia Lublin i Telewizji Niezależnej Lublin udało się przybliżyć społeczności Lublina i całego makroregionu ideę zbiórki. Do akcji włączyły się osoby prywatne, przedsiębiorstwa, spółki i banki. We wszystkich oddziałach banku Powszechnej Kasy Oszczędności (PKO) w województwie lubelskim zostały ustawione skarbonki. Były zbiórki wśród pracowników przedsiębiorstw, wpłaty od samorządów uczniowskich. Szereg osób – Przyjaciół „Serca Dziecka” zorganizowało lub pomogło w organizacji różnych imprez, z których dochód był przeznaczony na zakup echokardiografu dla lubelskich dzieci.

Były to takie akcje jak:

- Kwesta podczas imprezy promocyjnej firmy Taylor – 14.07.1991 r., Hotel Unia;
- Festyn i kiermasz na Placu Litewskim – 7-8.09.1991 r.;
- Impreza dla dzieci potączona z loterią w Ogrodzie Saskim – 09.1991 r.;
- Kwesta podczas meczu piłkarskiego Liberałowie-Dyrektorzy – 25.09.1991 r., Stadion Motoru;
- Koncert „Serce Dziecka” Dom Kultury ul. Wallenroda 4a – 5.12.1991 r. z udziałem dzieci ze Społecznego Ogniska Baletowego i aktorów Teatru Literacko-Muzycznego;
- Aukcja malarstwa i grafiki Viribus Unitis 26.01.1992 – Galeria Klubu Osiedla Łęgi;
- Cykl koncertów z udziałem zespołów młodzieżowych: Contrast, Old City, Axel, Mefis, CST, Grzegorz Mierzejewski, Lechitki, In The Domino Speravi;
- „Muzyka z Serc” 04.1992 Chełm;
- „Rock dla Serca” 05.1992 r. Lublin;
- „Serce Dziecka” 05.1992 Hrubieszów;
- Udział w Kiermaszu na Placu Litewskim 30-31.05.1992 r.;
- [Koncert rockowy „Serce Dzieciom” – 27.06.1992 r., Stadion WKS Lublinianka w Lublinie.](#)

Rys. 76. Zbiórka pieniędzy na echokardiograf podczas imprezy promocyjnej automatów do produkcji lodów Firmy Taylor

Rys. 77. Koncert zespołów muzycznych na rzecz Stowarzyszenia „Serce Dziecka” w Centrum Kultury w Lublinie

To [Romuald Lipko](#) był pomysłodawcą i reżyserem tego Koncertu.

Lider zespołu „Budka Suflera” zaprosił do współpracy wielu swoich Kolegów, nie tylko z Zespołu, ale również innych współpracujących z Zespołem od wielu lat, a nawet znajomych z lat szkolnych. W Koncercie wzięli udział artyści z zespołów: „[Budka Suflera](#)”, „[Bajm](#)”, „[Chłopcy z Placu Broni](#)”, „[BBK](#)”, „[Wilki](#)”, [Jan Bo](#), [Tadeusz Woźniak](#).

Koncert zapowiadał plakat zaprojektowany przez Agnieszkę Kiryła i [Mariusza Kiryła](#).

Archiwalne materiały medialne o Koncercie „Serce Dzieciom”:

- Koncert charytatywny „Serce Dzieciom” (1992) – fragment relacji Tomasa Jaszczuka, świadka historii.
Relacja mówiona w formacie wideo, zarejestrowana w ramach Programu Historia Mówiona Ośrodka „Brama Grodzka – Teatr NN”: [Zobacz nagranie relacji świadka historii \(otwiera się w nowym oknie\)](#)
Uwaga: film nie zawiera napisów ani audiodeskrypcji.
- Zapowiedź koncertu w archiwalnym wydaniu *Kuriera Lubelskiego*, strona 1 i 12 (skan prasowy): [Zobacz zapowiedź koncertu z 1992 roku \(otwiera się w nowym oknie\)](#)
- Wspomnienie po koncercie w *Kurjerze Lubelskim*, strona 1 (skan prasowy): [Zobacz artykuł na stronie tytułowej \(otwiera się w nowym oknie\)](#)
- Wspomnienie po koncercie w *Kurjerze Lubelskim*, strona 3 (skan prasowy): [Zobacz kontynuację artykułu na stronie 3 \(otwiera się w nowym oknie\)](#)

Dzięki pomocy i współpracy bardzo wielu życzliwych ludzi udało się zorganizować w rekordowo krótkim czasie (3 tygodnie) Koncert, na który przybyło ponad 30 tysięcy osób, by pod hasłem „Serce Dzieciom” wesprzeć starania Stowarzyszenia „Serce Dziecka” o echokardiograf i działania Stowarzyszenia Monar na rzecz chorych dzieci.

W trakcie koncertu były dostępne koszulki z logo koncertu oraz płyta i kaseeta z utworami występujących artystów. Pan [Tomasz Zeliszewski](#) w przeddzień koncertu odebrał płytę z samolotu. Wyprodukowana została w Stanach Zjednoczonych.

Rys. 78. Plakat Koncertu Rockowego „Serce Dzieciom” projektu Agnieszki Kiriya i Mariusza Kiriya, 27 czerwca 1992

Rys. 79. Płyta z utworami artystów występujących podczas koncertu „Serce Dzieciom”

Rys. 80. Artyści na scenie koncertu „Serce Dzieciom”

Rys. 81. Marek Kotański wśród publiczności koncertu „Serce Dzieciom”

We wrześniu 1992 roku w Branżowym Informatorze Teleadresowym „Na lubelskim rynku” na stronie 26 w dziale „Usługi” ukazał się apel o następującej treści:

„SERCE DZIECKA” STOWARZYSZENIE RODZICÓW DZIECI Z WADĄ SERCA Lublin

Zwracamy się do Państwa z serdeczną prośbą o współpracę i pomoc w ratowaniu życia naszych dzieci ze schorzeniami kardiologicznymi.

Sytuacja dzieci z wadami serca jest w Lublinie bardzo trudna. Nasi dziecięcy kardiolodzy, mimo iż przyjmują dzieci z Lublina i aż pięciu sąsiednich województw nie dysponują echokardiografem. Jest to urządzenie niezbędne do postawienia specjalistycznej diagnozy, która jest podstawą w leczeniu wad serca. Lubelskie dzieci jeżdżą na tego typu badanie do Centrum Zdrowia Dziecka. Dzieci z innych regionów przyjeżdżają do Centrum już z wynikiem „ECHA”.

Praktycznie już w tym momencie w koniecznych przypadkach ustala się dla nich miejsce w kolejce operacyjnej. Nasze dzieci zajmują dopiero miejsce w kolejce diagnostycznej. Czas pracuje na ich niekorzyść. Są wady serca, które nie leczone operacyjnie odpowiednio wcześniej powodują tak trwałe zmiany w całym układzie krążenia, że stają się wadami nieoperacyjnymi. Dzieci umierają. „ECHA” brak i Akademia Medyczna nie przewiduje w tym roku zakupu tego urządzenia - przeszkodą jest wysoki jego koszt (200 tys. \$).

Postanowiliśmy nie czekać biernie i rozpocząć akcję zbierania pieniędzy na ten cel. Wierzmy, że Państwo również nie pozostaniecie obojętni, wobec tego problemu. Dlatego zwracamy się z serdeczną prośbą o pomoc finansową przeznaczoną na zakup „ECHA” do Instytutu Pediatrii. Jest to dla życia dzieci ogromnie ważne.

SERCA NASZYCH DZIECI OCZEKUJĄ TWOJEJ POMOCY”.

W tym samym miesiącu (we wrześniu 1992 r.) Akademia Medyczna w Lublinie zakupiła nowoczesny echokardiograf dla Poradni Kardiologicznej w Dziecięcym Szpitalu Klinicznym przy ul. Chodźki w Lublinie. Pieniądze zebrane podczas Koncertu i innych akcji charytatywnych Stowarzyszenie Rodziców Dzieci z Wadą Serca „Serce Dziecka” przekazało na konto szpitala.

Po uruchomieniu badań na nowo zakupionym echokardiografie, Stowarzyszenie „Serce Dziecka” zorganizowało uroczyste spotkania w Dziecięcym Szpitalu Klinicznym oraz w [Klubie Hades](#) w Lublinie. Podczas wydarzeń rodzice złożyli serdeczne podziękowania Akademii Medycznej, Dyrekcji Szpitala oraz wszystkim osobom, które aktywnie zaangażowały się w zbiórkę środków na zakup aparatu.

Rys. 83. Zakupiony echokardiograf; 12 listopada 1992

Rys. 84. Pierwsze badanie wykonuje doc. dr Wanda Kawalec z Centrum Zdrowia Dziecka z Warszawy, obserwuje dr Leszek Bobrzyk – Prezydent Miasta Lublin (w latach 1991–1994); 12 listopada 1992

Rys. 85. Finał Akcji „Serce Dzieciom”; Grażyna Pańniczek - Dyrektor Dziecięcego Szpitala Klinicznego i dr Leszek Bobrzyk – Prezydent Miasta Lublin (w latach 1991–1994); 12 listopada 1992

Rys. 86. Pierwsze badanie; 12 listopada 1992

Rys. 87. Podziękowanie dla mieszkańców Lublina i Województwa Lubelskiego na ręce Prezydenta Miasta Lublin; 12 listopada 1992

Rys. 88. Podziękowania składa Alicja Jankiewicz, prezentująca płytę z koncertu Serce Dzieciom;
12 listopada 1992

Rys. 89. Alicja Jankiewicz - Prezes Stowarzyszenia Rodziców „Serce Dziecka” przedstawia przebieg akcji stowarzyszenia i składa podziękowania za udzieloną pomoc; 12 listopada 1992

Rys. 90. Uczestnicy uroczystości finału akcji Stowarzyszenia Rodziców Dzieci z Wadą Serca Szpital Dziecięcy w Lublinie; wśród Gości (od lewej): doc. dr Wanda Kawalec, dr Hanna Uszyńska, prof. dr hab. n. med. Hanna Chrząsek-Spruch, dr Barbara Wróblewska; 12 listopada 1992

Rys. 91. Uczestnicy uroczystości finału akcji Stowarzyszenia Rodziców Dzieci z Wadą Serca Szpital Dziecięcy w Lublinie; wśród Gości (od prawej): prof. Jerzy Kowalczyk, Grażyna Paśniczek – dyrektor Dziecięcego Szpitala Klinicznego, dr Elżbieta Sadurska; 12 listopada 1992

Rozpoczął się nowy etap dla lubelskich dzieci z wadami serca – szybka ścieżka diagnostyczna – w wielu przypadkach uratowała im życie i umożliwiła wczesne prawidłowe leczenie.

Inne – szybsze, lepsze możliwości diagnozowania i leczenia dzieci kardiologicznych zmotywowały też nowych młodych lubelskich lekarzy do robienia specjalizacji z kardiologii dziecięcej. W 1997 r. Władze Akademii Medycznej podjęły decyzję o utworzeniu Oddziału Kardiologii Dziecięcej w nowym Dziecięcym Szpitalu Klinicznym w Lublinie. Został on otworzony w marcu 1999 roku.

Drugi kamień milowy strategicznych działań Stowarzyszenia dla społeczności Lublina i makroregionu został zrealizowany.

Stowarzyszenie nadal prężnie działało. Członkowie organizacji starli się o fundusze na realizację pozostałych działań statutowych dotyczących konkretnej pomocy indywidualnym dzieciom kardiologicznym. Były organizowane kolejne imprezy, pokazy, festyny:

- 03.1993 – pokaz mody komunijnej „Powitanie wiosny”, Dom Kultury ul. Wallenroda 4a;
- 03.1993 – Wiosenny Konkurs plastyczny dla dzieci;
- 06.1993 – Integracyjna impreza plenerowej dla dzieci nad Zalewem Zemborzyckim „Powitanie Lata” połączona z loterią;
- 09.1993 „Żegnajcie wakacje” impreza w Parku Ludowym połączona z loterią;
- 10.1993 – Pokaz mody „Puszyste jest wrażliwe”;
- Impreza Mikołajkowa dla dzieci.

Rys. 92. Pokaz mody dziecięcej na scenie Domu Kultury przy ulicy Wallenroda w Lublinie

Rys. 93. Pokaz mody komunijnej w Domu Kultury przy ulicy Wallenroda w Lublinie

Rys. 94. Pokaz strojów do Pierwszej Komunii połączony z wystawą prac plastycznych, zgłoszonych do wiosennego konkursu dla dzieci na projekt kartek

Rys. 95. Występ Ogniska Baletowego

Rys. 96. Barbara Turlewicz i Krystyna Olkiewicz przy stoisku Stowarzyszenia „Serca Dziecka”

Rys. 97. Pani Krystyna Olkiewicz przy stoisku loteryjnym Serca Dziecka

Rys. 98. Loteria „Serce Dziecka”

Do stowarzyszenia zaczęło się zgłaszać coraz więcej rodziców dzieci z wadami serca. Rozpoczęła się bardzo ważna i ścisła współpraca ze wspaniałą kardiolog dziecięcą dr Krystyną Borkowską z Warszawy, która współpracowała z Fundacją Polish Gift of Life z Nowego Jorku w USA. Polskę odwiedzili Ludzie z tej organizacji: pan Józef Częstochowski i państwo Ratajczakowie. Zorganizowano spotkanie z nimi w Lublinie i w Warszawie. Na wniosek rodziców dzieci zoperowanych w USA panu Józefowi Częstochowskiemu został przyznany „Medal dla Ludzi Gorących Serc”.

Rys. 99. Wizyta dr Krystyny Borkowskiej i państwa Częstochowskich w Lublinie

Rys. 100. Wizyta państwa Częstochowskich (w środku) i dr Krystyny Borkowskiej (pierwsza od prawej) w Lublinie

Rys. 101. Spotkanie w Lublinie z rodzicami Stowarzyszenia „Serce Dziecka” z panią Julią Częstochowską, doktor Krystyną Borkowską; kwiaty wręcza Beata Firlej

Rys. 102. Wizyta dr Krystyny Borkowskiej i Państwa Częstochowskich z Polish Gift of Life w Dziecięcym Szpitalu Klinicznym w Lublinie

Rys. 103. Wizyta w Poradni Kardiologicznej Dziecięcego Szpitala Klinicznego; dr Hanna Uszyńska, dr Krystyna Borkowska, pan Józef Częstochoński

Rys. 104. Wizyta państwa Ratajczaków z Fundacji Polish Gift of Life w Lublinie

W 1993 roku rozszerzono obszar działania Stowarzyszenia na całą Polskę. W maju powstał Oddział Stowarzyszenia Rodziców Dzieci z Wadą Serca „Serce Dziecka” w Warszawie. Jego członkowie rozpoczęli starania o zakup podstawowego echokardiografu do Poradni Kardiologicznej w Warszawie przy ul. Kieleckiej. Tą poradnią kierowała doktor Krystyna Borkowska i w niej diagnozowała dzieci z wadami serca z Ursynowa, Mokotowa, Ochoty oraz w ramach współpracy z organizacją Polish Gift of Life z całej Polski.

Gromadzenie środków na ten cel postępowало.

Niestety, przed ukończeniem zbiórki pani doktor Krystyna Borkowska zmarła. Przegrała walkę z nowotworem wątroby. Na jej pogrzeb, z całej Polski, przyjechali rodzice dzieci, którym pomagała ratować życie. Jest pochowana na Cmentarzu Powązkowskim.

Zbiórka pieniędzy zakończyła się zakupem echokardiografu USC 60. Został on przekazany do Przychodni Specjalistycznej dla Dzieci i Młodzieży w Warszawie przy ulicy Szlenkierów 10 pod opiekę kardiologa Wojciecha Mądrego, z którym wcześniej doktor Krystyna Borkowska ściśle współpracowała.

W grudniu 1993 roku został opracowany folder Stowarzyszenia Rodziców Dzieci z Wadą Serca „Serce Dziecka” w Lublinie. Grafikę do niego z serdecznym, radosnym, kwiatowym sercem przygotowała znana lubelska graficzka Barbara Bałdyga.

Potem zawsze ten motyw Serca towarzyszył podziękowaniom za bezinteresowną pracę Ludziom, którzy oferowali swój czas, umiejętności i pieniądze na pomoc dzieciom.

W pierwszych latach istnienia Stowarzyszenia „Serce Dziecka”, kiedy polska kardiologia i kardiochirurgia dziecięca były bardzo mocno niedoinwestowane – stowarzyszenie angażowało się w pomoc dzieciom z bardzo skomplikowanymi wadami serca w wyjazdach do zagranicznych uznanych ośrodków kardiologicznych. Przy pomocy organizacji 16 dzieci zostało zoperowanych w USA. Dla tych dzieci każda zwłoka w przeprowadzeniu operacji mogła zakończyć się śmiercią. One nie mogły czekać na zmianę sytuacji w wyposażeniu szpitali. Po akcjach Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy od 1994 roku skupiono się na pomocy dzieciom kardiologicznym i ich rodzinom w kraju. Zakupiono drobny, ale istotny sprzęt medyczny dla przychodni i szpitali: pulsoksymetr, kardiomonitor; dofinansowano szkolenia lekarzy i zakup anglojęzycznej specjalistycznej literatury medycznej oraz rozwijano współpracę i wzajemną pomoc rodzin chorych dzieci.

Wszystkie działania organizacyjne, formalne i merytoryczne wykonywane były przez Zarząd Stowarzyszenia wolontarystycznie. Zaangażowanie czasowe, wzrastająca ilość spraw, konieczność gromadzenia dokumentacji zmusiły organizację do podjęcia decyzji o wynajęciu lokalu i zatrudnieniu pracownika. W maju 1994 roku przy ul. Złotej 3 na Starym Mieście w Lublinie w małym 24-metrowym lokalu na parterze, bez ogrzewania, ale z dostępem do toalety zaczęła funkcjonować siedziba „Serca Dziecka”. Ze środków PFRON utworzono stanowisko pracy dla osoby z niepełnosprawnością i zakupiono sprzęt biurowy:

komputer Optimus z oprogramowaniem, drukarkę, skaner, ploter i ksero. W październiku, w tym pomieszczeniu zaczął funkcjonować Punkt Informacji Dla Rodziców Dzieci Niepełnosprawnych z Podręczną Biblioteczką, zawierającą publikacje dotyczące leczenia i rehabilitacji dzieci.

Rys. 105. Spotkanie w Warszawie dr Krystyny Borkowskiej i pana Józefa Czeszchowskiego z dziećmi operowanymi w USA w ramach pomocy Polish Gift of Life

**SERCE
DZIECKA**

**STOWARZYSZENIE RODZICÓW
DZIECI Z WADĄ SERCA**

02 610 Warszawa
ul. Goszczyńskiego 36/40 m. 24
tel. (02-22) 44-63-50
konto bankowe: BDK I O/W-WA
nr 330022-54090-132

**SERCA NASZYCH DZIECI
OCZEKUJĄ TWOJEJ POMOCY !**

Projekt i druk Zakład Wydawniczo Poligraficzny > HEL < Warszawa ul. Grenadierów 77 tel./fax 10-12-71
Papier podarowała firma CEZEX Warszawa ul. Krasieńskiego 10 tel.39-66-48, 39-66-58 fax 39-82-20

**CELAMI DZIAŁALNOŚCI
STOWARZYSZENIA SĄ :**

1. Poszerzanie wiedzy rodziców w zakresie opieki nad dzieckiem z wadą serca.
2. Koordynowanie organizacji pomocy wzajemnej rodziców dzieci z wadą serca.
3. Podejmowanie starań o odpowiedni sprzęt i leki w kraju i za granicą.
4. Pomoc i organizowanie funduszy na wyjazd dzieci za granicę w celu wykonania operacji niemożliwych do wykonania w Polsce.
5. Nawiązywanie kontaktów i współdziałanie ze stowarzyszeniami tego samego typu w kraju i za granicą.

Rys. 106. Skan wizytówki Stowarzyszenia „Serce Dziecka” w języku polskim

**SERCE
DZIECKA**

**STOWARZYSZENIE RODZICÓW
DZIECI Z WADĄ SERCA**

02 610 Warszawa
ul. Goszczyńskiego 36/40 m. 24
tel. (02-22) 44-63-50
konto bankowe: BDK I O/W-WA
nr 330022-54090-132

„ ... nie żył po kim piękna pamięć nie zostanie ” (Szymonowicz)

Zwracamy się do Państwa z serdeczną prośbą o wsparcie finansowe służące ratowaniu życia dzieci ze schorzeniami kardiologicznymi. Nam, rodzicom dzieci z wadami serca ich trudna sytuacja jest znana w sposób szczególny. W Polsce rodzi się rocznie 6000 dzieci z wadami serca, które wymagają operacji, natomiast we wszystkich ośrodkach kardiologicznych wykonuje się co roku tylko 1000 operacji na otwartym sercu. Szybko i dokładnie ustalone rozpoznanie oraz wykonana we właściwym czasie operacja kardiochirurgiczna umożliwia powrót do zdrowia.

Przychodnia przy ul. Kieleckiej konsultuje rocznie 3000 dzieci z Ursynowa, Mokotowa, Ochoty oraz - w ramach współpracy z Polish Gift of Life - z całej Polski. Po wstępnych badaniach rozpoznano w naszej przychodni 920 przypadków wad wrodzonych serca, zoperowano natomiast tylko 120 dzieci, w tym 50 w USA. Pozostałe czekają na dokładną diagnostykę i ewentualną operację.

Przychodnia nie dysponuje podstawowym sprzętem diagnostycznym. Konieczny jest zakup echokardiografu - aparatu umożliwiającego, szybką, bezinwazyjną i dość precyzyjną diagnozę oraz systematyczne śledzenie wyników pooperacyjnych. Urządzenie to kosztuje ponad 400 mln zł. Dotychczas na naszym koncie zgromadziliśmy około 80 mln. zł.

Wierzymy, że nie pozostaniecie Państwo obojętni wobec naszej prośby - od Waszej życzliwości do problemów i potrzeb dzieci ze schorzeniami serca zależeć może ich życie.

SERCA NASZYCH DZIECI OCZEKUJĄ TWOJEJ POMOCY !

Projekt i druk Zakład Wytworniczo Poligraficzny > HEL < Warszawa ul. Grenadierów 77 tel./fax 10-12-71
Papier подарowane firma CEZEK Warszawa ul. Krasieńskiego 10 tel.39-66-48, 39-66-58 fax 39-82-20

Rys. 107. Skan korespondencji z prośbą o udzielenie wsparcia finansowego

Rys. 109. Wybrane publikacje z Biblioteczki Rodziców „Serce Dziecka”

Stowarzyszenie zaczęło rozwijać współpracę z lubelskimi stowarzyszeniami rodziców dzieci niepełnosprawnych. Organizowało integracyjne konkursy plastyczne dla dzieci na projekt kartki świątecznej (zorganizowało ich 8), imprezy i spotkania dla dzieci.

Rys. 110. Wydrukowane projekty kartek przystanych na konkursy plastyczne Stowarzyszenia „Serce Dziecka”

Bardzo dużą pomoc w prowadzeniu tych przedsięwzięć organizacja otrzymała od pani [Krystyny Olkiewicz](#), Niezwykłej Wolontariuszki.

Od 1995 roku Stowarzyszenie Rodziców Dzieci z Wadą Serca „Serca Dziecka” zaczęło organizować turnusy rehabilitacyjne. Odbływały się one latem w ośrodkach wypoczynkowych nad Morzem Bałtyckim. Na każdym turnusie była kadra specjalistów – lekarz kardiolog i fizjoterapeuta. Obserwacja dziecka kardiologicznego w czasie różnych aktywności dawała lekarzom możliwość dokładniejszej oceny jego stanu zdrowia. Brak presji czasu na omówienie z rodzicami spostrzeżeń i uwag dotyczących dalszego postępowania leczniczego zwiększał u opiekunów poczucie bezpieczeństwa w opiece i leczeniu dziecka. Pierwszy turnus został zorganizowany w Ustroniu Morskim. Uczestniczyło w nim 22 dzieci z opiekunami. Do 2014 roku zorganizowano 18 turnusów rehabilitacyjnych:

1. Ustronie Morskie – 16.07-30.07.1995 r.
2. Mrzeżyno – 30.07-13.08.1996 r.
3. Mikoszewo – 15.08- 28.08.1997 r.
4. Mikoszewo – 15.08-28.08.1998 r.
5. Okoniny – 20.06- 03.07.1999 r.

6. Okoniny – 17.06- 1.07.2000 r.
7. Poddębnie – 23.06-06.07.2001 r.
8. Poddębnie – 23.06-06.07.2002 r.
9. Dźwirzyno – 28.06-12.07.2003 r.
10. Sarbinowo – 01.07-14.07.2004 r.
11. Sarbinowo – 31.07-13.09.2005 r.
12. Sarbinowo – 01.07-14.07.2006 r.
13. Sarbinowo – 01.07-14.07.2007 r.
14. Sarbinowo – 01.07-14.07.2008 r.
15. Sarbinowo – 01.07-14.07.2009 r.
16. Sarbinowo – 01.07-14.07.2011 r.
17. Dziwnówek – 30.06-14.07.2012 r.
18. Dziwnówek – 30.07 -13.08.2014 r.

Rys. 111. Doc. dr Lili Goldstein podczas rejsu turnusu Stowarzyszenia „Serce Dziecka” statkiem po Morzu Bałtyckim

Rys. 112. Pierwszy turnus rehabilitacyjny „Serca Dziecka” odbył się w Ośrodku Wodnik w Ustroniu Morskim, położonym dostownie nad samym Morzem Bałtyckim

W kolejnych latach opiekę nad uczestnikami turnusu sprawowali kardiolodzy: dr Elżbieta Sadurska, dr Wojciech Mądry, doc. dr Lilii Goldstein, dr Dorota Lachowska, dr Agata Tarkowska, dr Rafał Dmowski, dr Maryla Jaworowska - Gładysz.

W 1994 roku Stowarzyszenie „Serce Dziecka” zaangażowało się w proces tworzenia Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych i zostało jego aktywnym członkiem. Uczestniczyło w Pierwszym Regionalnym Forum Organizacji Pozarządowych w Gdańsku i Krakowie. Podczas Lubelskiego FIP jako członek Komitetu Organizacyjnego było odpowiedzialne za przygotowanie i organizację stoisk wystawienniczych organizacji pozarządowych. Weszło w skład Komitetu Założycielskiego Forum Lubelskich Organizacji Pozarządowych. Uczestniczyło w spotkaniach dotyczących ustalenia zasad współpracy samorządu Miasta Lublin z organizacjami pozarządowymi.

W nocy z 23 na 24 listopada 1995 roku włamano się do lokalu stowarzyszenia. Cały sprzęt komputerowy został skradziony. Sprawców nie wykryto. Z odszkodowania ubezpieczeniowego urządzenia zostały odkupione, ale fakt kradzieży bardzo wyhamował dynamikę działań organizacji.

Dwa lata później – w nocy z 3 na 4 marca 1997 roku – w wyniku kolejnego włamania do biura przy ulicy Złotej 3, Stowarzyszenie ponownie zostało pozbawione sprzętu komputerowego. Stało się to w bardzo intensywnym czasie przygotowań do współorganizacji Ogólnopolskiej Konferencji „System pomocy dzieciom niepełnosprawnym w Polsce” w kwietniu 1997 roku.

Konferencja miała na celu przede wszystkim umożliwienie uczestnikom wspólnej oceny aktualnej sytuacji dzieci niepełnosprawnych oraz dogłębną analizę problemów, z jakimi borykają się dzieci wymagające specjalnej troski. Ważnym elementem spotkania była również prezentacja potrzeb tej grupy oraz sformułowanie konkretnych wniosków, które pozwolą stworzyć szerokie i wieloetapowe płaszczyzny współpracy pomiędzy wszystkimi środowiskami zaangażowanymi w działania na rzecz dzieci niepełnosprawnych. Ponadto, konferencja dążyła do wypracowania propozycji koordynacji podejmowanych inicjatyw, aby zapewnić jak największą efektywność i spójność realizowanych działań.

Zaproszenie do udziału w konferencji zostało wysłane drogą pocztową. Otrzymały je organizacje ujęte w Informatorze o organizacjach pozarządowych w Polsce „Jawor 94/95”, zajmujące się w swojej działalności statutowej pomocą dzieciom niepełnosprawnym. Zaproszono przedstawicieli sejmu, rządu, samorządu i instytucji, realizujących zadania na rzecz dzieci niepełnosprawnych.

Konferencja odbyła się w dniach 11-13 kwietnia 1997 roku. W konferencji uczestniczyło prawie 200 osób, w tym przedstawiciele 62 organizacji pozarządowych z całej Polski. Byli to ludzie pełni zapału i wiary w to, że są w stanie zmienić istniejącą rzeczywistość, przekonać innych do wprowadzenia zmian, odważni i kreatywni pasjonaci. Po wielu latach okazało się, że dyskusje, postulaty tej konferencji miały istotny wpływ na budowanie systemu pomocy dzieciom niepełnosprawnym a nawiązane kontakty przetrwały lata i pomagały we wdrażaniu i prowadzeniu działań na rzecz chorych i niepełnosprawnych dzieci.

Dzięki ogromnemu zaangażowaniu osób ze Stowarzyszenia Rodziców „Serce Dziecka”, zadania organizacyjne dotyczące konferencji udało się dobrze wykonać, ale napięcie i poniesione w wyniku włamania straty spowodowały, że Zarząd podjął decyzję o rezygnacji z pomieszczenia przy ul. Złotej 3. Nowym miejscem organizacji stał się mały pokój w lokalu miasta przy ul. Rynek 13. Obawy przed kolejnym włamaniem i stratami spowodowały, że dodatkowo wynajęto pomieszczenie mieszkalne w piwnicy bloku, w którym mieszkała jedna z członkiń stowarzyszenia. W nim ulokowano posiadany sprzęt i dokumenty organizacji. Lokalizacja przy ul. Szwajcarskiej 6 stała się biurem codziennej pracy stowarzyszenia.

Natomiast pokój przy ul. Rynek 13 stał się Biurem Współpracy Organizacji. Dysponowało nim „Serce Dziecka”, ale korzystały z niego cztery inne organizacje osób niepełnosprawnych, w tym LFOON. Stowarzyszenia ustaliły między sobą harmonogram korzystania z pomieszczenia i solidarnie partycypowały w kosztach eksploatacji. Zainstalowany w lokalu telefoniczny automat wrzutowy pozwalał na kontakt z organizacjami oraz bezproblemowe rozliczanie opłat za przeprowadzone rozmowy telefoniczne.

Rys. 113. Awers i rewers ulotki

W roku 1997 i 1998 Stowarzyszenie „Serce Dziecka” zrealizowało projekt „Dla Zdrowia i Urody Życia”, adresowany do matek wychowujących dzieci z niepełnosprawnościami. Miał on na celu wzmocnienie kobiet, które bardzo często ze względu na stan zdrowia dziecka i brak możliwości zapewnienia mu właściwej opieki, rezygnowały z pracy zawodowej, zaniedbywały swoje zdrowie i troskę o zabezpieczenie materialne. Projekt składał się z dziewięciu informacyjnych spotkań matek ze specjalistami i ekspertami. Finansowany był z grantu od Pełnomocniczki Rządu do Spraw Rodziny i Kobiet oraz środków finansowych uzyskanych z Wojewódzkiego Zespołu Pomocy Społecznej w Lublinie. Wzięto w nim udział dwadzieścia mam. Dziesięć było członkiniami stowarzyszenia „Serce dziecka” i dziesięć – przedstawicielkami innych lubelskich stowarzyszeń rodziców dzieci niepełnosprawnych. Hasłowe tematy spotkań: „Zdrowie Kobiety”; „Odrobina Luksusu”; „Kobieta – Matka – Żona”; „Rodzina z dzieckiem niepełnosprawnym – problemy, możliwości, potrzeby”; „Kobieta aktywna”; „Bezrobocie a kobiety wychowujące dzieci niepełnosprawne”; „Dziecko niepełnosprawne – potrzeby, szanse, bariery”; „System emerytalno-rentowy

a kobieta wychowująca dziecko niepełnosprawne”; „Matko czas pomyśleć o sobie”.

W spotkaniu „Zdrowie kobiety” ekspertami byli: doktor Halina Czogata-Truszkowska – specjalista ginekolog-położnik; doktor Andrzej Stanisławek – specjalista chirurg onkolog; przewodnicząca Klubu Amazonek – Danuta Tobólska; doktor Leszek Radomyski – specjalista endokrynolog, profesor Jerzy Strojnowski – psychiatra, psycholog i Iwona Giszczak Koczberska – psycholog.

W ramach projektu kobiety mogły wykonać bezpłatnie badania mammograficzne, badania w kierunku osteoporozy i masaże lecznicze. Został także opracowany i wydrukowany w formie ulotki mały informator teleadresowy o organizacjach działających na rzecz dzieci niepełnosprawnych w Lublinie.

Mamy uczestniczące w projekcie bardzo wysoko oceniły jego przydatność i organizację. Podkreślały, że uzyskały ogromnie potrzebne im wsparcie psychiczne i nawiązały cenne długoletnie kontakty. Projekt przyczynił się do wzmocnienia współpracy między lubelskimi organizacjami działającymi na rzecz dzieci niepełnosprawnych.

W 1998 roku przedstawicielki Stowarzyszenia „Serce Dziecka”: Alicja Jankiewicz i Beata Firlej wzięły udział w międzynarodowym projekcie „Aktywne Kobiety” realizowanym przez holenderską organizację z Arnhem. W jego ramach wyjechały na europejskie spotkanie kobiet do Holandii. Przebywały tam od 26 czerwca do 7 lipca. Zapoznały się z metodami i działaniami realizowanymi w tym kraju w ośrodkach rehabilitacyjnych osób niepełnosprawnych oraz formami pracy w organizacjach zajmujących się pomocą kobietom w trudnych kryzysowych sytuacjach.

Przewodniczącą Zarządu Stowarzyszenia Rodziców Dzieci z Wadą Serca „Serce Dziecka” od początku jego powstania była Alicja Jankiewicz i jako przedstawicielka organizacji brała udział w pracach Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych. W 1999 roku została wybrana na Prezesa Forum. Dla przejrzystości i transparentności decyzji w zarządzaniu organizacją parasolową zrezygnowała z przewodniczenia organizacji członkowskiej. Nowa przewodniczącą „Serca Dziecka” została Beata Firlej. Ze względów organizacyjnych i ekonomicznych stowarzyszenie przeniósło swoją siedzibę na ul. Kiepur 6. Działania organizacji koncentrowały się na przygotowaniu i przeprowadzeniu turnusów rehabilitacyjnych, pomocy rodzicom w dotarciu do lekarzy specjalistów, przekazywaniu informacji i organizacji samopomocy wśród rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi.

Trzeci cel działania Stowarzyszenia, który wyznaczili sobie rodzice przy powstaniu organizacji tj. wydanie informatora dla rodziców dzieci z wadami serca został zrealizowany w 2003 roku przy ścisłej współpracy z Lubelskim Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki. Poradnik dla rodziców „Serce Twojego Dziecka” wydano w nakładzie 500 egzemplarzy. Jego autorem była współpracująca stale ze Stowarzyszeniem „Serce Dziecka” Elżbieta Sadurska – kardiolog, doktor nauk medycznych.

Rys. 115. Okładka publikacji „Serce Twojego dziecka”

Rys. 116. dr n. med. Elżbieta Sadurska – wystąpienie podczas konferencji z okazji Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych, po lewej Alicja Jankiewicz, 2003

Wszystkie trzy kluczowe strategiczne założenia działalności Stowarzyszenia, czyli: doprowadzenie do zakupu urządzenia do bezinwazyjnego badania dziecięcych serc, powstania w budowanym Dziecięcym Szpitalu Klinicznym Oddziału Kardiologii Dziecięcej oraz wydania informatora dla rodziców dzieci z wadami serca **zostały osiągnięte.**

W 2017 roku Zarząd Stowarzyszenia podjął decyzję o zakończeniu działalności organizacji. Stowarzyszenie Rodziców Dzieci z Wadą Serca „Serce Dziecka” w Lublinie zostało wykreślone z KRS w dniu 14.11.2017 r.

Rys. 117. Grafika serca autorstwa Barbary Bałdygi

13. Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarząd Oddziału Wojewódzkiego w Lublinie (obecnie: Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarząd Oddziału Okręgowego w Lublinie)

Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów (PZERiI) to największa w kraju pozarządowa organizacja senioralna, która może poszczycić się wieloletnią tradycją. Powstał 5 czerwca 1975 roku jako kontynuator tradycji Zjednoczonego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów. Swoją działalność prowadzi poprzez rozbudowaną sieć oddziałów okręgowych, rejonowych i lokalnych kół, docierając bezpośrednio do ludzi i ich codziennych spraw w całej Polsce. Działania Związku obejmują szeroki zakres inicjatyw – od pomocy socjalno-bytowej, przez wsparcie prawne i rehabilitacyjne, po bogatą ofertę kulturalną i integracyjną.

Misją organizacji jest „prowadzenie wszechstronnych działań na rzecz poprawy jakości życia, bezpieczeństwa ekonomicznego i zdrowotnego oraz integracji, aktywizacji i reprezentacji emerytów, rencistów i osób z niepełnosprawnościami”.

Głównym celem Związku jest pomoc w rozwiązywaniu problemów socjalno-bytowych oraz wspieranie rehabilitacji – zarówno społecznej, jak i zdrowotnej. Członkowie Związku mogą liczyć na wsparcie w interpretacji przepisów prawa, ale to dopiero początek ich wspólnej aktywności. Organizacja dąży do przełamywania barier izolacji społecznej i zachęca seniorów do aktywnego uczestnictwa w życiu lokalnej społeczności. Ważnym elementem działań jest także budowanie więzi międzypokoleniowych, które pozwalają przekazywać tradycje, wartości i doświadczenia życiowe kolejnym generacjom.

W praktyce członkowie Związku mogą liczyć na bardzo konkretne formy wsparcia – od zapomóg pieniężnych i pomocy rzeczowej, w tym bezpłatnych artykułów spożywczych, po formalności takie jak wydawanie zaświadczeń do zniżek kolejowych czy obsługę Związkowej Kasy Pogrzebowej. Dla wielu osób niezwykle istotna jest również możliwość uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych oraz wypoczynkowych, a także uzyskania pomocy prawnej i informacyjnej.

Związek reprezentuje interesy swoich członków na różnych poziomach administracyjnych – Zarząd Główny współpracuje z Sejmem, Rządem i organami administracji państwowej, Zarząd Okręgowy utrzymuje relacje z Wojewodą, Marszałkiem Województwa, Samorządem Województwa natomiast zarządy rejonowe i koła prowadzą dialog z władzami powiatowymi, miejskimi i gminnymi. Równolegle prowadzona jest współpraca z innymi organizacjami pozarządowymi, co wzmacnia zasięg i skuteczność podejmowanych działań.

Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów Zarząd Oddziału Okręgowego w Lublinie przystąpił do Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych w 1998 r. jako Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów Zarząd Oddziału Wojewódzkiego w Lublinie.

Przez szereg lat Związek aktywnie uczestniczył w działaniach Forum. Jego przedstawiciele pełnili ważne funkcje w organach decyzyjnych LFOON. Pan Antoni Wiak był przewodniczącym Komisji Rewizyjnej w latach 2000-2005. Wieloletnia

Przewodniczącą Zarządu Oddziału Okręgowego Polskiego Związku Emerytów Rencistów i Inwalidów w Lublinie, Wiceprzewodniczącą Zarządu Głównego PZERiI, Przewodniczącą Rady Seniorów Miasta Lublin, Pani Alina Gucma w latach 2000 – 2011 była wiceprezesem Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki. W przeszłości całe lata pracowała w oświacie. Zaczynała jako nauczycielka, potem Dyrektorka Liceum Ogólnokształcącego i przez wiele lat Naczelnik Nadzoru Pedagogicznego w Kuratorium Oświaty i Wychowania w Lublinie. Wielokrotnie odznaczana i uhonorowana: Kawalerskim Krzyżem Orderu Odrodzenia Polski, Złotym i Srebrnym Krzyżem Zasługi, Złotą Odznaką Związku Nauczycielstwa Polskiego, Honorową Odznaką za Zasługi w Rozwoju Gospodarki RP, Medalem za Zasługi dla Lubelszczyzny, Medalem Prezydenta Miasta Lublin, Złotą Odznaką Polskiego Związku Emerytów Rencistów i Inwalidów oraz Medalem 700-lecia Lublina.

Organizacja była członkiem Forum do roku 2014.

Rys. 118. Prezentacja działalności Polskiego Związku Emerytów Rencistów i Inwalidów na Placu Króla Władysława Łokietka 1 przed budynkiem Nowego Ratusza w ramach programu „Tęcza”

Związek to jednak nie tylko pomoc, ale także przestrzeń do aktywnego i twórczego życia. W ciągu roku organizowane są liczne wydarzenia, takie jak obchody [Międzynarodowego Dnia Inwalidy](#) czy Międzynarodowego Dnia Seniora, spotkania okolicznościowe, wycieczki krajoznawcze i pielgrzymki, a także konkursy i przeglądy artystyczne – w tym Wojewódzki Przegląd Zespołów Artystycznych oraz Przegląd Rękodzieła i Twórczości Plastycznej. Uzupełnieniem tego są lokalne festyny, na przykład znane wydarzenie „Niepełnosprawni Mieszkańcom Lublina”, które integruje społeczność i przełamuje stereotypy.

Rys. 119. Plakat informujący o prezentacji i obchodach Dnia Seniora w ramach programu „Tęcza”, zorganizowanej przez Lubelskie Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki oraz Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów Oddział Okręgowy w Lublinie

Rys. 120. Dzień Seniora, 2003

Rys. 121. Zebranie Polskiego Związku Emerytów Rencistów i Inwalidów, Sala Kolumnowa Urzędu Wojewódzkiego, 8 grudnia 2003

Na co dzień seniorzy spotykają się w klubach i zespołach zainteresowań, gdzie uczą się obsługi komputera w ramach programu „Senior z komputerem na ty”, doskonalą swoje umiejętności w zakresie haftu, rzeźby czy rękodzieła, a także rozwijają pasje artystyczne – od śpiewu po recytację.

Dzięki wszystkim tym działaniom Związek nie tylko pomaga i wspiera, ale również promuje dorobek, doświadczenie i twórczość osób w dojrzałym wieku i z niepełnosprawnościami. Pokazuje, że starszy wiek to nie koniec aktywności – to czas, w którym można dzielić się mądrością, rozwijać pasje i nadal mieć realny wpływ na otaczający świat.

Dane kontaktowe:

Polski Związek Emerytów, Rencistów
i Inwalidów

Zarząd Oddziału Okręgowego w Lublinie
ul. St. Leszczyńskiego 23
20-068 Lublin

<https://pzerii.lublin.pl/>

tel. 81 532-67-83

e-mail: pzerii.lublin@wp.pl

14. Zamojskie Stowarzyszenie Stwardnienia Rozsianego w Biłgoraju (obecnie: Towarzystwo Aktywności Osób Niepełnosprawnych)

Zamojskie Stowarzyszenie Stwardnienia Rozsianego w Biłgoraju zostało założone w marcu 1994 roku przez grupę osób chorych na stwardnienie rozsiane, spotykających się celem wymiany doświadczeń i wzajemnego wsparcia. Organizacja przez wiele lat działała pod tą nazwą, skupiając się głównie na wsparciu medycznym i społecznym dla chorych na SM.

Na początku lat dziewięćdziesiątych temat niepełnosprawności dopiero zaczynał przebijać się do świadomości społecznej i instytucjonalnej. W mieście liczącym 25 tysięcy mieszkańców jedyny istniejący wówczas gabinet rehabilitacyjny mieścił się na pierwszym piętrze budynku, do którego osoby z niepełnosprawnością narządu ruchu miały znacznie utrudniony dostęp – lub wręcz nie miały go wcale. Na tym tle pojawienie się organizacji osób chorych na SM stanowiło nie tylko przejaw samoorganizacji, ale też ważny impuls do budowania lokalnej świadomości i solidarności społecznej.

Już w pierwszych latach działalności, Stowarzyszenie podejmowało liczne inicjatywy mające na celu poprawę jakości życia osób zmagających się z chorobą. Zarząd uznał za konieczne utworzenie przychodni rehabilitacyjnej, która umożliwiłaby chorym na stwardnienie rozsiane dostęp do specjalistycznych zabiegów. Przygotowania do uruchomienia własnego gabinetu trwały cztery lata. Dzięki zaangażowaniu członków, lokalnego samorządu oraz pomocy przedsiębiorców i darczyńców, udało się znaleźć i przystosować odpowiednie pomieszczenia, a także zakupić podstawowy sprzęt. Przeprowadzono procedurę rejestracyjną, co pozwoliło na rozpoczęcie działalności medycznej. W efekcie, 17 marca 1997 roku zarejestrowano Przychodnię Rehabilitacyjną przy Zamojskim Towarzystwie Stwardnienia Rozsianego z siedzibą w Biłgoraju, przy ul. I Armii Wojska Polskiego.

W początkowym okresie działalność przychodni opierała się na ogromnym zaangażowaniu społecznym. Czterech rehabilitantów pracujących w szpitalu powiatowym prowadziło zajęcia w ramach wolontariatu, dwa razy w tygodniu po dwie godziny. Skromne wyposażenie gabinetu pozwalało głównie na organizację indywidualnych lub grupowych ćwiczeń ogólnorozwojowych. Dzięki dotacji rządu Kanady oraz Fundacji Bankowej im. Leopolda Kronenberga zakupiono nowoczesny sprzęt, który umożliwił świadczenie usług rehabilitacji środowiskowej dla osób najciężiej chorych, niemogących korzystać z zabiegów w gabinetach przychodni.

Na przełomie lat 1998 i 1999 w związku z reformą systemu ochrony zdrowia pojawiły się nowe możliwości finansowania świadczeń zdrowotnych. Przychodnia – formalnie wciąż będąca jednostką przy stowarzyszeniu – musiała dostosować się do zmieniających się realiów prawnych i ekonomicznych. Wzięła udział w pierwszych konkursach ogłoszonych przez Lubelską Regionalną Kasę Chorych oraz Branżową Kasę Chorych Służb Mundurowych. Choć początki były trudne – zarząd stowarzyszenia, złożony w dużej mierze z osób chorych, musiał szybko

nauczyć się zasad działania rynku usług medycznych – przychodnia stopniowo rozwijała swoją działalność, uzyskując status ogólnodostępnej jednostki leczniczej.

Od tego momentu z jej usług zaczęli korzystać nie tylko członkowie Stowarzyszenia, ale również szerokie grono pacjentów z całego powiatu biłgorajskiego. Przychodnia stała się ważnym punktem wsparcia medycznego, oferując zabiegi rehabilitacyjne oraz porady specjalistów w dziedzinie rehabilitacji leczniczej.

W kolejnych latach podpisywano coraz większe umowy – najpierw z kasami chorych, a następnie, po kolejnych zmianach systemowych, z Narodowym Funduszem Zdrowia. Rosło zapotrzebowanie na zabiegi rehabilitacyjne, zwiększało się zatrudnienie personelu, a przychodnia stała się ważnym punktem wsparcia dla mieszkańców powiatu biłgorajskiego. W międzyczasie w mieście pojawiły się nowe placówki rehabilitacyjne, ale równolegle stale przybywało osób potrzebujących pomocy.

W odpowiedzi na rosnące potrzeby i dynamiczny rozwój działalności, w 2001 roku, decyzją Walnego Zgromadzenia członków, stowarzyszenie przyjęło nowy statut oraz zmieniło nazwę na Towarzystwo Aktywności Osób Niepełnosprawnych (TAON). Tym samym organizacja poszerzyła swój zakres działania, otwierając się na wszystkie osoby z niepełnosprawnościami – niezależnie od diagnozy. Celem Towarzystwa pozostało wspólne działanie na rzecz poprawy jakości życia oraz warunków funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami w społeczeństwie.

W 2004 roku dokonano zmiany nazwy placówki rehabilitacyjnej, nadając jej nazwę własną „Przychodnia Rehabilitacyjna REVIMED”, która obowiązuje do chwili obecnej.

Rys. 122. Siedziba Towarzystwa Aktywności Osób Niepełnosprawnych – wejście do Przychodni Rehabilitacyjnej REVIMED

Poza działalnością medyczną Towarzystwo prowadziło działania związane z aktywizacją społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych. W ramach działań z zakresu rehabilitacji zawodowej zrealizowano program „Trampolina – Centrum Aktywizacji Zawodowej Osób Niepełnosprawnych”.

Organizacja była członkiem Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych w latach 1998- 2008. Jej przedstawiciele wchodziłi w skład Zarządu Forum. Teresa Prylińska była członkiem Zarządu w latach 1999-2000 a Jarosław Kuśmierczyk od 2000 do 2005 roku.

Organizacja aktywnie uczestniczyła w realizacji kilku projektów Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych (LFOON). Przy Stowarzyszeniu działał Punkt Informacyjno-Doradczy dla Osób Niepełnosprawnych oraz ich rodzin, będący częścią Wojewódzkiej Sieci Informacyjno-Doradczej dla Osób Niepełnosprawnych (WSIDON), koordynowanej przez LFOON. Jednym z projektów związanych z funkcjonowaniem sieci był dwuletni program „Inter@Lex”, finansowany ze środków programu Instytutu Spraw Publicznych i Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności „Obywatel i prawo”. Jego celem było podniesienie kompetencji koordynatorów punktów WSIDON w zakresie znajomości prawa oraz praktycznego wykorzystywania tej wiedzy w codziennej pracy.

Rys. 123. Otwarcie Punktu Informacyjno-Doradczego dla Osób Niepełnosprawnych, będącego częścią Wojewódzkiej Sieci Informacyjno-Doradczej dla Osób Niepełnosprawnych (WSIDON) w Biłgoraju; od lewej siedzą: Jarosław Kuśmierczyk – prezes TAON, Janusz Jurek – ówczesny dyrektor ROPS, członkowie TAON, 2002

Rys. 124. Spotkanie szkoleniowe w ramach projektu „Inter@lex” – wśród uczestników przedstawiciele TAON, Lublin 2002

Dane kontaktowe:

Towarzystwo Aktywności Osób
Niepełnosprawnych
REVIMED Przychodnia Rehabilitacyjna
w Biłgoraju

ul. Żołnierzy Wojska Polskiego 4

23-400 Biłgoraj

tel. [84 688 06 06](tel:846880606), [535 334 533](tel:535334533)

Adresy e-mail:

Rejestracja

pacjentów: rejestracja@revimed.lbl.pl

Sprawy ogólne: info@revimed.lbl.pl

<https://www.revimed.lbl.pl/>

<https://www.facebook.com/przychodniarehabilitacyjna>

15. Stowarzyszenie Ochrony Zdrowia Chorych na Serce i Układ Krążenia w Lublinie (obecnie: Stowarzyszenie Chorych na Serce)

Stowarzyszenie Ochrony Zdrowia Chorych na Serce i Układ Krążenia w Lublinie zostało zarejestrowane 26 września 1997 roku. Jego celem jest prowadzenie promocji zdrowia w zakresie zapobiegania nasilaniu się chorób serca i naczyń krwionośnych. Stowarzyszenie realizuje go poprzez pozyskiwanie sponsorów dla Ośrodka Rehabilitacji Kardiologicznej oraz udzielanie pomocy pacjentom Ośrodka, którzy nie mają środków na leczenie. Ważnym elementem działań są kampanie informacyjne skierowane do członków stowarzyszenia, pracowników oraz pacjentów, dotyczące profilaktyki chorób serca i układu krążenia.

W 2004 roku organizacja zmieniła nazwę na Stowarzyszenie Chorych na Serce, podkreślając swoją misję i skupiając się na wsparciu osób z chorobami serca. Aktualnie stowarzyszenie koncentruje się na pomocy materialnej dla Ośrodka Rehabilitacji Kardiologicznej oraz na promocji zdrowia, której celem jest ograniczenie rozwoju chorób serca i naczyń krwionośnych. Istotną rolę odgrywa także propagowanie idei pomocy finansowej wśród pacjentów i sponsorów, aby umożliwić dostęp do leczenia osobom potrzebującym.

Podstawowym celem stowarzyszenia jest działalność w zakresie chorób serca oraz rozwiązywania problemów związanych z niepełnosprawnością osób dotkniętych tymi schorzeniami. W ramach nieodpłatnej działalności statutowej stowarzyszenie wspomaga ośrodki i poradnie prowadzące rehabilitację kardiologiczną pacjentów po ostrych incydentach wieńcowych, w tym po zawale serca i operacjach na sercu oraz naczyniach wieńcowych. Organizuje pomoc dla rodzin dysfunkcyjnych oraz dla osób samotnych chorych na serce. Wsparcie obejmuje także pomoc w adaptacji do życia w rodzinie i społeczeństwie osobom trwale niepełnosprawnym z powodu choroby serca. Prowadzi działalność informacyjną, edukacyjną i wydawniczą, promując zdrowie i profilaktykę pierwotną i wtórną chorób serca. Współpracuje również z placówkami naukowymi oraz jednostkami zajmującymi się rehabilitacją osób niepełnosprawnych chorych na serce, propagując działania na rzecz zdrowia w tym zakresie. W latach 1997–2018 funkcję wiceprzewodniczącej Stowarzyszenia pełniła [dr Barbara Bogdańska](#), która wykazywała się dużym zaangażowaniem w jego działalność.

W 1998 roku Stowarzyszenie przystąpiło do LFOON-SW. Jego przedstawiciel, Edward Bańczak, sprawował funkcję wiceprezesa Forum w latach 1999–2000.

Obecnie Stowarzyszenie ograniczyło swoją działalność.

Dane kontaktowe:

Stowarzyszenie Chorych na Serce

Al. Kraśnicka 100

20-718 Lublin

tel. 81 537 42 66 (Ośrodek Rehabilitacji Kardiologicznej)

16. Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Dzieci Niewidomych i Słabowidzących „Bliżej Świata”

Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Dzieci Niewidomych i Słabowidzących „Bliżej Świata” zostało założone w 1989 roku przez grupę rodziców, którzy czuli potrzebę stworzenia przestrzeni dla dzieci z problemami wzrokowymi, aby mogły rozwijać się w odpowiednich warunkach. W miarę jak organizacja rosła, stawiała sobie coraz ambitniejsze cele, aby nie tylko wspierać dzieci, ale również pomagać ich rodzinom w codziennym życiu.

Jednym z największych sukcesów Stowarzyszenia było otwarcie pierwszego oddziału przedszkolnego dla dzieci z problemami wzrokowymi w Lublinie, co stało się możliwe dzięki uporowi rodziców. Rodzice wywalczyli także dla swoich dzieci możliwość uczęszczania do specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego w Lublinie, przy ulicy Hirszfelda, w którym niewidome dzieci mogły kontynuować naukę. Dzięki ich staraniom, rodziny – w zależności od potrzeb i możliwości, miały wybór – mogły decydować, czy chcą, by ich dzieci uczyły się w Lublinie, czy w szkole z internatem w Laskach.

Stowarzyszenie od początku istnienia angażowało się także w organizację wsparcia dla rodziców. Co tydzień w Lublinie odbywały się konsultacje ze specjalistami: tyflopedagogami, nauczycielami orientacji przestrzennej, rehabilitantami czy logopedami, którzy służyli swoją pomocą rodzicom, pomagając im w radzeniu sobie z wyzwaniami codziennego życia oraz edukacji ich dzieci. Te same osoby były również częścią kadry na organizowanych przez Stowarzyszenie letnich turnusach rehabilitacyjno-wypoczynkowych, które miały na celu integrację dzieci i ich rodziców, a także wspierały rozwój dzieci w zakresie rehabilitacji i edukacji.

W 2000 roku Stowarzyszenie „Bliżej Świata” dołączyło do Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki. Decyzja ta wynikała z potrzeby współpracy z innymi organizacjami, działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych, a także z chęci dotarcia z ofertą działalności Stowarzyszenia do szerszego kręgu odbiorców na terenie województwa lubelskiego i poza nim.

W ramach współpracy z LFOON-SW, Stowarzyszenie brało udział w różnych projektach, w tym w programie „Tęcza”, który miał na celu prezentację organizacji członkowskich na Placu Łokietka w Lublinie. Wydarzenie to pozwoliło mieszkańcom miasta poznać osiągnięcia Stowarzyszenia oraz jego dalsze plany. LFOON-SW oferował liderom organizacji szkolenia komputerowe, które umożliwiały tworzenie stron internetowych, obsługę poczty elektronicznej oraz przygotowywanie prezentacji. Te kursy miały na celu zwiększenie efektywności działań i promocję wspólnych inicjatyw.

Korzystając z oferty LFOON-SW, organizacja mogła rozwijać swoją działalność, angażując się w spotkania integracyjne oraz konferencje, które dawały szansę na kontakt z przedstawicielami władz, a także na wywieranie wpływu na tworzenie lub zmianę prawa dotyczącego osób niepełnosprawnych.

Rys. 125. Wizje i strategie na nowy wiek, V Europejska Konferencja ICEV, Kraków 9-13 lipca 2000. Stoją od lewej: Mariola Szurgot –zastępca Prezesa „Bliżej Świata”, Tula Baxter – przedstawicielka organizacji LOOK London, Herman A. A. Gresnigt – główny organizator konferencji, Danuta Bober – Prezes „Bliżej Świata”

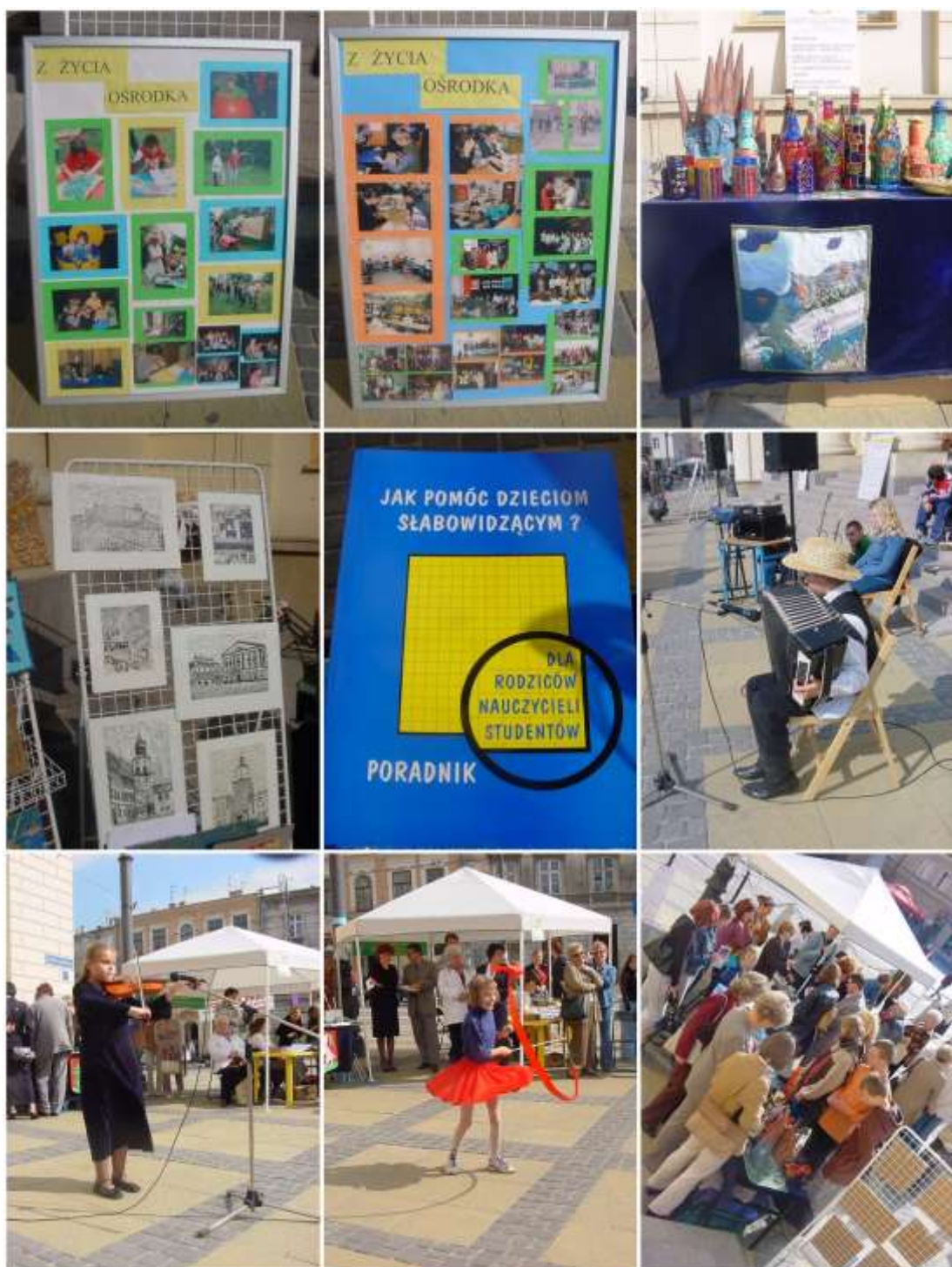
Rys. 126. Wizyta Tuli Baxter – przedstawicielki organizacji LOOK London w siedzibie LFOON-SW przy ul. Piłsudskiego w Lublinie oraz w Parku Zdrojowym w Nałęczowie, 2000

Rys. 127. Prezentacja Stowarzyszenia „Bliżej Świata” przy Placu Władysława Łokietka 1 w Lublinie w ramach projektu „Tęcza”, 2002

Rys. 128. Stoisko oraz występy artystyczne członków Stowarzyszenia „Blżej Świata” przy Placu Władysława Łokietka 1 w Lublinie w ramach projektu „Tęcza”, 2003

Rys. 129. Prezentacja Stowarzyszenia „Bliżej Świata” przy Placu Władysława Łokietka 1 w Lublinie w ramach projektu „Tęcza”, 2003

W roku 2002 Stowarzyszenie „Bliżej Świata” otrzymało bardzo cenny dar od Lubelskiego Klubu Rotary – nowoczesny zestaw komputerowy dla niewidomych, składający się z komputera ze specjalistycznym oprogramowaniem, syntetyzatora mowy, autolektora, linijki brajlowskiej i drukarki.

Rys. 130. Uroczystość przekazania specjalistycznego sprzętu komputerowego dla dzieci i młodzieży niewidomej i niedowidzącej z udziałem: prof. Janusza Laskowskiego – prezydenta Rotarian, Alicji Jankiewicz – prezes LFOON-SW, Danuty Bober – prezes Stowarzyszenia „Bliżej Świata”, Janiny Pawłowskiej-Polonis – dyrektor Ośrodka Szkolno-Wychowawczego, Marii Dechtoń-Glińskiej – członka Stowarzyszenia, Anny Wojciechowskiej – członka Zarządu Stowarzyszenia, [Ryszarda Dziewy](#)

Rys. 131. Wizyta młodzieży zrzeszonej w Stowarzyszeniu „Blżej Świata” we wrocławskim ZOO

Rys. 132. Prezentacja działalności Stowarzyszenia „Blżej Świata” podczas Festiwalu „ProcentujeMY – 1,5% zostawiam w Lublinie”, Galeria Handlowa SKENDE, 1 marca 2025

Dzięki konsekwencji, wytrwałości i determinacji rodziców, którzy od samego początku stawiali na rozwój i wsparcie dzieci z problemami wzrokowymi, Stowarzyszenie „Blżej Świata” zrealizowało wiele cennych inicjatyw, które poprawiły jakość życia dzieci niewidomych i słabowidzących, a także stworzyły dla nich nowe, lepsze możliwości edukacyjne i rehabilitacyjne.

Dane kontaktowe:

Stowarzyszenie „Blżej Świata”

ul. Hirszfelda 6, Lublin

tel. 513 019 044

<https://www.facebook.com/blzejswiataorg/>

17. Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Chełmie

Koło Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym w Chełmie (PSOUU) działało od 1984 roku i przez wiele lat pełniło ważną rolę w lokalnym środowisku osób z niepełnosprawnością intelektualną. Było miejscem, w którym rodziny, opiekunowie i sami podopieczni znajdowali nie tylko specjalistyczne wsparcie, ale także zrozumienie i przestrzeń do rozwijania swoich pasji oraz umiejętności społecznych.

W 1993 roku Koło uruchomiło pierwszą świetlicę terapeutyczną, która funkcjonowała przy Klubie Seniora przy ul. Ogrodowej 36. Uczęszczała do niej niewielka grupa młodzieży z niepełnosprawnościami. W 1996 roku, dzięki życzliwości władz Miasta Chełm, organizacja otrzymała do dyspozycji większy lokal – 180 m² w budynku Szkoły Podstawowej nr 11 przy ul. Wolności 20. Po pozyskaniu funduszy i materiałów budowlanych przeprowadzono gruntowną modernizację pomieszczeń, dostosowując je do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Efektem tych działań było powstanie placówki rehabilitacyjno-terapeutycznej pod nazwą „Zespół Terapii Zajęciowej”, która rozpoczęła działalność 15 września 1997 roku. Codziennie w godzinach od 8:00 do 15:00 prowadzono tam różnorodne zajęcia terapeutyczne i rozwojowe, w tym zajęcia psychologiczne, rehabilitacyjne, muzykoterapeutyczne, ceramiczne, kulinarne, hafciarsko-krawieckie, plastyczne i ogólnorozwojowe. Organizowano również spotkania okolicznościowe, które sprzyjały integracji społecznej.

Zespół Terapii Zajęciowej zatrudniał wykwalifikowanych instruktorów i terapeutów, a pracownie wyposażono w podstawowy sprzęt oraz pomoce dydaktyczne. Uczestnicy aktywnie brali udział w lokalnych i regionalnych wydarzeniach, zdobywając liczne nagrody w konkursach plastycznych oraz na Ogólnopolskim Festiwalu Piosenki, Teatru i Malarstwa w Łęcznej. W 1998 roku grupa zdobyła I miejsce w kategorii „Teatr Muzyczny”, a w latach 1999 i 2000 – III miejsca.

Zespołem Terapii Zajęciowej kierowała pani Halina Kostowska, której zaangażowanie miało kluczowe znaczenie dla rozwoju placówki. Dzięki jej staraniom oraz wsparciu władz miasta, od września 1997 roku do dyspozycji placówki przekazano samochód przystosowany do przewozu osób z niepełnosprawnościami. Koszty transportu pokrywał Urząd Miasta, co znacząco odciążało rodziców i opiekunów.

Koło PSOUU w Chełmie organizowało imprezy integracyjne i spotkania z zaprzyjaźnionymi stowarzyszeniami z innych miast, m.in. ze Świdnika, Łęcznej, Włodawy i Lublina. Co roku odbywały się biwaki i dwutygodniowe turnusy rehabilitacyjne dla osób z niepełnosprawnościami oraz ich opiekunów.

Rys. 133. Zdjęcie z wręczenia nagrody na VIII Ogólnopolskim Festiwalu Piosenki, Teatru i Plastyki, Łęčna 2000 – statuetkę wręcza pani Krystyna Mrugalska – prezes Zarządu Głównego PSOUU i przewodnicząca Koła PSOUU w Łęcznej Maria Lisek, odbiera przedstawicielka Grupy Artystycznej z Koła PSOUU w Chełmie i przewodnicząca Koła Helena Kostowska

W 1999 roku Koło Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym w Chełmie przystąpiło do Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki. Przewodnicząca Koła, Helena Kostowska, pełniła funkcję członka Zarządu LFOON-SW w latach 1999–2005. Organizacja aktywnie uczestniczyła w projektach realizowanych przez Forum. Podczas wyjazdów studyjnych organizowanych przez LFOON-SW na przełomie listopada i grudnia 1999 roku, placówka Koła w Chełmie została zaprezentowana przedstawicielom innych organizacji z województwa lubelskiego. Wizyty te, zrealizowane dzięki wsparciu PFRON, były częścią większego projektu, którego przebieg został udokumentowany w [filmie przygotowanym przez uczestników Pracowni Multimedialnej WTZ w Świdniku](#) pod kierunkiem Anety Komsty.

W 2000 roku, w trakcie prac nad pierwszym wydaniem Informatora: Instytucje i Organizacje Działające na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Województwie Lubelskim, pani Helena Kostowska brała udział w opracowywaniu rekordów informacyjnych dotyczących działań prowadzonych na terenie Chełma.

Członkowie Koła wyrażali wielokrotnie chęć dalszego rozwoju działalności – ich celem było utworzenie Warsztatów Terapii Zajęciowej, które miałyby zapewnić uczestnikom jeszcze szerszy zakres usług rehabilitacyjnych i aktywizujących. Niestety bariery formalne, lokalowe i finansowe uniemożliwiły zrealizowanie tego zadania. Brak lokalnego wsparcia w tych trudnych chwilach spowodował, że to

niepowodzenie ogromnie wyhamowało działania organizacji i doprowadziło do zakończenia jego funkcjonowania. Zostało wyrejestrowane z KRS Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym 6 stycznia 2006 roku. Choć dziś już nie funkcjonuje, jego wieloletnia działalność pozostawiła trwały ślad w społeczności Chełma i w życiu wielu rodzin. Jego brak był bardzo odczuwalny przez osoby z niepełnosprawnością intelektualną i ich opiekunów.

Po latach przerwy, w maju 2023 roku, nowa grupa rodziców założyła w Chełmie Koło Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną.

18. Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Świdniku (obecnie: Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Świdniku)

Historia PSOUU Koło w Świdniku sięga roku 1987 i wiąże się z inicjatywą rodziców osób z niepełnosprawnością intelektualną. Na przestrzeni lat Koło przechodziło różne przemiany organizacyjne i zmieniało siedzibę.

Początkowo był to Komitet i Koło Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski, działające przy Towarzystwie Przyjaciół Dzieci Specjalnej Troski Oddział Lubelski. Pomysł ten wyrósł z potrzeb i problemów rodziców, którzy z pomocą Poradni Wychowawczo - Zawodowej w Świdniku utworzyli Koło, zrzeszające 14 rodzin dzieci niepełnosprawnych. Pierwszym Przewodniczącym Zarządu Koła był Pan Józef Studnicki, który organizował spotkania, wykłady, prelekcje i konsultacje specjalistyczne a także pozyskiwał fundusze na działalność.

Ze względu na stale rosnącą liczbę dzieci pojawiła się potrzeba wyodrębnienia świdnickiego koła terenowego i powstało Koło Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski przy Zarządzie Miejskim TPD w Świdniku. Powstała pierwsza świetlica, w której prowadzone były specjalistyczne zajęcia o charakterze ogólnorewalidacyjnym. Świetlicę prowadziła Pani Ewa Głodzik, późniejsza Przewodnicząca Zarządu Koła a lokal użyczył Zarząd Miejski TPD przy ul. Niepodległości 25 w Świdniku.

W 1989 r. otrzymano lokal przy ul. Kościuszki 11, dzięki pomocy Urzędu Miasta i Spółdzielni Mieszkaniowej. Przy wsparciu pierwszego sponsora – WSK Świdnik Koło poszerzyło ofertę usług o zajęcia rehabilitacyjne. Stale wzrastała liczba członków Koła i w 1991 r. pozyskano większy lokal w budynku żłobka przy ul. Norwida 4.

W 1991 roku nastąpiła też zmiana struktury organizacyjnej. Funkcję Przewodniczącej pełniła wówczas Pani Mirosława Grela. Koło zostało przejęte przez Zarząd Główny Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym (PSOUU). Gmina Miejska Świdnik przekazała Stowarzyszeniu większy lokal przy ul. Kościuszki 8, gdzie obecnie Koło ma swoją siedzibę.

W dniu 20 kwietnia 2001 roku Koło uzyskało osobowość prawną i dokonało rejestracji w KRS pod numerem 0000008545.

Stowarzyszenie od początku swojej działalności podejmuje działania na rzecz wyrównywania szans tych osób, tworząc warunki do przestrzegania ich praw, ochrony zdrowia oraz aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym. Równie ważnym celem jest wspieranie ich rodzin i opiekunów. Stowarzyszenie działa jako organizacja pozarządowa, samopomocowa i niedochodowa, prowadząca działalność dla pożytku publicznego. Reprezentuje interesy osób z niepełnosprawnością intelektualną, wypowiada się w ich imieniu i podejmuje inicjatywy zmierzające do poprawy jakości ich życia. Misją Stowarzyszenia jest dbanie o godność, szczęście i jakość życia osób z niepełnosprawnością intelektualną, ich równoprawne miejsce w rodzinie i społeczeństwie oraz

wspieranie rodzin we wszystkich obszarach życia, w tym w gotowości niesienia pomocy innym.

W latach 1999-2003 funkcję Przewodniczącej Zarządu pełniła Pani Krystyna Suszek. Od 2003 roku Przewodniczącą Zarządu Koła jest Pani [Iwona Ratajczak](#).

Rys. 134. Od lewej stoją: Iwona Niespodziewana, Iwona Ratajczak, uczestnik Warsztatu Terapii Zajęciowej

Koło w Świdniku prowadzi trzy placówki.

[Dzienne Centrum Aktywności](#) działa od 1994 roku i zajmuje się kompleksową, wielospecjalistyczną rehabilitacją dzieci i młodzieży z zaburzeniami rozwojowymi w wieku od 0 do 18 lat. Oferowane formy wsparcia obejmują m.in. terapię pedagogiczną, logopedyczną, psychologiczną, muzykoterapię, zajęcia komputerowe, rehabilitację ruchową i hydroterapię. Organizowane są także turnusy rehabilitacyjne oraz doradztwo specjalistyczne dla rodzin.

Warsztat Terapii Zajęciowej funkcjonuje od 1998 roku i realizuje zadania z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnością. Uczestnicy pracują w siedmiu pracowniach: kulinarnej, stolarsko-ślusarskiej, ceramicznej, plastyczno-rękodzielniczej, audio-video, krawieckiej oraz muzyczno-teatralnej i witrażowej. Zajęcia są dostosowane do indywidualnych potrzeb, zainteresowań i możliwości uczestników.

Trzecią placówką jest Środowiskowy Dom Samopomocy, który działa od 2009 roku i świadczy codzienne usługi wsparcia terapeutycznego dla dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną. Szczególny nacisk kładziony jest

na przygotowanie ich do samodzielnego życia i funkcjonowania w środowisku społecznym.

8 czerwca 2023 roku Warsztat Terapii Zajęciowej przy Polskim Stowarzyszeniu na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Inteligektualną Koło w Świdniku obchodził [25-lecie działalności](#), a 16 października 2024 roku [jubileusz 15-lecia świętował Środowiskowy Dom Samopomocy](#) działający przy tym samym stowarzyszeniu.

Stowarzyszenie prowadzi również działania kulturalne i integracyjne, wspierając rozwój pasji i zainteresowań osób z niepełnosprawnością. W Warsztacie Terapii Zajęciowej działa grupa wokalna „Ach To My” oraz [teatralno-taneczna „Motyle”](#), natomiast w Środowiskowym Domu Samopomocy grupa „Pasjonaci”. Zespoły biorą udział w konkursach i festiwalach o zasięgu regionalnym, ogólnopolskim i międzynarodowym, zdobywając liczne nagrody i wyróżnienia. Członkami grupy wokalne WTZ „Ach to My” są m.in. utalentowany [Szymon Woźniak](#), [Daniel Doliński](#)

Od ponad dwóch dekad Koło organizuje [Dzień Godności Osoby z Niepełnosprawnością Inteligektualną](#), który służy integracji ze społeczeństwem oraz prezentacji dorobku artystycznego placówek Stowarzyszenia.

Rys. 135. Obchody Dnia Godności Osoby z Niepełnosprawnością Inteligektualną, Świdnik 2003

Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Inteligektualną Koło w Świdniku jest członkiem Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych od roku 1999. Bardzo aktywnie uczestniczy w pracach Forum. Brało udział w wielu projektach LFOON-SW: „Tęcza”, „Wojewódzka Sieć Informacyjno -Doradcza Osób Niepełnosprawnych”, „Biura Karier Osób Niepełnosprawnych”, „Od Zrozumienia do porozumienia”, „Od zrozumienia do współpracy”, „Łamanie Barrier – Lublin – Zamość – Włodawa – Brześć – Partnerstwo na rzecz Aktywizacji Osób Niepełnosprawnych”, „Dla nadziei jutra”.

Rys. 136. Stoisko Warsztatu Terapii Zajęciowej przy PSONI Koło w Świdniku zorganizowane przy Placu Władysława Łokietka 1 w Lublinie w ramach projektu „Tęcza”, 2003

Rys. 137. Grafika towarzysząca funkcjonowaniu Punktu Informacyjno-Doradczego Wojewódzkiej Sieci Informacyjno-Doradczej Osób Niepełnosprawnych (WSIDON) w Świdniku

Uczestnicy Warsztatu Terapii Zajęciowej Stowarzyszenia pod kierunkiem instruktorki Pracowni Multimedialnej Anety Komsty nakręcili w 1999 roku [film](#) z przebiegu wizyt studyjnych realizowanych w ramach projektu Forum.

W 2000 roku Pani Krystyna Suszek – ówczesna przewodnicząca Koła przygotowała rekordy informacyjne z terenu powiatu świdnickiego do pierwszego Informatora „Instytucje i Organizacje Działające na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Województwie Lubelskim „

Przedstawicielki Stowarzyszenia wchodziły w skład Komisji Rewizyjnej Forum – w latach 2005-2008 Iwona Ratajczak, 2008-2011 Iwona Niespodziewana, 2011-2023 Wiesława Staszczak.

Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Inteligektualną Koło w Świdniku jest organizacją odważnie podejmującą się realizacji innowacyjnych projektów na rzecz osób z niepełnosprawnościami.

Od 2003 roku w ramach działań WTZ wydaje w formie papierowej [czasopismo „Bliżej siebie”](#) poświęcone problematyce społeczno-kulturalnej powiatu świdnickiego. Czasopismo wychodzi naprzeciw problemom, które dotyczą środowiska osób z niepełnosprawnością oraz ich rodzin. Celem, który przyświeca wydawaniu czasopisma jest również przybliżenie mieszkańcom powiatu zagadnień związanych z szeroko pojętą pomocą społeczną oraz z aktywnością osób z niepełnosprawnością. Podejmowane na łamach czasopisma problemy stanowią dla wielu czytelników pomoc w rozwiązywaniu trudności w życiu codziennym. Na łamach czasopisma prezentowana jest również bogata twórczość osób niepełnosprawnych.

Dane kontaktowe:

Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób
z Niepełnosprawnością Inteligektualną
Koło w Świdniku

ul. Kościuszki 8

21-040 Świdnik

tel. (81) 751-43-49

e-mail: zk.swidnik@psoni.org.pl

<https://www.swidnik.psoni.org.pl>

19. Stowarzyszenie Ruch Osób Niepełnosprawnych „Feniks”

Stowarzyszenie Ruch Osób Niepełnosprawnych „Feniks” jest organizacją społeczną, która zrzesza osoby z niepełnosprawnościami oraz wolontariuszy działających na ich rzecz. Formalnie zostało zarejestrowane w październiku 1992 roku, jednak początki działalności sięgają drugiej połowy roku 1989, kiedy to przy Ośrodku Sportu i Rekreacji w Zamościu powstała nieformalna grupa osób niepełnosprawnych. Grupa ta wprowadzała do rehabilitacji osób z porażeniami kończyn (paraplegików i tetraplegików) ideę aktywnej rehabilitacji, opierając się na doświadczeniach szwedzkiej organizacji Rekryteringsgruppen.

Członkami Stowarzyszenia są osoby z dysfunkcjami narządu ruchu, wynikającymi z urazów lub chorób, osoby po amputacjach kończyn, a także inne osoby, którym bliska jest idea aktywnej rehabilitacji. Znaczącą rolę w organizacji pełnią osoby pełnosprawne, które wspierają działania Stowarzyszenia, pomagając podczas rajdów, obozów, spływów kajakowych, wyjazdów i innych wydarzeń.

Organizacja od lat pełni istotną rolę w życiu osób z niepełnosprawnościami, konsekwentnie realizując szereg celów, które mają realny wpływ na ich codzienne funkcjonowanie, rozwój oraz integrację ze społeczeństwem. W centrum działań znajduje się propagowanie nowoczesnych metod i środków rehabilitacji, dzięki którym osoby z niepełnosprawnościami mogą poprawiać swoją sprawność fizyczną i psychiczną, a także zwiększać samodzielność. Równie ważne jest wspieranie ich aktywności życiowej – zarówno tej związanej z codziennym funkcjonowaniem, jak i uczestnictwem w życiu społecznym i kulturalnym.

Stowarzyszenie kładzie duży nacisk na integrację społeczną, tworząc przestrzeń, w których osoby z niepełnosprawnościami mogą czuć się częścią wspólnoty. Jednocześnie nie ustaje w działaniach na rzecz egzekwowania ich praw – w obszarze edukacji, zatrudnienia, kultury, religii, sportu czy rekreacji – oraz promowania dostępności miejsc użyteczności publicznej. Ważnym aspektem misji organizacji jest także budowanie pozytywnych postaw społecznych wobec osób z niepełnosprawnościami i przełamywanie barier mentalnych, które wciąż istnieją w świadomości wielu ludzi.

Wszystkie te cele realizowane są poprzez konkretne działania, takie jak treningi sportowe, organizacja obozów, wyjazdów oraz wydarzeń z elementami turystyki kwalifikowanej. Stowarzyszenie dba także o rozwój wolontariatu, promując zaangażowanie społeczne na rzecz osób z niepełnosprawnościami, a także współpracuje z organizacjami społecznymi, samorządowymi i ogólnopolskimi, które realizują podobne cele. Nieodłącznym elementem działalności jest także przygotowywanie i publikowanie materiałów informacyjnych oraz promowanie osiągnięć twórczych i praktycznych członków.

Rola, jaką Stowarzyszenie odgrywa w życiu swoich członków i ich rodzin, jest wielowymiarowa. Przede wszystkim stanowi ono źródło wsparcia emocjonalnego i społecznego. Osoby zaangażowane w działalność Stowarzyszenia mogą dzielić się doświadczeniami, wyzwaniem i sukcesami, nawiązywać relacje i budować więzi z ludźmi, którzy rozumieją ich sytuację, ponieważ sami mierzą się

z podobnymi trudnościami. Wspólnota, która w ten sposób powstaje, daje poczucie przynależności i wzajemnego zrozumienia.

Drugim, równie ważnym wymiarem działalności, jest pomoc praktyczna. Stowarzyszenie pomaga w uzyskaniu dostępu do sprzętu rehabilitacyjnego, edukacyjnego czy komunikacyjnego, a także wspiera rozwój umiejętności niezbędnych w codziennym życiu. W tym zakresie pełni także funkcję reprezentacyjną, zabiegając o prawa osób z niepełnosprawnościami w komisjach, zespołach czy radach powoływanych przez instytucje publiczne. Monitoruje realizację tych praw i reaguje w sytuacjach ich naruszania.

Nie mniej ważna jest działalność edukacyjna, której celem jest zmiana społecznych postaw. Stowarzyszenie aktywnie działa na rzecz obalania stereotypów, promowania akceptacji i uświadamiania społeczeństwu, że osoby z niepełnosprawnościami nie są wyłącznie odbiorcami pomocy, ale mają również ogromny potencjał, który warto dostrzegać i wspierać.

Rys. 138. Gotycka Brama w Czeskim Skalnym Mieście Adrspach, 2024

Integralną częścią funkcjonowania Stowarzyszenia od początku jego istnienia są wydarzenia rekreacyjne i sportowe. Służą one nie tylko integracji społecznej, lecz również wspierają rozwój fizyczny i kulturalny członków. Przez lata zorganizowano wiele różnorodnych inicjatyw, które stały się już tradycją, a jednocześnie formą aktywnego wypoczynku i sposobem na przełamywanie barier. Wśród najważniejszych przykładów warto wymienić aż dwadzieścia pięć edycji „Integracyjnych Rajdów po Roztoczu”, a także spływy kajakowe i liczne wyjazdy turystyczne w różne zakątki Polski, w tym: rajd „Hrubieszów” z 2015 roku, wyprawę „Na jurajskim szlaku” w 2016, wyjazd pod hasłem „Każdy ma swój Everest” do Zakopanego w 2020 roku, podróż „Integracyjnie w Bieszczadach” zorganizowaną w 2021, eksplorację „Małopolski mało znanej” w 2022, wyprawę „W krainie latających czarownic” w 2023 oraz wyjazd „Dolny Śląsk” w 2024 roku.

Działania te nie tylko wspierają aktywność fizyczną i poprawiają kondycję uczestników, ale także umożliwiają im odkrywanie Polski, przeżywanie wspólnych chwil i budowanie relacji. Dzięki temu Stowarzyszenie pozostaje nie tylko organizacją wsparcia, lecz także miejscem żywej społecznej energii, w której każdy może odnaleźć swoje miejsce i przestrzeń do rozwoju – niezależnie od ograniczeń.

Rys. 139. XXV Integracyjny Rajd po Roztoczu, maj 2024

Stowarzyszenie opiera się na pracy wolontariackiej swoich członków, nie prowadzi działalności gospodarczej. Środki na działalność pochodzą ze składek członkowskich oraz dotacji z PFRON, Urzędu Miasta, Starostwa i darowizn od sponsorów i Przyjaciół Stowarzyszenia.

Od początku istnienia Stowarzyszenia jego Przewodniczącą jest [Janina Stefaniak](#).

Bardzo ważną osobą dla członków Stowarzyszenia był ksiądz Michał Budzyński. Przez lata wspierał działania Stowarzyszenia. Przewodniczył spotkaniom wigilijnym, które dzięki niemu nabierały szczególnego uroku i podniosłego, uroczystego charakteru. Był też obecny w ważnych wydarzeniach członków organizacji takich jak: śluby, chrzciny, pogrzeby.

Za swoją pracę na rzecz środowiska osób z niepełnosprawnościami Janina Stefaniak (1999, 2006) i ksiądz Michał Budzyński (2007) zostali przez LFOON uhonorowani wyróżnieniami podczas uroczystych spotkań „Niepełnosprawna Rzeczywistość” z okazji Międzynarodowego Dnia Osoby Niepełnosprawnej. Przewodnicząca Stowarzyszenia została odznaczona Srebrnym Krzyżem Zastugi przyznawanym przez Prezydenta RP za działalność społeczną na rzecz osób z niepełnosprawnościami.

Rys. 140. Spotkanie wigilijne Stowarzyszenia Feniks, 2019

Stowarzyszenie Ruch Osób Niepełnosprawnych „Feniks” było organizacją członkowską LFOON w latach 1999-2006. Upoważnionym przedstawicielem stowarzyszenia był [Bogusław Dolinny](#). Bardzo aktywnie włączał się w działania Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych, w latach 1999-2005 pełnił funkcję członka Zarządu Forum.

Dane kontaktowe:

ul. Zamoyskiego 30 lok. 4,

22-400 Zamość

stowfeniks@gmail.com

<http://www.facebook.com/stowfeniks>

20. Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Białej Podlaskiej

Rok 1994 był początkiem aktywności w Białej Podlaskiej Koła Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym (PSOUU). W dniu 1 lutego 1995 roku przy PSOUU powstało Dienne Centrum Aktywności dla dzieci z niepełnosprawnością intelektualną powyżej 7 roku życia. Dnia 1 kwietnia 1997 roku utworzono Ośrodek Wczesnej Interwencji dla dzieci do 7 roku życia. W 2003 roku stowarzyszenie zrzeszało około 160 członków, a liczba ta systematycznie rosła. W placówce prowadzono terapie: logopedyczną, psychologiczną, pedagogiczną, rehabilitację ruchową, zajęcia ogólnorozwojowe, a także warsztaty z gospodarstwa domowego, ceramiki, plastyki oraz zajęcia muzyczno-rytmiczne.

Stowarzyszenie działało w systemie konsultacyjnym i realizowało program oparty na wielospecjalistycznej diagnozie, której celem było usprawnianie zaburzonych funkcji psychoruchowych dziecka. Zajęcia odbywały się z różną częstotliwością – w zależności od stopnia deficytu rozwojowego, rodzaju choroby i fazy rozwoju psychomotorycznego dziecka. Terapia była prowadzona indywidualnie lub grupowo, w zależności od potrzeb, przy aktywnej współpracy z rodzicami.

Poza codzienną terapią, działalność stowarzyszenia koncentrowała się również na integracji społecznej w różnych formach. Organizowano liczne imprezy integracyjne, podczas których dzieci i rodzice bawili się wspólnie z dziećmi zdrowymi. Co roku odbywały się: choinka noworoczna, Dzień Godności Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną, „Majówka Wśród Przyjaciół” (dwudniowa impreza w Serpelicach), turnusy rehabilitacyjne, pożegnanie lata oraz inne wydarzenia związane z tradycjami, takie jak Andrzejki, Mikołajki czy spotkania wigilijne.

Działalność stowarzyszenia sprzyjała integracji lokalnego środowiska i zachęcała coraz więcej rodziców do zaangażowania się w jego pracę. Odpowiadało ono na potrzeby swoich podopiecznych nie tylko poprzez działania merytoryczne, ale także przez organizację zabawy i rozrywki. Zmaganie się z niepełnosprawnością niosło ze sobą wiele trudności, które należało rozwiązywać zarówno indywidualnie, jak i grupowo. Wsparcie społeczne odgrywało w tym procesie ogromną rolę – część osób szukała kontaktu z innymi, inni natomiast przeżywali trudności w samotności. Potrzeba pomocy nasilała się w trudnych momentach, nie ograniczając się jedynie do wsparcia rzeczowego czy finansowego. Równie istotne było wsparcie emocjonalne – porady, informacje, a przede wszystkim sygnał, że ktoś kocha, że jest obecny i gotów pomóc w potrzebie.

Stowarzyszenie przystąpiło do Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki w roku 1999. Podczas przygotowywania przez Forum pierwszego Informatora o Placówkach i Organizacjach Działających na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na terenie Województwa Lubelskiego (2000 r.) pani Elżbieta Płoskoń Przewodnicząca Koła przygotowała do tej do publikacji rekordy informacyjne z terenu Białej Podlaskiej.

Mottem działalności stowarzyszenia był cytat Aelredo di Rievaulx:

„Nie ma lekarstwa mocniejszego, skuteczniejszego, doskonalszego dla naszych ran we wszystkich sprawach ziemskich, jak mieć kogoś, kto cierpi z nami w każdym nieszczęściu i cieszy się w powodzeniu.”

Trudności formalne, finansowe i organizacyjne były powodem wypalenia i zniechęcenia osób kierujących Kołem do dalszej aktywności. Choć działalność stowarzyszenia została zakończona, pozostawiło ono po sobie trwały ślad – w sercach rodzin, dzieci, terapeutów i wszystkich, którzy przez lata współtworzyli to wyjątkowe miejsce. Jego misja, wartości i zaangażowanie zainspirowały innych do działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami.

21. Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Łęcznej (obecnie: Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Łęcznej)

Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Łęcznej (PSOUU), zostało powołane do życia 4 czerwca 1991 roku.

Stowarzyszenie narodziło się z potrzeby wsparcia, jaką odczuwała grupa kilkunastu rodziców dzieci z niepełnosprawnością intelektualną – ich spotkania, rozmowy i wspólne przeżywanie codziennych trudności dały początek lokalnemu ruchowi społecznego zaangażowania. Ówczesny proboszcz Parafii św. Barbary w Łęcznej, ks. Adam Lewandowski zainspirował rodziców do utworzenia tej organizacji.

Początkowo Koło skupiało się na organizowaniu zajęć rehabilitacyjnych i logopedycznych dla dzieci. Stopniowo działalność stowarzyszenia się rozwijała, a jego społeczność wzbogacała się o nowych członków. W 1993 roku rozpoczęto organizację Festiwalu Piosenki, Teatru i Plastyki – wydarzenia o początkowo regionalnym, a następnie ogólnopolskim i międzynarodowym zasięgu. Odbywa się co roku w październiku, w nawiązaniu do pontyfikatu św. Jana Pawła II, za każdym razem pod innym hasłem – w jednym z lat brzmiało ono: „Miłość przewycięża wszystko”.

W 1995 roku powołano do życia Dienne Centrum Aktywności (DCA), przeznaczone dla dzieci i młodzieży w wieku od 0 do 16 lat. W DCA zaczęto prowadzić zajęcia indywidualne i grupowe z udziałem psychologa, pedagoga, logopedy i muzykoterapeuty, a także terapię ogólnorozwojową i rehabilitację ruchową. Uczestnicy mieli również możliwość nauki gry na instrumentach, brali udział w spotkaniach okolicznościowych oraz korzystali z pomocy lekarza neurologa. Prowadzono również kursy i spotkania wspierające dla rodziców.

Od 1991 roku Koło organizowało także liczne wycieczki krajoznawcze, m.in. do Krakowa i okolic, Gór Świętokrzyskich, Wieliczki, Lichenia, Szczawnicy, Zakopanego i Kotliny Kłodzkiej, a także spotkania integracyjne, imprezy okolicznościowe takie jak Mikołajki, Choinka, Dzień Godności Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną, wystawy i koncerty charytatywne w różnych miastach, m.in. w Zamościu, Rykach, Cycowie, Siedliszczu, Kraśniku i Chełmie.

W związku z rosnącymi potrzebami społeczności stowarzyszenia, rozpoczęto starania o utworzenie drugiej placówki – Warsztatu Terapii Zajęciowej. W 2000 roku znaleziono odpowiedni budynek – dawną szkołę we wsi Janowica. Miejsce wymagało kapitalnego remontu i dostosowania do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Proces poprzedziły rozmowy z mieszkańcami i władzami gminy, które nie były łatwe, ponieważ pomysł początkowo budził nieufność.

Rys. 141. Stoisko Warsztatu Terapii Zajęciowej w Janowicy podczas Targów NGO na Rynku Starego Miasta w Lublinie, 2005

Rys. 142. Budynek Warsztatów Terapii Zajęciowej w Janowicy, 2022

Rys. 143. VIII Ogólnopolski Festiwal Piosenki, Teatru i Plastyki, Łęczna 2000

Również rodzice potencjalnych uczestników mieli wiele wątpliwości, obawiając się, czy ich dzieci poradzą sobie w nowym miejscu. Pomimo trudności Zarząd Koła przeprowadził wszystkie niezbędne procedury, w tym przetargi i modernizację budynku, która trwała pół roku. Uroczyste otwarcie Warsztatów Terapii Zajęciowej w Janowicy nastąpiło 15 czerwca 2001 roku. WTZ objął opieką osoby powyżej 16. roku życia i prowadził zajęcia w sześciu pracowniach: kulinarnej, ogrodniczej, plastyczno-rękodzielniczej, krawiecko-zabawkarskiej, poligraficzno-introligatorskiej i muzycznej. Uczestnicy, jak i ich rodziny, mogli korzystać z pomocy psychologa, pedagoga i rehabilitanta.

W 2002 roku, przy wsparciu Arcybiskupa Józefa Życińskiego, 18 podopiecznych Warsztatów przyjęło sakramenty I Komunii Świętej oraz Bierzmowania. Od tego czasu kolejni uczestnicy mieli możliwość dołączenia do wspólnoty sakramentalnej.

W tym samym roku Koło zostało uhonorowane prestiżowym tytułem „Pro Publico Bono – Instytucja Roku 2002”. Stowarzyszenie było również laureatem konkursów organizowanych przez Fundację im. Stefana Batorego i Bankers Trust, a także Stowarzyszenie „ASOCJACJE” w ramach inicjatywy „Nasza Gmina”.

W tamtym czasie ważnym elementem działalności Koła były liczne inicjatywy kulturalne i integracyjne. Organizowano ogólnopolski konkurs poetycki „Poznaj mój świat”, turnusy rehabilitacyjne, a także regularne spotkania wspólnotowe, warsztaty i wydarzenia integrujące lokalną społeczność. Przez lata Koło gościło delegacje z różnych krajów – m.in. z Holandii (1998), Wielkiej Brytanii (2001, 2008), Ukrainy (2002, 2006, 2007), Szwajcarii (2002, 2003) i Białorusi (2006, 2007).

Od 2008 roku przy stowarzyszeniu aktywnie działają zespoły artystyczne: muzyczny „Bębnołudy” z solistą [Łukaszem Liskiem](#) oraz teatralny „Figiel”. Artyści obu formacji wielokrotnie występowali na scenach w całej Polsce, w wielu krajach Europy, a także w Iranie, zdobywając liczne nagrody i wyróżnienia na prestiżowych festiwalach.

W listopadzie 2016 roku Stowarzyszenie zmieniło swoją nazwę na Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelleksualną Koło w Łęcznej. Wówczas Koło działało w lokalu przy ulicy Świętoduskiej 2 w Łęcznej, udostępnionemu dzięki życzliwości ks. Janusza Rzeźnika, proboszcza Parafii św. Marii Magdaleny. Działalność placówek była możliwa dzięki dotacjom celowym z PFRON, darowiznom firm i osób prywatnych, składkom członkowskim oraz wsparciu ze strony lokalnych instytucji. Finansowanie DCA pochodziło m.in. z programu „Partner” PFRON, a Warsztatów Terapii Zajęciowej – z PFRON oraz budżetu powiatu. Członkowie stowarzyszenia, uczestnicy placówek i kadra uczestniczyli w wielu wyjazdach studyjnych w Polsce i Europie.

Rys. 144. Łukasz Lisek – występ solowy podczas [26. Spotkań z Piosenką Nieprzetartego Szlaku](#), Opera Lubelska 6-8 listopada 2023

Rys. 145. Występ zespołu „Bębnoludy” pt. „Bębnowe opowieści” podczas [26. Spotkań z Piosenką Nieprzetartego Szlaku](#), Opera Lubelska 6-8 listopada 2023

Rys. 146. Sceny ze spektaklu pt. „Mit o Edypie” w wykonaniu Teatru Figiel, zaprezentowanego [podczas 33. Spotkań Artystów Nieprzetartego Szlaku „Dom”](#), Lublin 15–18 czerwca 2023 r.

Lubelskie Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych - Sejmik Wojewódzki

promujące działania osób niepełnosprawnych
w ramach programu „**Tęcza**”

w imieniu własnym

i

Polskiego Stowarzyszenia Osób z Upośledzeniem Umysłowym

w łącznej

serdecznie zaprasza na prezentację

w dniu 26.06.2004

w godz. 10.00-14.00

Plac Łokietka w Lublinie

Program realizowany przy współpracy organizacji członkowskich
i dofinansowany przez:

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJ. LUBELSKIEGO

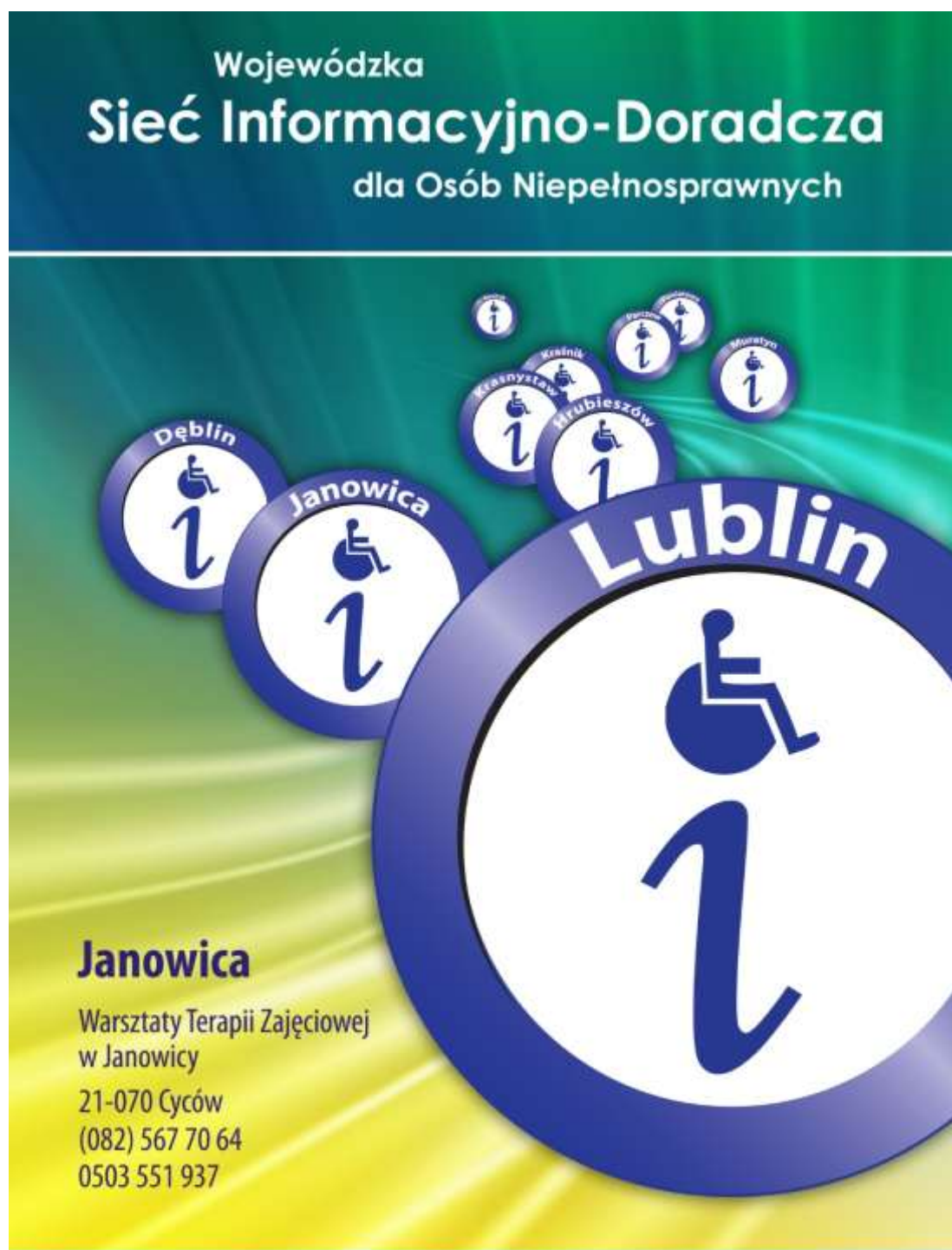

i

URZĄD MIASTA LUBLIN

Rys. 147. Plakat informujący o prezentacji w ramach programu „Tęcza”, zorganizowanej przez Lubelskie Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki oraz Polskie Stowarzyszenie Osób z Upośledzeniem Umysłowym w Łęcznej

Rys. 148. Plakat promujący Wojewódzką Sieć Informacyjno-Doradczą dla Osób Niepełnosprawnych w Janowicy

Dzięki pracy członków Koła, pracowników, wolontariuszy i Zarządu kierowanego przez charyzmatyczną liderkę Marię Lisek Ziębę, przez wiele lat możliwe było i jest realizowanie misji, której przyświeca hasło: „Nie gaś nigdy światła nadziei”.

Stowarzyszenie otrzymało za swoją działalność szereg wyjątkowych nagród i wyróżnień. W 2016 roku otrzymało od Wojewody Lubelskiego tytuł „Organizacji Roku 2016” a w 2019 zostało wyróżnione „Złotym Gryfem” Starosty Powiatu Łęczyńskiego.

29 lipca 2021 roku Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Łęcznej świętowało [podwójny jubileusz](#): 30-lecie swojej działalności oraz 20-lecie Warsztatu Terapii Zajęciowej.

Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Łęcznej stało się członkiem Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki w roku 1998. Bardzo aktywnie uczestniczy w pracach i projektach Forum. Między innymi brało udział w projekcie Tęcza, projekcie Wojewódzka Sieć Informacyjno -Doradcza Osób Niepełnosprawnych (WSIDON) czy projekcie Biura Karier Osób Niepełnosprawnych.

[Maria Lisek-Zięba](#) przygotowała rekordy informacyjne z terenu powiatu łęczyńskiego do pierwszego Informatora Instytucje i Organizacje Działające na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Województwie Lubelskim. O wielu działaniach Stowarzyszenia pani Maria informowała w swoich relacjach, publikowanych na łamach Biuletynu Informacyjnego niepelnosprawnilublin.pl jako jego redaktor – wolontariusz.

Rys. 149. Maria Lisek-Zięba podczas uroczystej gali wręczania nagród w Konkursie Wojewody Lubelskiego „[Organizacja pozarządowa 2016](#)”, 16 marca 2017

Przedstawiciele Stowarzyszenia wchodzili w skład Zarządu i Komisji Rewizyjnej Forum – w latach 2008-2011 Maria Lisek-Zięba była członkiem Zarządu, Mariusz Bieńkowski był członkiem Komisji Rewizyjnej a obecnie Eliza Cyfra Bojko jest sekretarzem Zarządu kadencji 2023-2026.

W roku 2025 przystąpiło do realizacji kolejnego strategicznego etapu swojej misji – utworzenia domu pobytu dla członków Koła w ramach programu PFRON Wspomaganych Społeczności Mieszkaniowych.

Dane kontaktowe:

Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób
z Niepełnosprawnością Inteligektualną
Koło w Łęcznej

Janowica 27
21-070 Cyców

tel. +48 82 567 70 64

e-mail: psouul@poczta.onet.pl,
zk.leczna@psouu.org.pl

<https://www.psoni-leczna.pl/>

https://www.facebook.com/p/PSONI-Ko%C5%82o-w-%C5%81%C4%99cznej-WTZ-Janowica-100071049061472/?locale=pl_PL

22. Integracyjne Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych

Integracyjne Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych w Urszulinie zostało założone w 1999 roku dzięki współpracy społeczności lokalnej z pracownikami Urzędu Gminy Urszulin i Ośrodka Pomocy Społecznej. Inicjatywa ta miała na celu wsparcie integracji dzieci niepełnosprawnych z dziećmi zdrowymi poprzez organizowanie spotkań i wydarzeń, które sprzyjały budowaniu wspólnoty, wymianę doświadczeń i wzajemnego wsparcia.

Historia Stowarzyszenia zaczęła się 14 marca 1999 roku, kiedy to Wójt Gminy Urszulin, mgr inż. Waldemar Abramczuk, zwołał spotkanie w Urzędzie Gminy. Wzięli w nim udział rodzice dzieci niepełnosprawnych i przedstawiciele różnych instytucji. Wśród uczestników spotkania byli m.in.: Anna Wegiera, pracownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie we Włodawie, mgr inż. Roman Wawrzycki, Przewodniczący Rady Gminy, Sabina Szczepańska, Przewodnicząca Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów, oraz Marzena Trzaskowska, Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Tematem zebrania było omówienie kwestii związanych z założeniem Stowarzyszenia, a efektem tego spotkania było powołanie Komitetu Założycielskiego, który składał się z rodziców dzieci niepełnosprawnych: Aurelii Bednarek, Danuty Grabowskiej, Sławomira Tyszczyka i Zofii Majewskiej.

Podczas kolejnego spotkania, które miało miejsce niedługo po zebraniu, opracowano statut Stowarzyszenia, a także wybrano jego Zarząd. Prezesem została Aurela Bednarek, a w skład Zarządu weszli także Henryk Dąbrowski jako Wiceprezes, Danuta Grabowska jako Sekretarz, Zofia Majewska jako Skarbnik, Alfred Dąbrowski oraz Anna Majewska jako członkowie Zarządu. Powstała również Komisja Rewizyjna, której przewodniczącą została Bożena Wójcik, a w jej skład weszły Alicja Kloc, Agnieszka Litomska i Jadwiga Kowalska.

Od samego początku działalności, Stowarzyszenie koncentrowało się na organizowaniu wydarzeń mających na celu integrację dzieci niepełnosprawnych z dziećmi zdrowymi. Organizowane były imprezy takie jak Dzień Dziecka, Powitanie Wiosny, Mikołajki, Zabawa Choinkowa, Andrzejki czy Święto Pieczonego Ziemniaka. W tych wydarzeniach uczestniczyły zarówno dzieci zdrowe, jak i niepełnosprawne, oraz ich rodziny. Dzięki wsparciu lokalnej społeczności i licznych sponsorów, w tym władz gminy, udało się zorganizować wiele spotkań, które miały na celu nie tylko integrację, ale również zapewnienie emocjonalnego wsparcia rodzinom dzieci niepełnosprawnych.

Stowarzyszenie zyskało również wsparcie ze strony nauczycieli ze Szkoły Podstawowej w Urszulinie, którzy angażowali się w organizację spotkań integracyjnych. Nauczyciele ci pomagali w organizacji wolontariackich praktyk, które pozwalały młodzieży zdobywać umiejętności pracy z osobami niepełnosprawnymi i rozwijać empatię oraz tolerancję.

Rys. 150. Wybrane fotografie z działań Integracyjnego Stowarzyszenia na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych z różnych lat. Dokładne daty i nazwy wydarzeń nie zostały zachowane

Rys. 151. Działania Integracyjnego Stowarzyszenia na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych realizowane na przestrzeni lat na wybranych kadrach. Dokładne daty i nazwy wydarzeń nie zostały zachowane

Rys. 152. Wybrane ujęcia z zabaw choinkowych organizowanych przez Integracyjne Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych. Dokładne daty i nazwy wydarzeń nie zostały zachowane

Rys. 153. Seria fotografii dokumentujących spotkania organizowane przez Integracyjne Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych w różnych latach. Dokładne daty i nazwy wydarzeń nie zostały zachowane

Rys. 154. Dokumentacja fotograficzna działalności Integracyjnego Stowarzyszenia na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych. Dokładne daty i nazwy wydarzeń nie zostały zachowane

Rys. 155. Fotografie z wydarzeń organizowanych przez Integracyjne Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych. Dokładne daty i nazwy wydarzeń nie zostały zachowane

Ważnym momentem w działalności Stowarzyszenia była dotacja, którą Stowarzyszenie pozyskało od Fundacji im. Stefana Batorego w kwietniu 2000 roku. Kwota 3000 zł została przeznaczona na przeprowadzenie ankiety wśród wszystkich rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi na terenie gminy. Wyniki ankiety ujawniły, że w gminie Urszulin mieszkają 62 osoby (dzieci i młodzież) z różnymi rodzajami niepełnosprawności, co stanowiło 1,39% ogólnej liczby mieszkańców. Wyniki tego badania stanowiły część większego projektu o nazwie „Pierwszy Krok”, który miał na celu stworzenie podstaw do powstania Ośrodka Wsparcia dla Osób Niepełnosprawnych. Była to pierwsza w Województwie Lubelskim gmina, która już w 2001 roku dysponowała dokładną, ilościową diagnozą rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi.

Mimo początkowych sukcesów, Stowarzyszenie borykało się z problemami organizacyjnymi. Z biegiem lat liczba członków zaczęła maleć. Do 2010 roku wiele osób zrezygnowało z członkostwa, a składki członkowskie przestały być wpłacane. Brak zaangażowania oraz trudności finansowe związane z utrzymaniem działalności doprowadziły do stopniowego wygaszania aktywności Stowarzyszenia. W 2023 roku, na prośbę likwidatora, sąd wydał postanowienie o likwidacji Integracyjnego Stowarzyszenia na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych w Urszulinie, co formalnie zakończyło działalność organizacji, która przez wiele lat niosła pomoc dzieciom niepełnosprawnym i ich rodzinom.

Stowarzyszenie było członkiem LFOON-SW w latach 2000-2005.

23. Krasnostawskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych

Stowarzyszenie rozpoczęło swoją działalność w 1995 roku. Od początku koncentruje się na tworzeniu jak najlepszych warunków do wszechstronnego rozwoju osób z niepełnosprawnościami oraz wspieraniu ich w pełnym i godnym uczestnictwie w życiu społecznym i zawodowym. Jego aktywność obejmuje także pomoc rodzinom tych osób.

Jednym z głównych filarów działalności organizacji jest prowadzony od 1 grudnia 1995 roku Warsztat Terapii Zajęciowej w Krasnymstawie. Placówka ta, mieści się na terenie powiatu krasnostawskiego, obecnie zapewnia wsparcie 46 uczestnikom – osobom z niepełnosprawnościami, które rozwijają tu swoje umiejętności poprzez terapię zajęciową, aktywności wspierające samodzielność oraz integrację społeczną.

W ciągu lat działalności stowarzyszenie realizowało wiele inicjatyw społecznych i edukacyjnych. W 1996 roku powołano Biuro Informacyjno-Konsultacyjne dla Osób Niepełnosprawnych, a od 2006 roku funkcjonowało Biuro Karier, ukierunkowane na wspieranie aktywizacji zawodowej. W tym samym czasie działało również Koło Aktywnej Rehabilitacji. Organizacja była również zaangażowana w organizację turnusów rehabilitacyjnych oraz różnorodnych wydarzeń kulturalnych, turystycznych i sportowych przeznaczonych zarówno dla osób z niepełnosprawnościami, jak i ich rodzin.

Rys. 156. Prace w ogrodzie, 1997

Rys. 157. Siedziba Krasnostawskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób Niepełnosprawnych, luty 1996

Rys. 158. Budynek Krasnostawskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób Niepełnosprawnych, 2024

Rys. 159. Udział członków Stowarzyszenia w Ogólnopolskim Świącie Chmielarzy i Piwowarów „Chmielaki Krasnostawskie”, 2005

Stowarzyszenie prowadzi działalność charytatywną i podejmuje zadania z zakresu ochrony zdrowia, promocji zdrowego stylu życia, edukacji i wychowania, a także upowszechniania kultury fizycznej i sportu. Szczególnie ważnym aspektem jego pracy jest tworzenie miejsc pracy dla osób z niepełnosprawnościami oraz rozwój wolontariatu, który staje się coraz istotniejszym elementem życia społecznego w regionie.

W 2007 roku rozpoczęto realizację projektu „Różnorodność i równość”. Inicjatywa ta pozwoliła lepiej poznać potrzeby osób z niepełnosprawnościami, ich rodzin oraz pracodawców. Równolegle projekt popularyzował tematykę niepełnosprawności w lokalnym środowisku. Jego głównym celem była zmiana postaw społecznych i decyzyjnych wobec marginalizacji oraz przeciwdziałanie dyskryminacji. W efekcie lokalni pracodawcy zaczęli przychylniej patrzeć na zatrudnianie osób z niepełnosprawnością, zwłaszcza tam, gdzie ich ograniczenia nie kolidowały z zakresem obowiązków zawodowych.

Kolejnym ważnym momentem w działalności stowarzyszenia był rok 2014, kiedy organizacja została laureatem konkursu nagradzającego najlepsze inicjatywy międzysektorowe w województwie lubelskim „Współpraca się opłaca”. Nagroda ta umożliwiła realizację w 2015 roku projektu „Sieć integracji w gminach Gorzków, Izbica, Rudnik, Żółkiewka”, będącego częścią szerszego przedsięwzięcia – „Lubelski Inkubator Partnerstw Lokalnych”, koordynowanego przez Miejski Urząd Pracy w Lublinie i Lubelską Fundację Rozwoju.

W 2017 roku powołano do życia Centrum Edukacji Zawodowej i Aktywizacji (CEZiA) w Krasnymstawie. Działania w ramach tej jednostki były możliwe dzięki grantowi

uzyskanemu z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, w ramach poddziałania 19.2. CEZiA koncentrowało się na wspieraniu osób z grup defaworyzowanych – w tym młodych, bezrobotnych, osób powyżej 50. roku życia oraz osób z niepełnosprawnościami – poprzez organizację szkoleń zawodowych i staży.

Rok 2018 przyniósł kolejną innowację – projekt społeczny „Obiady terapeutyczne”, opracowany i testowany w ramach programu „GENERATOR INNOWACJI. Sieci wsparcia”, realizowanego przez Towarzystwo Inicjatyw Twórczych "ę". Inicjatywa zakładała, że uczestnicy WTZ – osoby z niepełnosprawnością intelektualną – pod opieką instruktorów przygotowują i dostarczają dwudaniowe posiłki do domów seniorów. Menu ustalano we współpracy z dietetykiem, co zapewniało zdrowy i zbilansowany jadłospis. Projekt zyskał duże uznanie i został wdrożony w innych częściach Polski w ramach IV Osi Priorytetowej PO WER, Działanie 4.1 Innowacje społeczne.

Rys. 160. Realizacja projektu „Obiady terapeutyczne

Organizacja stale współpracuje z lokalnymi instytucjami – m.in. Urzędem Miasta Krasnystaw oraz Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie – wspólnie realizując zadania publiczne. Co roku organizowane są imprezy integracyjne, wydarzenia sportowe, działania turystyczne i programy rehabilitacyjne, które cieszą się dużym zainteresowaniem uczestników i społeczności lokalnej.

Rys. 161. Bal karnawałowy 2004 i 2024 rok

Rys. 162. Wybrane aktywności Krasnostawskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w 2024 roku

Rys. 163. Prezentacja działalności Krasnostawskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w projekcie „Tęcza” na Placu Łokietka w Lublinie, 2001

Rys. 164. Tablica Punktu Informacyjnego Wojewódzkiej Sieci Informacyjno-Doradczej dla Osób Niepełnosprawnych w Krasnymstawie

Krasnostawskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych jest członkiem Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki od 2000 roku. W ramach współpracy z Forum aktywnie uczestniczyło w realizacji kilku projektów, takich jak: „Tęcza”, „Wojewódzka Sieć Informacyjno-Doradcza Osób Niepełnosprawnych” (WSIDON), „Biuro Karier – Lubelska Sieć”, „Program ograniczania barier architektonicznych i komunikacyjnych w obiektach, z których najczęściej korzystają osoby niepełnosprawne”, „Program Inter@lex”, „Od zrozumienia do porozumienia” oraz „Warsztaty praktyczne”.

W 2000 roku Piotr Gruszecki, członek Stowarzyszenia, opracował rekordy informacyjne dotyczące terenu powiatu krasnostawskiego do pierwszego wydania informatora „Instytucje i Organizacje Działające na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Województwie Lubelskim”. Wiesław Podgórski, pierwszy prezes Krasnostawskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób Niepełnosprawnych, pełnił funkcję członka Komisji Rewizyjnej Forum w latach 2005–2008, a w latach 2008–2011 zasiadał w Zarządzie LFOON-SW.

Dane kontaktowe:

Krasnostawskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych

ul. Szkolna 9a
22-300 Krasnystaw

tel. 82 540 60 15

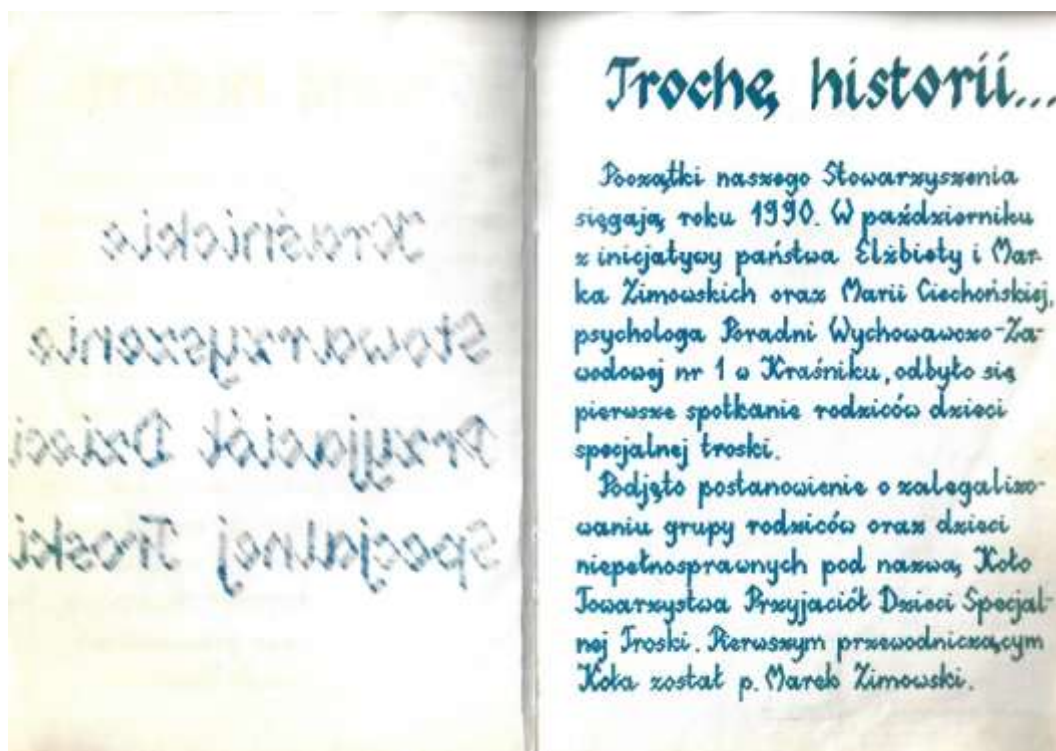
e – mail: ksnron@interia.pl

<https://ksnron.org>

<https://www.facebook.com/wtzkrasnystaw>

24. Kraśnickie Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci Specjalnej Troski

Początki Kraśnickiego Stowarzyszenia Przyjaciół Dzieci Specjalnej Troski (KSPDST) sięgają 1990 roku. Podczas pierwszego spotkania rodziców dzieci niepełnosprawnych, które odbyło się w październiku z inicjatywy Państwa Elżbiety i Marka Zimowskich oraz Pani Marii Ciechońskiej – Psychologa z Poradni Wychowawczo-Zawodowej nr 1 w Kraśniku, postanowiono utworzyć w Kraśniku w ramach Towarzystwa Przyjaciół Dzieci „Koło Towarzystwa Przyjaciół Dzieci Specjalnej Troski”. Jego pierwszym Przewodniczącym został pan Marek Zimowski. Organizacja wspólnych spotkań dzieci niepełnosprawnych i ich rodziców stała się głównym celem Koła.

Rys. 165. Skan stronicy z kroniki stowarzyszenia

Właśnie te spotkania środowiskowe, rozmowy, dyskusje, wymiana doświadczeń zapoczątkowały długoletni proces pozytywnych zmian w obszarze wsparcia rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym, powstania różnorodnych form kompleksowej rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami oraz stworzenia podstaw dla integracji.

Wraz z upływem czasu, zmienił się skład Koła. Nową Przewodniczącą została Pani Zofia Gorczyca. Z Jej inicjatywy, wiosną 1995 roku podjęto próbę rejestracji niezależnej od TPD organizacji, oferującej pomoc zrzeszonym niej osobom – dzieciom specjalnej troski oraz ich rodzinom. Współpracując z pracownikami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 2 w Kraśniku opracowano Statut nowego stowarzyszenia i złożono dokumenty rejestracyjne do sądu. W dniu 17 czerwca 1995 roku, Sąd Wojewódzki w Lublinie wydał decyzję o rejestracji Kraśnickiego Stowarzyszenia Przyjaciół Dzieci Specjalnej Troski. Podstawowym celem organizacji było wspieranie rozwoju osobowego i fizycznego dzieci specjalnej troski oraz udzielanie pomocy i wsparcia ich rodzinom.

24 listopada 1995 roku, Sąd Wojewódzki zarejestrował Zarząd wybrany przez Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia. W składzie Zarządu znaleźli się: Zofia Gorczyca – Prezes, Małgorzata Cagara – Wiceprezes, Marianna Świerkosz – Sekretarz, Joanna Chruściel – Skarbnik oraz Członkowie: Anna Bielecka i Alicja Kurzyna. Na koniec grudnia 1995 roku w stowarzyszeniu było 56 członków: niepełnosprawne dzieci i młodzież w wieku 3 – 26 lat oraz osoby dorosłe – rodzice bądź opiekunowie z terenu miasta Kraśnika i okolic.

W 1997 roku Stowarzyszenie otrzymało do dyspozycji salę w Przedszkolu Miejskim nr 3, przy ul. Balladyny.

Na początku 1998 roku, Walne Zgromadzenie wybrało nowy Zarząd w składzie: Ilona Pawłowicz-Sosnówka – Prezes, Halina Posuniak – Wiceprezes, Jadwiga Piech – Sekretarz, Joanna Chruściel – Skarbnik oraz Członkowie: Paweł Sosnówka oraz Sławomir Żoła. Zintensyfikowano działania Stowarzyszenia. Pod okiem Wolontariuszek – pani Justyny Nowak i pani Iwony Rachoń oraz z pomocą harcerzek, rozpoczęto prowadzenie stałych zajęć z dziećmi dwa razy w tygodniu. Zakupiono sprzęt rehabilitacyjny i materiały do zajęć plastycznych. Latem ruszyły zajęcia na basenie pływackim. Pod koniec 1998 roku nastąpiło przeniesienie do nowej siedziby w Integracyjnym Przedszkolu Niepublicznym, przy ulicy Grunwaldzkiej. Tutaj, w dniu 28 maja 1999 roku zorganizowano pierwszą dużą imprezę integracyjną pod nazwą „Dzień Rodziny”, finansowaną ze środków pozyskanych z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Na początku wakacji 1999 roku, na przedszkolnym placu zabaw odbyło się spotkanie przy grillu.

Corocznie podczas „Dni Kraśnika” Stowarzyszenie organizowało kwestę na rzecz dzieci niepełnosprawnych. W 1999 roku zmieniono formę uczestnictwa i zbierania pieniędzy. Urządzono wystawę, aukcję oraz sprzedaż prac plastycznych członków Stowarzyszenia.

3 lutego 2000 roku wybrano nowy Zarząd i Komisję Rewizyjną. Pani Halina Posuniak została Prezesem, Justyna Nowak – Wiceprezesem, Agnieszka Niedziałek – Sekretarzem, Joanna Chruściel – Skarbnikiem, członkami Zarządu były panie: Jadwiga Piech oraz Anna Bielecka. W Komisji Rewizyjnej zasiedli: Eugeniusz Jodłowski - Przewodniczący oraz Członkowie: Jolanta Goławska, Jadwiga Kępa oraz Wiesława Płecha.

Stowarzyszenie liczyło wówczas ponad 100 członków z terenu całego powiatu kraśnickiego. W połowie 2000 roku Stowarzyszeniu udało się pozyskać lokal o powierzchni ponad 110 m² przy ulicy Sikorskiego 11 w Kraśniku na działalność statutową. Stworzyło to możliwości realizacji szerszej gamy działań edukacyjnych i rehabilitacyjnych.

Mama jednego z dzieci niepełnosprawnych należących do Stowarzyszenia i sekretarz Zarządu organizacji Agnieszka Niedziałek opracowała autorski program rehabilitacyjno-edukacyjny dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w integracji ze środowiskiem pn. „Potrafię”. Zawierał on szeroki wachlarz zajęć terapeutycznych oraz imprez integracyjnych. Na realizację kolejnych etapów programu napisała projekty do bardzo wielu sponsorów, donatorów i instytucji. Środki finansowe udało się pozyskać z Fundacji Batorego, TVP S.A., Fundacji Danone, miasta Kraśnik oraz PFRON. Dzięki temu w nowym lokalu odbywały się systematyczne spotkania edukacyjne i integracyjne, zostało zatrudnionych pięć osób, które prowadziły zajęcia z zakresu terapii pedagogicznej, rehabilitacji ruchowej, logopedii, terapii W. Sherborne oraz różnorodne warsztaty artystyczno-twórcze, w tym plastykoterapia. Powstała grupa teatralna „Tacy sami” a niepełnosprawne dzieci i młodzież po raz pierwszy w historii miasta miała możliwość prezentacji swoich możliwości na scenach Centrum Kultury i Promocji w Kraśniku (CKiP) i w kraśnickim amfiteatrze podczas miejskich i powiatowych imprez m.in. Dni Kraśnika, Dnia Dziecka, Maliniaków oraz „Dnia Integracji”.

Zajęcia w tym okresie prowadzili: rehabilitant Adam Wydra i pedagodzy: Anna Stolarska, Marta Bigos, Małgorzata Wojtaszek oraz w ramach wolontariatu psycholog Anna Liwak i logopeda Jolanta Ul. Duże wsparcie w prowadzeniu, opracowaniu scenariuszy warsztatów i choreografii układów tanecznych uzyskano od instruktorek Centrum Kultury i Promocji w Kraśniku pań: Renaty Konecznej i Barbary Jaworskiej-Mazur

Jednym z najważniejszych działań stowarzyszenia było w 2000 roku lobbowanie w sprawie dostępności dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej do edukacji publicznej i edukacji włączającej oraz utworzenia klasy integracyjnej w mieście. Grupa rodziców z Agnieszką Niedziałek i Eugeniuszem Jodłowskim na czele z pomocą Andrzeja Miśkiewicza, ówczesnego Dyrektora Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Kraśniku, podjęła intensywne rozmowy z władzami miasta w sprawie utworzenia klasy integracyjnej w jednej ze szkół podstawowych. Dzięki przychylności burmistrza Piotra Czubińskiego i jego pozytywnej opinii klasa taka powstała w roku 2001 i do dziś w strukturze Szkoły Podstawowej Nr 6 w Kraśniku funkcjonują oddziały integracyjne.

Stowarzyszenie zapoczątkowało szereg inicjatyw sportowych i kulturalnych realizowanych wspólnie z innymi organizacjami. W 2000 roku w ramach corocznego „Biegu po Uśmiech” stowarzyszenia Wioski Dziecięcej SOS w Polsce zaczął być realizowany Bieg Integracyjny z udziałem osób niepełnosprawnych. W latach 2000 – 2004, dwa razy w roku, na terenie Wioski Dziecięcej SOS w Kraśniku odbyły się plenerowe imprezy integracyjne z udziałem mieszkańców wioski oraz dzieci i młodzieży niepełnosprawnej z terenu miasta Kraśnika i powiatu kraśnickiego m.in. festyn „Bliżej świata”.

Organizowane były też inne festyny na terenie Kraśnika np. „Sport szansą każdego” czy też Festyn Organizacji Pozarządowych, organizowany we współpracy z czterema innymi organizacjami m. in. Związkiem Harcerstwa Polskiego, Kraśnickim Międzyszkolnym Klubem Sportowym i Agencją Rozwoju Lokalnego w Kraśniku. To wydarzenie odbyło się po raz pierwszy w historii miasta we wrześniu 2001 roku na scenie letniej Centrum Kultury i Promocji w Kraśniku, jako część

projektu integracji i aktywizacji organizacji pozarządowych miasta Kraśnik i powiatu kraśnickiego „Życie lepiej”, dotowanego przez Fundację Batorego. W ramach projektu zorganizowane zostało także biuro współpracy organizacji pozarządowych, odbywały się szkolenia i konferencje, opracowano bazę danych o lokalnych NGO's i umieszczono ją w ogólnopolskiej bazie www.ngo.pl.

Rys. 166. Wejście do Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 6 w Kraśniku

Inicjatywy i zaangażowanie członków Stowarzyszenia było zauważane i nagradzane. Podczas festynu „Żyć lepiej” Agnieszka Niedziałek za swoją działalność otrzymała statuetkę i tytuł Społecznika Roku 2001 w konkursie powiatowym. W konkursie wojewódzkim w grudniu na scenie Teatru Muzycznego w Lublinie odebrała medal i dyplom Wolontariusza Roku 2001 a w IV edycji ogólnopolskiego konkursu o tytuł Społecznika Roku organizowanego przez Fundację Pomoc Społeczna SOS Jacka Kuronia otrzymała 10 grudnia 2001 roku tytuł Społecznika Roku. Podczas uroczystej Gali w Teatrze Studio Buffo w Warszawie odebrała dyplom z rąk Mai Komorowskiej. Otrzymałą nagrodę pieniężną w wysokości 10 tys. zł ze środków pochodzących z nagrody Nobla przekazanych fundacji przez Wisławę Szymborską, Agnieszka Niedziałek przeznaczyła na zakup suchego basenu rehabilitacyjnego z piłeczkami oraz komputera stacjonarnego dla stowarzyszenia.

Siedziba Stowarzyszenia służyła do integracji i współpracy z innymi organizacjami pozarządowymi z terenu powiatu kraśnickiego. Organizowane były spotkania i szkolenia z zakresu zarządzania, pisania projektów.

Kraśnickie Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci Specjalnej Troski w 2000 roku przystąpiło do Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki i aktywnie uczestniczyło w realizacji wspólnych projektów. Przedstawicielka organizacji Agnieszka Niedziałek w latach 2002-2005 była członkiem Zarządu Forum.

Trzy osoby z kadry Stowarzyszenia uczyły się języka angielskiego na kursie zorganizowanym przez Lubelskie Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych w ramach projektu „Od zrozumienia do porozumienia”.

Organizacja posiadała pracownię komputerową, w tym korzystała z komputera, przekazanego przez Lubelskie Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych. Dzięki czemu podopieczni uczyli się informatyki a w ramach integracji społecznej szkolono także osoby starsze.

W lokalu Stowarzyszenia został otworzony Punkt Informacyjny Wojewódzkiej Sieci Informacyjno Doradczej Osób Niepełnosprawnych, koordynowanej przez LFOON-SW.

W Kraśniku powstał punkt informacyjny dla niepełnosprawnych

Pomoc przyjdzie z Sieci

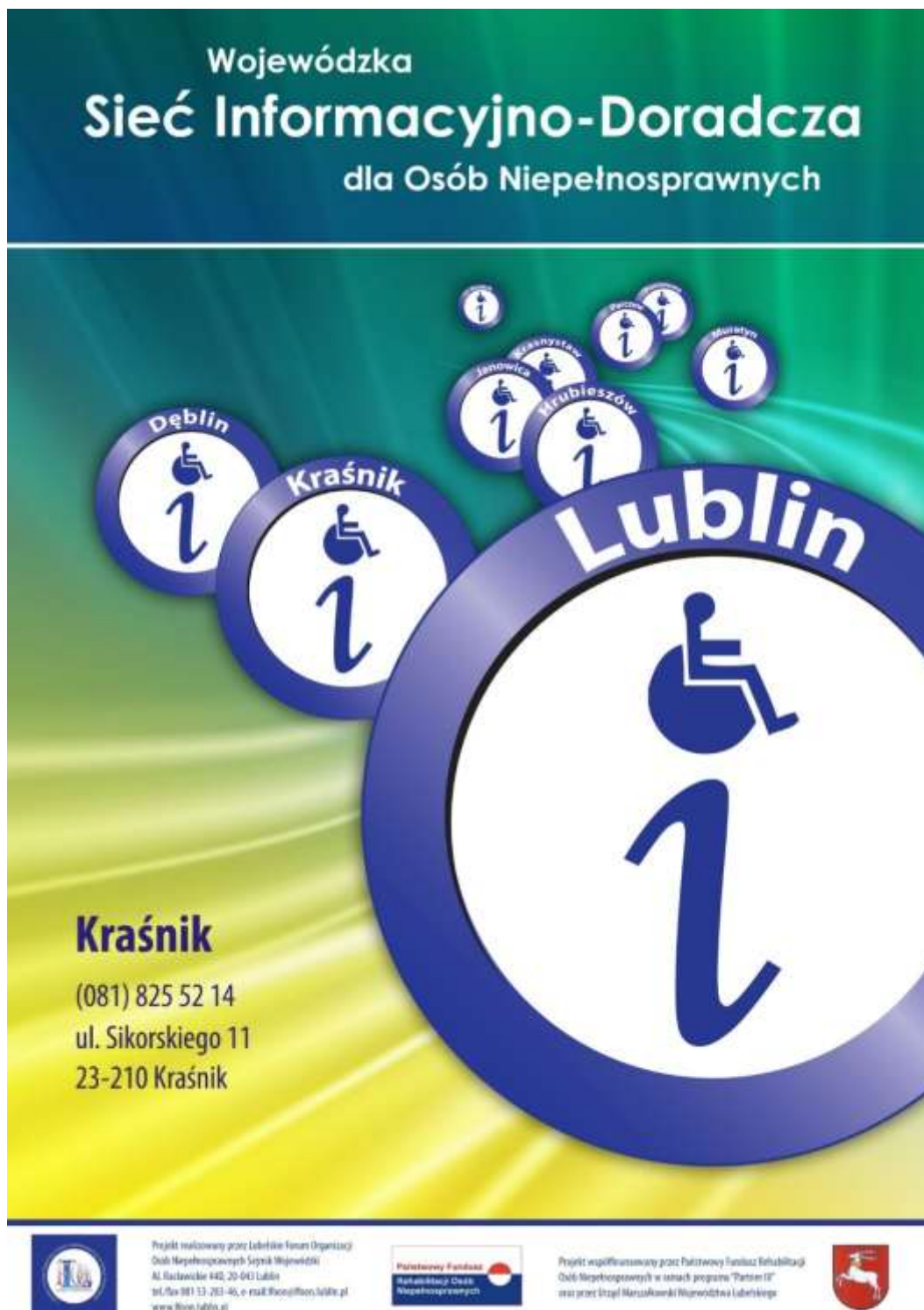
W środę 10 kwietnia b.r. w siedzibie Kraśnickiego Stowarzyszenia Przyjaciół Dzieci Specjalnej Troski otworzony został Punkt Informacyjny Wojewódzkiej Sieci Informacyjno – Doradczej dla Osób Niepełnosprawnych w Kraśniku. Swoją lokalizację znalazł przy ulicy Sikorskiego 11. W tym roku punkty takie powstały również w: Janowie Lubelskim i Krasnymstawie. – Sieć jest to program realizowany w ramach strategii województwa lubelskiego – tłumaczyła prezes Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych Sejmiku Wojewódzkiego Alicja Jankiewicz.

– Stowarzyszenie wkracza w nowy etap działalności. W tej chwili będziemy się również zajmować stroną informacyjną i doradcą dla ludzi niepełnosprawnych w naszym mieście – mówiła pełniąca funkcję sekretarza stowarzyszenia Agniesz-

ka Niedziałek. Niepokój uczestniczących w spotkaniu budził fakt, że niepełnosprawni potrzebujący porady będą zmuszeni pokonywać schody (siedziba punktu mieści się na pierwszym piętrze). – Jestem przekonany, że niedługo wspólnie z władzami miasta uda nam się znaleźć inną lokalizację dla tego punktu – wyraził nadzieję dyrektor Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej i Zatrudnienia Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie Janusz Jurek.

Nowo otwarty punkt posiada komputer ze stałym łączem. Za jego pośrednictwem niepełnosprawni będą mogli uzyskać potrzebne im informacje oraz zasięgać porad różnych specjalistów. Osoby, które mają dostęp do Internetu powinny zajrzeć na stronę Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki. Jej adres to www.lfoon.lublin.pl.

Rys. 167. Skan notatki pt. "Pomoc przyjdzie z Sieci", która ukazała się w czasopiśmie "Głos Kraśnicki" nr 15 (301) w dniu 17 kwietnia 2002

Rys. 168. Plakat promujący Wojewódzką Sieć Informacyjno-Doradczą dla Osób Niepełnosprawnych w Kraśniku

Rys. 169. Otwarcie punktu Wojewódzkiej Sieci Informacyjno-Doradczej dla Osób Niepełnosprawnych w Kraśniku, 10 kwietnia 2002 - - część I

Rys. 170. Otwarcie punktu Wojewódzkiej Sieci Informacyjno-Doradczej dla Osób Niepełnosprawnych w Kraśniku, 10 kwietnia 2002 - – część II

Rys. 171. Spotkanie w Wojewódzkiej Sieci Informacyjno-Doradczej dla Osób Niepełnosprawnych w Kraśniku z udziałem Pana Janusza Iwanickiego (ROPS) Pani Małgorzaty Romanko (PCPR), Pana Krzysztofa Pulikowskiego i Pana Marka Klimka

Stowarzyszenie uczestniczyło w programie „Tęcza”, prezentując na Placu Władysława Łokietka przy Ratuszu w Lublinie prace swoich podopiecznych. Tradycyjnie przed Świątami Wielkanocnymi i Bożego Narodzenia rozprowadzono wykonane przez podopiecznych kartki okolicznościowe.

Rys. 172. Stoisko Kraśnickiego Stowarzyszenia Przyjaciół Dzieci Specjalnej Troski, zorganizowane pod budynkiem Nowego Ratusza przy Placu Władysława Łokietka 1 w Lublinie, 2002

Rys. 173. Stoisko Kraśnickiego Stowarzyszenia Przyjaciół Dzieci Specjalnej Troski, zorganizowane pod budynkiem Nowego Ratusza przy Placu Władysława Łokietka 1 w Lublinie, 2003

Członkowie stowarzyszenia podnosili swoje kompetencje szkoląc się na kursach komputerowych organizowanych przez Agencję Rozwoju Lokalnego w Kraśniku i Lubelskie Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki.

Rys. 174. Skan zaświadczenia o przeprowadzeniu szkolenia „Możliwość finansowania działań na rzecz osób niepełnosprawnych z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej”

W ramach współpracy z dyrektorem Romanem Siejewiczem i kadrami Szkoły Podstawowej Nr 6 w Kraśniku, z inicjatywy Stowarzyszenia, w 2002 i 2003 roku zorganizowano festyn „Dzień Integracji”. W roku 2004 kolorowy i proeuropejski festyn „XI Polskie Spotkania Europejskie” z udziałem każdorazowo ponad tysiąca osób. Te wydarzenia zrealizowano z wygranych przez Stowarzyszenie projektów dofinansowanych przez Fundację Schumana, Wojewodę Lubelskiego oraz PFRON.

Rys. 175. Stoisko aukcyjne Kraśnickiego Stowarzyszenia Przyjaciół Dzieci Specjalnej Troski wystawione podczas Dnia Integracji 2002

Rys. 176. Dzień Integracji 2003

Stowarzyszenie nawiązało stałą współpracę z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kraśniku. W 2003 roku Agnieszka Niedziałek została powołana na członkinię Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych w Kraśniku.

W dniu 8 lipca 2007 roku odbyło się Walne Zebranie Członków Kraśnickiego Stowarzyszenia Przyjaciół Dzieci Specjalnej Troski. W głosowaniu tajnym wybrany został Zarząd w składzie: Ryszard Łagoda – Prezes, Halina Posuniak – Wiceprezes, Joanna Chruściel – Skarbnik, Justyna Krzywdzińska – Sekretarz, Agnieszka Niedziałek – Członek Zarządu. Komisja Rewizyjna w składzie: Eugeniusz Jodłowski – Przewodniczący, Zofia Chruściel – Członek, Jerzy Marszałek – Członek.

Stowarzyszenie prowadziło zajęcia terapeutyczne oraz świetlicowe, z których korzystali podopieczni aktywnie uczestniczący w takich programach jak: „Kulturalnie i bezpiecznie”, „Muzyczny relaks” oraz „Świat w mojej dłoni”. Zajęcia te cieszyły się dużym zainteresowaniem i miały istotne znaczenie w procesie wspierania uczestników. Jednocześnie, ze względu na wysokie koszty eksploatacji i ogrzewania, należącego do Urzędu Miasta, wynajmowanego lokalu – organizacja stanęła w obliczu trudności finansowych, co wymusiło konieczność zamiany siedziby.

Po kilkuletnich staraniach Stowarzyszenie zyskało możliwość zamiany lokalu. Dzięki zaangażowaniu Pana Piotra Czubińskiego – Burmistrza Miasta Kraśnik doszło do podpisania porozumienia z Klubem AA „Ostoja”, zajmującym lokal w siedzibie MOPS, przy ul. Grunwaldzkiej. Przychyłność i wsparcie lokalnych organizacji i osób prywatnych, umożliwiły realizację przeprowadzki do nowej siedziby w ciągu trzech tygodni.

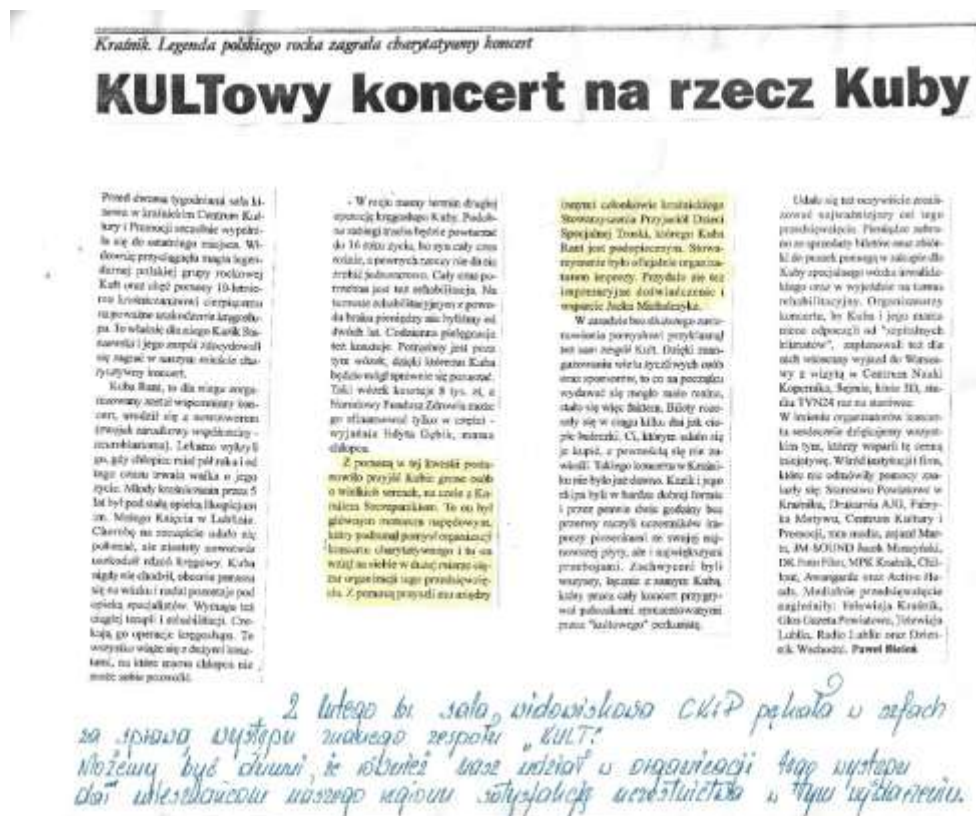
Prace podejmowane przy pisaniu projektów, niezbędnych i koniecznych do pozyskania środków finansowych na funkcjonowanie Stowarzyszenia przyniosły efekty. W 2010 roku prowadzono codzienne zajęcia pn. „Zaczarowane ferie”, zajęcia kulinarne pn. „Kulinarne okno na świat”. W ramach programu grantowego „Masz pomysł? Podziel się Posiłkiem”, pozyskano trzyletnie wsparcie firmy Danone, polegające na dotacji z przeznaczeniem na dożywianie.

W październiku 2010 roku Stowarzyszenie uczestniczyło w Forum Organizacji Pozarządowych, zorganizowanym na terenie miasta Kraśnik, prezentując swoje stoisko wśród ponad 50 innych organizacji, funkcjonujących na terenie miasta. Na zakończenie wydarzenia Pan Piotr Czubiński – Burmistrz z Panem Wojciechem Wilkiem – Posłem na Sejm RP, wręczyli medale „Zasłużony dla Miasta Kraśnik”. Wśród wyróżnionych znaleźli się: Pan Ryszard Łagoda – Prezes Zarządu Stowarzyszenia oraz Pani Joanna Chruściel – Skarbnik.

W listopadzie 2010 roku, podczas uroczystości z okazji Święta Niepodległości, Władze Miasta uhonorowały tytułem „Kraśniczanina Roku 2010”, Pana Prezesa Ryszarda Łagodę.

W dniu 2 lutego 2011 roku, legenda polskiego rocka – Kazik Staszewski i Zespół KULT zagrali w Kraśniku koncert charytatywny. Dochód przeznaczono na specjalistyczną rehabilitację oraz wózek inwalidzki dla podopiecznego Stowarzyszenia, 10-letniego Jakuba Ranta. Chłopiec od urodzenia walczył

z nowotworem. Walkę wygrał, ale choroba uszkodziła kręgosłup, w wyniku, czego u Kuby wystąpiło porażenie kończyn dolnych, skolioza nerwowo - mięśniowa i szereg ciężkich powikłań. Wydarzenie odbiło się szerokim echem w [prasie regionalnej](#) a jego wyjątkowość podkreśla fakt, że KULT gra tylko dwa koncerty charytatywne w ciągu roku. Tym razem jeden z nich był dla Kuby.

Rys. 177. Wycinek prasowy relacjonujący „KULTowy koncert na rzecz Kuby”

W 2011 roku Stowarzyszenie zrzeszało 48 osób w wieku od 9 do 70 lat – mieszkańców powiatu kraśnickiego, osoby z niepełnosprawnościami, ich rodziny oraz sympatyków. Cele statutowe realizowano poprzez działalność pożytku publicznego, obejmującą m.in. zajęcia terapeutyczne i edukacyjne, wydarzenia integracyjne, wspieranie udziału w życiu społecznym i kulturalnym, działania informacyjne i doradcze oraz prowadzenie grup wsparcia.

Działalność organizacji dofinansowana była przez Urząd Miasta Kraśnik i Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Lublinie. W ramach środków z Urzędu Miasta realizowano pięć projektów: „Kulturalnie i bezpiecznie” (realizowany już czwarty raz), „Muzyczny relaks” (mający na celu muzykoterapię i wzbudzenie zainteresowań muzycznych), „Świat w mojej dłoni” (zajęcia plastyczne), „Popołudnia bez nudy” (możliwość odpoczynku lub pomocy w nauce dla dzieci po zajęciach szkolnych), „Z kuchnią na ty” (Nauka przygotowania prostych posiłków).

Z dofinansowania Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej zrealizowano dwa projekty: „Artystą być” – obejmujący warsztaty fotograficzne, plastyczne, teatralne oraz wycieczkę do Kazimierza Dolnego – oraz „Nigdy nie jest za późno”, w ramach

którego odbyły się kursy: komputerowy i gastronomiczny. Z tych kursów mogli skorzystać także rodzice i opiekunowie.

Podopieczni uczestniczyli w wycieczkach m.in. do: Krakowa, Wadowic, Łagiewnik, Lichenia, Kalwarii Zebrzydowskiej, Kazimierza.

Stowarzyszenie uczestniczyło w życiu kulturalno-społecznym Kraśnika, biorąc czynny udział w wydarzeniach lokalnych. Współpracuje m.in. z: klubem sportowym „Bebek Jedynka” przy organizacji imprez sportowych, np. Dzień Dziecka, „Bieg po Uśmiech”; Policją w ramach realizowanego programu „Kulturalnie i bezpiecznie”; Bractwem Księdza Zielińskiego.

Rok 2012 zaczął się dla Stowarzyszenia pechowo. Zmiana nazwy z dotychczasowego „Kraśnickie Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci Specjalnej Troski” na „Kraśnickie Stowarzyszenie Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych” i zmiana statutu, uniemożliwiła uczestnictwo w pozyskiwaniu środków finansowych na działalność z projektów ogłoszonych przez Urząd Miasta Kraśnika. Pomimo braku funduszy i odrzuceniu projektów przez komisję UM z dnia 5 marca 2012 r., zajęcia w pierwszym kwartale (do maja 2012 r.) odbywały się nadal, według dotychczas wypracowanego modelu, ale w formie wolontariatu świadczonego przez kadrę. Dzięki temu uczestnicy w żaden sposób nie odczuli trudności i problemów, z jakimi w tym czasie borykał się Zarząd. 7 maja 2012 roku za trzecim podejściem udało się pozyskać środki z Urzędu Miasta Kraśnik na prowadzenie zajęć świetlicowych, kulinarnych i sportowych.

Na rok 2013 złożono 5 wniosków do PCPR o dofinansowanie imprez okolicznościowych. Miesiące luty oraz marzec były czasem zajęć prowadzonych w ramach wolontariatu. Szczególnie trudny dla organizacji był okres przed Świątami Wielkiej Nocy. Brak dotacji na rozszerzenie zajęć rehabilitacyjnych oraz zadłużenie finansowe wobec MOPS obejmujące płatności za media lokalu, zmusiły Stowarzyszenie do podjęcia działań mających na celu pozyskanie funduszy na spłatę chociaż części należności. Wykonywane ręcznie karty świąteczne oraz stroiki – cieszyły się dużym powodzeniem, rozprowadzano je na targach i giełdach przedświątecznych. W wykonywanie tych prac, oprócz Członków Stowarzyszenia, angażowali się także rodzice i opiekunowie. Ale jedynie w małym stopniu zmieniło to trudną sytuację finansową stowarzyszenia. Zasiadając, 23 kwietnia do wspólnego stołu podczas Spotkania Wielkanocnego, członkowie mieli świadomość, że jest ono ostatnie w tym lokalu. Niestety Stowarzyszenie nie było wystarczająco silnym partnerem w rozmowach z władzami, aby pozyskać lokal na miarę potrzeb osób z niepełnosprawnościami, szczególnie tych, poruszających się na wózkach inwalidzkich. Aby nie dopuścić do upadku, tak potrzebnego w Kraśniku Stowarzyszenia przyjęto lokal, wskazany przez Urząd Miasta. Ostatnie wspólne spotkanie na terenie obiektu MOPS odbyło się 2 maja. Przenosiny do kolejnej nowej siedziby przy ul. Popiełuszki w pomieszczeniach niskiego parteru Gimnazjum nr 1, odbyły się 6 i 7 maja. Maj i czerwiec był okresem wytężonej pracy przy urządzaniu nowego pomieszczenia.

W 2015 roku rozpoczął się bardzo trudny okres dla Stowarzyszenia. Brakowało środków finansowych na wsparcie działalności. Rozpoczęto procedury

umożliwiające rozwiązanie Stowarzyszenia. W 2018 roku Stowarzyszenie przestało działać. Zostało wykreślone z rejestru sądowego w 2019 roku.

W niemal 30-letnim okresie istnienia Stowarzyszenie zrealizowało wiele projektów. Wszystkie skierowane były do osób z niepełnosprawnościami. Podejmowane działania miały na celu zapobieganie marginalizacji niepełnosprawnych członków Stowarzyszenia, promowanie zdrowego stylu życia wolnego od nałogów i przemocy, dostarczenie bodźców, skłaniających do aktywizacji i rozwijania zainteresowań i pasji a także zmniejszenie niedożywienia wśród Członków.

Działania stowarzyszenia i aktywność jego członków spowodowały, że stopniowo powoli problemy środowiska osób z niepełnosprawnością stawały się coraz bardziej widoczne i narastała potrzeba oraz konieczność ich złagodzenia w ramach stałych działań systemu pomocy społecznej przez lokalne władze samorządowe i państwowe. Obecnie na terenie Kraśnika funkcjonują między innymi dwa Środowiskowe Domy Samopomocy, realizowany jest projekt Asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością. Z tych form wsparcia korzystają też dawni członkowie Stowarzyszenia. Tę ścieżkę pomocy wypracowali swoją wcześniejszą aktywnością. A była to naprawdę bardzo trudna droga do celu. Wymagająca wielu wyrzeczeń i rozczarowań, ale sensowna.

Rys. 178. Spotkanie z dawnymi Członkami Stowarzyszenia podczas [Festynu społeczno-kulturalnego pn. „Kulturalia z integracją w tle”](#), Kraśnik 28 sierpnia 2024

25. Lubelskie Stowarzyszenie Alzheimerowskie

Lubelskie Stowarzyszenie Alzheimerowskie to organizacja pożytku publicznego, która od grudnia 1998 roku nieprzerwanie niesie pomoc osobom dotkniętym chorobą Alzheimera i innymi zespołami otępiennymi. Powstała z inicjatywy Wiesławy Karczewskiej-Grabias, a jej oficjalna rejestracja miała miejsce 25 lutego 1999 roku.

Misją Stowarzyszenia jest wszechstronna pomoc osobom niepełnosprawnym cierpiącym na chorobę Alzheimera i pokrewne schorzenia, a także ich rodzinom i opiekunom. Działalność organizacji koncentruje się na wielu poziomach – od bezpośredniej opieki nad chorymi, poprzez działania edukacyjne i informacyjne, aż po aktywność systemową i medialną.

Skupia w swym gronie opiekunów osób z chorobą Alzheimera i zaburzeniami pokrewnymi, samych chorych, osoby pragnące pomóc oraz zainteresowane działaniami Stowarzyszenia.

Celem głównym Stowarzyszenia jest niesienie pomocy osobom dotkniętym chorobą Alzheimera (i chorobami pokrewnymi), ich rodzinom oraz opiekunom.

Aktualnie prowadzi dwa domy dziennego pobytu dla chorych: Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z Chorobą Alzheimera „Mefazja”, zapewniający opiekę dzienną i terapię – utworzony w kwietniu 2000 roku, a od września 2001 roku funkcjonujący pod obecną nazwą oraz Filię „Memory”, dla osób o łagodnym początkowym stadium choroby utworzony w 2013 roku.

Jednym z najważniejszych celów działalności Stowarzyszenia jest dostarczanie osobom zainteresowanym wiedzy na temat sposobów wspierania osób z otępieniem.

Stowarzyszenie wydało publikacje: „Choroba Alzheimera – komunikacja z chorym. Poradnik dla opiekunów” (autorka: [Aneta Domagała](#)) oraz „Teraz i dawniej. Zeszyty ćwiczeń dla osób z chorobą Alzheimera” (zeszyt pierwszy – „Teraz”, [zeszyt drugi – „Dawniej”](#)) (autorki: Aneta Domagała oraz Edyta Ekwińska).

Organizacja prowadzi także badania przesiewowe, których celem jest wczesne wykrywanie zaburzeń pamięci, co pozwala na szybsze postawienie diagnozy i podjęcie odpowiednich działań terapeutycznych.

Stowarzyszenie skutecznie upowszechnia wiedzę na temat choroby Alzheimera, walczy o godność osób chorych i ich społeczny wizerunek, organizuje pomoc, szkolenia i wsparcie dla opiekunów oraz osób zainteresowanych problematyką otępień.

Lubelskie Stowarzyszenie Alzheimerowskie było organizacją członkowską Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki w latach 2010-2023.

Dane kontaktowe:

Lubelskie Stowarzyszenie
Alzheimerowskie

ul. Towarowa 19

20-205 Lublin

tel. 81 44 44 544

e-mail: biuro@alzheimer-lublin.pl

www.alzheimer-lublin.pl

Osoba do kontaktu:

Pani Bożena Węgrzyn

tel. [501 276 151](tel:501276151)

e-mail: bwegrzyn@op.pl

26. Lubelskie Stowarzyszenia Klub Kobiet po Mastektomii (obecnie: Lubelskie Stowarzyszenie Amazonek)

Stowarzyszenia Amazonek to niemedyczne organizacje samopomocowe, które zapewniają wsparcie psychiczne oraz praktyczną pomoc kobietom dotkniętym rakiem piersi. Ich patronką jest św. Agata – uznawana patronką: Sycylii, Katanii, pielęgniarek, kobiet cierpiących na choroby piersi, a także matek karmiących, piekarzy, ludwisarzy i kominiarzy. W tradycji chrześcijańskiej uważana jest również za orędowniczkę chroniącą przed ogniem, pożarami, wybuchami wulkanów, trzęsieniami ziemi oraz innymi klęskami żywiołowymi.

Amazonki to kobiety, które nie tylko przeszły przez doświadczenie choroby nowotworowej, ale także aktywnie podejmują walkę – o godność, jakość życia oraz wsparcie dla siebie i innych kobiet mierzących się z rakiem piersi.

W Polsce początki ruchu społecznego na rzecz kobiet z rakiem piersi sięgają roku 1987, kiedy to z inicjatywy Zakładu Rehabilitacji Centrum Onkologii w Warszawie oraz Obywatelskiego Komitetu Zwalczania Raka powstał pierwszy w kraju Klub Kobiet po Mastektomii „Amazonki” w Warszawie. (Zobacz artykuł: [Co łączy Lubelskie Amazonki i św. Agatę?](#)).

Cztery lata później, 12 listopada 1991 roku, w przyszpitalnej kawiarni „U Rumcajsa” w Lublinie powstał Klub Kobiet po Mastektomii. Założycielkami Klubu były: dr Anna Janikiewicz, mgr Teresa Wojtulowicz – psycholog, mgr Małgorzata Ipnar – rehabilitantka oraz Danuta Szostak – pielęgniarka. 12 marca 1993 roku odbyło się zebranie założycielskie Stowarzyszenia Klubu Kobiet po Mastektomii, podczas którego opracowano pierwszy statut organizacji. W skład komitetu założycielskiego weszły: Stanisława Kargul, Halina Ziótek, Danuta Tobólska i Jadwiga Kowalczyk. 19 czerwca 1993 roku Klub został formalnie zarejestrowany jako Stowarzyszenie przez Sąd Wojewódzki w Lublinie.

W roku 2008 organizacja przyjęła nazwę Lubelskie Stowarzyszenie Amazonek.

W kolejnych latach funkcję prezesa Stowarzyszenia pełniły:

1. Jadwiga Szaflik 1991-1995;
2. Danuta Tobólska 1995-1998;
3. Maria Michałowska 1998-1999;
4. Alina Marzec 1999-2000;
5. Otylia Samolej 2001-2010;
6. Danuta Cyzman 2010-2016;
7. Barbara Leśniewska 2016-2018;
8. Henryka Salachna 2019-2021;
9. Grażyna Chaberko 2022-2025.

Rys. 179. Marsz Różowej Wstążki. Otylia Samolej – prezes Lubelskiego Stowarzyszenia Amazonek w latach 2001 – 2010, Lublin 2004

Rys. 180. Jubileusz 20-lecia Lubelskiego Stowarzyszenia Amazonek. Danuta Cyzman – prezes Lubelskiego Stowarzyszenia Amazonek w latach 2010 – 2016, Lublin 5 listopada 2011

Od początku swojej działalności organizacja skupia się na wsparciu kobiet dotkniętych rakiem piersi, zarówno przed operacją, jak i w okresie rekonwalescencji. Przez ponad trzy dekady działalności Stowarzyszenie stało się ważnym punktem oparcia dla kobiet zmagających się z chorobą nowotworową w regionie lubelskim.

W strukturze organizacji działa ponad 100 kobiet, które łączy wspólne doświadczenie i chęć niesienia pomocy innym. Szczególną rolę pełnią ochotniczki – wolontariuszki, które odwiedzają pacjentki na oddziałach chirurgii onkologicznej w kilku placówkach: w Centrum Onkologii Ziemi Lubelskiej, Klinice Onkologii przy ul. Jaczewskiego, Klinice Chirurgii Onkologicznej PSK1 oraz Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym przy al. Kraśnickiej. Spotkania z kobietami hospitalizowanymi odbywają się zawsze w porozumieniu z personelem medycznym, a ich celem jest udzielenie wsparcia emocjonalnego, dzielenie się doświadczeniem i motywowanie do walki o zdrowie i jakość życia.

Od lat Stowarzyszenie prowadzi systematyczną rehabilitację fizyczną i psychologiczną. Regularne zajęcia gimnastyczne odbywają się w środy pod okiem wykwalifikowanej rehabilitantki, mgr Doroty Kisiel z PSK4. Uczestniczki mają również możliwość ćwiczeń indywidualnych na rowerach treningowych, bieżni oraz wykonywania automasażu ręki po stronie operowanej. Opiekę psychologiczną sprawuje Weronika Spust – psycholog współpracująca z Klubem, prowadząca warsztaty raz w miesiącu oraz oferująca bezpłatne konsultacje psychologiczne w poniedziałki i środy, a także w innych terminach dostosowanych indywidualnie do potrzeb pacjentek.

Od początku istnienia Stowarzyszenie nie tylko koncentruje się na rehabilitacji i wsparciu, lecz także aktywnie promuje profilaktykę nowotworową. Bierze udział w ogólnopolskich i lokalnych wydarzeniach takich jak Spartakiada Amazonek, Marsz Życia i Nadziei czy Marsz Różowej Wstążeczki. W jego działalności ważne miejsce zajmują również wyjazdy: coroczna ogólnopolska pielgrzymka na Jasną Górę, regionalna pielgrzymka do Skarżyska-Kamiennej oraz liczne wycieczki i imprezy kulturalne. Stowarzyszenie uczestniczy też w konferencjach, wykładach i szkoleniach, nawiązując współpracę z innymi organizacjami działającymi na rzecz kobiet zmagających się z rakiem piersi.

Uroczystościom towarzyszy „Hymn Lubelskich Amazonek”, do którego słowa napisała śp. Danuta Szostak:

Ref. Tylko proszę daj nam Panie skrawek nieba
I nic więcej, i nic więcej nam nie trzeba.

1. „Nie ma rzeczy, nie ma rzeczy niemożliwych
Wszystkich ludzi uszczęśliwić,
2. Chcę pokochać, chcę pokochać małych, dużych
Całym sercem ludziom służyć.
3. Chcę by zgoda, chcę by przyjaźń nas łączyła
Chcę by miłość ważna była.
4. Serca nasze, serca nasze wam oddamy
Wszystkich ludzi pokochamy”.

Rys. 181. Jubileusz 20-lecia Lubelskiego Stowarzyszenia Amazonek (1991-2011). Odśpiewanie „Hymnu Lubelskich Amazonek” przez uczestniczki uroczystości, Lublin 5 listopada 2011

Rys. 182. Jubileusz 20-lecia Lubelskiego Stowarzyszenia Amazonek. Elżbieta Starostawska – dyrektor Centrum Onkologii Ziemi Lubelskiej w latach 2006 – 2016, Lublin 5 listopada 2011

Rys. 183. Jubileusz 20-lecia Lubelskiego Stowarzyszenia Amazonek. Zofia Brzozowska – wiceprezes LFOON – SW w latach 2011-2023 składa gratulacje, Lublin 5 listopada 2011

Rys. 184. Jubileusz 20-lecia Lubelskiego Stowarzyszenia Amazonek. Występ Lubelskiej Federacji Bardów, Lublin 5 listopada 2011

W ostatnich latach Lubelskie Stowarzyszenie Amazonek kontynuuje swoje tradycje i aktywnie uczestniczy w lokalnych inicjatywach, promując profilaktykę raka piersi oraz integrując swoje środowisko z innymi organizacjami.

Jednym z ważniejszych wydarzeń, w które Amazonki regularnie się angażują, jest organizowany cyklicznie Marsz Różowej Wstążki – symbol solidarności z kobietami walczącymi z rakiem piersi.

Relacje z edycji z 2022 oraz 2023 roku pokazują nie tylko zaangażowanie uczestniczek, ale również rosnącą świadomość społeczną w zakresie profilaktyki nowotworowej.

W marcu 2025 roku Amazonki uczestniczyły w wydarzeniu „[Procentujemy w SKENDE](#)”, promującym działalność organizacji pozarządowych w regionie.

W tym samym roku przedstawicielki Stowarzyszenia wzięły także udział w [spotkaniu Koła nr 3 Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków w Lublinie](#), wspierając ideę współpracy między organizacjami działającymi na rzecz zdrowia i edukacji.

Organizacja nie prowadzi działalności gospodarczej, a jej funkcjonowanie możliwe jest dzięki wsparciu Urzędu Miasta Lublin, Centrum Onkologii Ziemi Lubelskiej (COZL), sponsorów, firm oraz osób prywatnych. Wszystkie działania opierają się na zaangażowaniu wolontariuszek i pracy społecznej członkiń, zgodnie z mottem: „Pomagając innym, pomagasz sobie”.

Rys. 185. Marsz Różowej Wstążki. Pierwsza od lewej Grażyna Chabferko – obecna prezes Lubelskiego Stowarzyszenia Amazonek, Lublin 29 września 2023

Rys. 186. Festiwal ProcentujeMY w SKENDE, Lublin 1 marca 2025

Rys. 187. Cykliczne spotkanie Koła nr 3 Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków. Elżbieta Sagan – prezes Koła nr 3 oraz Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków – Oddział Wojewódzki w Lublinie w towarzystwie gości: Grażyna Chaberko – Prezes, Agnieszka Górnicka – V-ce Prezes, Alina Anna Mielniczuk – Skarbnik oraz Henryka Salachna – wieloletni członek, Lublin 2 czerwca 2025

Lubelskie Stowarzyszenie Amazonek posiada status organizacji pożytku publicznego, jest zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS 0000017023), działa jako członek ogólnopolskiej Federacji Stowarzyszeń „Amazonki”. Od 2000 roku jest organizacją członkowską Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki.

Przez wiele lat strona internetowa Lubelskiego Stowarzyszenia Amazonek była dostępna na serwerze LFOON-SW. Obecnie bieżące informacje o działalności organizacji publikowane są na jej profilu na Facebooku.

Siedziba Lubelskiego Stowarzyszenia Amazonek znajduje się na terenie Centrum Onkologii Ziemi Lubelskiej, w budynku nr 7 przy ul. Mieczysława Biernackiego 9 (wejście od ul. Jaczewskiego). Klub jest otwarty w poniedziałki i środy oraz co drugi piątek w godzinach od 14:00 do 16:00. Spotkania klubowe odbywają się we wtorki od godz. 14:00 do 17:00 i mają charakter integracyjny, terapeutyczny oraz edukacyjny. Członkinie dzielą się swoimi doświadczeniami, rozmawiają o codzienności z chorobą i rozwijają swoje zainteresowania podczas terapii zajęciowych.

Dane kontaktowe:

ul. Jaczewskiego 7 bud. C

20-090 Lublin

tel. 601 616 578

e-mail: amazonki.lublin@gmail.com

https://www.facebook.com/amazonki.lublin/?locale=pl_PL

27. Nałęczowsko-Kazimierskie Stowarzyszenie „Pomoc Dzieciom Niepełnosprawnym” w Nałęczowie

Stowarzyszenie „Pomoc Dzieciom Niepełnosprawnym” z siedzibą w Nałęczowie działa od 23 czerwca 1995 roku. Jego głównym celem jest zrzeszanie dzieci niepełnosprawnych oraz podejmowanie działań na rzecz poprawy ich warunków życiowych i zdrowotnych, a także zwiększania ich uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym.

Stowarzyszenie obejmuje opieką dzieci z Nałęczowa, Kazimierza Dolnego i okolic, w tym dzieci z mózgowym porażeniem dziecięcym, zespołem Downa, upośledzeniem umysłowym oraz przepukliną mózgowo-rdzeniową. Prowadzone działania mają na celu wspieranie leczenia i rehabilitacji, rozumianych jako proces osiągania optymalnego funkcjonowania w społeczeństwie.

Regularnie organizowano letnie turnusy rehabilitacyjne oraz serie masaży – takich jak akupresura i doenergetyzowanie MRT. Stowarzyszenie dąży do przełamywania barier psychologicznych i społecznych poprzez uświadamianie ogółu społeczeństwa o problemach dzieci niepełnosprawnych i promowanie postaw partnerskich pomiędzy dziećmi niepełnosprawnymi i pełnosprawnymi.

W ramach działalności odbywały się spotkania okolicznościowe, m.in. z okazji Mikołajek, Dnia Dziecka i świąt, a także organizowane były kwesty oraz sprzedaż cegiełek, w które zaangażowani byli rodzice podopiecznych. Stowarzyszenie utrzymuje się ze składek członkowskich, darowizn oraz dotacji.

W latach 2001–2005 Stowarzyszenie należało do Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych. W latach 2000-2005 Urszula Gietzak – prezes Nałęczowsko-Kazimierskiego Stowarzyszenia „Pomoc Dzieciom Niepełnosprawnym” była członkiem Zarządu Forum.

Od kilku lat Stowarzyszenie bardzo ograniczyło swoją aktywność i działalność.

Dane kontaktowe:

Nałęczowsko-Kazimierskie
Stowarzyszenie „Pomoc Dzieciom
Niepełnosprawnym”
z siedzibą w Nałęczowie

ul. Partyzantów 29
24-150 Nałęczów

28. Stowarzyszenie Chorych na Astmę Oskrzelową

Stowarzyszenie Chorych na Astmę Oskrzelową zostało zarejestrowane 2 lipca 1998 roku w Sądzie Wojewódzkim w Lublinie. Aby mogło powstać potrzebne było zaangażowanie i wysiłek wielu osób.

Wszystko zaczęło się w 1989 roku, kiedy z dużym poparciem ówczesnego kierownika Kliniki Chorób Płuc i Gruźlicy Akademii Medycznej w Lublinie prof. dr hab. n. med. [Biruty Fąfrowicz](#) powstał Klub Chorych na Astmę. Inicjatorkami jego utworzenia były: asystent w tejże klinice – dr n. med. Irena Węgrzyn – Szkutnik i asystent w Zakładzie Pielęgniarstwa Społecznego Akademii Medycznej w Lublinie – mgr Zofia Węgrzyn. Klub był nieformalną grupą, która niosła pacjentom wsparcie psychologiczne i edukacyjne. Astma należała do najczęściej występujących przewlekłych chorób układu oddechowego, dlatego też edukacja chorych była istotnym elementem skutecznego leczenia.

Rys. 188. Prof. dr hab. n. med. Biruta Fąfrowicz

W 1995 roku za sprawą dr n. med. Ireny Węgrzyn – Szkutnik działalność rozpoczęła „Szkoła Astmy”. Były to zajęcia edukacyjne, dla pacjentów i członków ich rodzin, prowadzone w oparciu o przygotowany program, w którym znalazły się również: filmy, pokazy i warsztaty, dotyczące sposobów postępowania w procesie leczenia. Podobna działalność prowadzona była już wcześniej przez stowarzyszenia działające przy klinikach w Krakowie, Warszawie czy Łodzi. Korzystając z ich doświadczenia i organizując grupę inicjatywną w skład, której weszli pacjenci, lekarze i pracownicy kliniki, udało się przekształcić Klub chorych na Astmę w zarejestrowane Stowarzyszenie Chorych na Astmę Oskrzelową w Lublinie.

Stowarzyszenie Chorych na Astmę Oskrzelową
działające przy Klinice Pneumonologii i Alergologii
Akademii Medycznej w Lublinie

20-954 Lublin ul. Jaczewskiego 8 tel. (0 81) 742 52 46
Prezes: dr n. med. Irena Węgrzyn-Szkutnik

Terminy spotkań „Szkoly Astmy”

w 2005 roku.

11.01.2005
15.02.2005
15.03.2005
12.04.2005
07.05.2005
07.06.2005
20.09.2005
18.10.2005
15.11.2005
13.12.2005

Spotkania odbywają się w Klinice Chorób Płuc w
podanych wyżej terminach o godz. 16-tej w sali
116 I piętro.

Udział w szkoleniu jest bezpłatny!

W programie szkolenia :

1. Co to jest astma?
2. Leki stosowane w astmie
3. Nauka samoobserwacji
4. Obsługa pikflometru
5. Spotkanie z psychologiem

Serdecznie zapraszamy!

Rys. 189. Plakat informujący o spotkaniach „Szkoly Astmy” w 2005 roku

Prosimy telefonicznie rezerwować udział w *Szkole Astmy*:
tel. (0 81) 742 52 46
w godz. 8⁰⁰-14⁰⁰
astmalublin@op.pl

Szkoła Astmy

Stowarzyszenie Chorych
na Astmę Oskrzelową
w Lublinie

20-954 Lublin, Jaczewskiego 8

Uczestnictwo w zajęciach i materiały dydaktyczne
są bezpłatne dzięki finansowaniu Szkoły przez:

Urząd Miasta Lublin

Szkoła Astmy

Rok szkolny
2003/2004

Organizatorzy:

**Stowarzyszenie
Chorych na Astmę Oskrzelową
w Lublinie**

**Klinika
Chorób Płuc i Gruzlicy
Akademii Medycznej
w Lublinie**

tel. (0 81) 742 52 46
20-954 Lublin, Jaczewskiego 8

Szanowni Państwo!

Astma należy dziś do najczęstszych występujących przewlekłych chorób układu oddechowego.

Zapewnić skutecznych zasad i prawidłowych terapii choroby, jej objawów, przebiegu oraz sposobu leczenia stanowi podstęgę skuteczności terapii w walce z chorobą i rozwiązywaniu problemów.

Dlatego właśnie oddajemy chorą na astmę oskrzelową stanowi tak istotny element skutecznego leczenia choroby.

Stowarzyszenie Chorych na Astmę Oskrzelową w Lublinie, w swoim zespole z 1998 roku, realizuje ten ważny jego problem, planując, jak „odkryć” i przetranszować do państwa swoją chorobę i nie należy wskazywać przede wszystkim na jej nasilenie oraz możliwości nieskuteczności prowadzonego leczenia: lekami i innymi.

W celu zapewnienia państwa leczenia i sposobu jego przeprowadzenia. Takie współdziałanie (uczestnictwo) w terapiach chorób i astmę poprawia jakość życia chorujących na astmę.

Szanowni Państwo!

W *Szkole Astmy* uzyskacie niezbędne informacje dotyczące Waszej choroby oraz praktyczne rozwiązania, podlegające stałemu rozwojowi i aktualizacji.

Bliski kontakt z lekarzem prowadzącym zajęcia, możliwość zadawania pytań i wyjaśnianie powstałych wątpliwości jest gwarantem skuteczności i przyswojenia wiedzy o astmie.

Zapraszamy Państwa do udziału w zajęciach Szkoły Astmy

Zapraszamy lekarzy do czynnej współpracy poprzez wyrażanie zainteresowania swych pacjentów naszą działalnością i skierowania ich na zajęcia Szkoły Astmy.

mgr inż. Jolanta Krawiec
Pracownica Szkoły Astmy
Urząd Miasta Lublin

mgr inż. Jolanta Krawiec
Pracownica Szkoły Astmy
Urząd Miasta Lublin

z Urzędu Miasta Lublin
Pracownica Szkoły Astmy
Urząd Miasta Lublin

Lublin, dnia 30 grudnia 2003 roku

TERMINY ZAJĘĆ
w *Szkole Astmy* w roku 2004

17	lutego
23	marzec
20	kwietnia
25	maja
15	czerwca
13	lipca
10	sierpnia
14	września
12	października
16	listopada
14	grudnia

Zajęcia odbywają się w godz.
16⁰⁰-18⁰⁰
w sali wykładowej nr 116
na I piętrze Kliniki
Chorób Płuc i Gruzlicy w Lublinie

W programie szkolenia
omawiane są tematy:

1. Co to jest Astma?
2. Leki stosowane w astmie.
3. Nauka samoobserwacji.
4. Obsługa pikłometru.
5. Spotkanie z psychologiem.

Zajęcia w *Szkole Astmy* dla uczestników są bezpłatne, dzięki społecznemu zaangażowaniu lekarzy i pielęgniarek Kliniki oraz wsparciu finansowemu sponsorów i Urzędu Miejskiego.

Zajęcia obejmują wykłady, ćwiczenia praktyczne w zastosowaniu różnego rodzaju urządzeń leczniczych i pomiarowych dla chorych, a także projekcje filmów edukacyjnych.

Zajęcia przeznaczane są dla chorych dorosłych i młodzieży (powyżej 14 lat) a także ich rodzin i opiekunów.

Stowarzyszenie istnieje od lipca 1998 roku a jego członkami są pacjenci i lekarze dobrowolnie zrzeszeni z terenu miasta i okolic.

Stowarzyszenie jest w swej działalności otwarte dla wszystkich zainteresowanych.

Podstawowym naszym celem jest propagowanie nowoczesnego leczenia astmy i wzajemne wspieranie się w chorobie, misją pomocy psychologicznej.

Spotkania członków
Stowarzyszenia odbywają się w ostatnią sobotę każdego miesiąca o godzinie 11⁰⁰ w sali nr 116.

Rys. 190. Awers i rewers trójdzielnej ulotki opisującej funkcjonowanie „Szkoły Astmy” w roku szkolnym 2003/2004

Pierwsze walne zebranie wybrało członków zarządu i komisji rewizyjnej oraz uchwaliło statut. Skład władz stowarzyszenia przedstawiał się następująco:

- dr n. med. Irena Węgrzyn – Szukutnik – przewodniczący zarządu,
- Henryka Szymala - zastępca przewodniczącego,
- [Zofia Brzozowska](#) – skarbnik,
- Sławomir Urban – sekretarz,
- Ewa Humeniuk - członek komisji rewizyjnej,
- Izolda Szalewska - członek komisji rewizyjnej,

Zapisy statutu określiły podstawowe cele stowarzyszenia, do których należało propagowanie i wspieranie nowoczesnego leczenia astmy, organizowanie i prowadzenie szkoły chorych na astmę oraz prowadzenie szeroko rozumianej działalności profilaktycznej w dziedzinie zapobiegania astmie.

Stowarzyszenie mogło realizować swoje cele dzięki ścisłej współpracy z Kliniką Chorób Płuc i Gruźlicy Akademii Medycznej w Lublinie, pod kierownictwem prof. Janusza Milanowskiego. To właśnie w salach kliniki, przeznaczonych do celów dydaktycznych, odbywały się spotkania członków stowarzyszenia, zajęcia „Szkoły Astmy”, zajęcia z rehabilitacji oddechowej i psychologicznej. Zmieniający się profil działalności Kliniki (duża liczba chorych na raka płuca, POChP i astmę oskrzelową) wymusił w roku 2005 zmianę jej nazwy na Katedrę i Klinikę Pneumonologii, Onkologii i Alergologii Uniwersytetu Medycznego w Lublinie, co nie zmieniło intensywnej współpracy ze stowarzyszeniem, rozwijającej się w nowych kierunkach.

Dużym wsparciem w rozwoju działalności było przystąpienie stowarzyszenia w 2000 roku do Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki, które miało swą siedzibę przy al. J. Piłsudskiego 13. To właśnie tu otrzymano pierwsze informacje o możliwości uzyskania wsparcia działalności ze strony Urzędu Miasta, poprzez realizację konkretnych zadań na rzecz osób niepełnosprawnych. Udział przedstawicieli w szkoleniach i spotkaniach, organizowanych przez Forum zaowocował pozyskaniem nieodzwonnej wiedzy na temat zasad i możliwości działań organizacji pozarządowych. Poznane organizacje, stały się inspiracją i przedmiotem podziwu dla osób poświęcających swój czas i umiejętności na rzecz wsparcia innych oraz wprowadzania zmian na lepsze.

W latach 1998-2010 stowarzyszenie skupiało się na organizacji i prowadzeniu zajęć edukacyjnych w „Szkołe Astmy”. Dzięki pozyskaniu dofinansowania z Urzędu Miasta Lublin udało się zakupić rzutnik i laptop, które wzbogacały wykłady. Wizualizacja procesów, zachodzących w oskrzelach przekonywała pacjentów do podjęcia wytrwałego leczenia. Było to ważne, ze względu na charakterystykę chorób przewlekłych – w przypadku poprawy stanu zdrowia pacjent często odstępuje od dalszego leczenia, co prowadzi do kolejnego pogorszenia.

Z informacją o zajęciach starano się dotrzeć do jak najszerszego kręgu osób. W tym celu, własnymi środkami wyprodukowano ulotki, które dystrybuowano w przychodniach i innych miejscach publicznych. Czasem trzeba było pokonać opory instytucji i osób zarządzających, ponieważ w tym czasie na edukację chorego, patrzono podejrzliwie. „Szkoły Astmy” zakończyła działalność na skutek

rozwoju Internetu oraz remontu kliniki w latach 2010 – 2012. Zespół edukatorów został rozproszony a lokal zamknięty.

W ciągu kilkunastu lat prowadzenia działalności edukacyjnej udało się skompletować zespół wysokiej klasy edukatorów, do którego należeli: dr n. med. Irena Węgrzyn – Szkutnik, lek. med. Ewa Trębas – Pietraś, dr hab. Ewa Humeniuk, mgr Eliza Dawidiuk, mgr Donata Pachuta – Kwietniewska, mgr Anna Wolny, mgr Renata Kulczycka, Krystyna Zinkiewicz. Wszystkie te osoby podczas prowadzonych zajęć, dzieliły się nie tylko swoją wiedzą, doświadczeniem, ale także otaczały troską pacjentów, znanych często również z pobytu w punkcie pomocy doraźnej, czy z oddziału szpitalnego.

Liczba członków stowarzyszenia zmieniała się w poszczególnych latach. W szczytowym okresie (rok 2010) sięgnęła poziomu 70 osób. Do stowarzyszenia należeli pacjenci, członkowie ich rodzin, lekarze i pielęgniarki.

Bardzo wielu członków stowarzyszenia, którzy początkowo byli słuchaczami „Szkół Astmy”, w późniejszym czasie oczekiwało czegoś więcej: spotkań z ludźmi w podobnej sytuacji, dalszej edukacji czy odpowiedzi na nowe wątpliwości i pytania. Od samego początku, spotkania członków stowarzyszenia odbywały się w ostatnią sobotę każdego miesiąca, w siedzibie kliniki przy Jaczewskiego 8.

Każde spotkanie było możliwością lepszego poznania się, a z czasem nawiązania bliższej znajomości i chęci współpracy, dlatego pomimo upływu lat grupa kilkunastu członków nadal aktywnie przyczynia się do istnienia stowarzyszenia.

W podziękowaniu za współpracę, poświęcony czas i uwagę powstała tradycja organizacji spotkań noworocznych w Trybunale Koronnym. Są one okazją do goszczenia wyjątkowych osób, przedstawicieli firm, urzędów, pracowników kliniki i przyjaciół. Uroczysty charakter miejsca, program artystyczny, skromny poczęstunek i możliwość kontaktu z wieloma osobami, przyczyniły się do wzrostu popularności tych spotkań. Dopiero rok 2020 i początek pandemii SARS-CoV-2 przerwał tę tradycję.

2 grudnia 2000 roku pod hasłem „Astma: Chory – Lekarz. Współczesny model opieki” Towarzystwo Przyjaciół Chorych na Astmę, działające w Warszawie, pod przewodnictwem prof. dr hab. med. Wacława Droszcza, zorganizowało nowy rodzaj konferencji, na którą zaproszono lekarzy i pacjentów z całego kraju, zainteresowanych nowoczesnym leczeniem astmy. Podwaliną nowej koncepcji konferencji była konkluzja, wynikająca z raportu Światowej Grupy Ekspertów Leczenia Astmy Oskrzelowej z roku 1955 wyrażona w stwierdzeniu: „...edukacja chorego stanowi jeden z najważniejszych punktów leczenia astmy oskrzelowej, gdyż przyczynia się do poznania samej choroby i tym samym unikania przyczyn prowadzących do jej zaostrzeń oraz umożliwia nieskrępowane porozumienie między lekarzem i chorym w celu opracowania planu leczenia i sposobów jego przestrzegania...”. Członkowie stowarzyszenia zorganizowali wyjazd do Warszawy i licznie w nim uczestniczyli.

Rys. 191. Pamiątkowe fotografie uczestników konferencji „Asthma: Chory – Lekarz. Współczesny model opieki”, Warszawa 2 grudnia 2000

Wydarzenie zapoczątkowało cykl takich spotkań, każdorazowo uzupełniając wiedzę. Postęp w leczeniu astmy przynosił więcej informacji dotyczących postępowania i nowych preparatów. Kolejne konferencje miały miejsce: 6 grudnia 2003 roku, 4 marca 2006 roku, 3 marca 2007 roku, 28 czerwca 2008 roku.

Międzynarodowa Konferencja
Naukowo-Szkoleniowa
25-28.06.2008 r. Warszawa

Polska Federacja
Stowarzyszeń Chorych
na Astmę, Alergię i POChP

Rys. 192. Plakat Międzynarodowej Konferencji Naukowo-Szkoleniowej w Warszawie, 25-28 czerwca 2008

Rys. 193. Uczestniczki Międzynarodowej Konferencji Naukowo-Szkoleniowej w Warszawie, 25-28 czerwca 2008

W 2002 roku Towarzystwo Przyjaciół Chorych na Astmę oraz firma GlaxoSmithKline rozpoczęła akcję pod nazwą „Aktywne życie z astmą”, polegała ona na spotkaniach plenerowych w wielu polskich miastach. Impreza w Lublinie miała miejsce 11 sierpnia 2002 roku, organizatorzy poprosili stowarzyszenie o włączenie się w jego organizację: powiadomienie członków stowarzyszenia, dystrybucja ulotek wśród mieszkańców Lublina i rozwieszanie plakatów informujących o akcji. Impreza nad Zalewem Zemborzyckim miała charakter festynu, łączącego elementy zabawy z popularyzacją wiadomości na temat astmy i profilaktyki w astmie.

Prowadzenie powierzono redaktor Iwonie Szymali z programu 1 TVP. Na scenie odbywały się występy artystyczne: małe formy teatralne dla dzieci, piosenki śpiewali przez artystów scen warszawskich. Prezentowano filmy edukacyjne, odbywały się konkursy wiedzy o astmie, w których brali udział widzowie. Dla dzieci zorganizowano konkursy rysunkowe z nagrodami. Wywiadów udzielali dr n. med. Irena Węgrzyn – Szkutnik i dr n. med. Andrzej Emeryk. Ustawiono namioty ze stanowiskami, prezentującymi dorobek stowarzyszenia, między innymi: program „Szkoly Astmy” i „Rehabilitacji oddechowej”. Lubelscy lekarze specjaliści udzielali indywidualnych porad oraz wykonywano spirometrię. Chętnych do badań i porad było wielu. Według organizatorów impreza ta w porównaniu do innych miast Polski wypadła bardzo dobrze i cieszyła się dużym odzewem wśród mieszkańców Lublina. W jednym z konkursów wzięła udział koleżanka Róża Sternik, która zajęła III miejsce w kategorii prac literackich. Hasło „Aktywne życie z astmą” nie zostało zapomniane wraz z zakończeniem festynu, lecz stało się inspiracją do organizowania wielu wycieczek i pikników.

Rys. 194. Plenerowe spotkanie w ramach akcji „Aktywne życie z astmą”, Zalew Zemborzycki 11 sierpnia 2002

Specyfika przebiegu astmy, gwałtowność występowania ataków sprawia, że chorzy często nie chcą oddalać się od miejsca zamieszkania – od miejsca, gdzie mogą uzyskać szybką pomoc medyczną. Pierwszy wyjazd w Bieszczady organizowany w dniach 8 - 10 września 2005, traktowany był z rezerwą i obawą, lecz obecność w grupie doświadczonych lekarzy i pielęgniarek, gotowych przyjść z pomocą przekonała chorych do udziału w wyprawie. Natomiast wspaniałe wspomnienia, dostosowanie programu pobytu do możliwości uczestników i wzajemna troska spowodowały, że na następne wyjazdy było dużo chętnych.

Rys. 195. Wyjazd w Bieszczady, 8-10 września 2005

Rys. 196. Zamek w Krasicy, 8-10 września 2005

Wycieczek w dobranym gronie odbyło się bardzo wiele. Były organizowane w ciekawe, czasem w zupełnie nieoczywiste miejsca. Ta forma działalności przyniosła członkom stowarzyszenia dużo satysfakcji, wspaniałych wrażeń, poznania pięknych miejsc i historii a także przekonała ich, że dobrze leczona astma pozwala na aktywne życie. Ten rozdział działalności stowarzyszenia to zasługa współpracy z Medycznym Klubem Turystycznym, którego członkowie: lekarz Piotr Paprzycki i prof. Paweł Krawczyk opracowują kierunki wypraw, wyznaczają trasy i miejsca zwiedzania, bez limitu dzielą się swoją bogatą wiedzą, doświadczeniem i zapałem. Kalendarium wyjazdów tj. aktywnego spędzania czasu, pomimo astmy przedstawia się następująco:

1. 8 -10.09.2005 Pierwszy wyjazd w Bieszczady
2. 22 - 24.09.2006 Drugi wyjazd w Bieszczady
3. 7- 9.09.2007 Wyjazd do Lwowa
4. 1- 4.05.2008 Pierwszy wyjazd na Ukrainę – Kamieniec Podolski
5. 10 – 14.06.2009 Drugi wyjazd na Ukrainę – Huculszczyzna
6. 30.04-3.05.2010 wycieczka Litwa i Suwalszczyzna
7. 27-29.05.2011 Kotlina Kłodzka, Praga
8. 20-23.06.2013 wycieczka – Ukraina - Słowacja
9. 1-4.05.2014 Jura Krakowsko – Częstochowska
10. 30.04 -3.05.2015 wycieczka na Węgry
11. 29.04 - 3.05 2016 wycieczka – Kaszuby
12. 28.04 -3.05 2017 wycieczka – Białoruś
13. 31.05 -3.06.2018 Warmia – Mazury – Królewiec
14. 1 – 5. 05.2019 Poznań, Gniezno, Międzyrzecki Rejon Umocniony

Dla osób aktywnych, które nie mogły jednak uczestniczyć w wyjazdach kilkudniowych, organizowano wycieczki jednodniowe. Sprzyjały one integracji i umożliwiały poznawanie miejsc w naszym województwie i trochę dalszej okolicy, takich jak np.: Sandomierz, czy Puszcza Kozienicka.

Rys. 197. Jednodniowa wycieczka do Sandomierza, 19 września 2015

Dobra pogoda, ciepło i duża ilość słońca w czerwcu, zachęca członków stowarzyszenia do zwyczajowej organizacji spotkań w formie pikniku na świeżym powietrzu. Dotychczas tylko raz – w czerwcu 2006 roku przydarzył się ulewny deszcz, który zmusił do skorzystania z gościnności sali.

Rys. 198. Kadry z jednodniowej wycieczki do Kocka, 22 października 2011

Edukacja, propagowanie nowoczesnego leczenia i aktywnego życia z astmą to nie wszystko. W roku 2002 Klinika Chorób Płuc i Gruźlicy Akademii Medycznej i Stowarzyszenie podjęli wspólnie działania na rzecz organizacji aukcji prac plastycznych lubelskich artystów w celu zgromadzenia środków finansowych, przeznaczonych na uruchomienie wypożyczalni koncentratorów tlenu. Akcja ta pod nazwą „Artyści chorym na raka płuc i astmę oskrzelową” zainspirowana była przez prof. Pawła Krawczyka, który z dużym poświęceniem zaangażował się w jej realizację. Aby zrealizować ten pomysł uruchomiono kontakty osobiste, zwrócono się do Polskiego Związku Artystów Plastyków Okręg Lubelski z prośbą o podarowanie prac na aukcję. Odzew był duży, zebrano wiele współczesnych prac, które złożono w pomieszczeniach kliniki a następnie zawieszono na wystawę do domu Marii i Jerzego Kuncewiczów w Kazimierzu Dolnym. W dniu 9 listopada 2002 roku o godzinie 17:00 odbył się wernisaż wystawy, na który przybyło wiele zainteresowanych osób. Powstał też skromny katalog wystawy, natomiast aukcja odbyła się w dniu 13 grudnia 2002 roku w siedzibie Lubelskiego Towarzystwa Naukowego i przyniosła oczekiwany rezultat. Dzieła sztuki podobały się nabywcom i licytowano je z dużym entuzjazmem. Organizatorzy i uczestnicy aukcji wyszli z pałacu Czartoryskich zadowoleni, pełni uznania, podziwu i wdzięczności do autorów podarowanych prac. Około 15 tysięcy złotych pozyskano z przeprowadzonej aukcji. Kolejne aukcje odbyły się 3 grudnia 2004 roku i 24 listopada 2006 roku. Zgromadzone fundusze pozwoliły na uruchomienie wypożyczalni koncentratorów tlenu oraz doposażenie pracowni diagnostycznej dla osób chorych na raka.

Rys. 199. Wystawa prac przeznaczonych na aukcję w domu Marii i Jerzego Kuncewiczów w Kazimierzu Dolnym

W 2005 roku stowarzyszenie znalazło się w gronie 10 organizacji pacjenckich zajmujących się zdrowiem oddechowym, które powołały do życia Polską Federację Stowarzyszeń Chorych na Astmę, Alergię i POChP. Jednym z podstawowych celów działania Federacji jest reprezentowanie interesów osób chorych na astmę, choroby alergiczne i przewlekłe obturacyjne choroby płuc. Zadanie to jest realizowane, między innymi przez prowadzenie skoordynowanej akcji badań spirometrycznych. W ramach obchodów Dnia Spirometrii, dobrowolnie zgłaszające się placówki lecznicze przeprowadzają pomiary przepływu powietrza. Wielokrotnie, w akcji uczestniczyło Stowarzyszenie we współpracy z kliniką, podejmując się trudu propagowania informacji o celach, miejscu, przebiegu badania i korzyści dla pacjentów. Ulotki zachęcające do bezpłatnego badania, bez konieczności uzyskania skierowania były roznoszone do zakładów pracy takich jak MPK, LPEC, Urząd Miasta, informacje zamieszczano także w lokalnej prasie i w autobusach. dopełnieniem badania była konsultacja wyników z dyżurującym lekarzem. Dzięki tej akcji wiele osób dowiedziało się, że powinno podjąć dalsze kroki diagnostyczne lub zyskało pewność, że nic im nie grozi.

W działalności stowarzyszenia ważnym obszarem zainteresowań są działania organizacji pacjenckich, które dążąc do poprawy sytuacji pacjentów swe działania ukierunkują na rozwiązania systemowe, zwiększenie świadomości obywatelskiej w dziedzinie praw pacjenta oraz oddziałują na kształtowanie polityki zdrowotnej państwa. Dlatego też przedstawiciele stowarzyszenia uczestniczą w konferencjach, sympozjach i szkoleniach organizowanych przez organizacje parasolowe lub federacje, takie jak Instytut Praw Pacjenta i Edukacji Zdrowotnej.

Mieszkańcy Lublina wielokrotnie mieli okazję poznać działania stowarzyszenia, które prezentowane były w ramach projektu „Tęcza” prowadzonego przez LFOON-SW a także „Targów Dla Zdrowia i Urody” organizowanych w Centrum Handlowym „Gala”.

Rys. 200. Stoisko zorganizowane pod budynkiem Nowego Ratusza przy Placu Władysława Łokietka 1 w Lublinie w ramach projektu „Tęcza”

Lubelskie Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych - Sejmik Wojewódzki

promujące działania osób niepełnosprawnych
w ramach programu „**Tęcza**”
w imieniu własnym
i

Stowarzyszenia Chorych na Astmę Oskrzelową

serdecznie zaprasza na prezentację

w dniu 11.09.2004

w godz. 10.00-14.00

Plac Łokietka w Lublinie

Program realizowany przy współpracy organizacji członkowskich
i dofinansowany przez:

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJ. LUBELSKIEGO

i

URZĄD MIASTA LUBLIN

Rys. 201. Plakat informujący o prezentacji w ramach programu „Tęcza”, zorganizowanej przez Lubelskie Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki oraz Stowarzyszenie Chorych na Astmę Oskrzelową

Po dziesięciu latach działalności przyszedł czas na podsumowanie i prezentację działań, ale też na przekazanie informacji o postępach w leczeniu astmy. W tym celu w Trybunale Koronnym zorganizowano konferencję, która gościła wielu wybitnych prelegentów i dostojnych gości. Uhonorowano osoby, które wniosły fundamentalny wkład w powstanie i rozwój stowarzyszenia, m.in. wieloletnią przewodniczącą i wiceprzewodniczącą: [dr n. med. Irenę Węgrzyn – Szkutnik](#) i Henrykę Szymalą.

Rys. 202. Gala jubileuszu 10-lecia działalności Stowarzyszenia Chorych na Astmę Oskrzelową w Lublinie, Trybunał Koronny 17 października 2008

Rys. 203. Odczyt podczas gali obchodów 10-lecia działalności Stowarzyszenia Chorych na Astmę Oskrzelową w Lublinie, Trybunał Koronny 17 października 2008

Prezydent Miasta Lublin

Lublin, dnia 17 października 2008 r.

Pani
Dr n. med. Irena Węgrzyn-Szcutnik
Prezes
STOWARZYSZENIA CHORYCH NA ASTMĘ OSKRZELOWĄ
W LUBLINIE

Z okazji jubileuszu 10-lecia działalności STOWARZYSZENIA CHORYCH NA ASTMĘ OSKRZELOWĄ w imieniu Władz Miasta Lublin mam zaszczyt złożyć na Pani ręce serdeczne gratulacje oraz wyrazy wdzięczności i uznania za dotychczasową pracę i osiągnięcia w leczeniu astmy oskrzelowej.

Serdecznie gratulujemy Wszystkim pracownikom dotychczasowych osiągnięć. Szeroka działalność Stowarzyszenia mająca na celu propagowanie i wspieranie nowoczesnego leczenia astmy, jak również prowadzenie szkoły oraz działalność profilaktyczna w dziedzinie zapobiegania astmie odegrała znaczącą rolę w rozwoju świadomości społeczeństwa Lubelszczyzny na problemy chorych osób.

Działalność Stowarzyszenia skupia się nie tylko na chorobie, lecz głównie na chorym, jego edukacji, pomocy w zakupie aparatów do nebulizacji, prowadzeniu grup terapeutycznych.

Z uznaniem i podziwem obserwujemy jak działalność Stowarzyszenia przyczynia się w istotny sposób do propagowania leczenia astmy.

Gratulując jubileuszu, życzę owocnych obrad, wytrwałości w pracy oraz wielu satysfakcji w życiu zawodowym i osobistym.

Adam Wasilewski

Prezydent Miasta Lublin

Rys. 204. Gratulacje od Prezydenta Miasta Lublin Adama Wasilewskiego dla Pani dr n. med. Ireny Węgrzyn-Szcutnik z okazji jubileuszu 10-lecia działalności Stowarzyszenia Chorych na Astmę Oskrzelową w Lublinie

Po dwudziestu latach, ponownie w Trybunale Koronnym, świętowano dwudziestolecie działalności stowarzyszenia. W prezentacjach i wystąpieniach dostrzec można było zmianę tematyki, bo chociaż astma nie została wyeliminowana, to jej leczenie przyniosło widoczną poprawę. Natomiast znacznie wzrosło zagrożenie POChP, związane ze zjawiskiem smogu i paleniem tytoniu.

Rys. 205. Gala jubileuszu 20-lecia działalności Stowarzyszenia Chorych na Astmę Oskrzelową w Lublinie, Trybunał Koronny 2019

Czy odbędzie się jubileusz trzydziestolecia? – Czas pandemii i wynikające z niej ograniczenia, bardzo negatywnie wpłynęły na działalność i postawę członków stowarzyszenia. Wiele osób izoluje się, wzrosły koszty, nastąpiła zmiana pokoleniowa i technologiczna. Wiele członków odeszło na zawsze, została grupa najwytrwalszych zapaleńców. Nadal organizowane są bardzo ciekawe wyjazdy turystyczne, a także regularne spotkania informacyjne członków organizacji, które odbywają się w ostatnią sobotę każdego miesiąca w siedzibie kliniki przy ulicy Jaczewskiego 8.

Stowarzyszenie Chorych na Astmę Oskrzelową od 2000 roku jest aktywnym członkiem Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki. Przedstawicielki organizacji zasiadały w Zarządzie Forum. Henryka Szymala pełniła funkcję sekretarza w latach 1999–2000, natomiast Zofia Brzozowska była członkiem Zarządu w latach 2005–2011, a od 2011 do 2023 roku – Wiceprezesem.

Stowarzyszenie Chorych na Astmę Oskrzelową jest również członkiem Polskiej Federacji Stowarzyszeń Chorych na Astmę, Alergię i POChP.

Rys. 206. Kadry z wycieczki członków Stowarzyszenia Chorych na Astmę Oskrzelową do Kazimierza Dolnego i okolic, 26 kwietnia 2025

Dane kontaktowe:

Klinika Pneumonologii, Onkologii
i Alergologii, SPSK 4

ul. Jaczewskiego 8

20-954 Lublin

tel. 603 614 700

e-mail: astma.lublin@op.pl

29. Stowarzyszenie Klub Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Ruchowo

Stowarzyszenie Klub Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (SKRON) w Janowie Lubelskim powstało w 1992 roku. Pierwsze spotkanie grupy miało miejsce 19 maja 1992 roku, a formalną rejestrację Stowarzyszenie uzyskało 27 grudnia 1993 roku. Inicjatorem jego powstania był Edward Wiechnik, przedstawiciel regionu lubelskiego Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Grup Aktywnej Rehabilitacji. W oparciu o wzorce i doświadczenia szwedzkiego modelu rehabilitacji „Rekryteringsgruppen for Aktiv Rehabilitering” SKRON stara się tworzyć możliwości i warunki, które pozwolą osobom niepełnosprawnym, a w szczególności tym poruszającym się na wózkach inwalidzkich, powrócić do normalnego życia i odnaleźć w jak najkrótszym czasie swoje miejsce w społeczeństwie.

Pierwotnie klub liczył 33 osoby, w tym 21 osób z niepełnosprawnościami. W 2019 roku było to już 106 członków, nie tylko z powiatu janowskiego, ale także z sąsiednich powiatów: kraśnickiego, biłgorajskiego, stalowowolskiego. Obecnie SKRON skupia ponad 100 osób. Członkami klubu są całe rodziny, nie tylko osoby z niepełnosprawnościami, ponieważ ideą jest jak największa integracja ze środowiskiem ludzi sprawnych. Opiera się to na współpracy, wzajemnym wsparciu, dzieleniu się doświadczeniem oraz wspólnych ćwiczeniach.

Spotkania odbywają się w sali rehabilitacyjno–konferencyjnej SPZOZ w Janowie Lubelskim, przy ulicy Zamoyskiego 149. Tam również mieści się biuro Stowarzyszenia. Do dyspozycji członków jest sala ćwiczeń siłowych oraz sala rehabilitacyjna wyposażona w tor przeszkód, sprzęt video i kasety instruktażowe uczące techniki jazdy na wózkach inwalidzkich. Prowadzone są tu także inne zajęcia sportowe, takie jak łucznictwo, tenis stołowy czy koszykówka na wózkach.

Celem działalności Stowarzyszenia jest pełne usamodzielnienie osób z niepełnosprawnościami, zwiększanie ich aktywności życiowej i fizycznej, likwidacja barier architektonicznych, rozwijanie metod rehabilitacji, organizacja obozów rehabilitacyjnych, a także wspomniana już integracja z osobami pełnosprawnymi.

Kilka razy do roku organizowane są imprezy integracyjne przy akompaniamencie zespołu muzycznego, z udziałem władz samorządowych i sponsorów. W sezonie wiosenno–letnim organizowane są ogniska z pieczeniem kiełbasek, a w okresie wakacyjnym – turnusy rehabilitacyjno–wypoczynkowe dla członków Stowarzyszenia.

Jednym z najbardziej rozpoznawalnych wydarzeń organizowanych przez SKRON w partnerstwie z Grupą Aktywnej Rehabilitacji z Lublina był coroczny bieg na wózkach na Porytowe Wzgórze, który odbywał się 14 czerwca – w rocznicę [Bitwy na Porytowym Wzgórzu](#), jednej z największych bitew partyzanckich II wojny światowej w Polsce. Wydarzenie stanowiło symbol pełnej aktywności i równości osób z niepełnosprawnościami, a jednocześnie było wyrazem pamięci o historycznym heroizmie i walce o przetrwanie.

W ramach współpracy z organizacjami zewnętrznymi SKRON organizował wspólne wydarzenia integracyjne ze stowarzyszeniami takimi jak „Jesteśmy kroplą” z Lublina, EFFATHA, Polski Związek Emerytów i Rencistów, „Relaks” oraz Stowarzyszenie Integracyjno-Rehabilitacyjne Osób Niepełnosprawnych z Biłgoraja.

Rys. 207. Edward Wiechnik, 2002

Rys. 208. Spotkanie SKRON w Janowie Lubelskim. Edward Wiechnik – pierwszy prezes stowarzyszenia (pierwszy od prawej) oraz Krzysztof Kottys – burmistrz Janowa (drugi od prawej)

Rys. 209. Spotkanie SKRON w ramach projektu LFOON-SW „Od diagnozy do realizacji”, 2005

Rys. 210. Grafika towarzysząca funkcjonowaniu Punktu Informacyjno-Doradczego Wojewódzkiej Sieci Informacyjno-Doradczej Osób Niepełnosprawnych (WSIDON) w Janowie Lubelskim

W latach 2014–2015 SKRON aktywnie uczestniczył w maratonach na wózkach aktywnych. W 2014 roku, spośród 14 wyścigów, jego reprezentanci zdobyli aż 13 pierwszych miejsc oraz jedno drugie miejsce na dystansie 42 kilometrów i 196 metrów, między innymi w maratonie „Krakowia”. 19 kwietnia 2015 roku SKRON odniósł zwycięstwo w XIV edycji maratonu „Krakowia”, a 10 maja tego samego roku zdobył II miejsce w maratonie rozgrywanym w Kruszwicy i Inowrocławiu.

Na przestrzeni lat SKRON odnosił liczne sukcesy sportowe i integracyjne. W 1997 roku członek Stowarzyszenia zdobył III miejsce w tyżwiarstwie szybkim na Paraolimpiadzie w Toronto. W 2011 roku reprezentanci zajęli I miejsce w turnieju tenisa stołowego w Biłgoraju oraz I miejsce w rozgrywkach "piłkarzyki". W kolejnych latach drużyny SKRON zdobywały liczne trofea: w 2012 roku – II miejsce w turnieju integracyjno-sportowym, w 2013 – I i III miejsce, w 2014 – I i III miejsce, w 2015 – I i II miejsce, w 2016 – I i III miejsce, w 2017 – I, II i III miejsce, w 2018 – I i II miejsce, a w 2019 – I, II i III miejsce.

17 kwietnia 2015 roku Stowarzyszenie zostało wyróżnione przez TVP Lublin w kategorii „Silna organizacja–instytucja”, a jego prezes [Andrzej Łukasik](#) w tym samym roku otrzymał tytuł „Osobowość roku 2014” w plebiscycie „Piątka na piątkę”, organizowanym przez tę samą stację. W 2018 roku Andrzej Łukasik został uhonorowany w ogólnopolskim konkursie „Człowiek bez barier”, organizowanym przez Stowarzyszenie Integracja, pod patronatem Pierwszej Damy RP.

Stowarzyszenie Klub Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych jest członkiem Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki od 2000 roku. Organizacja aktywnie uczestniczyła w realizacji wspólnych projektów z Forum. Rekordy informacyjne dotyczące Janowa Lubelskiego do pierwszego Informatora Instytucje i Organizacje Działające na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Województwie Lubelskim zebrał członek SKRON Zbigniew Majdanik. Stowarzyszenie brało udział w projektach LFOON-SW „Ograniczanie barier architektonicznych w obiektach, z których korzystają najczęściej osoby niepełnosprawne” i „Od diagnozy do realizacji”. W siedzibie Klubu mieścił się Punkt Informacyjno-Doradczy Wojewódzkiej Sieci Informacyjno-Doradczej Osób Niepełnosprawnych (WSIDON).

Od początku istnienia do dziś SKRON konsekwentnie realizuje misję wspierania osób z niepełnosprawnościami w ich codziennym funkcjonowaniu, a jego działalność oparta jest na wzajemnym wsparciu, otwartości, wspólnych ćwiczeniach i integracji całych rodzin.

Dane kontaktowe:

ul. Jana Zamoyskiego 149

23-300 Janów Lubelski,

tel. 503 173 769

e-mail: kronjanowlub@op.pl

https://www.facebook.com/stowarzyszeniekron/?locale=pl_PL

30. Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Ruchowo w Lublinie

28 listopada 1983 roku w Lublinie powstało Koło Pomocy Dzieciom z Niepełnosprawnością Ruchową, działające przy Towarzystwie Przyjaciół Dzieci. Utworzyli je rodzice, opiekunowie dzieci niepełnosprawnych ruchowo i specjaliści wspomagający rehabilitację dzieci. Razem konsekwentnie rozwijali działalność, zdobywając coraz większe doświadczenie i wsparcie społeczne.

W dniu 17 marca 1998 roku Koło przekształciło się w Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Ruchowo. Nowa struktura umożliwiła poszerzenie zakresu działań, lepsze zarządzanie i większe możliwości pozyskiwania funduszy. Misją organizacji jest zapewnienie godnych warunków życia osobom z niepełnosprawnością oraz wspieranie ich rodzin w działaniach poprawiających jakość życia.

Prezesem Stowarzyszenia została pani Alina Starek i tę funkcję pełni nadal.

Na początku działalności stowarzyszenie miało swoją siedzibę w lokalu przy ul. Kasztanowej 1, gdzie odbywały się zajęcia. Kluczowym momentem w historii organizacji było zdobycie w 2003 roku stałej siedziby przy ul. Doświadczalnej 46. W tym miejscu powstał ośrodek rehabilitacyjno-opiekuńczy, który początkowo mieścił się w pustym pawilonie dzierżawionym od Akademii Rolniczej. Dzięki zaangażowaniu rodziców, wsparciu PFRON oraz sponsorów udało się w końcu nabyć na własność obecną siedzibę Ośrodka Kompleksowej Rehabilitacji. To właśnie tam skupia się dziś działalność Stowarzyszenia, które zrzesza około 150 członków z Lublina i całego województwa. Lokalna prasa cytowała słowa założycieli – zdesperowanych rodziców – mówiąc, że „ten ośrodek narodził się z buntu i bezsilności”.

Rys. 211. Udział Stowarzyszenia na Rzecz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Ruchowo w projekcie „Tęcza” w 2002 i 2003 roku. Stoisko zorganizowane przy Placu Władysława Łokietka 1 w Lublinie

Od 15 grudnia 2003 roku przy Stowarzyszeniu funkcjonują Warsztaty Terapii Zajęciowej, w których obecnie uczestniczy 35 osób. Zespół terapeutyczny tworzy 15 pracowników. Warsztat Terapii Zajęciowej stwarza osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Zajęcia odbywają się w 7 pracowniach: gospodarstwa domowego,

ogrodniczej, kreatywności i poznawania świata, krawieckiej, małej poligrafii komputerowej, komputerowo-biurowej, technik artystycznych.

Prace powstające w tych pracowniach są często prezentowane i oferowane na kiermaszach, co daje uczestnikom poczucie sprawczości i integracji.

Działalność organizacji skupia się na wsparciu dzieci, młodzieży i dorosłych z niepełnosprawnością ruchową i intelektualną. Podopieczni Stowarzyszenia to m.in. osoby z mózgowym porażeniem dziecięcym, przepukliną oponowo-rdzeniową, dystrofią mięśniową, niepełnosprawnością pourazową, zespołem Downa czy autyzmem.

Rys. 212. Stoisko Stowarzyszenia na Rzecz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Ruchowo w Lublinie podczas Targów NGO na Rynku Starego Miasta w Lublinie, 2005

Rys. 213. Rękodzieło wielkanocne przygotowane przez członków na Rzecz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Ruchowo w Lublinie w ramach [Targów Ekonomii Społecznej](#) na Rynku Starego Miasta w Lublinie, 8-10 września 2023

Rys. 214. Otwarcie siedziby Stowarzyszenia przy ul. Doświadczalnej w Lublinie, 2003

Stowarzyszenie aktywnie współpracuje z miastem partnerskim Lublina – Münster w Niemczech, co pozwala na wymianę doświadczeń i wspólne działania na rzecz terapii dzieci niepełnosprawnych. W ramach tych kontaktów organizowane są wizyty studyjne, podczas których polscy terapeuci poznają metody pracy niemieckich kolegów, a przedstawiciele stowarzyszenia uczestniczą w międzynarodowych kursach i szkoleniach.

Organizacja realizuje liczne projekty finansowane ze środków publicznych, w tym z PFRON oraz Funduszu Solidarnościowego. W latach 2019–2022 prowadzony był projekt „Wspieranie procesu rozwoju osób niepełnosprawnych szansą na niezależne życie”, z którego skorzystało 90 beneficjentów. Obecnie realizowany jest program „Wzrost samodzielności i aktywności osób z niepełnosprawnością poprzez ciągłą, wielospecjalistyczną działalność terapeutyczno-rehabilitacyjną”, którego działania obejmują m.in. rehabilitację ruchową, terapię psychologiczną, logopedyczną, integrację sensoryczną, zajęcia komputerowe, hipoterapię, muzykoterapię oraz akupresurę.

Wśród uczestników są utalentowane osoby, takie jak [Agnieszka Zarzycka](#) – wokalistka, która już w szkole podstawowej śpiewała w chórze, a swoją pasję rozwijała w domu przy muzyce Anny Jantar, Eleni czy Zdzisławy Sośnickiej. Po ukończeniu szkoły średniej brała udział w warsztatach teatroterapii, występując w spektaklach w kraju i za granicą oraz zdobywając nagrody w konkursach wokalnych i recytatorskich. Od 2014 roku związana jest ze Stowarzyszeniem na Rzecz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Ruchowo w Lublinie, gdzie pod opieką instruktora Marka Kowala odnosi kolejne sukcesy, m.in. zdobywając pierwsze miejsca w ogólnopolskich przeglądach. Agnieszka [koncertuje](#) na wielu wydarzeniach okolicznościowych w regionie, uczy się gry na pianinie i pasjonuje się muzyką, kolekcjonując płyty winylowe i kompaktowe.

Stowarzyszenie prowadzi także Świetlicę Integracyjną "Razem", pełniącą funkcję placówki wsparcia dziennego. Uczestnikami są dzieci i młodzież z Lublina oraz niepełnosprawni podopieczni Stowarzyszenia. Świetlica oferuje opiekę pedagogiczną, zajęcia wychowawcze i rekreacyjne. Jej działalność prowadzona jest na podstawie umowy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie.

W ramach działań na rzecz osób starszych od 2018 roku działa Klub Seniora, którego celem jest przeciwdziałanie marginalizacji seniorów oraz ich aktywizacja społeczna. Klub realizuje m.in. warsztaty integracyjne i spotkania tematyczne. Dodatkowo Stowarzyszenie każdego roku organizuje wyjazdy integracyjne dla swoich podopiecznych – do tej pory odbyły się m.in. wycieczki w góry, nad morze oraz do Wrocławia i okolic.

W latach 2022–2025 realizowane są kolejne edycje programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”, finansowanego z Funduszu Solidarnościowego. Program ten zapewnia bezpośrednie wsparcie w codziennym funkcjonowaniu. W edycji 2024 pomocą objęto 53 uczestników, realizując ponad 22 tysiące godzin usług asystenckich.

19 marca 2023 r. Stowarzyszenie [obchodziło jubileusz 25-lecia działalności](#).

Rys. 215. [Festyn z okazji 25-lecia](#) Stowarzyszenia na Rzecz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Ruchowo w Lublinie, 5 czerwca 2025

Stowarzyszenie zatrudnia wykwalifikowaną kadrę terapeutów, pedagogów, rehabilitantów oraz wychowawców. Działania organizacji obejmują także organizację imprez okolicznościowych, turnusów rehabilitacyjnych, zabaw mikołajkowych, pikników i wycieczek. Celem wszystkich podejmowanych inicjatyw jest poprawa jakości życia osób z niepełnosprawnością i ich rodzin.

Stowarzyszenie Na Rzecz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Ruchowo w Lublinie jest organizacją członkowską Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki od 2000 roku. Aktywnie uczestniczył w projekcie „Tęcza” w 2002 i 2003 roku. Przedstawicielki organizacji biorą udział w pracach Zarządu i Komisji Rewizyjnej Forum: Halina Debajto była członkiem Komisji Rewizyjnej w latach 2008-2017 a Iwona Szyszko jest skarbnikiem obecnego Zarządu LFOON – SW na lata 2023-2026.

Dane kontaktowe:

Stowarzyszenie Na Rzecz Dzieci
i Młodzieży Niepełnosprawnej Ruchowo
w Lublinie

ul. Doświadczalna 46

20-236 Lublin

tel./fax 081 744-53-18

e-mail: doswiadczalna@poczta.fm

<https://www.doswiadczalna.pl/>

<https://www.facebook.com/lublin.doswiadczalna>

31. Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelleksualną SONI

Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelleksualną „SONI” w Poniatowej zostało założone 7 października 1999 roku z inicjatywy rodziców dzieci niepełnosprawnych intelektualnie. Powstanie organizacji było odpowiedzią na pilną potrzebę zapewnienia specjalistycznej pomocy dzieciom, które codziennie musiały pokonywać dystans 40 kilometrów do Lublina, aby korzystać z rehabilitacji, zajęć psychologicznych, pedagogicznych czy logopedycznych. Ta trudna i kosztowna sytuacja zmobilizowała rodziców do wspólnego działania. Początki Stowarzyszenia były pełne wyzwań – zbiegły się bowiem z okresem licznych zmian ustawodawczych w Polsce, które komplikowały między innymi procesy uzyskiwania wsparcia i lokalów. Pierwsze spotkania odbywały się w domach członków, gdyż władze miasta nie dysponowały odpowiednim budynkiem. Dzięki determinacji i zaangażowaniu założycieli w listopadzie 1999 roku władze Poniatowej użyczyły lokal przy ulicy Żeromskiego 4, który w 2001 roku na podstawie umowy zawartej między Wojewodą Lubelskim a Starostą Opolskim, przeszedł remont by dostosować go do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Stowarzyszenie SONI, zarejestrowane oficjalnie 14 września 1999 roku jako organizacja pozarządowa, samopomocowa i niedochodowa, od czerwca 2004 roku posiada status organizacji pożytku publicznego. Już na początku działalności skupiało 51 członków, w tym 5 dorosłych osób niepełnosprawnych intelektualnie, a w 2019 roku liczba członków wzrosła do 80 osób. Członkami mogą być osoby pełnoletnie identyfikujące się z celami organizacji, w tym rodzice, opiekunowie, przyjaciele osób niepełnosprawnych oraz podmioty prawne wspierające te działania.

Misją Stowarzyszenia jest wsparcie osób z niepełnosprawnością intelektualną, tak aby mogły zajmować godne miejsce w rodzinie i społeczeństwie oraz pomoc ich rodzinom w trudnych sytuacjach związanych z opieką i wychowaniem. W praktyce cele te realizowane są przede wszystkim poprzez prowadzenie Środowiskowego Ośrodka Wsparcia „Pinokio”, który oferuje 50 miejsc statutowych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Ośrodek świadczy specjalistyczne usługi obejmujące rehabilitację społeczną – trening funkcjonowania w codziennym życiu, umiejętności interpersonalnych, rozwiązywania problemów oraz spędzania czasu wolnego. Ponadto realizowane są tam terapia ruchowa, poradnictwo i terapia psychologiczna, a także terapia zajęciowa prowadzona w licznych pracowniach, m.in. plastycznej, kulinarnej, teatralnej, hafciarsko-krawieckiej, stolarskiej, muzycznej, komputerowej oraz wizażu i świetlicowej. Istotnym elementem działalności jest integracja uczestników z lokalnym środowiskiem, w tym z rodzinami, poprzez organizowanie spotkań, imprez kulturalno-integracyjnych oraz okolicznościowych z okazji różnych świąt i rocznic. Stowarzyszenie zapewnia także usługi socjalno-bytowe, w tym transport do ośrodka i z powrotem.

Równocześnie od września 2011 roku działa Niepubliczna Specjalistyczna Poradnia Rewalidacyjna, która realizuje zajęcia z wczesnego wspomagania rozwoju dla około 45 dzieci oraz projekt „Usprawnianie psychoruchowe osób

niepełnosprawnych” dla 92 beneficjentów – dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych posiadających orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. Poza tym w ramach Stowarzyszenia prowadzone są zajęcia rehabilitacyjne, masaże, zajęcia psychologiczne, logopedyczne, pedagogiczne, terapia integracji sensorycznej oraz hipoterapia.

Od momentu powstania „SONI” było organizacją aktywnie współpracującą z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, placówkami oświatowymi, kulturalnymi i społecznymi, zarówno lokalnie, jak i na poziomie województwa.

Ważnym wydarzeniem w działalności „SONI” jest coroczny [Festyn o Godność Osoby z Niepełnosprawnością Inteluktualną](#), organizowany od 1999 roku. To plenerowa impreza integracyjno-kulturowo-rekreacyjna, której celem jest uhonorowanie Dnia Godności Osoby Niepełnosprawnej Intelktualnie oraz Europejskiego Dnia Walki z Dyskryminacją Osób Niepełnosprawnych. Festyn sprzyja integracji społecznej, promuje właściwe zachowania społeczne oraz prezentuje twórczość artystyczną osób niepełnosprawnych. Stałe elementy programu to występy integracyjnych grup artystycznych, wystawy prac plastycznych i konkursy, w których uczestniczy lokalna społeczność oraz placówki działające na rzecz osób niepełnosprawnych z powiatu i województwa.

Rys. 216. Obchody Dnia Godności Osoby z Niepełnosprawnością Intelktualną w Poniatowej, 2002

Stowarzyszenie było też organizatorem cyklicznych imprez integracyjno-kulturalnych – [Przegląd Małych Form Teatralnych](#) w Poniatowej. W ramach organizacji przy Ośrodku Pinokio działa prężnie zespół teatralny „Kasta” (rok powstania 2005) oraz zespół muzyczny „Vectis”.

W 2010 roku baza lokalowa „Pinokia” została wzbogacona o Salę Doświadczenia Świata, sfinansowaną z celowej dotacji Urzędu Wojewódzkiego oraz środków pochodzących z 1% podatku. Budynek ośrodka obecnie znajduje się przy ulicy Młodzieżowej 6, natomiast Poradnia Rewalidacyjna działa przy ulicy Młodzieżowej 8.

8 listopada 2019 roku Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną w Poniatowej obchodziło [Jubileusz 20-lecia działalności](#).

Kolejnymi Prezesa Stowarzyszenia byli Lidia Depta, [Tadeusz Burek](#) a obecnie tę funkcję pełni Iwona Nowak.

VII PRZEGLĄD MAŁYCH FORM TEATRALNYCH

„Wzrastam bo tworzę”

DYPLOM

w kategorii

teatr

dla

zespołu „Tęczy senie”

z Krasnickiego Stowarzyszenia Przyjaciół Dzieci
specjalnej Prośbie
za

prezentację pt. „Ona i one”

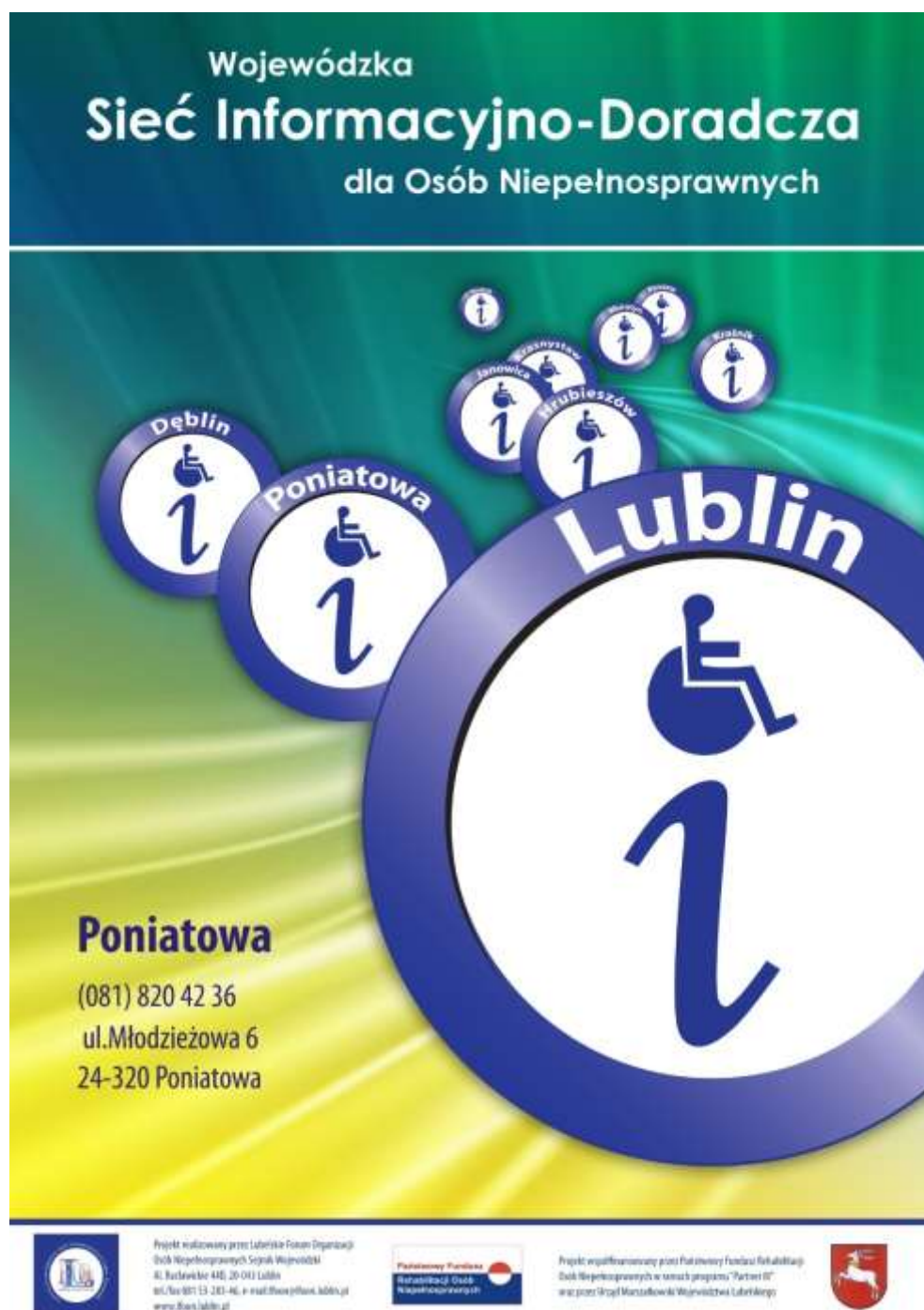
Przewodniczący Jury
Michał Stanowski

29 listopada 2005 r.

Rys. 217. Dyplom za udział w VII Przeglądzie Małych Form Teatralnych „Wzrastam, bo tworzę”, 29 listopada 2005

Stowarzyszenie należy do Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki od 2001 roku. Aktywnie uczestniczy w pracach i projektach Forum. Między innymi brało udział w projekcie Wojewódzka Sieć Informacyjno -Doradcza Osób Niepełnosprawnych (WSIDON). Lidia Depta przygotowała rekordy informacyjne z terenu powiatu opolskiego do pierwszego Informatora „Instytucje i Organizacje Działające na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Województwie Lubelskim”. Przedstawicielka Stowarzyszenia Honorata Kruk w latach 2005 – 2011 była członkiem Zarządu Forum.

Rys. 218. Plakat promujący Wojewódzką Sieć Informacyjno-Doradczą dla Osób Niepełnosprawnych w Poniatowej

Rys. 219. Wejście prowadzące do Punktu Informacyjnego Wojewódzkiej Sieci Informacyjno-Doradczej dla Osób Niepełnosprawnych w Poniatowej

„SONI” przez ponad dwie dekady swojego istnienia konsekwentnie realizuje swoje cele statutowe, stając się ważnym wsparciem dla osób z niepełnosprawnością intelektualną i ich rodzin, oferując wszechstronną rehabilitację, edukację, terapię oraz integrację ze środowiskiem lokalnym. Organizacja ta jest nie tylko miejscem wsparcia, ale także symbolem determinacji rodziców i społeczności, którzy wspólnie budują lepsze warunki życia i rozwoju dla swoich bliskich.

Dane kontaktowe:

Stowarzyszenie na Rzecz Osób
z Niepełnosprawnością Intelleksualną
SONI

ul. Młodzieżowa 6
24-320 Poniatowa

tel. 81 820 42 36

e-mail: soni.poniatowa@gmail.com

<https://soni.org.pl/>

<https://www.facebook.com/profile.php?id=100058823752649>

32. Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Osób Niepełnosprawnych w Matczynie

Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Osób Niepełnosprawnych w Matczynie powstało w 1998 roku. Zrzeszało osoby z intelektualną i fizyczną niepełnosprawnością, ich rodziny, przyjaciół oraz profesjonalistów, zawodowo związanych z pracą na rzecz osób z niepełnosprawnościami. Posiadało status Organizacji Pożytku Publicznego.

Głównym celem działania stowarzyszenia była pomoc i wsparcie osób z niepełnosprawnościami w zapewnieniu im godnych warunków do życia i rozwoju.

Stowarzyszenie działało przy Domu Pomocy Społecznej w Matczynie, w którym specjalistyczną opieką, terapią i rehabilitacją objętych było 159 osób niepełnosprawnych intelektualnie. Dom prowadził również Powiatowy Ośrodek Wsparcia.

Członkowie stowarzyszenia swoją pracą społeczną wspierali działalność tych placówek, współuczestniczyli w planowaniu i organizacji wsparcia na rzecz osób niepełnosprawnych i ich rodzin.

Działalność stowarzyszenia ukierunkowana była na stwarzanie szans na optymalny rozwój i dbałość o przestrzeganie praw osób niepełnosprawnych, szczególnie osób mieszkających w małych miejscowościach i wioskach.

Wykorzystując doświadczenie życiowe i zawodowe członków stowarzyszenia, organizacja pomagała osobom mającym trudności w dostępie do instytucji, informacji i pomocy w przezwyciężaniu sytuacji trudnych i kryzysowych.

Stowarzyszenie niosło również pomoc osobom niepełnosprawnym w Ukrainie w obwodzie Łuckim. Przekazywano zarówno dary rzeczowe, jak i udzielano pomocy niematerialnej. Ta druga przybrała formę szkoleń dla kadry kierowniczej i pracowników merytorycznych placówek, zajmujących się wsparciem osób niepełnosprawnych w Ukrainie. Szkolenia były organizowane wspólnie z partnerami z Holandii.

Stowarzyszenie promowało zdolności i możliwości psychofizyczne, artystyczne, kulturalne, sportowe osób z niepełnosprawnościami poprzez organizację różnych zajęć umożliwiających im rozwój zainteresowań i prezentację dokonań.

Prezesem Organizacji była Maria Tarczyńska – dyrektor Domu Pomocy Społecznej w Matczynie.

W 2000 roku stowarzyszenie zostało członkiem Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych. Aktywnie uczestniczyło w programach Forum: Tęcza i Impuls.

Rys. 220. Stoisko Stowarzyszenia Przyjaciół Dzieci i Osób Niepełnosprawnych w Matczynie zorganizowane pod budynkiem Nowego Ratusza przy Placu Władysława Łokietka 1 w Lublinie w ramach projektu „Tęcza”

W latach 2001 – 2006 funkcję przewodniczącej Komisji Rewizyjnej Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych sprawowała skarbniczka Stowarzyszenia, Danuta Orzeł. Natomiast, osobą upoważnioną do kontaktów z Forum i uczestnictwa w comiesięcznych spotkaniach informacyjnych dla organizacji członkowskich została wiceprezes Stowarzyszenia, Joanna Kruk.

W 1998 roku, podczas uroczystego spotkania pn. „Niepełnosprawna Rzeczywistość”, zorganizowanego z okazji Międzynarodowego Dnia Osoby Niepełnosprawnej, członkinie Stowarzyszenia: Urszula Jędrej, Danuta Orzeł i Joanna Kruk zostały uhonorowane wyróżnieniami przez Lubelskie Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych.

W 2011 roku członkowie Stowarzyszenia podjęli decyzję o zakończeniu działalności organizacji i w 2013 roku zostało ono wykreślone z KRS.

33. Stowarzyszenie Wspomagania Osób Niepełnosprawnych „RES SACRA MISER”

Stowarzyszenie Wspomagania Osób Niepełnosprawnych "Res Sacra Miser" powołane zostało decyzją założycieli w dniu 26 października 1998 roku.

Grupą założycielską byli pracownicy Domu Pomocy Społecznej dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych w Gościeradowie i Domu Pomocy Społecznej dla chorych psychicznie w Czachowie.

W przygotowaniu Statutu oparto się na ustawie Prawo o Stowarzyszeniach (Dz. U. Nr 20 z 10 kwietnia 1989 r.) przyjmując cele, jakie przyświecają działalności tworzonego Stowarzyszenia. Po rozpatrzeniu wniosku w dniu 3 grudnia 1998 r. Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu zarejestrował Stowarzyszenie.

Obecnie członkami Stowarzyszenia są pracownicy Domu Pomocy Społecznej w Gościeradowie i Warsztatu Terapii Zajęciowej w Gościeradowie.

Wszyscy członkowie Stowarzyszenia działają na rzecz osób niepełnosprawnych w ramach wolontariatu, realizując cele statutowe.

W roku 2001 wpisano Stowarzyszenie do Krajowego Rejestru Sądowego i otrzymało numer 0000025949.

Pierwszym zadaniem Stowarzyszenia było utworzenie i zarejestrowanie w Rejestrze Wojewody Lubelskiego NZOZ „MEDOP”. Udało się to osiągnąć 17 września 1999 r. Już w marcu 2000 r. podpisano umowę z Lubelską Regionalną Kasą Chorych na świadczenie ambulatoryjnych usług rehabilitacyjnych. Z zabiegów rehabilitacyjnych korzystali pacjenci z powiatu kraśnickiego. NZOZ „MEDOP” działał do 31 grudnia 2021 roku, kiedy to po kilku latach nierentowności kontraktów z NFZ o/Lublin, Zarząd SWON zdecydował o zamknięciu działalności gospodarczej.

Poprzez inne działania, np. organizowanie imprez integracyjnych, kulturalnych czy sportowych, starano się zapobiegać marginalizacji osób niepełnosprawnych. W roku 1999 była to dwudniowa impreza kulturalno-sportowa z okazji XX-lecia Domu Pomocy Społecznej w Gościeradowie i Międzynarodowego Dnia Dziecka. Od tego czasu systematycznie organizowano cykl imprez integracyjnych, kulturalnych lub sportowych. Były to: imprezy z okazji Dnia Dziecka, Dnia Sportu, Święto Piezonego Ziemniaka, Andrzejki oraz Wieczera Wigilijna, tak oczekiwana przez osoby niepełnosprawne przez cały rok. W tym celu pozyskiwano środki z PFRON poprzez PCPR w Kraśniku, z PFRON o/Lublin od różnych instytucji grantodawczych, w tym z Fundacji im. Stefana Batorego.

Starano się również o wsparcie dla pracujących osób z niepełnosprawnościami oraz dla rodziców osób niepełnosprawnych. Od 2004 do 2005 roku włącznie w działaniach tych pomagał nam PFRON o/Lublin z Programu PARTNER. Z programu tego skorzystały osoby niepełnosprawne z WTZ w Gościeradowie, DPS w Gościeradowie oraz opiekunowie i pracownicy pracujący bezpośrednio z osobami niepełnosprawnościami.

Na dalszy cykl powyższych działań, zawarto porozumienie na 2 lata z Programu "PARTNER 2006" z PFRON o/Lublin. Program „Partner” z PFRON pozwolił, dzięki wieloletniemu porozumieniu, na realizację działań w trzech kierunkach:

- a) organizowanie i prowadzenie szkoleń i kursów, warsztatów, grup środowiskowego wsparcia oraz zespołów aktywności społecznej dla osób niepełnosprawnych,
- b) organizowanie imprez wspierających aktywność osób niepełnosprawnych,
- c) organizowanie szkoleń i warsztatów dla członków rodzin osób niepełnosprawnych, opiekunów i wolontariuszy, bezpośrednio zaangażowanych w proces rehabilitacji zawodowej, społecznej i leczniczej osób niepełnosprawnych.

W 2004 roku realizowano projekt międzynarodowy. Na ten cel otrzymano dotację z Programu "Wschód-Wschód" z Fundacji im. Stefana Batorego. Projekt był realizowany wspólnie we współpracy ze Starostą Powiatu Kraśnickiego z Polski i Starostą z Powiatu Łuckiego na Ukrainie. Realizacja projektu polegała na przeszkoleniu 20 osób z Ukrainy w zakresie pomocy osobom niepełnosprawnym. Projekt trwał 5 miesięcy.

W 2008 roku zrealizowano Projekt „Kulturalni” dofinansowany przez PFRON Oddział w Lublinie. Była to duża impreza integracyjna sportowo-kulturalna dla osób niepełnosprawnych z różnych placówek pomocy społecznej i organizacji pozarządowych.

Oprócz działań z programów dotacyjnych, zrealizowano szereg innych przedsięwzięć równie ważnych. Na imprezach gminnych, powiatowych i wojewódzkich nieodpłatnie mierzono ciśnienie tętnicze krwi. Dwukrotnie, wspólnie ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Gościeradowa, NZOZ „Refugium” oraz Wójtem Gminy Gościeradów włączono się do organizacji Białej Soboty dla ludności gminy.

Założono konto na pozyskanie funduszy dla poszkodowanej w wyniku błędu lekarskiego Kasi. Zebrane środki finansowe pozwoliły na przeprowadzenie w USA pierwszej z trzech operacji stawu barkowego u dziewczynki.

W latach 2018–2025 Stowarzyszenie Wspomagania Osób Niepełnosprawnych „Res Sacra Miser” prowadzi szeroką działalność na rzecz osób z niepełnosprawnościami, koncentrując się na integracji społecznej, rehabilitacji oraz wsparciu terapeutycznym. W 2018 roku zorganizowano między innymi „Integrację Powiatową” z okazji Dnia Dziecka, która była dofinansowana przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kraśniku ze środków PFRON.

W wydarzeniu uczestniczyły osoby niepełnosprawne wraz z opiekunami, przedstawicielami samorządu oraz lokalnej społeczności. Tego samego roku odbyła się również „Wieczerza Wigilijna” z Jasełkami i kolędami, przeznaczona dla stu osób niepełnosprawnych i ich opiekunów. Kolejnym ważnym wydarzeniem był „Integracyjny biwak kulturalno-sportowy” finansowany przez Urząd Gminy Gościeradów, adresowany do podopiecznych stowarzyszenia oraz lokalnych drużyn harcerskich i zuchów. W ramach współpracy ze środowiskiem rolniczym z Agencji Rynku Rolnego przekazywano owoce i warzywa na potrzeby Domu Pomocy Społecznej oraz Warsztatu Terapii Zajęciowej w Gościeradowie.

Stowarzyszenie prowadziło także działalność gospodarczą w zakresie rehabilitacji leczniczej poprzez NZOZ „MEDOP”.

W 2019 roku kontynuowano organizację wydarzeń integracyjnych, w tym „Kulturalnej Integracji” z okazji Dnia Dziecka, finansowanej przez Urząd Gminy Gościeradów. Istotnym przedsięwzięciem był również projekt „Ubogi rzeczą świętą”, integracyjne wydarzenie poświęcone rozwojowi pomocy społecznej oraz jubileuszowi 40-lecia Domu Pomocy Społecznej w Gościeradowie. Stowarzyszenie realizowało programy usprawniania osób niepełnosprawnych, takie jak „Usprawnianie przez pływanie” i zajęcia z dogoterapii pod nazwą „Do serca przytul psa”, finansowane ze środków PFRON poprzez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Lublinie. Celem tych projektów było wsparcie funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami intelektualnymi i zaburzeniami psychicznymi. Ponadto, z Funduszu Lokalnego Ziemi Biłgorajskiej realizowano zadanie „Ale popłynęli”, promujące integrację i rehabilitację poprzez zajęcia na basenie. Tradycyjnie zorganizowano też „Wieczerną Wigilię” dla osób niepełnosprawnych i ich opiekunów.

Rok 2020 okazał się trudny ze względu na pandemię COVID-19, która uniemożliwiła realizację większych imprez integracyjnych, takich jak „Integracja Powiatowa” i „Wieczerną Wigilię”. Pomimo tego kontynuowano projekty dostosowane do ograniczeń sanitarnych, a Stowarzyszenie przejęło prowadzenie Warsztatu Terapii Zajęciowej w Gościeradowie na mocy umowy trójstronnej z Powiatem Kraśnickim i Domem Pomocy Społecznej. Zrealizowano kolejne edycje zajęć usprawniających na basenie oraz dogoterapii. Dzięki wsparciu Fundacji PZU zrealizowano projekt „[Zwierzęcy Folwark](#)”, polegający na budowie bezpiecznego wybiegu dla zwierząt służącego bezpłatnej zooterapii dla niepełnosprawnych podopiecznych. Zakupiono także autobus przeznaczony do przewozu uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej.

W 2021 roku, pomimo trwania pandemii i ograniczeń związanych z dużymi zgromadzeniami, realizowano zadania rehabilitacyjne, w tym „[Usprawnianie przez pływanie](#)” skierowane do osób z różnych placówek oraz projekt rehabilitacji społecznej osób po przebyciu COVID-19. W ramach tego ostatniego projektu Stowarzyszenie wyposażyło punkt rehabilitacyjny w specjalistyczny sprzęt do masażu, treningów i integracji sensorycznej. Dokonano również modernizacji pracowni Warsztatu Terapii Zajęciowej dzięki środkom z Programu Wyrównywania Różnic Między Regionami.

Rok 2022 przyniósł dalsze prace modernizacyjne, które objęły między innymi łazienki, salę rekreacyjną i fasadę budynku Spichlerza. Ponownie zorganizowano „Integrację Powiatową” z okazji Dnia Dziecka, finansowaną ze środków PFRON oraz Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kraśniku. Stowarzyszenie aktywnie angażowało się również w pomoc uchodźcom z Ukrainy, realizując projekt finansowany przez Samorząd Województwa Lubelskiego, za co zostało wyróżnione podziękowaniem za udzielone wsparcie. W ramach działań humanitarnych dokonano zakupu i przekazania sprzętu ochronnego oraz środków medycznych dla mieszkańców miasta Browary na Ukrainie, korzystając z grantów Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności. Wśród wydarzeń integracyjnych znalazły się także święto pieczonego ziemniaka oraz cykliczne zajęcia usprawniające

na basenie. Tradycyjnie zorganizowano „Wieczernę Wigilijną” dla osób niepełnosprawnych i ich opiekunów.

Rys. 221. Aktywność Stowarzyszenia Wspomagania Osób Niepełnosprawnych "Res Sacra Miser"

Rys. 222. Zajęcia w ramach projektu „Usprawnianie przez pływanie” dla podopiecznych SWON

W roku 2023 Stowarzyszenie kontynuowało organizację Dnia Dziecka, który odbył się z udziałem licznych beneficjentów i partnerów, dofinansowany zarówno przez PFRON, jak i Urząd Gminy Gościeradów. W budynku Spichlerza zainstalowano dwa nowe piece gazowe do ogrzewania, co przyczyniło się do poprawy warunków infrastrukturalnych Warsztatu Terapii Zajęciowej. Realizowano projekt [„Ekologia z człowiekiem”](#), polegający na utworzeniu ścieżki ekologiczno-edukacyjnej, stanowiącej nową formę zooterapii dla osób z niepełnosprawnościami. Cyklicznie prowadzono zajęcia „Usprawnianie przez pływanie” na basenie, dofinansowane przez Samorząd Województwa Lubelskiego. W ramach działań rekreacyjnych zorganizowano wyjazd pod nazwą „Kurs na Krynicę Zdrój”, skierowany do osób z niepełnosprawnościami intelektualnymi i zaburzeniami psychicznymi, finansowany przez PFRON. Tradycyjnie odbyła się również „Wieczera Wigilijna”.

W 2024 roku podpisano umowy na kontynuację cyklicznych zajęć na basenie oraz na kolejny wyjazd rekreacyjny [„Kurs na Beskid Sądecki”](#), [czterodniowy wyjazd](#) połączony ze zwiedzaniem, masażem relaksacyjnym i aqua gimnastyką. Zrealizowano projekt „Edukacja przez zabawę – Bawialnia edukacyjno-terapeutyczna dla dzieci z niepełnosprawnością intelektualną i spektrum autyzmu”, stworzono specjalistyczną przestrzeń terapeutyczną w Domu Pomocy Społecznej w Gościeradowie. Zrealizowano kolejną edycję wyjazdu rekreacyjnego do Krynicy Zdrój, współfinansowana przez Fundację LOTTO. Przeprowadzono „Integrację Powiatową”, wydarzenie kulturalno-rekreacyjne finansowane ze środków PFRON oraz lokalnych samorządów, które gromadzi osoby niepełnosprawne, ich opiekunów oraz zaproszonych gości. W roku 2025 działalność organizacji jest kontynuowana.

Stowarzyszenie Wspomagania Osób Niepełnosprawnych "Res Sacra Miser" jest aktywną organizacją członkowską Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki od roku 2000. Członkowie Stowarzyszenia brali udział w szkoleniach organizowanych przez LFOON-SW. Dzięki szkoleniom powstała pierwsza strona internetowa SWON, DPS i WTZ w Gościeradowie. Stowarzyszenie promowało swoje osiągnięcia w programie „TĘCZA”, transmitowanym przez Telewizję Lublin. Brało udział w projekcie Forum „Warsztaty Praktyczne”.

Działania Stowarzyszenia cechuje dążenie do wszechstronnego wsparcia osób niepełnosprawnych, łączenia działań rehabilitacyjnych, integracyjnych i edukacyjnych oraz współpracy z instytucjami samorządowymi, organizacjami pozarządowymi i lokalną społecznością.

Dane kontaktowe:

Stowarzyszenie Wspomagania Osób
Niepełnosprawnych "Res Sacra Miser"

Gościeradów Folwark 20,
23-275 Gościeradów

Tel: 15 838 11 47

Fax: 15 838-11-04

e-mail: sacramiser@poczta.onet.pl,
sekretariat@dpsgoscieradow.pl

<https://dpsgoscieradow.pl/cms/1890/swon>

<https://www.facebook.com/profile.php?id=100081139364135>

34. Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Wiara”

Stowarzyszenie powstało z inicjatywy pani Maryli Retki oraz grupy rodziców dzieci niepełnosprawnych. Początkowo, od 1998 roku, działało jako Koło Terenowe Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Podajmy Sobie Ręce” w Chełmie.

Od początku 2000 roku Stowarzyszenie rozpoczęło samodzielną działalność, przyjmując nazwę „Wiara”. Zostało oficjalnie zarejestrowane w rejestrze sądowym 25 stycznia 2000 roku.

Do Stowarzyszenia należą dzieci z Rejowca Osady, miasta oraz gminy Rejowiec Fabryczny.

Celem Stowarzyszenia jest zapewnienie dzieciom dostępu do edukacji oraz fachowej opieki medycznej, w tym rehabilitacji, poprzez integrację osób niepełnosprawnych, inicjowanie zajęć kulturalnych i oświatowych, udzielanie pomocy i poradnictwa, a także zwiększanie liczby godzin i form rehabilitacji.

W ramach swojej działalności „Wiara” organizuje różnego rodzaju spotkania integracyjne, wycieczki, ogniska oraz imprezy okolicznościowe. Stowarzyszenie aktywnie uczestniczy w festynach i kiermaszach, gdzie prezentuje oraz oferuje prace wykonywane przez swoich podopiecznych lub pozyskane od sponsorów i zaprzyjaźnionych osób.

W latach 2000–2003 Stowarzyszenie było członkiem Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki.

Dane kontaktowe:

Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Wiara”

ul. Chopina 32
22-170 Rejowiec Fabryczny

Adres do korespondencji:

Kobyle 12
22-360 Rejowiec
tel. 663-379-267

e-mail: wiara.rejowiec@wp.pl

<https://facebook.com/share/1Yyutdvwvc/>

35. Integracyjne Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Prometeusz” w Chełmie

W październiku 1993 roku w Chełmie narodziła się idea, która z biegiem lat miała na stałe wpisać się w lokalny krajobraz wsparcia osób niepełnosprawnych. Wtedy to grupa osób zainspirowana przez Leszka Drupisza powołała do życia Integracyjne Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Prometeusz”. Od samego początku stowarzyszenie miało wyraźnie określoną misję: wspierać osoby z niepełnosprawnościami w odzyskiwaniu sprawczości, zwiększać ich aktywność życiową i fizyczną, a także domagać się równych praw obywatelskich i publicznych.

W 1999 roku działalność rozpoczął Warsztat Terapii Zajęciowej „Prometeusz” – jedna z kluczowych form aktywności stowarzyszenia. Był to moment przełomowy – od 1 września w pięciu pracowniach: stolarskiej, gospodarstwa domowego, poligraficznej, plastycznej i krawieckiej, 25 uczestników rozpoczęło codzienną, systematyczną rehabilitację społeczną i zawodową. W kolejnych latach oferta warsztatu została poszerzona o kolejną pracownię muzyczno-teatralną oraz pomoc psychologiczną, zajęcia z rehabilitantem, muzykoterapię, choreoterapię, a także indywidualnie opracowane programy terapeutyczne w pięcioosobowych grupach.

Dzięki wysiłkom stowarzyszenia uczestnicy WTZ mieli nie tylko dostęp do nowoczesnych form terapii, ale także możliwość uczestniczenia w turnusach rehabilitacyjnych, wycieczkach krajoznawczych, wydarzeniach integracyjnych i zawodach wędkarskich. Wszystkie te działania miały na celu nie tylko poprawę kondycji fizycznej, ale także odbudowę pewności siebie, więzi społecznych i poczucia przynależności.

Ważnym krokiem w rozwoju infrastruktury stowarzyszenia był rok 2005, kiedy to dzięki wsparciu udało się zakupić specjalistyczny autobus przystosowany do przewozu osób niepełnosprawnych. Pojazd codziennie pokonywał średnio 2200 kilometrów miesięcznie, dowożąc uczestników do warsztatu i z powrotem, a także towarzysząc im podczas wydarzeń sportowych, konkursów czy wizyt studyjnych.

Z biegiem lat „Prometeusz” zyskał coraz większe znaczenie nie tylko w Chełmie, ale i całym regionie. Stowarzyszenie wypracowało sobie opinię miejsca, w którym osoby z niepełnosprawnościami mogą realnie zmieniać swoje życie na lepsze. Jego siedziba znajdowała się przy ul. I Pułku Szwoleżerów 15a, a następnie przy ul. Połanieckiej 10 w Chełmie.

Integracyjne Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Prometeusz” było członkiem Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki w latach 2001- 2003 i aktywnie współpracowało z Forum przy realizacji projektów. Leszek Drupisz wykonał monitoring i ankietyzację dostępności Miasta Chełm w ramach projektu „Ograniczanie barier architektonicznych w obiektach, z których korzystają najczęściej osoby niepełnosprawne” oraz koordynował pracę Punktu Informacji Wojewódzkiej Sieci Informacyjno – Doradczej Osób Niepełnosprawnych (WSIDON).

Rys. 223. Grafika towarzysząca funkcjonowaniu Punktu Informacyjno-Doradczego Wojewódzkiej Sieci Informacyjno-Doradczej Osób Niepełnosprawnych (WSIDON) w Chełmie

W sierpniu 2024 roku [miasto Chełm wypowiedziało stowarzyszeniu umowę na prowadzenie Warsztatu Terapii Zajęciowej](#). W grudniu 2024 placówka została zamknięta. Z początkiem 2025 roku warsztat wznowił działalność – jednak już [pod skrzydłami Fundacji Centrum Niepełnosprawnych Przedsiębiorców z Krasnegostawu](#).

Misja „Prometeusza” – egzekwowanie praw obywatelskich, promowanie dostępności przestrzeni publicznych, organizowanie wsparcia rehabilitacyjnego i kreowanie pozytywnego wizerunku osób niepełnosprawnych – wciąż pozostaje aktualna.

Aktywność publiczna organizacji po utracie warsztatu zmalała. Historia Integracyjnego Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych „Prometeusz” głęboko zakorzeniona w chełmskiej społeczności jest inspirującym świadectwem oddolnego zaangażowania i determinacji.

Dane kontaktowe:

Integracyjne Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Prometeusz” w Chełmie

ul. Lubelska 86

22-100 Chełm

36. Katolickie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych w Żelechowie Oddział w Rykach

Oddział Stowarzyszenia powstał w 1998 roku. Organizacja zrzeszała osoby niepełnosprawne od 16 roku życia i ich rodziny. Liczyła 40 członków. Współpracowali z nim wolontariusze i profesjonalści. Spotkania odbywały się 2-3 razy w miesiącu na terenie plebani Kościoła św. Zbawiciela w Rykach.

Celem stowarzyszenia było wsparcie duchowe i psychiczne dla rodzin z osobą niepełnosprawną poprzez rozwijanie samopomocy, przekazywanie informacji istotnych dla środowiska osób niepełnosprawnych oraz łączenie ludzi w działaniach samopomocowych.

W ramach działań Stowarzyszenia organizowano spotkania informacyjno-integracyjne, imprezy okolicznościowe i kulturalne, spotkania opłatkowe, noworoczne, andrzejki, zabawy karnawałowe, turnusy rehabilitacyjne, wycieczki krajoznawcze i ogniska.

Niepełnosprawni i ich rodziny brali udział w pielgrzymkach do Częstochowy, w rekolekcjach i Dniach Skupienia. W ramach terapii wykonywali różne prace plastyczne i stroiki. Niektóre z nich zdobyły nagrody i wyróżnienia na Wystawach Twórczości Osób Niepełnosprawnych w Siedlcach. Podejmowano próby zorganizowania warsztatu terapii zajęciowej w Rykach.

Oddział w Rykach Katolickiego Stowarzyszenia Niepełnosprawnych w Żelechowie był członkiem Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki w latach 2001-2004. Prezes Oddziału pani Wanda Czaplicka przygotowała rekordy informacyjne dotyczące powiatu ryckiego do pierwszego Informatora Forum pt. „Instytucje i Organizacje Działające na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Województwie Lubelskim”.

Obecnie Oddział nie funkcjonuje.

37. Polskie Stowarzyszenie Opieki nad Chorymi ze Stomią Pol - Ilko Oddział w Lublinie

Historia ruchu stomijnego sięga lat 50. XX wieku, kiedy to w Stanach Zjednoczonych i Danii zaczęły się organizować pierwsze grupy wsparcia dla osób ze stomią. W Polsce prekursorem tego ruchu był prof. dr hab. Roman Góral, który przez 13 lat kierował Kliniką Chirurgii Ogólnej i Gastroenterologicznej Akademii Medycznej w Poznaniu. W marcu 1979 roku zorganizował on pierwsze spotkanie osób z ileostomią i lekarzy w bibliotece przy swojej klinice, gdzie ujawniono ogrom problemów pacjentów po operacjach, szczególnie braku sprzętu i dostępu do informacji.

Jesienią 1981 roku, również w Poznaniu, powstała pierwsza w kraju Poradnia dla chorych ze stomią. W tym samym okresie wydano pierwszą polskojęzyczną broszurę „Jak żyć ze stomią”. Te wydarzenia zainicjowały powstanie Klubu Pacjentów z Ileostomią, który stał się załącznikiem ogólnopolskiej organizacji.

Polskie Towarzystwo Opieki nad Chorymi ze Stomią POL-ILKO zostało oficjalnie zarejestrowane w grudniu 1987 roku w Sądzie Wojewódzkim w Poznaniu pod numerem RST 140. Pierwszym przewodniczącym Towarzystwa został prof. Roman Góral. Po jego śmierci funkcję przewodniczącej objęła Ewa Degórska-Szewczyk z Łodzi, następnie Alina Matysiak z Poznania, która pełniła tę funkcję przez trzy kadencje: od marca 1992 do marca 1996, od marca 1996 do maja 2000 oraz od maja 2000 do listopada 2004. Po niej funkcję przewodniczącego objął Jerzy Kasprzak. Obecnie funkcję prezesa Polskiego Towarzystwa Opieki nad Chorymi ze Stomią POL-ILKO pełni Andrzej Piwowarski.

W 1985 roku prof. Paweł Misiuna, ordynator II Katedry i Kliniki Chirurgii Ogólnej, Gastroenterologicznej i Nowotworów Układu Pokarmowego SPSK nr 1 w Lublinie, wysłał swojego asystenta, dra Andrzeja Andrzejewskiego, do Poznania na zaproszenie prof. Romana Górala. Celem spotkania było omówienie trudnej sytuacji osób żyjących ze stomią oraz poszukiwanie sposobów na jej poprawę.

W kwietniu 1991 roku formalnie zarejestrowano Oddział Regionalny POL-ILKO w Lublinie. Jego siedzibą została II Katedra SPSK Nr 1 przy ul. Staszica 16 w Lublinie. Głównym inicjatorem i opiekunem Oddziału był dr Andrzej Andrzejewski, który odegrał kluczową rolę w jego powstaniu i rozwoju.

Pierwszym prezesem lubelskiego oddziału został Roman Lipka, który po dwóch latach zrezygnował ze swojej funkcji. Jego następcą był Jan Tokarczyk, który pełnił tę funkcję przez pięć lat, aż do swojej tragicznej śmierci. Następnie Oddziałem przez sześć lat kierowała Anna Gromadka-Kręglicka. Po jej rezygnacji, spowodowanej problemami zdrowotnymi, funkcję prezesa objął dotychczasowy skarbnik Stanisław Majewski. Na walnym zebraniu w 2004 roku został on formalnie wybrany na szefa Oddziału i pełni tę funkcję nieprzerwanie do dziś, czyli od ponad 20 lat.

W ciągu tych lat Oddział podejmował liczne działania zarówno w zakresie poprawy warunków życia stomików, jak i wzajemnej pomocy. W latach 90. dostęp do sprzętu był bardzo ograniczony. W Lublinie pacjenci otrzymywali 90 sztuk

woreczków samoprzylepnych miesięcznie lub pięć płytek z dziesięcioma workami firmy Canvatec na receptę. Sytuacja poprawiła się po 2004 roku, kiedy powstał Narodowy Fundusz Zdrowia i ujednolicono system refundacji. Mimo to pojawiały się lokalne interpretacje przepisów, np. w Lublinie osoby odbierające sprzęt po 15. dniu miesiąca miały obcinaną refundację. Dzięki zdecydowanemu protestowi Oddziału, zakończonemu nawet chwilową okupacją sekretariatu, udało się tę praktykę zakończyć.

Oddział Regionalny w Lublinie brał także czynny udział w protestach, rozmowach i konferencjach z Ministerstwem Zdrowia, szczególnie w sytuacjach, gdy zagrożone były prawa pacjentów lub planowano ograniczenia refundacji.

Działania Oddziału nie ograniczały się tylko do walki o prawa. Równie istotnym filarem była pomoc wzajemna i rozwój wolontariatu. Od początku prowadzono nieodpłatny bank sprzętu, a jego nadwyżki przekazywano później do kościoła polskiego na Ukrainie. Organizowano także formy relaksu i rekreacji, w tym wycieczki sponsorowane przez MOPR, spotkania plenerowe w Konopnicy oraz spotkania świąteczne. Działania te finansowano głównie ze składek członków i dotacji od firm zaprzyjaźnionych. Oddział w Lublinie, w odróżnieniu od wielu innych, nigdy nie miał problemów finansowych.

W czerwcu 2003 roku członkowie Oddziału zorganizowali wycieczkę z przewodnikiem po Zamku Lubelskim i Starym Mieście, zakończoną poczęstunkiem w pizzerii na rynku. W tym samym roku Oddział uczestniczył w konferencji „Niepełnosprawni w Unii Europejskiej” w Gorzowie Wielkopolskim (19–20 września) oraz w Konferencji Europejskich Towarzystw Stomijnych we Frankfurcie nad Menem (1–4 maja).

W dniu 29 czerwca 2016 roku Oddział Regionalny POL-ILKO w Lublinie obchodził [25-lecie swojego istnienia](#). Uroczystości odbyły się w Wojciechowie, gdzie uczestnicy odwiedzili muzeum minerałów i warsztaty kowalstwa artystycznego. W drugiej części wydarzenia odbyło się podsumowanie działalności Oddziału, wręczono dyplomy i upominki, a dzięki sponsorom – firmom Coloplast, Convatec oraz Medicus – zapewniono uczestnikom bogaty poczęstunek.

W działalności Oddziału szczególne zasługi mieli: prof. Paweł Misiuna – dostrzegający problemy pacjentów ze stomią, prof. Grzegorz Wallner – propagator wolontariatu przy łóżku chorego, dr Andrzej Andrzejewski – założyciel i mentor Oddziału oraz autor drugiej wersji statutu, Jan Tokarczyk – aktywny działacz na rzecz lepszego sprzętu stomijnego, Mateusz Kowalczyk – propagator idei wolontariatu i przedstawiciel w mediach, Anna Gromadka-Kręglicka – konsultantka i innowatorka w dziedzinie pielęgnacji stomii, Bronisława Reich – długoletnia aktywistka i kucharka, Marzena Gołofit – twórczyni sieci sklepów Medicus, oferujących sprzęt stomijny wszystkich firm na jednakowych zasadach, oraz Stanisław Majewski – wieloletni prezes, stomik z trzydziestoletnim stażem, artysta-witrażysta i mentor.

Rys. 224. Uczestnicy spotkania z okazji Jubileuszu 25-lecia istnienia Stowarzyszenia, Wojciechów 2016

Rys. 225. Spotkanie Jubileuszowe. Podziękowanie dla Anny Gromadki-Kręglickiej

Rys. 226. Spotkanie informacyjne Stowarzyszenia. Wykład prowadzi dr Andrzej Andrzejewski

Po okresie pandemii, w trakcie której odeszło wielu członków organizacji, Stowarzyszenie mocno ograniczyło swoją aktywność. Funkcjonuje „bank” sprzętu stomijnego, z którego mogą skorzystać wszyscy zainteresowani a także stałe wsparcie telefoniczne, niezależne od działalności oddziału.

Stowarzyszenie było członkiem LFOON-SW w latach 2001-2010. Uczestniczyło w spotkaniach i działaniach informacyjnych Forum.

Siedziba POL-ILKO mieści się w Poznaniu.

Dane kontaktowe:

POLko

Oddział w Lublinie

ul. Leszczyńskiego 23

20-860 Lublin

tel. 501 59 39 45

e-mail: stachszkielko@wp.pl

<https://www.polilko.pl/>

<https://www.facebook.com/polilko>

38. Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci z Astmą, Chorobami Reumatycznymi, Mukowiscydozą

Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci z Astmą, Chorobami Reumatycznymi oraz Mukowiscydozą powstało w 1999 roku przy Dziecięcym Szpitalu Klinicznym (DSK) w Lublinie. Formalnie zarejestrowano je 21 czerwca 2001 roku w XI Wydziale Gospodarczym Krajowego Rejestru Sądowego. Było członkiem Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki w latach 2001-2011.

Organizacja skupiała członków z Lublina oraz województwa lubelskiego i miała na celu przede wszystkim opiekę nad dziećmi cierpiącymi na astmę, choroby reumatyczne oraz mukowiscydozę, a także wsparcie ich rodzin. Stowarzyszenie współpracowało z placówkami służby zdrowia, prowadziło rehabilitację układu oddechowego oraz popularyzowało wiedzę na temat astmy wśród swoich członków i ich bliskich.

Regularne spotkania członków odbywały się kilka razy w roku na terenie Dziecięcego Szpitala Klinicznego, gdzie oprócz wykładów i pogadanek rodzice mieli możliwość wymiany doświadczeń. Władze stowarzyszenia podkreślały, że odpowiednie przygotowanie rodziców do współpracy z personelem medycznym jest kluczowe dla skutecznego leczenia i rehabilitacji dzieci. Spotkania te odbywały się w miłej atmosferze, często przy kawie oraz grach i zabawach dla dzieci. Z okazji Mikołaja i Dnia Dziecka organizowano specjalne imprezy, podczas których dzieci otrzymywały paczki.

W latach 2000 - 2003 stowarzyszenie systematycznie organizowało turnusy rehabilitacyjne w atrakcyjnych ośrodkach wypoczynkowych, takich jak Okuninka czy Darłówko. Podczas tych turnusów dzieci pozostawały pod całodobową opieką lekarza pulmonologa oraz pielęgniarki pulmonologicznej z kliniki DSK. Misją stowarzyszenia było nie tylko wspieranie dzieci chorych na wymienione schorzenia, lecz także niesienie pomocy ich rodzinom.

Według dostępnych informacji z 2025 roku, stowarzyszenie jest w trakcie likwidacji.

39. Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych Narządu Ruchu „Promyk”

Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych Narządu Ruchu „Promyk” powstało w marcu 2000 roku. W 2003 roku liczyło 32 członków, z których większość poruszała się na wózkach inwalidzkich lub korzystała z pomocy kul i lasek.

Głównym celem stowarzyszenia jest upowszechnianie dostępności obiektów użyteczności publicznej dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo oraz egzekwowanie praw obywatelskich i publicznych tych osób w różnych dziedzinach życia, takich jak kształcenie, praca, kultura, sport i rekreacja.

Rys. 227. Jan Konopielko ze Stowarzyszenia „Promyk” podczas spotkania w Tomaszowie Lubelskim na temat dostępności obiektów miejskich dla osób z niepełnosprawnościami, 2003

„Promyk” organizuje integracyjne spotkania okolicznościowe oraz Ogólnopolskie Zawody Osób Niepełnosprawnych. W programie turniejów znajdują się wyścigi indywidualne na wózkach inwalidzkich w kategoriach paraplegia i tetraplegia, bieg o kulach po torze rolkowym oraz mecz koszykówki na wózkach inwalidzkich. W konkurencjach rekreacyjnych uczestnicy rywalizują w rzutach indywidualnych do kosza, rzutach do tarczy, Boccia oraz tenisie stołowym.

Rys. 228. Krzysztofa Konopielko z Promyka podczas wyścigu Bieg Jezior Krasne, 2002

Stowarzyszenie aktywnie uczestniczy w zawodach sportowych, konferencjach i szkoleniach organizowanych przez inne organizacje, dzięki czemu stale podnosi swoje kompetencje i umacnia integrację środowiska osób niepełnosprawnych.

„Promyk” był członkiem Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych w latach 2001–2008.

Dane kontaktowe:

Stowarzyszenie Osób
Niepełnosprawnych Narządu Ruchu
„Promyk”

ul. Zamojska 2

22-600 Tomaszów Lubelski

Tel. 510 966 546, 501 504 223

e-mail: eladzewosz@onet.pl

40. Stowarzyszenie Osób ze Stwardnieniem Rozsianym w Zamościu

Stowarzyszenie Osób ze Stwardnieniem Rozsianym w Zamościu powstało w maju 2000 roku. Od początku istnienia jego działalność ukierunkowana była na osoby chore na stwardnienie rozsiane (łac. *sclerosis multiplex*) oraz ich bliskich. W 2003 roku zrzeszało 40 członków, w tym zarówno osoby poruszające się na wózkach inwalidzkich, jak i wspomagające się kulami czy laskami. Z biegiem lat społeczność ta systematycznie się rozwijała.

Za podstawowy cel działalności przyjęto poprawę jakości życia osób chorych oraz ich funkcjonowania w społeczeństwie. Stowarzyszenie konsekwentnie dąży do integracji społecznej swoich członków, pragnąc uświadomić otoczeniu, że mimo choroby, osoby te chcą i potrafią uczestniczyć w życiu społecznym i zawodowym na równi z ludźmi zdrowymi. Swoją misję realizuje poprzez regularne spotkania członków.

Podczas spotkań uczestnicy mają okazję do wymiany doświadczeń, wzajemnego wsparcia oraz zdobywania wiedzy z zakresu medycyny, rehabilitacji i prawa. Udostępniane są materiały edukacyjne, takie jak broszury, książki, kwartalniki wydawane przez krajowe organizacje zajmujące się tematyką stwardnienia rozsianego. Członkowie korzystają również z posiadanego sprzętu rehabilitacyjnego, który udostępniany jest rotacyjnie, w zależności od potrzeb. Wspólnota podejmuje działania mające na celu pomoc w rozwiązywaniu indywidualnych problemów osób chorych, w tym kierowanie ich do odpowiednich instytucji.

Znaczącą częścią działalności są wydarzenia integracyjne i terapeutyczne, spotkania opłatkowo-wigilijne, w których uczestniczą nie tylko członkowie stowarzyszenia i ich rodziny, ale także przedstawiciele władz lokalnych, media oraz inne zaprzyjaźnione organizacje. W ramach aktywizacji społecznej i przeciwdziałania izolacji organizowane są wycieczki krajoznawcze, promocja turystyki osób z niepełnosprawnościami oraz udział w zawodach sportowych.

W dłuższej perspektywie stowarzyszenie stawia sobie za cel intensyfikację działań rehabilitacyjnych – pozyskiwany był sprzęt, a od wielu lat systematycznie realizowane są zadania publiczne związane z finansowaniem rehabilitacji członków. Stowarzyszenie podkreśla, że jego funkcjonowanie opiera się przede wszystkim na społecznej pracy członków, a środki finansowe pochodzą z darowizn i składek.

Stowarzyszenie Osób ze Stwardnieniem Rozsianym w Zamościu było członkiem Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki w latach 2001-2011.

Dane kontaktowe:

Stowarzyszenie Osób ze Stwardnieniem
Rozsianym w Zamościu

Siedliska 130
22-400 Zamość

tel. 84 639 46 66, 511 580 699,
502 620 448

e-mail:
stwardnienierozsianezamosc@onet.pl

https://www.facebook.com/stowarzyszenieosobzezwstwardnieniemrozsiwym/?locale=pl_PL

41. Stowarzyszenie Rodzin Dzieci Niepełnosprawnych „Nasza Szansa”

Stowarzyszenie Rodzin Dzieci Niepełnosprawnych „Nasza Szansa” zostało założone w Lublinie w odpowiedzi na rosnącą potrzebę wsparcia dzieci z niepełnosprawnościami oraz ich rodzin. Jego początki sięgają okresu, gdy w 1993 roku rozpoczęło działalność jako Koło Terenowe Stowarzyszenia Osób na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych „Szansa” z siedzibą w Radomiu. Celem tej inicjatywy było zapewnienie pomocy dzieciom, szczególnie tym dotkniętym porażeniem mózgowym, w zakresie rehabilitacji, edukacji oraz zaopatrzenia w niezbędny sprzęt ortopedyczny i rehabilitacyjny.

Działalność Stowarzyszenia koncentrowała się głównie na organizowaniu turnusów rehabilitacyjnych, które były kluczowym elementem wsparcia dzieci z porażeniem mózgowym. Dodatkowo organizowane były spotkania rodziców, które miały na celu koordynację działań oraz wzajemną pomoc w usprawnianiu dzieci. W ciągu pierwszych lat działalności, Stowarzyszenie stało się miejscem, w którym rodziny mogły wymieniać doświadczenia i szukać rozwiązań w kwestiach rehabilitacyjnych i wychowawczych.

Jednym z głównych działań była organizacja dziesięciodniowych turnusów rehabilitacyjnych, które odbywały się co dwa miesiące. Turnusy te były szczególnym rodzajem wsparcia, opartym na kompleksowych, naturalnych i niefarmakologicznych metodach terapeutycznych. W ramach rehabilitacji dzieci uczestniczyły w specjalistycznych masażach oraz ćwiczeniach usprawniających, które miały na celu zmniejszenie spastyczności mięśni i poprawę ich mobilności. Wykorzystywano różnorodne techniki rehabilitacyjne, w tym manualną terapię, masaż punktowy oraz mikroterapię (MRT). Poprzez takie zabiegi poprawiała się ogólna spastyczność ciała, co pozytywnie wpływało na funkcjonowanie całego organizmu, a nie tylko na miejsca, które wymagały bezpośredniego leczenia.

Turnusy rehabilitacyjne odbywały się w skromnych warunkach lokalowych Stowarzyszenia, które dzielone były z innymi organizacjami pozarządowymi. Mimo ograniczonych przestrzeni, Stowarzyszenie dbało o zapewnienie odpowiednich warunków do rehabilitacji. W okresie wakacyjnym organizowano również dwutygodniowe turnusy wyjazdowe, do miejscowości takich jak Spała czy Okuninka nad Jeziorem Białym. Te wyjazdy miały na celu nie tylko rehabilitację, ale także odpoczynek oraz integrację dzieci i ich rodzin, dając im szansę na relaks oraz wspólne spędzanie czasu.

W związku z rosnącym zainteresowaniem i potrzebami, w 2000 roku, powstało Stowarzyszenie Rodzin Dzieci Niepełnosprawnych „Nasza Szansa” z siedzibą w Lublinie, obejmujące obszar makroregionu lubelskiego. Stowarzyszenie skupiło rodziców dzieci z niepełnosprawnościami, którzy wspierali się wzajemnie, pomagając sobie w codziennych trudach związanych z wychowywaniem dzieci z problemami zdrowotnymi. Stworzenie tej organizacji miało na celu zapewnienie rodzicom poczucia wsparcia, zrozumienia i akceptacji, które były tak potrzebne w walce z izolacją społeczną.

Działalność Stowarzyszenia obejmowała różnorodne formy wsparcia. Oprócz organizowania turnusów rehabilitacyjnych, zapewniało ono pomoc w organizowaniu rehabilitacji dzieci, informowaniu rodziców o dostępnych ośrodkach oraz metodach rehabilitacji. W ramach wsparcia organizowano także wyjazdy, w tym turnusy rehabilitacyjno-wypoczynkowe, które miały na celu nie tylko rehabilitację, ale także integrację dzieci z rówieśnikami. Stowarzyszenie oferowało także pomoc w organizowaniu edukacji szkolnej oraz zaopatrzenia w sprzęt ortopedyczny i rehabilitacyjny, ułatwiając dzieciom dostęp do narzędzi niezbędnych do poprawy ich funkcjonowania w codziennym życiu.

Na przestrzeni lat, Stowarzyszenie pozyskiwało fundusze z różnych źródeł. W latach 2001 - 2010 były to dotacje z Urzędu Miasta Lublin, przeznaczone na realizację działań na rzecz dzieci z niepełnosprawnościami. Dzięki tym środkom organizowane były zajęcia rehabilitacyjne, takie jak hipoterapia, ćwiczenia na basenie, logopedia, a także spotkania rodziców z psychologami, które miały pomóc im w przezwyciężeniu trudności związanych z akceptacją dzieci z niepełnosprawnościami. W ramach tych środków, organizowano także spotkania integracyjne, wyjścia do teatru, na koncerty, których celem było zwiększenie aktywności społecznej dzieci i ich rodzin.

Z upływem czasu Stowarzyszenie zyskało wielu wiernych uczestników i przez długie lata skutecznie pomagało dzieciom oraz ich rodzicom w pokonywaniu trudności związanych z niepełnosprawnością. Jednak z biegiem lat zmieniła się sytuacja: wielu uczestników dorosło, znalazło i podjęło pracę a także aktywnie uczestniczy w życiu społecznym, w tym w Warsztatach Terapii Zajęciowej (WTZ). Część z nich realizuje swoje sportowe pasje i umiejętności, np. gra w szachy, inni angażują się w inne formy aktywności.

Stowarzyszenie Rodzin Dzieci Niepełnosprawnych „Nasza Szansa” jest organizacją członkowską Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych od 2001 roku. Aktywnie brało udział w projektach – „Impuls”, „Paszport”, „Bądźmy Widocznymi”, „Wspólna Sprawa”. Prezes stowarzyszenia pani Wanda Kociuba była Członkiem Zarządu LFOON-SW w latach 2005-2023. Obecnie pełni w Forum funkcję Przewodniczącej Komisji Rewizyjnej.

Działalność Stowarzyszenia została ograniczona przez brak odpowiedniego lokalu i personelu, ale nadal funkcjonuje ono jako organizacja samofinansująca się, utrzymująca się z dobrowolnych wpłat rodziców i darowizn. Współczesna działalność Stowarzyszenia koncentruje się głównie na indywidualnej pomocy w zakresie rehabilitacji oraz organizowaniu wyjazdów integracyjnych i spotkań. Choć warunki są skromniejsze niż w przeszłości, Stowarzyszenie nadal pełni ważną rolę w życiu swoich członków, oferując wsparcie, które jest nieocenione w codziennym życiu osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin.

Rys. 229. Zajęcia z hipoterapii

Rys. 230. Zajęcia na basenie

Dane kontaktowe:

Stowarzyszenie Rodzin Dzieci
Niepełnosprawnych „Nasza Szansa”
ul. Czwartaków 8/4
20-045 Lublin
tel. 81-533 05 17, 81-533 39 06

42. Krajowe Towarzystwo Autyzmu Oddział w Lublinie

Krajowe Towarzystwo Autyzmu – Oddział w Lublinie (KTA) od ponad trzech dekad wspiera osoby z autyzmem oraz ich rodziny. Jego początki sięgają 1993 roku, kiedy to rozpoczęło działalność na terenie Lubelszczyzny jako organizacja skupiająca osoby ze spektrum autyzmu, ich opiekunów oraz terapeutów. Formalnie oddział został zarejestrowany jako organizacja pożytku publicznego pod numerem KRS 0000055648. Początkowo jego siedziba mieściła się przy ulicy Gospodarczej 2, a od lutego 2004 roku przeniosła się na ulicę Droga Męczenników Majdanka 20 w Lublinie.

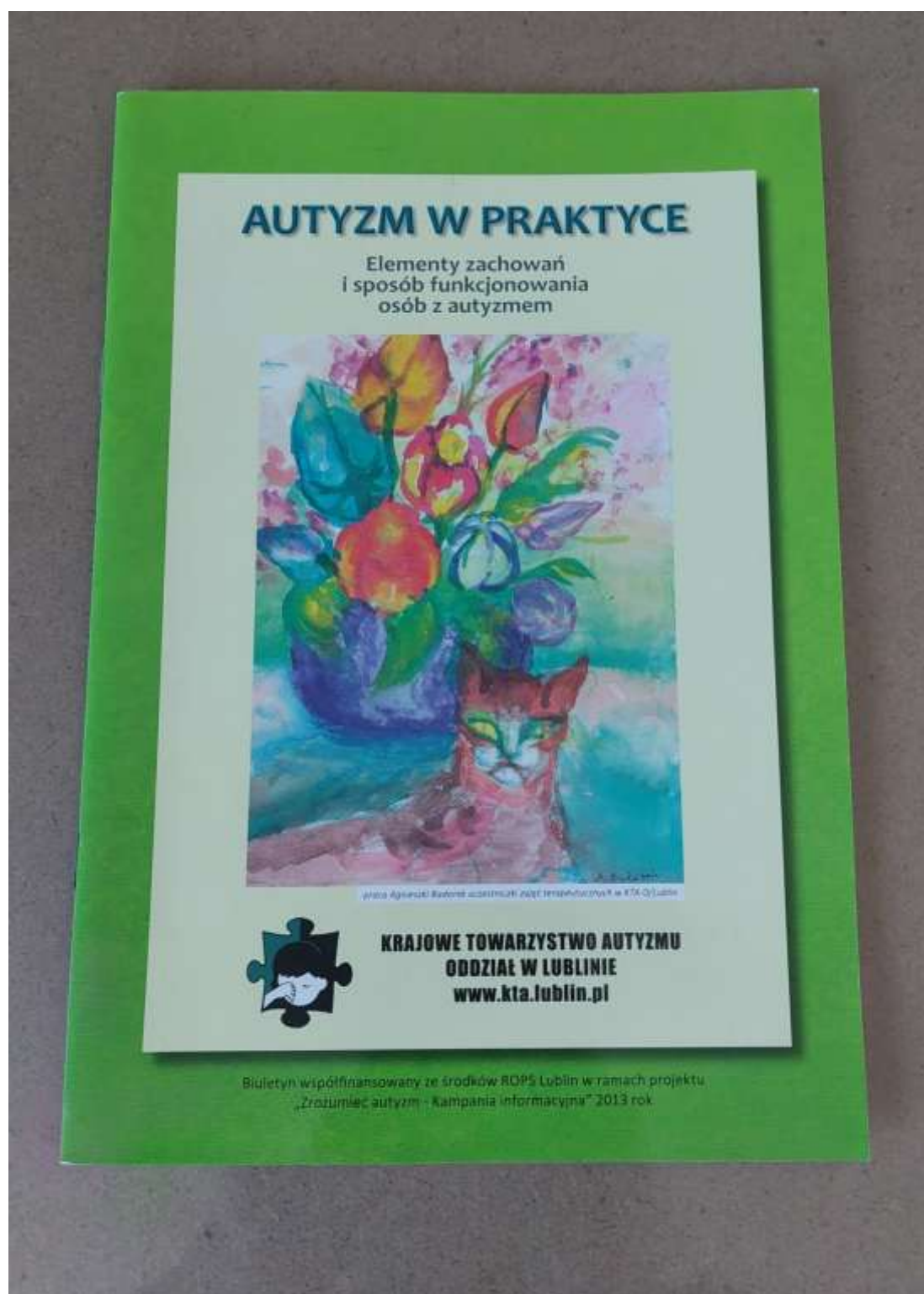
Na przestrzeni lat Towarzystwo wypracowało bogatą ofertę wsparcia skierowaną do dzieci, młodzieży i dorosłych osób w spektrum autyzmu, a także do ich rodzin. Celem organizacji jest nie tylko rehabilitacja i edukacja osób z autyzmem, ale również popularyzacja wiedzy o spektrum w społeczeństwie, a przez to – zmniejszanie społecznego wykluczenia. W ramach codziennej działalności prowadzone są zajęcia edukacyjne, które łączą klasyczną edukację z elementami metody Dennisona i Knillów, dostosowane indywidualnie do możliwości rozwojowych uczestników. Szczególną rolę odgrywają także zajęcia logopedyczne – służące wywoływaniu i rozwijaniu mowy, pogłębianiu rozumienia języka oraz korekcie aparatu mowy.

Rodzice i opiekunowie dzieci objętych wsparciem mogą liczyć na poradnictwo w zakresie wychowania, opieki oraz funkcjonowania w codziennym życiu.

Działalność Towarzystwa znacząco się rozszerzyła. Obecnie organizacja dysponuje czterema wyspecjalizowanymi placówkami diagnostyczno-terapeutycznymi i zatrudnia aż czterdziestu specjalistów – psychologów, logopedów, terapeutów behawioralnych, terapeutów SI, oligofrenopedagogów, trenerów pracy oraz arteterapeutów. Każdego roku realizowanych jest około dwudziestu diagnoz w kierunku spektrum autyzmu, a w ramach cyklicznej pracy terapeutycznej udzielanych jest około trzydzieści tysięcy godzin wsparcia. Z oferty korzysta łącznie około 160 osób – dzieci, młodzieży i dorosłych.

Ważnym obszarem działania jest również integracja społeczna. Organizacja prowadzi klub dla młodzieży i dorosłych z autyzmem oraz Trening Umiejętności Społecznych, wspiera aktywność kulturalną, organizuje turnusy rehabilitacyjne, spotkania terapeutyczne oraz konferencje i szkolenia dla rodziców i terapeutów. Nie bez znaczenia jest też rola edukacyjna – Towarzystwo od lat upowszechnia wiedzę o autyzmie w społeczeństwie, przeciwdziałając stereotypom i stygmatyzacji.

W uznaniu za swoją wieloletnią działalność na rzecz aktywizacji i integracji osób z niepełnosprawnościami w 2014 roku Krajowe Towarzystwo Autyzmu – Oddział w Lublinie zostało uhonorowane Medalem Prezydenta Miasta Lublin.

Rys. 231. Okładka publikacji pt. „Autyzm w praktyce. Elementy zachowań i sposób funkcjonowania osób z autyzmem” wydana przez Krajowe Towarzystwo Autyzmu Oddział w Lublinie w 2013 roku. Współfinansowana ze środków ROPS Lublin w ramach projektu „Zrozumieć autyzm – Kampania informacyjna

Krajowe Towarzystwo Autyzmu – Oddział w Lublinie było członkiem Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki w latach 2002-2015.

Rys. 232. Joanna Mazurewicz – przedstawicielka KTA Oddział Lublin, szkolenie LFOON – SW dla pracowników socjalnych 2002

Dziś, Krajowe Towarzystwo Autyzmu – Oddział w Lublinie ma ponad trzydziestoletnie doświadczeni. Pozostaje ważną organizacją w regionie, niosącą kompleksowe wsparcie osobom w spektrum autyzmu i ich rodzinom.

Dane kontaktowe:

Krajowe Towarzystwo Autyzmu Oddział
w Lublinie

ul. Droga Męczenników Majdanka 20
20-319 Lublin

tel. 81 444 34 20, 884 355 955

e-mail: kta.lublin@wp.pl

<https://www.kta.lublin.pl/>

<https://www.facebook.com/ktalublin>

43. Podlaskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych

Podlaskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych (PSON) w Międzyrzecu Podlaskim powstało w 1995 roku z myślą o wsparciu osób z niepełnosprawnościami oraz ich rodzin. Głównym celem organizacji jest działalność na rzecz integracji społecznej tych osób, ochrona ich interesów zawodowych i społecznych, poprawa warunków życia, a także wspieranie rozwoju kulturalnego i edukacyjnego oraz przeciwdziałanie wszelkim przejawom dyskryminacji. Stowarzyszenie aktywnie uczestniczy w organizowaniu życia kulturalnego, sportowego i rekreacyjnego osób z niepełnosprawnością, a swoje cele realizuje m.in. poprzez występowanie z wnioskami do odpowiednich władz i instytucji w imieniu swoich podopiecznych.

Od 1999 roku Stowarzyszenie prowadzi Warsztat Terapii Zajęciowej dla dorosłych osób z niepełnosprawnościami z Międzyrzecza Podlaskiego i okolicznych gmin. W placówce, która obecnie przyjmuje 35 uczestników z umiarkowanym lub znacznym stopniem niepełnosprawności, realizowana jest kompleksowa rehabilitacja społeczna i zawodowa. Zajęcia odbywają się w sześciu tematycznych pracowniach: plastycznej, rękodzieła artystycznego, gospodarstwa domowego, komputerowej, krawieckiej oraz florystyczno-ogrodniczej.

Rys. 233. Siedziba Podlaskiego Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych i Warsztatu Terapii Zajęciowej od 2020 roku

Od 2002 roku stowarzyszenie jest członkiem Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki.

Od 3 lipca 2012 roku Stowarzyszenie posiada status Organizacji Pożytku Publicznego, co umożliwia mu szersze działanie na rzecz lokalnej społeczności. W ciągu roku organizacja inicjuje wiele wydarzeń integracyjnych i kulturalnych, skierowanych głównie do osób z niepełnosprawnościami. Wśród nich szczególne miejsce zajmuje „[Integracja pod żaglami](#)” – marynistyczna impreza integracyjna odbywająca się od 2014 roku, gromadząca uczestników z zaprzyjaźnionych placówek, zwłaszcza z Warsztatów Terapii Zajęciowej.

Rys. 234. „Integracja pod żaglami”, czerwiec 2018

Rys. 235. „Integracja pod żaglami”, czerwiec 2019

Popularnością cieszy się również Integracyjny Rajd Rowerowy „Rowerem po zdrowie”, realizowany w dwóch edycjach – wiosennej i jesiennej – którego trasa liczy około 25 kilometrów i wiedzie przez malownicze tereny Międzyrzeczczyny.

Wydarzeniem szczególnej rangi są również grudniowe obchody Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych, stanowiące okazję do świętowania i prezentacji twórczości osób z niepełnosprawnościami.

Rys. 236. Integracyjny Rajd Rowerowy „Rowerem po zdrowie”, wrzesień 2023

Rys. 237. Obchody Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych, listopad 2023

Rys. 238. Uroczystość zorganizowana w ramach obchodów Roku Osób Niepełnosprawnych 2003

Przez trzy dekady Stowarzyszenie zorganizowało liczne wycieczki integracyjne, podczas których uczestnicy odwiedzili wiele ciekawych miejsc w Polsce i za granicą: Mazury, Kraków, Wieliczka, Wilno – Kowno – Troki, Dolny Śląsk, Kotlina Kłodzka, Budapeszt czy Lwów.

Stowarzyszeniem kieruje Zarząd w składzie: prezes Elżbieta Wróblewska, wiceprezes Ewa Marciniuk, skarbnik Monika Andrzejuk, sekretarz Kazimierz Telega oraz członek zarządu Jan Maksymowicz. Nadzór nad działalnością organizacji sprawuje Komisja Rewizyjna, w której zasiadają: przewodniczący Norbert Zając oraz członkowie Bożena Komoszka i Wiesława Łukasiewicz.

W 2025 roku Podlaskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych świętuje [30-lecie swojej działalności](#).

Dane kontaktowe:

ul. Zahajkowska 44F
21-560 Międzyrzec Podlaski
tel. 606 967 139
tel. 662 021 420 – kierownik WTZ
mgr Monika Andrzejuk
e-mail: prezes@psonmiedzyrzec.pl
e-mail: pson-miedzyrzec@o2.pl
www.psonmiedzyrzec.pl
<https://www.facebook.com/PSONMiędzyrzecPodlaski>

44. Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Otwarta Dłoń”

Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Otwarta Dłoń” w Muratynie powstało we wrześniu 2002 roku a w grudniu przystąpiło do Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki. W ramach współpracy wspólnie z Forum realizowało projekt „Biuro Karier – skuteczny element aktywizacji społeczno – zawodowej osób niepełnosprawnych”.

Organizacja powstała z inicjatywy pracowników Warsztatu Terapii Zajęciowej w Muratynie zajmujących się rehabilitacją społeczno-zawodową osób niepełnosprawnych. Działa na rzecz tworzenia jak najkorzystniejszych warunków do pełnego osobowego i fizycznego rozwoju osób z niepełnosprawnościami oraz ich aktywnego i godnego uczestnictwa w życiu społecznym, wspiera także ich rodziny.

Rys. 239. Siedziba Stowarzyszenia na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Otwarta Dłoń” w Muratynie

Główne cele Stowarzyszenia to: upowszechnianie w społeczeństwie problemów i potrzeb osób niepełnosprawnych, wspieranie organizacyjne i finansowe Warsztatów Terapii Zajęciowej, współdziałanie w rehabilitacji leczniczej i zawodowej prowadzonej przez powołane do tego organa i instytucje, organizowanie życia zawodowego, kulturalnego, rekreacji i sportu dla osób

niepełnosprawnych, organizowanie imprez kulturalnych służących integracji ze środowiskiem lokalnym.

Stowarzyszenie w ramach pozyskiwanych w konkursach środków prowadzi działania integrujące osoby niepełnosprawne ze środowiskiem lokalnym, organizuje zajęcia, podczas których beneficjenci organizacji aktywnie i twórczo spędzają czas wolny, rozwijają swoje umiejętności, stwarza także okazje do prezentowania na szerokim forum możliwości tej grupy osób, walczy o ich prawa i należne w społeczeństwie miejsce.

Główne działania cyklicznie realizowane przez organizację obejmują między innymi projekt „Mieszkanie treningowe”, którego celem jest zwiększanie samodzielności i niezależności osób niepełnosprawnych, w szczególności osób z niepełnosprawnością intelektualną. Projekt ten przygotowuje uczestników do możliwie samodzielnego życia oraz aktywizuje ich do samodzielnego kierowania własnymi sprawami. Udział w projekcie umożliwia osobom z niepełnosprawnościami poznanie realiów codziennego życia, nabycie umiejętności samodzielnego radzenia sobie z codziennymi wyzwaniami bez potrzeby ciągłego wsparcia ze strony rodziców lub opiekunów. Realizacja zadania jest finansowana ze środków PFRON w ramach działań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych.

Drugim istotnym przedsięwzięciem jest „Festiwal Umiejętności”, który ma na celu promowanie oraz rozwijanie umiejętności i zainteresowań osób z niepełnosprawnościami. Inicjatywa ta inspirowa uczestników do poszukiwania i doskonalenia własnych talentów, buduje poczucie satysfakcji i radości płynącej z twórczego działania oraz sprzyja zwiększeniu poczucia własnej wartości. Festiwal jest finansowany ze środków PFRON w ramach organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.

Dane kontaktowe:

Muratyn 49,
22-650 Łaszców
tel. 697 068 230

email: stowarzyszenie.muratyn@o2.pl

<https://wtz.muratyn.pl/stowarzyszenie-otwarta-dlon/>

<https://www.facebook.com/aleksander.kiedrzyk/>

45. Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Tomaszowie Lubelskim (obecnie: Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelleksualną Koło w Tomaszowie Lubelskim)

Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelleksualną Koło w Tomaszowie Lubelskim działa od 1993 r. Na przestrzeni tych lat utworzyło system działań wspierających osoby z niepełnosprawnością intelektualną, poczynając od chwili wykrycia niepełnosprawności poprzez kolejne lata życia. Priorytetowym celem tego wsparcia jest wielodyscyplinarne, kompleksowe i ustawiczne oddziaływanie rehabilitacyjno-terapeutyczno-edukacyjno-wychowawcze, udzielane wg indywidualnych programów dostosowanych do potrzeb i potencjału rozwojowego osób niepełnosprawnych.

W centrum zainteresowania znajduje się przygotowanie osób z niepełnosprawnością do możliwie jak najbardziej samodzielnego funkcjonowania w życiu osobistym i społecznym, w tym również do zatrudnienia wspomaganego w Zakładzie Aktywności Zawodowej, a następnie na otwartym rynku pracy.

Rys. 240. Siedziba Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelleksualną Koło w Tomaszowie Lubelskim przy ul. Stowackiego 7b

Stowarzyszenie prowadzi szereg wyspecjalizowanych placówek, które odpowiadają na różne potrzeby osób z niepełnosprawnością intelektualną na każdym etapie życia. Dzięki dobrze zorganizowanemu transportowi, z oferty Stowarzyszenia mogą korzystać osoby z niepełnosprawnością z terenu powiatu tomaszowskiego oraz okolicznych miejscowości.

Wśród specjalistycznych ośrodków znajduje się Niepubliczne Przedszkole Terapeutyczne „Dobry Start” – placówka o profilu terapeutycznym, w której realizowane są indywidualne i grupowe zajęcia edukacyjno-terapeutyczne z naciskiem na uczenie polisensoryczne. Celem przedszkola jest przygotowanie dzieci do podjęcia nauki szkolnej. Zajęcia edukacyjne są prowadzone w grupach: do 5 osób.

Kolejną placówką jest Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy, który realizuje wczesne wspomaganie rozwoju, prowadzi rehabilitację medyczną dzieci z zaburzeniami wieku rozwojowego oraz oferuje kształcenie specjalne na poziomie szkoły podstawowej. W ramach ośrodka organizowane są również zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze dla osób z głęboką niepełnosprawnością intelektualną.

Działalność edukacyjna jest kontynuowana w Niepublicznej Szkole Specjalnej Przystosowanej do Pracy, gdzie młodzież z niepełnosprawnością przygotowana jest do dorosłości poprzez zdobywanie praktycznych umiejętności zawodowych oraz kompetencji niezbędnych do wykonywania pracy.

Osoby dorosłe z orzeczeniem o niepełnosprawności mogą korzystać z Ośrodka Wsparcia, który zapewnia środowiskowy system pomocy, wspierając społeczno-zawodową aktywizację uczestników. Funkcjonuje Warsztat Terapii Zajęciowej, prowadzący rehabilitację społeczną i zawodową dla osób ze wskazaniem do terapii zajęciowej, przygotowując je do podjęcia pracy na chronionym lub otwartym rynku pracy.

W strukturach Stowarzyszenia działa Zakład Aktywności Zawodowej – placówka o profilu gastronomicznym, zatrudniająca 35 osób dorosłych z niepełnosprawnością. Zakład zajmuje się przygotowywaniem posiłków dla szkół i szpitali, a także obsługą cateringową wydarzeń takich jak konferencje, szkolenia czy przyjęcia okolicznościowe.

Uzupełnieniem systemu wsparcia jest Dom Pomocy Społecznej, przeznaczony dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną. Zapewnia mieszkańcom całodobową opiekę oraz zaspokaja potrzeby bytowe i opiekuńczo-terapeutyczne.

W budynku [Lokalnego Centrum Wspierająco – Aktywizującego \(LCW-A\)](#) przy ul. Mickiewicza PSONI Koło w Tomaszowie Lubelskim utworzyło w terminie od 28 lutego do 30 czerwca 2022 r. Ośrodek Recepcyjny, oferujący pomoc obywatelom Ukrainy z niepełnosprawnościami i ich opiekunom oraz członkom rodzin, w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi w ich kraju. Dzięki sfinansowaniu zadania „Pomagamy Tym, którzy nas potrzebują!” ze środków PFRON zapewniono miejsca noclegowe, wyżywienie, zaopatrzenie w środki czystości i niezbędną pomoc oraz wsparcie, dostosowane do indywidualnych potrzeb życiowych tych osób.

Rys. 241. Wychowankowie wraz z personelem przed budynkiem Lokalnego Centrum Wspierająco-Aktywizującego w Tomaszowie Lubelskim

W okresie od kwietnia 2011 r. do czerwca 2017 r. Stowarzyszenie prowadziło warsztaty treningowe. Ich celem było przede wszystkim stworzenie rodzicom możliwości wytchnienia od codziennych obowiązków związanych z opieką nad dzieckiem, a także kształtowanie u osób z niepełnosprawnością umiejętności życiowych i społecznych, samodzielności, zaradności oraz budowania relacji interpersonalnych w nowych sytuacjach.

Wdrażany system wsparcia i funkcjonujące w nim placówki umożliwiają osobom z niepełnosprawnością intelektualną rozwój odpowiedni do ich wieku i możliwości psychofizycznych. Rodzicom daje komfort psychiczny w zakresie zapewnienia ich dzieciom optymalnych warunków do profesjonalnej edukacji, rehabilitacji i opieki. Daje również poczucie satysfakcji z osiągniętej przez ich dziecko zaradności życiowej na miarę jego możliwości i sukcesów. Gwarantuje również perspektywę rozwoju na każdym kolejnym etapie życia, aż po jego kres. Praktyka pokazała, że działania są trafne, potrzebne i znacząco zmieniły jakość życia tych osób i ich rodzin, a także postawy lokalnych społeczności względem nich. Wpłynęły również pozytywnie na mentalność samorządów w zakresie poczucia obowiązków względem osób z niepełnosprawnością intelektualną jakie powinny realizować zgodnie z zajmowaną funkcją. Bez pozytywnej postawy samorządów kształtującej się na przestrzeni lat, nie byłoby możliwe utworzenie funkcjonującego systemu wsparcia. Swoją motywację, siłę do działania i pokonywania istniejących barier zarówno po stronie lokalnej społeczności jak i władz, a także przejrzystość stawianych sobie celów czerpano z Misji Stowarzyszenia, ogromnego wsparcia Zarządu Głównego PSONI, doświadczeń i dobrych praktyk innych terenowych kół, oraz z współpracy z innymi organizacjami.

Bardzo dużą rolę w działaniach organizacji pełnią Self-Adwokaci, czyli osoby z niepełnosprawnościami pełniący rolę rzeczników własnych spraw oraz spraw innych osób z niepełnosprawnościami. Od 2005 roku Stowarzyszenie systematycznie, stale wspiera i promuje tę formę aktywności organizując pod tym kątem szkolenia dla osób z niepełnosprawnościami oraz w ramach wielu wydarzeń, konferencji stwarza im możliwości wypowiadania się i przedstawiania własnego punktu widzenia na istotne sprawy dotyczące ich życia.

Podopieczni Stowarzyszenia wielokrotnie zdobywali nagrody i wyróżnienia na olimpiadach, konkursach i przeglądach artystycznych – zarówno w kraju, jak i za granicą. Ich prace były prezentowane m.in. w Luwrze oraz w Ogrodzie Luksemburskim w Paryżu.

W działania Stowarzyszenia włączeni są rodzice i opiekunowie – organizowane są dla nich warsztaty, grupy wsparcia, wyjazdy integracyjne i pielgrzymki.

Stowarzyszenie angażuje się w działalność edukacyjną i integracyjną, kierowaną do lokalnej społeczności. Organizowane są warsztaty integracyjne (plastyczne, kulinarne, artystyczne) od 1998 roku działa Integracyjny Zespół „Przyjaciele”, który prezentuje twórczość teatralną i artystyczną osób z niepełnosprawnością. Od lat prowadzone są cykliczne wydarzenia, takie jak: Przegląd Twórczości Bożonarodzeniowej Zespołów Osób Niepełnosprawnych czy [Obchody Dnia Godności Osoby z Niepełnosprawnością Inteluktualną](#).

Rys. 242. Obchody Dnia Godności Osoby z Niepełnosprawnością Inteluktualną, 2002

Ważnym aspektem działalności są także szkolenia i konferencje dla przedstawicieli instytucji zajmujących się osobami z niepełnosprawnością, mające na celu upowszechnianie wiedzy i dobrych praktyk w zakresie edukacji, rehabilitacji oraz integracji społeczno-zawodowej.

Dzięki współpracy Zarządu Koła z charyzmatyczną liderką **Stanisławą Raczkiewicz** – wiceprzewodniczącą Zarządu i zespołowej pracy członków Stowarzyszenia, ich determinacji, zaangażowaniu i umiejętności integrowania różnych środowisk wokół spraw osób z niepełnosprawnością, udało się stworzyć w regionie rozbudowany system wsparcia i aktywizacji osób z niepełnosprawnością intelektualną.

Rys. 243. Panie: Krystyna Mrugalska i Stanisława Raczkiewicz

Pani Stanisława Raczkiewicz została uhonorowana wieloma odznaczeniami państwowymi i branżowymi, m.in.: Srebrnym Krzyżem Zasługi, przyznany przez Prezydenta RP w uznaniu zasług na rzecz osób z niepełnosprawnością intelektualną; Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, przyznany przez Prezydenta RP; Złotym Medalem za Długoletnią Służbę, również przyznany przez Prezydenta RP; Medalem za Zasługi dla Tomaszowa Lubelskiego im. Tomasza Zamoyskiego – Założyciela Miasta; Odznaką Honorową za Zasługi dla Ochrony Praw Dziecka, przyznana przez Rzecznika Praw Dziecka oraz tytułem „Specjalny Lodołamacz”.

Również działalność Stowarzyszenia została wielokrotnie doceniona i uhonorowana licznymi nagrodami oraz wyróżnieniami, w tym: „Srebrnym Gryfem” Powiatu Tomaszowskiego – w uznaniu za szczególne osiągnięcia w zakresie rozwoju i promocji powiatu w kraju i za granicą, w tym za tworzenie miejsc pracy dla mieszkańców regionu; nagrodą Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski

dla aktywnej organizacji; a także tytułem „[Super Lodotamacza 2015](#)” przyznany na szczeblu regionalnym (Województwo Lubelskie i Podkarpackie).

Podczas uroczystych wydarzeń „Niepełnosprawna Rzeczywistość” oraz ważnych konferencji organizowanych w Lublinie, Lubelskie Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki, na wniosek organizacji członkowskich, przyznawało i wręczało Honorowe Wyróżnienia osobom szczególnie zasłużonym dla danego stowarzyszenia. W roku 2003 w gronie laureatów znalazła się pani Jolanta Niedźwiedzka z Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelleksualną Koło w Tomaszowie Lubelskim.

Rys. 244. Jolanta Niedźwiedzka – laureatka Honorowego Wyróżnienia Lubelskiego Forum Osób Niepełnosprawnych Sejmik Wojewódzki, 2003

Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Tomaszowie Lubelskim jest aktywnym członkiem Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki od 2010 roku. W ramach współpracy z Kołem PSONI zrealizowano projekty międzynarodowe Forum z organizacjami z Ukrainy i Białorusi. Podczas wizyt studyjnych zapoznawano się z formami działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami realizowanych w tych krajach i dzielono się doświadczeniami w tym zakresie. Podczas rewizyt projektowych w placówkach Koła gościli przedstawiciele różnych organizacji z Białorusi i zachodniej Ukrainy oraz rodzice osób niepełnosprawnych zrzeszonych w organizacjach członkowskich LFOON-SW. Dobre praktyki, innowacyjne, systemowe rozwiązania zaproponowane i wdrożone praktycznie przez tomaszowską organizację stały się i są inspiracją i wzorem do naśladowania dla wielu organizacji osób z niepełnosprawnościami.

Dane kontaktowe:

Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób
z Niepełnosprawnością Intelktualną
Koło w Tomaszowie Lubelskim

ul. Słowackiego 7 b
22-600 Tomaszów Lubelski

e-mail:

zk.tomaszowlubelski@psoni.org.pl

www.psouutomaszow.pl

<https://www.facebook.com/psouutomaszow/>

46. Dęblińskie Integracyjne Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych DISON

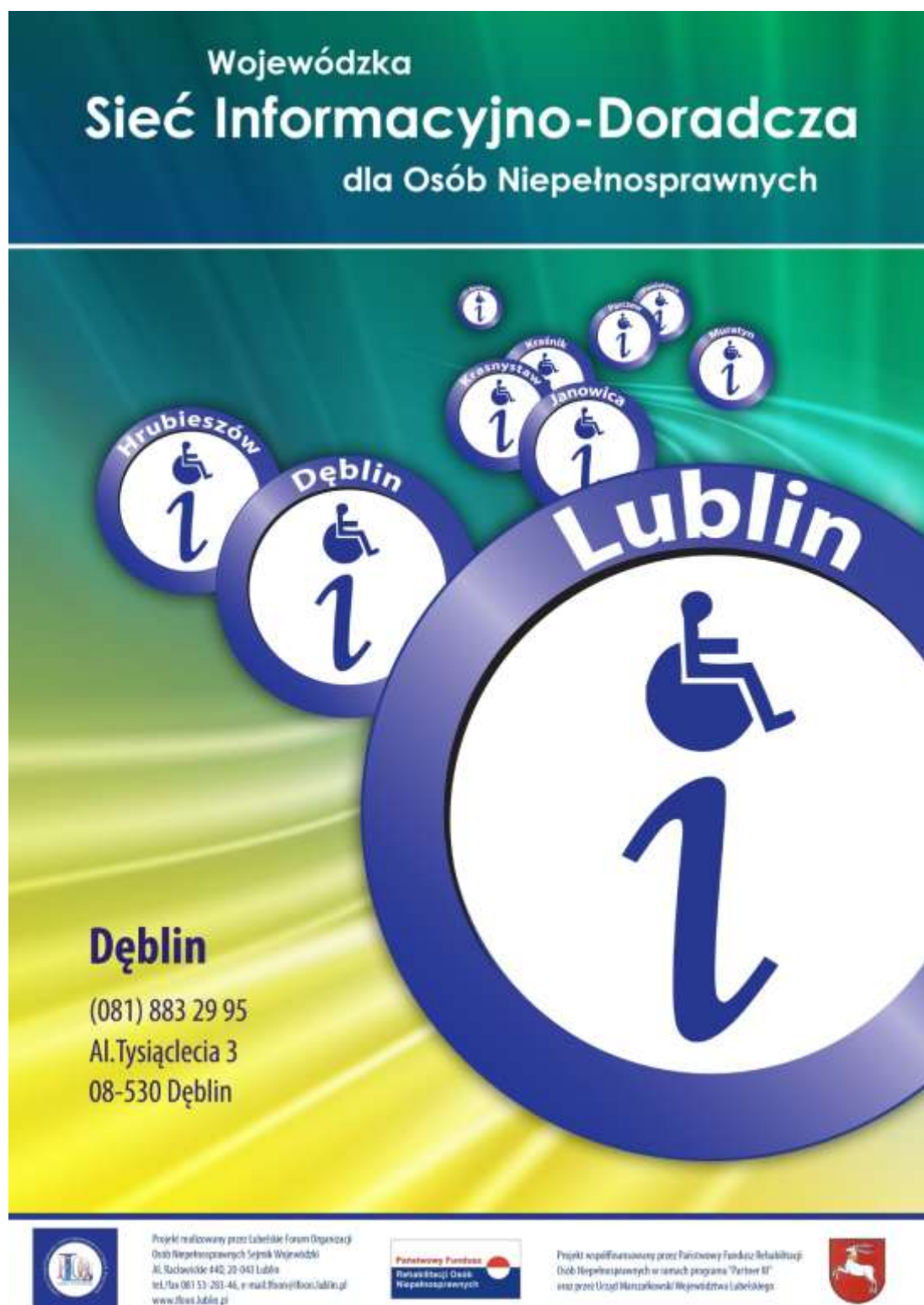
Dęblińskie Integracyjne Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „DISON” powstało w 2003 roku z inicjatywy Franciszka Nowakowskiego i grupy osób, które dostrzegły potrzebę zorganizowanego działania na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych w Dęblinie.

Celem stowarzyszenia jest podejmowanie działań na rzecz zdrowia, kształcenia, zwiększania aktywizacji zawodowej i fizycznej oraz ochrony interesów osób niepełnosprawnych poprzez działalność w zakresie dobroczynności, ochrony zdrowia i opieki społecznej, rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych. Stowarzyszenie realizuje szereg działań, które mają na celu nie tylko poprawę jakości życia osób niepełnosprawnych, ale również ich pełniejsze uczestnictwo w życiu społecznym.

Stowarzyszenie przystąpiło do Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki w roku 2003. W latach 2004-2009 aktywnie włączało się w działania Forum. W siedzibie Stowarzyszenia działał Punkt Informacyjny w ramach Wojewódzkiej Sieci Informacyjno-Doradczej Osób Niepełnosprawnych (WSIDON) i Biuro Karier dla Osób Niepełnosprawnych.

Rys. 245. Franciszek Nowakowski w towarzystwie Adama Orła. Punkt Informacyjny Wojewódzkiej Sieci Informacyjno-Doradczej Osób Niepełnosprawnych w Dęblinie, 2003

Rys. 246. Plakat promujący Wojewódzką Sieć Informacyjno-Doradczą dla Osób Niepełnosprawnych w Dęblinie

Rys. 247. mgr Dariusz Cenkiel, Burmistrz Miasta Dęblin IV kadencji (2002 - 2006). Spotkanie w Urzędzie Miasta Dęblin, 2003

Rys. 248. Franciszek Nowakowski (DISON) na spotkaniu LFOON-SW, Hotel Huzar, Lublin

DISON, wspólnie z innymi organizacjami członkowskimi LFOON-SW – Grupą Aktywnej Rehabilitacji oraz Fundacją Aktywnej Rehabilitacji – zorganizował w Dęblinie w latach 2004 i 2006 integracyjne wyścigi na wózkach inwalidzkich, promujące aktywność osób z niepełnosprawnościami ruchowymi.

Rys. 249. Integracyjne wyścigi na wózkach inwalidzkich, Dęblin 2004

Rys. 250. Integracyjne wyścigi na wózkach inwalidzkich, Dęblin 2006

Organizacja integracyjnych zawodów sportowych była prowadzona przez stowarzyszenie w kolejnych latach w ramach Integracyjnego Biegu Orłąt.

Czas epidemii Covid bardzo zahamował działalność organizacji. Zmniejszyła się aktywność członków i spotkań. Osoby z niepełnosprawnościami z Dębłina potrzebujące wsparcia mają możliwość kontaktu z organizacją poprzez telefon oraz e- mail.

Dane kontaktowe:

Dęblińskie Integracyjne Stowarzyszenie
Osób Niepełnosprawnych DISON

ul. Szpitalna 2

08-530 Dęblin

tel. 608 465 180

e-mail: skorki75@gmail.com

<https://www.facebook.com/dison.deblin.szpitalna2>

47. Ogólnopolskie Stowarzyszenie Osób Jąkających Się „OSTOJA”

Ogólnopolskie Stowarzyszenie Osób Jąkających Się „Ostoja” powstało w 2003 roku w Lublinie, aby wspierać osoby zmagające się z niepełnością mowy oraz ich rodziny. Organizacja szybko zyskała zasięg ogólnopolski, otwierając oddziały w wielu miastach Polski. Już od początku działalności skupiała nie tylko osoby jąkające się, ale także terapeutów mowy oraz osoby zainteresowane problemem jąkania – rodziców i przyjaciół. „Ostoja” prowadziła grupy samopomocy, które stały się ważnym uzupełnieniem indywidualnej terapii, a czasem dawały jąkającym się możliwość pełnienia roli terapeuty wobec innych uczestników. Grupa pozostawała pod stałą opieką specjalistów terapii mowy, a współpraca z licznymi organizacjami i ośrodkami naukowymi w całym kraju pozwalała na stosowanie różnorodnych i nowoczesnych metod pracy nad niepełnością mowy.

W ramach działalności „Ostoja” organizowano ogólnopolskie zjazdy osób jąkających się, spotkania integracyjne i turnusy rehabilitacyjne. Inicjatywa ta doprowadziła do powstania wielu lokalnych Klubów J – grup wsparcia dla osób jąkających się i ich rodzin. Wśród nich funkcjonowała między innymi grupa z Lubelszczyzny, która spotykała się regularnie co dwa tygodnie, omawiając problemy, ucząc się technik relaksacji i kontroli napięcia oraz organizując warsztaty stacjonarne i wyjazdowe. Dzięki takim działaniom osoby jąkające się mogły liczyć na wsparcie i wymianę doświadczeń, które pomagały im w radzeniu sobie z codziennymi wyzwaniami związanymi z jąkaniem.

Stowarzyszenie przystąpiło do Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych w 2003 roku. Sekretarz „Ostoi” pełnił też funkcję sekretarza w Zarządzie LFOON-SW w latach 2005-2007.

Organizacja zakończyła swoją działalność w 2023 roku.

48. Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Okręgu w Chełmie

Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Okręgowy w Chełmie jest częścią jednej z najstarszych organizacji pozarządowych w Polsce, której początki sięgają okresu międzywojennego. W 1960 roku powołano Zjednoczony Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, który w 1975 roku przyjął nazwę Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów.

W tym samym roku, czyli w 1975, utworzono również Oddział Wojewódzki Związku w Chełmie, obejmujący swoim zasięgiem trzy powiaty: chełmski, włodawski i krasnostawski. Przez kolejne lata struktura Związku rozwijała się, reagując na zmiany polityczne i administracyjne w kraju. W 1999 roku zatwierdzono nową strukturę organizacyjną Związku. Z dniem 1 lipca 2000 roku dotychczasowe oddziały wojewódzkie przekształcono w oddziały okręgowe. Wówczas Oddział w Chełmie przyjął swoją obecną formę.

Obecnie tworzą go koła PZERil skupione w ramach Koła Okręgu Chełm i 4 Oddziałów Rejonowych: Włodawa, Krasnystaw, Cyców i Urszulin.

Na przestrzeni lat działalność Oddziału Okręgowego w Chełmie koncentrowała się niezmiennie wokół wsparcia socjalno-bytowego, działań organizacyjnych oraz aktywności kulturalno-oświatowej i zdrowotnej. Związek udzielał zapomóg finansowych i rzeczowych najbardziej potrzebującym członkom, organizował integracyjne spotkania, prelekcje, wycieczki oraz tzw. „Białe niedziele”, w czasie których seniorzy mogli skorzystać z konsultacji lekarzy specjalistów oraz badań profilaktycznych. Działania te służyły przeciwdziałaniu wykluczeniu i samotności osób starszych oraz mobilizowały je do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym.

Na podstawie statutu uchwalonego w grudniu 2014 roku i zatwierdzonego przez sąd w 2015 roku, Oddział Okręgowy w Chełmie, podobnie jak inne struktury Związku, realizuje swoją misję jako organizacja pozarządowa, apolityczna i otwarta, reprezentując interesy osób starszych i niepełnosprawnych na poziomie lokalnym i wojewódzkim. Związek aktywnie współpracuje z władzami samorządowymi, organizacjami społecznymi oraz partnerami lokalnymi, wspierając członków poprzez pomoc materialną, prawną, informacyjną, rehabilitacyjną i integracyjną. Organizuje szkolenia komputerowe, kluby zainteresowań, grupy samopomocowe oraz wydarzenia takie jak Światowy Dzień Inwalidy czy Międzynarodowy Dzień Seniora. Oddział Okręgowy w Chełmie, czerpiąc z tej wieloletniej tradycji i doświadczenia pracuje na rzecz lokalnej społeczności, tworząc przestrzeń wzajemnej pomocy, integracji i aktywnego uczestnictwa w życiu publicznym.

W pracach i działaniach LFOON-SW organizacja uczestniczyła w latach 2003-2006.

Dane kontaktowe:

Zarząd Okręgowy PZERI w Chełmie
Plac Niepodległości 1 (Gmach), pok. 394,
22-100 Chełm
tel. 698 085 506

49. Towarzystwo na Rzecz Edukacji Niewidomych i Słabowidzących im. Zofii Sękowskiej

Towarzystwo na Rzecz Edukacji Niewidomych i Słabowidzących im. Zofii Sękowskiej zostało wpisane do Rejestru Stowarzyszeń 24 października 2002 roku. Było organizacją społeczną działającą na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, z siedzibą w Lublinie.

Głównym celem Towarzystwa było niesienie pomocy osobom niewidomym i słabowidzącym poprzez wspieranie ich w zdobywaniu kwalifikacji zawodowych, samokształceniu oraz rozwijaniu zainteresowań. Organizacja umożliwiała korzystanie ze specjalistycznych pomocy rehabilitacyjnych, technicznych i edukacyjnych. Do zadań Towarzystwa należało ułatwianie dostępu do literatury specjalistycznej, w tym podręczników brajlowskich, książek drukowanych powiększonym drukiem, zapisu cyfrowego oraz nagrań magnetofonowych. Towarzystwo pozyskiwało lektorów i wolontariuszy wspierających osoby z problemami wzroku oraz pomagało w zdobywaniu specjalistycznego sprzętu ułatwiającego naukę i pracę. Organizacja promowała wybitnie uzdolnione dzieci i młodzież, prowadziła poradnictwo psychologiczne, społeczne i zawodowe, a także reprezentowała interesy osób z niepełnosprawnościami wzroku wobec różnych władz i organizacji. W ramach działań statutowych zajmowała się organizacją kursów i szkoleń, informowała o najnowszych osiągnięciach techniki przeznaczonej dla osób niewidomych oraz inspirowała badania nad nowymi pomocami dydaktycznymi. Towarzystwo opracowywało własne materiały edukacyjne, współpracowało z innymi organizacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych zarówno w kraju, jak i za granicą. Pozyskiwało środki na działalność statutową poprzez sponsoring, darowizny oraz własną działalność gospodarczą.

Było członkiem Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych w latach 2003-2006.

Towarzystwo zostało wykreślone z Rejestru Stowarzyszeń 13 marca 2008 roku.

50. Parczewskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych ich Rodzin i Przyjaciół „Stokrotka”

Parczewskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych, Ich Rodzin i Przyjaciół „Stokrotka” powstało z inicjatywy rodziców dzieci z niepełnosprawnościami, skupionych przy Powiatowej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Parczewie. Główną inspiratorką działań na rzecz dzieci i młodzieży wymagających wsparcia i terapii była ówczesna dyrektorka tej placówki, pani Elżbieta Zielińska. To właśnie w murach poradni rodzice wraz z dziećmi odbywali swoje pierwsze spotkania, które z czasem przerodziły się w formalną inicjatywę.

Na spotkanie założycielskie przybyła pani Alicja Jankiewicz, prezes Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych, w towarzystwie prawnika. Ich wskazówki i sugestie okazały się kluczowe dla formalnej rejestracji stowarzyszenia, która nastąpiła 7 sierpnia 2003 roku. Na czele nowo powstałego stowarzyszenia stanęła pani Maria Makowska, która jako prezes została również powołana do Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych, co dodatkowo umocniło pozycję organizacji w strukturze lokalnej społeczności.

Znaczące wsparcie okazał proboszcz parafii św. Jana Chrzciciela – ks. prałat Tadeusz Lewczuk, który udostępnił pomieszczenia w zabytkowej plebanii przy Bazylice w budynku przy ul. Kościelnej 53 – umożliwiając prowadzenie spotkań i zajęć terapeutycznych. Od samego początku działalność stowarzyszenia nie ograniczała się jedynie do bezpośredniej pracy z dziećmi. Członkowie „Stokrotki” podejmowali inicjatywy o charakterze powiatowym, ściśle współpracując z jednostkami samorządu terytorialnego, policją oraz Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie. Wśród ich zadań znalazło się m.in. utworzenie punktu informacyjnego dla rodziców dzieci niepełnosprawnych, skuteczne pozyskanie środków finansowych z Fundacji Jolanty Kwaśniewskiej na wyposażenie świetlicy terapeutycznej i opłacenie specjalistów, organizowanie turnusów rehabilitacyjnych, a także cyklicznych wydarzeń integracyjnych, takich jak pikniki, zabawy andrzejkowe, mikołajkowe czy noworoczne. Dzięki staraniom Stowarzyszenia podjęto również próbę utworzenia pierwszych oddziałów integracyjnych w Szkole Podstawowej w Kostrach na terenie Gminy Milanów, co było pionierskim krokiem w całym powiecie parczewskim.

27 listopada 2003 roku zorganizowano wydarzenie „Andrzejki – integracja wokół tradycji”, które zapoczątkowało cykl imprez integracyjnych. W lutym 2004 odbyło się zimowisko „Wesołe ferie”, natomiast latem zorganizowano m.in. Dzień Dziecka w Makosze i wyjazd integracyjny nad Jezioro Zagłębockie. Jesienią tego samego roku przeprowadzono imprezę „Jestem bezpieczny”, a w kolejnych miesiącach odbyły się kolejne „Andrzejki” oraz zabawa karnawałowa „Mundurowi dzieciom”. Równolegle stowarzyszenie prowadziło działania pomocowe, w tym zbiórkę pieniędzy na zakup pompy insulinowej dla jednej z podopiecznych w 2004 roku.

W kolejnych latach zainicjowano akcję mającą na celu sfinansowanie implantu ślimakowego dla Karoliny Stolarczyk, dziewczynki cierpiącej na głęboki niedosłuch.

Rys. 251. „Andrzejki – integracja wokół tradycji”, goście honorowi wydarzenia, pierwszy od lewej Eugeniusz Ulewicz - dyrektor lubelskiego oddziału PFRON; 2003

Rys. 252. „Andrzejki – integracja wokół tradycji”, uczestnicy wydarzenia; 2003

Rys. 253. „Andrzejki – integracja wokół tradycji”, spektakle i występy artystyczne; 2003

Rys. 254. „Andrzejki – integracja wokół tradycji”, zabawa taneczna; 2003

Rys. 255. Wybrane fotografie z działań Parczewskiego Stowarzyszenia „Stokrotka” z różnych lat. Dokładne daty i nazwy wydarzeń nie zostały zachowane. Zdjęcia ukazują charakterystyczne momenty wspólnych spotkań, integracji i zaangażowania uczestników

Rys. 256. Chwile z życia Stowarzyszenia „Stokrotka” uchwycone na zdjęciach z nieokreślonych wydarzeń. Fotografie pochodzą z archiwum i oddają charakter działalności integracyjnej

Rok 2004 był dla Stowarzyszenia przełomowy nie tylko pod względem liczby działań, ale również w wymiarze instytucjonalnym – to właśnie wtedy „Stokrotka” została przyjęta w poczet członków Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki, co umocniło jej pozycję i umożliwiło szerszy udział w sieci współpracy organizacji pozarządowych działających na rzecz osób z niepełnosprawnościami w województwie.

Dzięki zaangażowaniu księdza Lewczuka i lokalnych specjalistów, uruchomiono świetlicę terapeutyczną, w której regularnie odbywały się spotkania prowadzone przez wolontariuszki – pracownice Powiatowej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. Nawiązano również współpracę ze Studium Medycznym, którego słuchacze w ramach praktyk odwiedzali rodziny wychowujące młodzież niepełnosprawną, prowadząc zajęcia terapeutyczne w ich domach. Współpraca z Powiatową Biblioteką Publiczną – Centrum Kultury w Parczewie również rozwijała się bardzo dobrze, a pracownicy tej instytucji chętnie wspierali inicjatywy Stowarzyszenia, służąc pomocą merytoryczną i organizacyjną.

W roku 2005 zorganizowano szeroki blok imprez integracyjnych i konkursów. Wśród wydarzeń znalazły się Dzień Dziecka, plener rzeźbiarski w Jabłoni, plener malarski w Sosnowicy, warsztaty teatralne w Parczewie, impreza „Zawsze bezpieczny” oraz kolejne Andrzejki i zabawa karnawałowa pod nazwą „Mundurowi dzieciom”. Organizację tych przedsięwzięć wsparły liczne instytucje lokalne, w tym NSZZ Policjantów w Parczewie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Gimnazjum Publiczne im. Władysława Jagiełły oraz wspomniana biblioteka.

Działalność Stowarzyszenia „Stokrotka” przez wiele lat wyznaczała kierunek rozwoju lokalnych działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami. Parczewskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych, Ich Rodzin i Przyjaciół „Stokrotka” współpracowało przy wydawaniu kwartalnika [„Mimo Wszystko” \(ISSN 1643-5222\)](#), który ukazywał się pod patronatem Parczewskiego Stowarzyszenia Twórców i Animatorów Kultury. Redakcja kwartalnika funkcjonowała przy miesięczniku społeczno-kulturalnym „Ziemia Parczewska”. „Stokrotka” wspierała kwartalnik merytorycznie, dostarczając treści dotyczących osób niepełnosprawnych i ich integracji ze społeczeństwem.

Mimo wielu przeciwności losu i ograniczonych zasobów, jego członkowie aktywnie uczestniczyli w życiu społecznym powiatu, promując ideę integracji i budując realne wsparcie dla rodzin potrzebujących pomocy. Przez ponad szesnaście lat swojej pracy organizacja pozostawała symbolem społecznego zaangażowania i oddolnej troski o osoby wykluczone.

Dnia 17 października 2019 roku Parczewskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych, Ich Rodzin i Przyjaciół „Stokrotka” zostało oficjalnie wykreślone z Rejestru Przedsiębiorców KRS. Zakończyło swoją działalność, pozostawiając trwały ślad w pamięci lokalnej społeczności.

51. Stowarzyszenie Rodzin Dzieci z Uszkodzeniem Mózgu „Spero”

Stowarzyszenie Rodzin Dzieci z Uszkodzeniem Mózgu "SPERO" zostało zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym 8 sierpnia 2001 roku.

Założyła je grupa rodziców dzieci niepełnosprawnych, realizujących intensywny program rehabilitacji swojego dziecka w domu. Od początku swojej działalności stowarzyszenie stawiało sobie za cel wspieranie dzieci niepełnosprawnych, zwłaszcza tych z uszkodzeniem mózgu oraz ich rodzin, które często borykały się z trudnościami zarówno żywioowymi, jak i materialnymi. W 2003 roku Stowarzyszenie zrzeszało około 20 rodzin. Większość, współpracowała z Instytutem Terapeutycznym w Toruniu (afiliowanym przez British Institute for Brain Injured Children (BIBIC) w Bridgewater).

W 2004 roku organizacja przystąpiła do Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki, co pozwoliło jeszcze skuteczniej realizować swoje działania i rozszerzać sieć wsparcia.

SPERO organizowało liczne imprezy integracyjne, które pozwalały dzieciom i ich rodzinom wyjść z izolacji i budować wspólnotę. Ważnym aspektem działalności było także udostępnianie sprzętu rehabilitacyjnego, w szczególności specjalistycznych mat do hydromasażu Futura Balsan, które mogły być wykorzystywane w warunkach domowych. Stowarzyszenie aktywnie zabiegało o pozyskiwanie nowoczesnych urządzeń rehabilitacyjnych, dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnością.

Istotnym elementem codziennej pracy SPERO była współpraca ze Stowarzyszeniem Frassatianum oraz Akademickim Punktem Wolontariatu. Dzięki zaangażowaniu wolontariuszy możliwe było organizowanie wycieczek i wydarzeń integracyjnych, a także zapewnienie dzieciom wsparcia edukacyjnego i rehabilitacyjnego w ich domach i szkołach. Przez lata stowarzyszenie zdobyło ogromne doświadczenie w zakresie terapii i rehabilitacji, którym chętnie dzieliło się z rodzinami, oferując im nie tylko wiedzę, ale i realne wsparcie w codziennych wyzwaniach.

Pomimo aktywnej i wieloletniej działalności, w dniu 6 stycznia 2020 roku Walne Zebranie Stowarzyszenia podjęło uchwałę nr 2/2020 o jego rozwiązaniu. Od tego momentu organizacja weszła w stan likwidacji (stan na dzień 3 lipca 2025 roku).

52. Stowarzyszenie Integracji Osób z Upośledzeniem Umysłowym „Oligus”

Stowarzyszenie Integracji Osób z Upośledzeniem Umysłowym „Oligus” z Matczyna powstało w 2004 roku przy Zespole Szkół Specjalnych, funkcjonujących w strukturze Domu Pomocy Społecznej.

Od samego początku działalność Stowarzyszenia opierała się na zaangażowaniu ludzi otwartych, aktywnych i wrażliwych na potrzeby osób z niepełnosprawnościami intelektualnymi. Główne cele organizacji obejmują wspieranie rozwoju i aktywności osób z upośledzeniem umysłowym, integrację ich ze społeczeństwem, pomoc rodzinom oraz promocję prawa do równych szans. „Oligus” szybko stał się ważnym ogniwem życia społeczno-kulturalnego regionu, realizując liczne inicjatywy edukacyjne, kulturalne i terapeutyczne.

Już w 2005 roku rozpoczęto pierwsze projekty – „I Ty możesz zostać artystą” w ramach programu „Równać Szanse”, zakupiono też sprzęt rehabilitacyjny z pomocą PFRON oraz zrealizowano projekt „W baśniowym świecie Andersena”. W kolejnych latach „Oligus” rozwijał skrzydła – powstały m.in. projekty „Mamo zobacz”, „Spotkanie z folklorem”, „Baśniowe podróże” czy „Bliskie spotkania z arteterapią”.

W 2006 r. Stowarzyszenie przystąpiło do Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki.

Od 2007 roku Stowarzyszenie regularnie korzystało ze wsparcia Fundacji im. Stefana Batorego, Fundacji Agory, PFRON-u, a także środków Województwa Lubelskiego i Starostwa Powiatowego w Lublinie. Wychowankowie uczestniczyli w działaniach twórczych i teatralnych – jak „W bajkowym świecie Andersena”, „Projekt teatralny” czy „Andersen oczami osób niepełnosprawnych” – a także w działaniach wspierających kompetencje społeczne i terapeutyczne, jak: „Trudne zachowanie – wiem co robić” czy „Nie muszę mówić, by się porozumiewać”. Każdy kolejny rok przynosił nowe inicjatywy – od wystaw i kiermaszy po szkolenia i wyjazdy edukacyjne. Wśród nich znalazły się tak różnorodne działania jak „Manufaktura smaku”, „Świętuj z Andersenem”, „Szkolenie PECS” czy wycieczki krajoznawcze, m.in. „Zielonymi ścieżkami Lubelszczyzny”.

Od 2009 roku Stowarzyszenie „Oligus” posiada status organizacji pożytku publicznego.

W 2022 roku współorganizowało uroczyste obchody 25-lecia istnienia Zespołu Szkół Specjalnych przy DPS w Matczynie, co było symbolicznym zwieńczeniem lat wspólnej pracy, zaangażowania i nieustającej pasji w działaniach na rzecz osób z niepełnosprawnościami. Dzięki wytrwałości członków Stowarzyszenia i ich otwartości na nowe formy pomocy „Oligus” stał się trwałym i znaczącym elementem lokalnej społeczności – miejscem, w którym radość, twórczość i integracja idą w parze z profesjonalizmem i empatią.

Stowarzyszenie było członkiem Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki w latach 2006-2009.

Dane kontaktowe:

Stowarzyszenie Integracji Osób
z Upośledzeniem Umysłowym
„Oligus”

Matczyn 3
24-200 Beżyce

tel. 508 522 992

e-mail: oligus@tlen.pl

[https://www.facebook.com/profile.p
hp?id=100064595623485](https://www.facebook.com/profile.php?id=100064595623485)

53. Stowarzyszenie ZORZA

Stowarzyszenie „Zorza” zostało zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym 18 maja 2006 roku. W tym samym roku przystąpiło do Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki. Było jego członkiem do roku 2009.

Statutowo stowarzyszenie skupiało się na organizowaniu i prowadzeniu działalności charytatywnej, edukacyjnej, sportowej, resocjalizacyjnej i rehabilitacyjnej, wspieraniu Domu Pomocy Społecznej w Tyszowcach oraz pomocy rodzinom i osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Do jego celów należało także pielęgnowanie dziedzictwa kulturowego, animowanie społeczeństwa obywatelskiego, promowanie dostępu do kultury i edukacji osób niepełnosprawnych oraz starszych, a także wspieranie ofiar wypadków i klęsk żywiołowych. Stowarzyszenie organizowało liczne działania charytatywne w środowisku lokalnym, takie jak festyny, zabawy dla dzieci i zbiórki żywności, angażując społeczność w działania na rzecz potrzebujących.

Obecnie Stowarzyszenie nadal skupia swoją aktywność wokół wsparcia placówki w Tyszowcach, zarówno organizacyjnie, jak i finansowo, aktywnie uczestnicząc w życiu jej mieszkańców. Dom jest placówką całodobową i przeznaczony jest dla osób w podeszłym wieku oraz osób niepełnosprawnych fizycznie.

Dzięki zaangażowaniu członków oraz otwartości na potrzeby drugiego człowieka Stowarzyszenie Zorza jest trwałym i rozpoznawalnym elementem lokalnej struktury pomocowej, łącząc ludzi wokół wspólnego celu niesienia dobra.

Dane kontaktowe:

Stowarzyszenie „Zorza”

tel. 84 661 92 77

Dom Pomocy Społecznej
w Tyszowcach

e-mail: sekretariat@dps-tyszowce.pl

ul. Wielka 101

<http://www.dps-tyszowce.pl/>

22-630 Tyszowce

<https://www.facebook.com/profile.php?id=100067371601549>

54. Ogólnopolskie Stowarzyszenie Pomocy Chorym z HCV „Prometeusze” Koło w Lublinie

Stowarzyszenie Pomocy Chorym z HCV „Prometeusze” swoje nieoficjalne początki datuje na rok 2000, kiedy powstała pierwsza w Polsce strona internetowa pod nazwą „Prometeusze w walce z HCV”. Była to odpowiedź na rosnące zapotrzebowanie na rzetelne informacje dotyczące wirusowego zapalenia wątroby typu C, choroby wtedy mało znanej w Polsce i w dużym stopniu ignorowanej. Oficjalnie stowarzyszenie zostało powołane do życia 6 października 2002 roku podczas Walnego Zgromadzenia Założycieli w Krakowie. Formalnie zarejestrowane zostało w 2003 roku z siedzibą w Wałbrzychu.

Inicjatywa powstania organizacji wyszła od osób bezpośrednio dotkniętych chorobą – zakażonych HCV, ich rodzin oraz bliskich, którzy chcieli nie tylko wspierać siebie nawzajem, ale też zwiększać świadomość społeczną na temat wirusa. Głównym założycielem i prezesem został Jarosław Chojnacki, który przez lata stał się nie tylko liderem, lecz także twarzą całego ruchu. Z początkowej, kilkunastoosobowej grupy stworzył rozległą sieć współpracowników, która objęła swoim zasięgiem całą Polskę. Powstało siedem kół regionalnych w tym Koło w Lublinie.

Ogólnopolskie Stowarzyszenie Pomocy Chorym z HCV „Prometeusze” Koło w Lublinie przystąpiło do Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki w 2007 roku i było jego członkiem do 2009.

Od początku działalności stowarzyszenie konsekwentnie stawiało sobie za cel walkę z „zmową milczenia” dotyczącą HCV. Członkowie z ogromną determinacją przełamywali bariery informacyjne, angażując się w liczne działania edukacyjne i medialne. Z entuzjazmem witano każdy artykuł prasowy lub program telewizyjny poświęcony problemowi wirusowych zapaleń wątroby typu C i B. Stowarzyszenie brało aktywny udział w kampaniach ogólnopolskich, w tym szczególnie ważnej kampanii edukacyjno-informacyjnej „HCV można pokonać” realizowanej w latach 2005-2007 wspólnie z Głównym Inspektoratem Sanitarnym i Polską Grupą Ekspertów HCV. Było również współorganizatorem i głównym patronem akcji „Wygraj z HCV”, które miały na celu zwiększenie świadomości Polaków na temat choroby, jej zagrożeń oraz możliwości leczenia.

Statutowe cele działalności „Prometeuszy” obejmowały nie tylko propagowanie rzetelnej wiedzy o wirusie HCV i chorobie, którą wywołuje, ale również wspieranie chorych w dostępie do placówek medycznych specjalizujących się w leczeniu tej choroby. Organizacja kładła także silny nacisk na profilaktykę oraz powstrzymywanie rozprzestrzeniania się zakażeń, współpracując z instytucjami sanitarnymi, specjalistami chorób zakaźnych, hepatologami i epidemiologami. Wsparcie psychologiczne dla pacjentów w trakcie leczenia było kolejnym filarem działalności stowarzyszenia, mającym na celu pomoc w radzeniu sobie z trudnościami oraz obciążeniem psychicznym wywołanym chorobą i efektami ubocznymi terapii.

Komunikacja w stowarzyszeniu opierała się przede wszystkim na Internecie, Ówczesna witryna organizacji oferowała bogatą bazę artykułów medycznych, porad, felietonów, archiwum zdjęć i nagrań telewizyjnych, które dokumentowały historię i działalność Stowarzyszenia. Dostęp do tych materiałów pozwalał osobom chorym i ich rodzinom na lepsze zrozumienie choroby i informację o dostępnych metodach leczenia.

Członkowie mogli korzystać z wielu form aktywności i wsparcia w ramach organizacji. Istniała lista dyskusyjna i czat. Wolontariusze i doświadczeni członkowie pomagali osobom potrzebującym, oferując wsparcie emocjonalne i merytoryczne. Jarosław Chojnacki prowadził Forum Eksperckie o HCV na portalu gazeta.pl.

Działalność „Prometeuszy” przyniosła wsparcie bardzo wielu osobom zmagających się z HCV i pomogła im zwycięsko zakończyć walkę z wirusem.

Ewolucja w dostępie do informacji i różnych skutecznych metod leczenia jaka nastąpiła w kolejnych latach w Polsce poprawiła znacznie sytuację chorych na HCV. Zapotrzebowanie na pomoc ze strony Stowarzyszenia zmalało. Koła organizacji zakończyły swoją działalność.

Nadal funkcjonuje telefon informacyjno – poradniczy Stowarzyszenia. Kontaktując się ze Stowarzyszeniem Pomocy Chorym z HCV „Prometeusze” można uzyskać wyczerpujące informacje dotyczące możliwości leczenia chorób wątroby.

Za oficjalny znak graficzny (logo) Stowarzyszenia „Prometeusze” służy obraz olejny „Prometheus” francuskiej artystki Elsie Russel, namalowany w 1994 r., przedstawiający mitycznego Prometeusza przykutego do skał Kaukazu.

Dane kontaktowe:

Stowarzyszenie Pomocy Chorym z HCV

„Prometeusze”

ul. Długa 7A/4

58-309 Wąbrzych

tel.602 172 907 (Prezes Jarosław Chojnacki)

e-mail: prezes@prometeusze.pl

www.prometeusze.pl

55. Stowarzyszenie Integracyjne „Magnum Bonum”

Stowarzyszenie Integracyjne "Magnum Bonum" w Krasnymstawie działa od 2001 roku.

Celem Stowarzyszenia jest niesienie wszechstronnej pomocy niepełnosprawnym dzieciom i młodzieży oraz ich rodzinom poprzez tworzenie wielopłaszczyznowych form rehabilitacji prowadzących ich do pełnej aktywności życiowej, zawodowej i społecznej. Organizacja realizuje zadania z zakresu ochrony i promocji zdrowia, działa w obszarze nauki, ekologii, edukacji, oświaty i wychowania oraz upowszechniania kultury fizycznej i sportu. Stowarzyszenie prowadzi również działalność na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy międzynarodowej.

W latach 2014-2015 w ramach projektu „Bez barier ponad granicami – integracja osób niepełnosprawnych poprzez turystykę i kulturę”, realizowanego ze środków programu Współpracy Transgranicznej Polska – Białoruś – Ukraina 2007-2013 [zbudowało, wyposażyło i prowadziło](#) w Krasnymstawie przy ul. Krasickiego 4a Ośrodek Szkoleniowo – Rehabilitacyjny Transgranicznego Centrum Współpracy.

Obecnie organizacja realizuje zadania statutowe w ramach dwóch prowadzonych przez siebie placówek: NZOZ Ośrodka Rehabilitacyjno-Terapeutycznego im. Ks. Arcybiskupa Józefa Życińskiego i Niepublicznego Przedszkola Specjalnego dla Dzieci Niepełnosprawnych. Ośrodek oferuje kompleksową rehabilitację dla dzieci i dorosłych z problemami neurologicznymi i ortopedycznymi. Specjalizuje się w terapii zajęciowej, fizjoterapii oraz integracji sensorycznej. Przedszkole jest miejscem, gdzie rozwój dzieci jest wspierany poprzez zindywidualizowane programy rehabilitacyjne, edukacyjne i terapeutyczne.

Stowarzyszenie Integracyjne „Magnum Bonum” było członkiem Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych -Sejmik Wojewódzki w latach 2008-2023.

Dane kontaktowe:

Stowarzyszenie Integracyjne "Magnum Bonum"

ul. Kwiatowa 2
22-300 Krasnystaw

tel. 780 030 373, 780 030 372

<https://www.magnumbonum.pl/>

<https://www.facebook.com/profile.php?id=61564395301377>

<http://www.nzozkrasnystaw.pl/index.html>

<https://www.przedszkolespecjalnekrasnystaw.pl/>

56. Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej „Słoneczko” (obecnie: Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Słoneczko”)

Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Słoneczko” powstało 12 czerwca 2007 roku w Lublinie z inicjatywy rodziców dzieci z niepełnosprawnościami oraz specjalistów z pasją, którzy na co dzień zajmowali się problematyką niepełnosprawności. Powołane do życia z potrzeby serca, z myślą o tych dzieciach, które oczekiwały pomocy, Stowarzyszenie od początku swojego istnienia kierowało się przekonaniem, że każdy zasługuje na szansę, by również dla niego zaświeciło symboliczne „słoneczko”.

Jako organizacja pozarządowa non profit, „Słoneczko” przyjęło na siebie misję wszechstronnego wspierania dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami, a także ich rodzin, opiekunów i specjalistów pracujących z tym środowiskiem.

Celem działalności Stowarzyszenia stało się nie tylko organizowanie i prowadzenie różnych form terapii, edukacji, rehabilitacji i opieki, lecz również popularyzowanie problematyki związanej z niepełnosprawnością oraz działania na rzecz integracji społecznej. Równolegle „Słoneczko” zaangażowało się w pomoc rodzinom zagrożonym wykluczeniem i przeciwdziałanie zjawiskom patologicznym.

Już w 2008 roku organizacja przystąpiła do Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki, wpisując się w sieć podmiotów aktywnie działających na rzecz osób z niepełnosprawnością w regionie.

Rys. 257. Podopieczni Stowarzyszenia i opiekunowie na wakacyjnym wyjeździe w Bardzie Śląskim

Od początku swojego istnienia „Słoneczko” skupiało się na wielowymiarowym wsparciu dzieci, młodzieży i dorosłych z niepełnosprawnościami, obejmując swoją działalnością osoby z różnorodnymi diagnozami – od niepełnosprawności intelektualnej, przez autyzm, Zespół Aspergera i Zespół Downa, aż po mózgowie porażenie dziecięce. Zespół organizacji prowadzi i prowadzi nadal szeroki zakres zajęć terapeutycznych i rozwojowych – od psychologii, logopedii, arteterapii, terapii biofeedback, dogoterapii i hipoterapii, po terapię w wodzie i zajęcia ogólnorozwojowe. Przez kilka lat realizowano również mobilne formy wsparcia, dojeżdżając do osób z terenów wiejskich, szczególnie narażonych na wykluczenie ze względu na ograniczony dostęp do specjalistów.

Jednym z najbardziej rozpoznawalnych działań stowarzyszenia stały się zajęcia teatralne dla osób z Zespołem Downa, których efektem były liczne spektakle wystawiane m.in. podczas corocznych [obchodów Dni Godności Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną](#), współorganizowanych z Miastem Lublin. Grupa teatralna wielokrotnie gościła na wydarzeniach ogólnopolskich, prezentując przedstawienia takie jak: „Do grającej szafy grosik wrzuc”, „Lokomotywa”, „Bajkowy miszmasz”, „Ballada o królu Dąsalu” czy „Pchła Szachrajka”.

Rys. 258. Występ z przedstawieniem „Do grającej szafy grosik wrzuc” podczas Dni Godności Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną, 8 maja 2024 r.

Równolegle „Słoneczko” prowadziło działania kulturalne i integracyjne w postaci wyjazdów turystycznych, edukacyjnych i wakacyjnych. Podopieczni mieli okazję odwiedzić takie miasta jak Warszawa, Kraków, Łódź czy Białystok, uczestnicząc w spektaklach teatralnych, muzealnych wystawach i aktywnościach krajoznawczych. Wakacyjne wyjazdy do Barda koło Kłodzka, Torunia, Stegny, Mikoszewa, Suśca, Częstochowy czy Nowej Słupi sprzyjały rozwijaniu samodzielności uczestników i integracji ze środowiskiem.

Rys. 259. Podopieczni Stowarzyszenia i terapeuci na wycieczce w Zamościu

Stowarzyszenie zadbało również o sferę osobistą i emocjonalną swoich podopiecznych, organizując wspólne uroczystości urodzinowe oraz spotkania świąteczne – zarówno bożonarodzeniowe, jak i wielkanocne. Szczególną uwagę poświęcono także wspieraniu rodzin osób z niepełnosprawnościami – oferowano im zajęcia psychologiczne oraz wyjazdy szkoleniowo-integracyjne. Dla nauczycieli i specjalistów pracujących z osobami z niepełnosprawnościami organizowane były profesjonalne szkolenia.

Na przestrzeni lat Stowarzyszenie zrealizowało dziesiątki projektów finansowanych z różnych źródeł. Już w 2008 roku uruchomiono pierwsze programy: „Rozumiem i wiem jak...”, „Misja Specjalna”, „Myślę, mówię, wiem!”, „Koń jako przyjaciel, partner i pomocnik w rehabilitacji” oraz „Nowoczesny warsztat psychologa”. W kolejnych latach realizowano m.in. projekty „Rehabilitacja w wodzie” w Nałęczowie, „Czworonożni przyjaciele” i „Terapia neurobiofeedback”, a także „Przez sztukę do umiejętności” i „Uczę się przez sztukę i doświadczanie”.

W 2010 roku wdrożono szeroko zakrojone działania wspierające dzieci z terenów wiejskich w ramach programów „Wyjątkowe dzieci”, „Wyjątkowi przyjaciele”, „Wyjątkowe mamy” oraz „Uczymy się razem!”. W następnych latach kontynuowano działania terapeutyczne, rozwijano aktywność artystyczną i wspierano uczestników w zakresie kompetencji społecznych i zawodowych. Wśród projektów znalazły się między innymi: „Trenuj (z) głową”, „Przez sztukę do samodzielności”, „Z aktywnością na Ty”, „Trenuj głową, łapami, kopytami”, „Nie taki rynek pracy straszny, jak go malują”, „eMOCjonalni”, „Większe szanse”, „Mentor”, „Wsparcie dla wspierających”, „Bliżej rynku pracy”, „Przez kreatywność do samodzielności”, „Aktywność = Samodzielność”, „Komunikacja, pasja, integracja”, „Efektywny czas spędzony poza domem”, „Rozwój i pasja – czas spędzony efektywnie”, „Teraz My” oraz „Start w dorosłość”.

Rys. 260. Wycieczka do Teatru Kamienica w Warszawie

Stowarzyszenie „Słoneczko” od blisko dwóch dekad pozostaje aktywnym i nieocenionym ogniwem lokalnej sieci wsparcia osób z niepełnosprawnościami. Konsekwentnie realizuje swoją misję, łącząc działalność terapeutyczną, kulturalną, edukacyjną i integracyjną, a także animując przestrzeń dla wzmacniania samodzielności i podmiotowości swoich podopiecznych oraz ich rodzin.

W uznaniu za wieloletnią, konsekwentną i wszechstronną działalność na rzecz osób z niepełnosprawnościami, Stowarzyszenie „Słoneczko” zostało wielokrotnie uhonorowane. Już w 2010 roku znalazło się w gronie finalistów prestiżowego konkursu „Otwarta Szkoła” organizowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej. [W 2018 roku Prezydent Miasta Lublin przyznał organizacji medal](#) za wybitne działania na rzecz środowiska osób z niepełnosprawnościami. Szczególnie ważnym momentem w historii Stowarzyszenia był rok 2024 – „Słoneczko” zdobyło wówczas pierwsze miejsce w wojewódzkim etapie konkursu [„Lodołamacze” w kategorii Instytucja](#) oraz zajęło [trzecie miejsce w finale ogólnopolskim](#) tej samej edycji. Wyróżnienia te stanowią nie tylko dowód uznania dla ogromu pracy włożonej w działalność społeczną, ale również potwierdzają, że zaangażowanie, profesjonalizm i serce wkładane w codzienną pomoc realnie zmieniają życie osób z niepełnosprawnościami oraz ich rodzin.

Organizacja jest członkiem Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki od roku 2008. Przedstawicielka Stowarzyszenia Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Słoneczko” Dorota Fornalska w latach 2017-2023 wchodziła w skład Zarządu Forum i pełniła w nim funkcje Wiceprezesa.

Dane kontaktowe:

ul. Leszczyńskiego 23,

20-068 Lublin

tel. 501 292 467,

email: stow-sloneczko@o2.pl

<https://sloneczko.org.pl/>

<https://www.facebook.com/profile.php?id=100066933231781>

57. Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Krok za Krokiem”

Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Krok za krokiem” w Zamościu zostało założone w 1990 roku z inicjatywy rodziców, opiekunów i przyjaciół dzieci z niepełnosprawnością, którzy dostrzegli pilną potrzebę stworzenia kompleksowego wsparcia dla osób z mózgowym porażeniem dziecięcym oraz ich rodzin. Od początku istnienia Stowarzyszenie przyjęło filozofię zintegrowanego usprawniania, która zakładała łączenie edukacji, rehabilitacji i wsparcia społecznego w jednym spójnym systemie – podejściu transdyscyplinarnym inspirowanym nauczaniem kierowanym (Conductive Education), wywodzącym się z Instytutu Pető w Budapeszcie. Już w latach 90. organizacja nawiązała kontakt ze specjalistami z Węgier, a zdobywaną wiedzę zaczęła wdrażać lokalnie. W 2017 roku formalnie podpisała porozumienie z Instytutem Pető, co zaowocowało wieloletnią współpracą, wzajemnymi wizytami studyjnymi, wymianami młodzieży i wspólną publikacją.

Przez dekady działalności Stowarzyszenie nieustannie się rozwijało, zakładając kolejne placówki w Zamościu, Biłgoraju i Białobrzegach. W ich ramach funkcjonowały przedszkola, szkoły, ośrodki zdrowotne, warsztaty terapii zajęciowej oraz placówki pomocy społecznej, które współpracowały ze sobą w celu zapewnienia możliwie największej samodzielności życiowej podopiecznych. Równolegle rozwijano nowoczesne metody wsparcia dla osób niemówiących, wprowadzając komunikację alternatywną i wspomaganą (AAC) oraz ergoterapię (OT), między innymi dzięki współpracy z ekspertami z Belgii, Wielkiej Brytanii, Kanady i Szkocji. Od 2001 roku Stowarzyszenie aktywnie wdrażało biopsychospołeczny model niepełnosprawności zgodny z Międzynarodową Klasyfikacją Funkcjonowania, zapraszając do Zamościa wybitnych naukowców i lekarzy, m.in. z Kanady i Izraela.

Od 2006 roku, wzorując się na modelu brytyjskim (Percy Hedley Foundation), Stowarzyszenie uruchomiło program opieki wytchnieniowej dla rodzin, a od 2010 roku wdrożyło jako jedno z pierwszych w Polsce usługi asystenta osoby z niepełnosprawnością, co znacząco poprawiło jakość życia zarówno podopiecznych, jak i ich rodzin. Finansowanie tych działań pochodziło głównie z PFRON i Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych.

W 2011 roku powstał AKSON – Aktywny Klub Sportowy Osób Niepełnosprawnych „Krok za krokiem”, który wyrósł z nieformalnej inicjatywy z 1999 roku. Zawodnicy klubu zdobywali medale Mistrzostw Polski w Boccia, biegu płaskim czy race runningu, reprezentowali Polskę na zawodach międzynarodowych w Chinach, Portugalii, Hiszpanii i innych krajach. Wielu z nich było stypendystami Marszałka Województwa Lubelskiego i Prezydenta Miasta Zamość.

W latach 2015–2019, w ramach programu Erasmus+, Stowarzyszenie gościło wolontariuszy z różnych krajów Europy i Azji. Wolontariusze prowadzili zajęcia artystyczne i kulinarne, organizowali kawiarenki językowe i „Żywą Bibliotekę”, a także aktywnie włączali się w życie lokalnej społeczności.

Rys. 261. Maria Król, Konferencja w Sali Błękitnej Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie, 2003

W 2020 roku rozpoczęto nowy etap w rozwoju Stowarzyszenia – otwarto nowy obiekt Warsztatu Terapii Zajęciowej przy ul. Kresowej 24 w Zamościu. Był to pierwszy krok w budowie kompleksu terapeutyczno-opiekuńczego pod nazwą „Rodzinny Dom”, przeznaczonego dla dorosłych osób z niepełnosprawnościami. Inwestycja była możliwa dzięki wsparciu RPO, ROPS, PFRON, Fundacji Orlen, Miasta Zamość oraz licznych darczyńców z regionu.

W roku jubileuszowym 2020, Stowarzyszenie rozpoczęło II etap budowy „Rodzinnego Domu”. Projekt ten, realizowany we współpracy z ukraińską organizacją „Zorza Nadziei” w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Polska–Białoruś–Ukraina 2014–2020, obejmował również budowę ośrodka rehabilitacyjnego w Krzemieńcu na Ukrainie. Zakończenie projektu planowano na wrzesień 2022 roku. Całkowity koszt przedsięwzięcia wyniósł blisko 2 miliony euro, z czego większość środków pochodziła z funduszy unijnych oraz PFRON, a brakujące fundusze Stowarzyszenie pozyskiwało poprzez zbiórki i darowizny. Kompleks Wspomaganego Mieszkalnictwa pn. „Rodzinny Dom” przy ul. Kresowej 24 rozpoczął funkcjonowanie w 2022 roku.

Po wybuchu wojny w Ukrainie, Stowarzyszenie bardzo aktywnie i na dużą skalę włączyło się w akcję pomocy. Zapewniło miejsca noclegowe, wyżywienie, zaopatrzenie w środki czystości i niezbędną pomoc oraz wsparcie, dostosowane do indywidualnych potrzeb życiowych obywatelom Ukrainy z niepełnosprawnościami i ich opiekunom oraz członkom rodzin.

Rys. 262. Wieczór Dobroczynności z Krzesimierzem Dębskim – XI edycja „OdDam”, Zamość 13 grudnia 2024

Transport uczestników placówek od samego początku stanowił priorytet. Dzięki wsparciu PFRON, Rządu Japonii, lokalnych samorządów oraz darczyńców zakupiono busy i autobusy dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Każdego dnia około 300 dzieci, młodzieży i dorosłych było dowożonych do szkół, ośrodków i warsztatów przez wykwalifikowanych kierowców i opiekunów. Tabor był regularnie odnawiany z uwagi na intensywną eksploatację.

Stowarzyszenie od lat organizuje działania o charakterze charytatywnym i integracyjnym, m.in. coroczny [Wieczór Dobroczynności „OdDam”](#) oraz Charytatywne Ostatki Karnawałowe, a także świąteczne zbiórki żywności, podczas których dzięki ofiarności mieszkańców Zamojszczyzny zebrano łącznie ponad 15 ton artykułów spożywczych. Środki pozyskane w ramach 1% i 1,5 % podatku oraz zbiórki publicznych stanowiły wkład własny do projektów inwestycyjnych i wspierały bieżącą działalność placówek.

Ważnym aspektem działania Stowarzyszenia jest także działalność rzecznicza, edukacyjna i promocyjna. Regularnie organizowane są [happeningi](#), marsze i [konferencje](#) z okazji ważnych dni, takich jak [Europejski Dzień Walki z Dyskryminacją Osób Niepełnosprawnych](#) (5 maja), Światowy Dzień Osób Niepełnosprawnych (3 grudnia), Dzień Mózgowego Porażenia Dziecięcego (6 października) czy Dzień Wcześniaka (17 listopada). Młoda grupa self-advokatów niejednokrotnie podejmowała interwencje społeczne, wspierała działania ekologiczne i charytatywne oraz działała na rzecz likwidacji barier architektonicznych.

W trakcie 35-letniej działalności Stowarzyszenie wydało ponad 30 publikacji i filmów instruktażowych oraz zorganizowało wiele szkoleń, staży i konferencji dla specjalistów z Polski i zagranicy. Dzięki współpracy z partnerami z Belgii, Wielkiej Brytanii, Węgier, Ukrainy i Kanady, pracownicy Stowarzyszenia mieli dostęp do najnowszej wiedzy i praktyk.

Działalność Stowarzyszenia była wielokrotnie nagradzana. Otrzymało ono m.in. wyróżnienie „Pro Publico Bono”, Medal Ministra Pracy, Rodziny i Spraw Społecznych „Primus in Agendo”, [Ogólnopolski Super Lodotamacz 2012](#) a jego przewodnicząca Maria Król została uhonorowana m.in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski przez Prezydenta RP, Złotym Krzyżem Zasługi od Prezydenta Węgier, orderem ECCE HOMO, nagrodą Rzecznika Praw Dziecka oraz tytułem „Zasłużony dla Zamościa”.

Stowarzyszenie miało także swój wkład w rozwój struktur obywatelskich – brało udział w tworzeniu Ogólnopolskiego Sejmiku Osób Niepełnosprawnych, jest członkiem Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki od roku 2008. W latach 2011-2017 [Maria Król](#) była członkiem Zarządu Forum. Stowarzyszenie „Krok za Krokiem” współpracowało z LFOON-SW przy projekcie „Pogranicze równych szans” i projektach międzynarodowych „Dla nadziei jutra” i „Łamanie Barier – Lublin – Zamość – Włodawa – Brześć – Partnerstwo na rzecz Aktywizacji Osób Niepełnosprawnych”. W latach 2015–2018 Pani Maria Król pełniła funkcję prezesa Polskiego Forum Osób z Niepełnosprawnościami.

Rys. 263. Od lewej stoją: Anna Bieganowska-Skóra (Prezes LFOON-SW), Alicja Jankiewicz (Prezes Honorowa LFOON-SW), Maria Król (Prezes Stowarzyszenia „Krok za Krokiem”), Łukasz Lewicki (Wiceprezes LFOON-SW). Wieczór Dobroczynności z Krzesimirem Dębskim – XI edycja „OdDam”, Zamość 13 grudnia 2024

Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Krok za krokiem” od ponad trzech dekad konsekwentnie realizuje misję tworzenia inkluzywnego społeczeństwa poprzez zapewnianie wszechstronnej pomocy i rehabilitacji osobom z niepełnosprawnościami oraz ich rodzinom. Dzięki stałemu rozwojowi, współpracy międzynarodowej oraz zaangażowaniu lokalnej społeczności stało się jednym z najważniejszych ośrodków wsparcia, a jego historia jest świadectwem siły oddolnej inicjatywy i determinacji w dążeniu do poprawy jakości życia osób z niepełnosprawnościami.

Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Krok za krokiem” w Zamościu jest pozarządową organizacją pożytku publicznego zrzeszającą osoby z niepełnosprawnościami, ich opiekunów i przyjaciół. Prowadzi unikalną w regionie Polski południowo-wschodniej profesjonalną działalność w zakresie zintegrowanej rehabilitacji, edukacji i wsparcia społecznego osób z niepełnosprawnościami, a w szczególności z mózgowym porażeniem dziecięcym. Zgodnie ze swoją misją, tworzy kolejne brakujące elementy w systemie wsparcia w celu wyrównywania szans dzieci, młodzieży oraz dorosłych z niepełnosprawnościami.

W 2025 przypada Jubileusz 35-lecia działalności Stowarzyszenia „Krok za Krokiem” w Zamościu

Dane kontaktowe:

Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom
Niepełnosprawnym „Krok za krokiem”
w Zamościu

ul. Peowiaków 6a,

22-400 Zamość

www.spdn.pl

[https://www.facebook.com/krozkakrokie
mwzamosciu/](https://www.facebook.com/krozkakrokie
mwzamosciu/)

58. Europejskie Stowarzyszenie Pomocy Poszkodowanym

Europejskie Stowarzyszenie Pomocy Poszkodowanym zostało zarejestrowane w 2008 roku.

Pomoc i wsparcie osób poszkodowanych w wypadkach oraz ich bliskich – zarówno w uzyskiwaniu należnych świadczeń, jak i w procesie leczenia oraz rehabilitacji – należą do głównych celów tej organizacji. Działania te realizowane są na rzecz osób z niepełnosprawnościami, a także we współpracy z organizacjami, które w swojej działalności kierują się podobnymi wartościami i celami.

W 2009 roku Europejskie Stowarzyszenie Pomocy Poszkodowanym przystąpiło do Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmiku Wojewódzkiego. Współpraca ta trwała do 2011 roku.

59. Nałęczowskie Stowarzyszenie Charytatywne

Nałęczowskie Stowarzyszenie Charytatywne zostało powołane 29 czerwca 2005 roku z inicjatywy pracowników, rodziców uczestników oraz samych uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej w Nałęczowie. Organizacja została oficjalnie zarejestrowana 28 września 2005 roku. Członkami Stowarzyszenia są osoby uczestniczące w warsztatach, ich bliscy, kadra WTZ oraz sympatycy wspierający działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami.

W 2006 roku Stowarzyszenie przejęło od Zakładu Pracy Chronionej Resta Kirby S.A. prowadzenie Warsztatu Terapii Zajęciowej w Nałęczowie. Sam WARSZTAT działał od lipca 1997 roku w odrestaurowanej willi „Stoneczna” przy ul. T. Kościuszki 4 – budynku stanowiącym przykład drewnianej zabudowy charakterystycznej dla Nałęczowa. Początkowo funkcjonowały tam trzy pracownie: gospodarstwa domowego, poligraficzno-introligatorska oraz rękodzieła i uzdolnień twórczych. W grudniu 2005 roku powstała pracownia artystyczna, a w 2006 roku – pracownia ceramiczno-wikliniarska. W 2013 roku działalność została poszerzona o pracownię ogrodniczo-florystyczną, natomiast w grudniu 2019 roku otwarto nową pracownię umiejętności społecznych.

Lata 2017–2019 były okresem intensywnych działań Zarządu Stowarzyszenia, zmierzających do pozyskania nowej, większej siedziby dla WTZ.

Ważnym wydarzeniem w działalności Stowarzyszenia była uroczystość [poświęcenia nowego autobusu MERCUS MB SPRINTER](#), która odbyła się 11 kwietnia 2017 roku na terenie Warsztatu Terapii Zajęciowej w Nałęczowie. Nowy pojazd, przystosowany do przewozu osób z niepełnosprawnościami, w tym poruszających się na wózkach, znacząco poprawił komfort i bezpieczeństwo codziennego dojazdu uczestników na zajęcia terapeutyczne. Zakup był możliwy dzięki realizacji projektu „Łatwy dojazd” w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III” Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Całkowity koszt projektu wyniósł 264 327,00 zł, z czego 139 090,90 zł stanowiło dofinansowanie z PFRON, a pozostałą kwotę – 125 236,10 zł – Stowarzyszenie zebrało jako wkład własny. Środki pochodziły m.in. z 1% podatku (51 561,86 zł), darowizn od osób prywatnych, firm, gmin oraz działań społeczności lokalnej, takich jak zbiórka makulatury czy korków. W wydarzeniu uczestniczyli przedstawiciele władz samorządowych, instytucji publicznych, sponsorów oraz zaprzyjaźnionych organizacji i szkół. Uroczystość rozpoczęła się symbolicznym przecięciem wstęgi przez delegację uczestników WTZ, po czym pojazd został poświęcony przez ks. kan. Leszka Berezeckiego. Następnie odbyło się wspólne spotkanie wielkanocne w siedzibie Warsztatu, które stało się okazją do podziękowań wszystkim osobom i instytucjom zaangażowanym w realizację projektu.

16 listopada 2017 Warsztat Terapii Zajęciowej przy Nałęczowskim Stowarzyszeniu Charytatywnym obchodził [20-lecie swojej działalności](#). Uroczystości Jubileuszowe odbyły się w Nałęczowskim Ośrodku Kultury.

W 2019 roku, dzięki współpracy z władzami Gminy Nałęczów, udało się pozyskać większą część budynku po dawnym Gimnazjum w Nałęczowie, przy ul. Spółdzielczej 17a. Nowa siedziba znacząco poprawiła komfort, higienę i warunki pracy uczestników oraz kadry. W adaptację, odświeżanie i dostosowanie pomieszczeń do potrzeb uczestników zaangażowani byli sami uczestnicy, ich rodziny oraz pracownicy. W grudniu 2019 roku odbyła się uroczysta Wigilia połączona z poświęceniem nowego budynku Warsztatu.

Nałęczowskie Stowarzyszenie Charytatywne od początku działalności aktywnie wspiera rozwój potencjału osób z niepełnosprawnościami oraz promuje ich pozytywny wizerunek społeczny. Stowarzyszenie dba o rozwój twórczy i społeczny swoich podopiecznych. Prace powstające w warsztatach są regularnie prezentowane na wystawach i kiermaszach. Osoby uczestniczące w WTZ biorą udział w konkursach plastycznych, wernisażach, warsztatach, szkoleniach, zawodach sportowych, wycieczkach oraz występach scenicznych – co wpływa pozytywnie na ich wizerunek społeczny i buduje poczucie własnej wartości.

Rys. 264. Występ artystyczny Uczestników WTZ w Nałęczowie podczas festiwalu „Jesienne Spotkania Bardów”, Lublin 9 listopada 2023

W grudniu 2009 roku Stowarzyszenie uzyskało status organizacji pożytku publicznego. Środki pozyskane w ramach 1% i 1,5% podatku dochodowego zostały przeznaczone na prace adaptacyjne i modernizacyjne budynku WTZ oraz na zakup busa do przewozu uczestników.

Od 2010 roku Nałęczowskie Stowarzyszenie Charytatywne jest członkiem Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki.

Rys. 265. Udział uczestników WTZ w Nałęczowie w [Ogólnopolskim Turnieju Tenisa Stołowego Osób Niepełnosprawnych](#), Lublin 21-23 marca 2025 r.

Dane kontaktowe:

Nałęczowskie Stowarzyszenie
Charytatywne

ul. Spółdzielcza 17a

24- 150 Nałęczów

tel. 81 50 15 106

<https://wtznaleczerw.pl/fundacja-aktywator/>

<https://www.facebook.com/profile.php?id=100090501993493>

60. Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Hrubieszowie (obecnie: Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Hrubieszowie)

W 1993 roku w Hrubieszowie powstało lokalne Koło Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym, które stało się istotnym punktem wsparcia dla osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz ich rodzin w tym regionie. Cztery lata później, 1 września 1997 roku, rozpoczął działalność Warsztat Terapii Zajęciowej, będący odpowiedzią na potrzeby tej społeczności. Warsztat od samego początku realizował zadania w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej, pomagając uczestnikom w rozwijaniu umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia i integracji społecznej. Terapia zajęciowa prowadzona w ośmiu specjalistycznych pracowniach umożliwia nabywanie konkretnych kompetencji, wzmacniała odporność psychiczną i sprawność fizyczną, a także motywowała do podejmowania działań zarówno w codziennym otoczeniu, jak i na rzecz innych. Uczestnicy korzystali z terapii ruchowej, wsparcia psychologicznego oraz dodatkowych zajęć rozwijających zainteresowania i pasje.

W ramach realizacji celów terapeutycznych warsztat prowadził praktyki zawodowe, organizował wyjścia kulturalne do kina i teatru oraz wyjazdy integracyjne i turnusy rehabilitacyjne. Działania te wspierały rozwój społeczny uczestników i zmieniały sposób postrzegania osób z niepełnosprawnością intelektualną w lokalnej społeczności. Placówka aktywnie współpracowała z instytucjami lokalnymi, promując wizerunek osoby z niepełnosprawnością jako pełnoprawnego członka społeczeństwa. Z czasem warsztat stał się miejscem, w którym rodziły się sukcesy – zarówno artystyczne, jak i sportowe. Wśród osiągnięć znalazły się m.in. zwycięstwo Anny Koby w XI Ogólnopolskim Konkursie Plastycznym PFRON za obraz „Taniec w kwiatkach”, podwójne złoto Beaty Oliwiak na XIV Światowych Letnich Igrzyskach Olimpiad Specjalnych w Los Angeles w tenisie stołowym, a także sukcesy teatralne grupy „Feniks” i literackie Justyny Gajewskiej oraz Gustawa Mędrka.

W hrubieszowskim WTZ działa również grupa self-adwokatów, której celem jest wspieranie i reprezentowanie osób z niepełnosprawnością intelektualną, zwłaszcza w zakresie praw obywatelskich i społecznych. Obecnie, warsztaty prowadzą zajęcia dla 48 uczestników, oferując kompleksową rehabilitację realizowaną przez wykwalifikowany zespół specjalistów – pedagogów, psychologa, rehabilitanta, doradcę zawodowego i pielęgniarkę. Program obejmuje psychoterapię, muzykoterapię, zajęcia sportowe, wycieczki, wystawy i udział w przeglądach twórczości. Zajęcia w pracowniach nie tylko rozwijają talenty i umiejętności uczestników, lecz także dostarczają radości, wzruszeń i satysfakcji, budując postawy społeczne i przygotowując do bardziej samodzielnego życia.

W 2015 roku, na mocy uchwały Zgromadzenia Elektorów, Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym postanowiło zmienić swoją nazwę, aby lepiej odzwierciedlała współczesne podejście i terminologię. Od marca 2016

roku funkcjonuje pod obecną nazwą – Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Inteligektualną (PSONI).

Od ponad trzech dekad działalność Koła PSONI w Hrubieszowie stanowi żywy dowód na to, jak lokalna inicjatywa, wsparta wiedzą, zaangażowaniem i współpracą, może zmieniać życie osób z niepełnosprawnością intelektualną i ich rodzin, budując społeczność bardziej otwartą, wrażliwą i sprawiedliwą.

Dzięki systematycznemu rozwojowi i pogłębianiu współpracy z lokalnymi instytucjami, samorządem i organizacjami społecznymi, Koło PSONI w Hrubieszowie zyskało status zaufanego partnera w działaniach na rzecz osób z niepełnosprawnością intelektualną. Placówka nieustannie podnosiła jakość oferowanych usług, odpowiadając na zmieniające się potrzeby uczestników i ich rodzin. Jednym z ważnych kierunków rozwoju stało się wspieranie uczestników w podejmowaniu aktywności na otwartym rynku pracy, co znalazło odzwierciedlenie w organizowanych praktykach zawodowych i indywidualnym doradztwie.

Warsztat był i nadal jest miejscem, które nie tylko uczy, ale i inspiruje. Uczestnicy mają możliwość rozwijania się w różnych dziedzinach – od rękodzieła artystycznego, przez prace techniczne i kulinarne, po działania o charakterze społecznym. Regularne wystawy, konkursy, przeglądy teatralne i wydarzenia sportowe stały się okazją do zaprezentowania ich talentów i ciężkiej pracy. Dzięki temu, osoby dotąd niedostrzegane przez społeczeństwo, zaczęły być postrzegane przez pryzmat swoich możliwości, a nie ograniczeń.

Dużą wagę przykładano do integracji ze środowiskiem lokalnym – zarówno przez udział w wydarzeniach miejskich, jak i zapraszanie mieszkańców Hrubieszowa do współtworzenia życia warsztatu. Organizowane festyny, dni otwarte i wspólne inicjatywy budowały mosty porozumienia, przełamywały stereotypy i uczyły wzajemnego szacunku. Obecność Koła PSONI i WTZ w mediach lokalnych oraz aktywność w mediach społecznościowych, takich jak profil na Facebooku, również przyczyniały się do szerzenia pozytywnego wizerunku osób z niepełnosprawnością intelektualną.

Ważnym aspektem działalności placówki była troska o rodzinę – o jej siłę, wydolność i zrozumienie wyzwań, jakie niesie codzienność. Koło PSONI w Hrubieszowie nie ograniczało się do pracy z samymi uczestnikami warsztatów – wspierało ich bliskich przez poradnictwo, spotkania integracyjne i grupy wsparcia, budując wokół organizacji społeczność zjednoczoną przez wspólną ideę.

Dziś, po ponad 30 latach od powstania Koła, Warsztat Terapii Zajęciowej w Hrubieszowie pozostaje miejscem, gdzie osoby z niepełnosprawnością intelektualną są widziane, słyszane i traktowane z szacunkiem. To przestrzeń, w której ich potencjał jest rozwijany, a niepełnosprawność przestaje być barierą – staje się jednym z wielu wymiarów ludzkiej różnorodności. Dzięki determinacji kadry, zaangażowaniu rodzin oraz samych uczestników, Koło PSONI w Hrubieszowie nadal realizuje swoją misję, dbając o godność, prawa i szczęście osób, które przez długie lata pozostawały na marginesie życia społecznego.

Koło w Hrubieszowie Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Inteligektualną Od wielu lat aktywnie włączalo się w działania LFOON-SW. Uczestniczyło w wielu projektach: „Tęcza”, „Od zrozumienia do porozumienia”, „Biuro Karier Lubelska Sieć”, „Od Zrozumienia do Współpracy”, „Wojewódzka Sieć Informacyjno-Doradcza dla Osób Niepełnosprawnych” oraz „Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych - Wspólna Sprawa”.

Koło PSonii w Hrubieszowie jest członkiem Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych -Sejmik Wojewódzki od 2010 roku.

Dane kontaktowe:

Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób
z Niepełnosprawnością Inteligektualną

Koło w Hrubieszowie

Warsztat Terapii Zajęciowej

ul. Górna 17

22-500 Hrubieszów

tel./fax: 846 972 46

e-mail: wztz_hrubieszow@op.pl,

zk.hrubieszow@psouu.org.pl

<https://wztzhrubieszow.naszaplacowka.pl>

61. Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Rykach (obecnie: Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Rykach)

Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Rykach powołano do życia 22 lutego 1992 roku z inicjatywy rodziców dzieci z niepełnosprawnością intelektualną. Od początku istnienia działało jako terenowa jednostka ogólnopolskiego stowarzyszenia z siedzibą w Warszawie. Dzięki zrozumieniu i przychylności ówczesnych władz miasta Ryki, stowarzyszenie otrzymało do dyspozycji budynek oraz działkę przy ulicy Wyczółkowskiego 12. Po przeprowadzeniu generalnego remontu oraz adaptacji pomieszczeń powstał tam Zespół Rehabilitacyjno-Terapeutyczny, który przez wiele lat służył 25 dzieciom z niepełnosprawnościami. Funkcjonował on do 2008 roku, kiedy to – z powodu braku stałych źródeł finansowania i trudnych warunków lokalowych – podjęto decyzję o zakończeniu tej formy działalności.

Ważnym momentem w historii Koła był 15 grudnia 2003 roku, gdy działalność rozpoczęły Warsztaty Terapii Zajęciowej. Początkowo mieściły się w niewielkim budynku, oferując miejsce dla 25 uczestników w pięciu pracowniach. Była to odpowiedź na potrzeby osób z różnym stopniem niepełnosprawności intelektualnej, które nie były w stanie podjąć pracy na otwartym rynku, ale mogły rozwijać swoje umiejętności w ramach rehabilitacji społeczno-zawodowej. Warsztaty od początku zapewniały kompleksowe wsparcie, obejmujące m.in. ergoterapię, arteterapię, socjoterapię, trening ekonomiczny oraz trening umiejętności społecznych i zawodowych. Z czasem, dzięki zaangażowaniu zarządu, kierownictwa i uczestników, rozpoczęto rozbudowę placówki. Powstał tzw. „łącznik” między budynkami, co umożliwiło dalszy rozwój Warsztatu. Liczba uczestników zwiększyła się z 25 do 40, a następnie do 60 osób, co pociągnęło za sobą wzrost liczby pracowni do dwunastu. Udało się również pozyskać dwa nowe busy – duży i mały – które znacząco poprawiły możliwości transportowe i logistyczne, umożliwiając dojazd do uczestników z całego powiatu, a także realizację licznych wyjazdów integracyjnych.

Rozwój Warsztatów objął nie tylko infrastrukturę, ale również ofertę zajęć i specjalistycznych działań. Obecnie uczestnicy korzystają z zajęć prowadzonych w pracowniach takich jak: gospodarstwa domowego, teatralno-artystyczna, bukieciarstwa i technik zdobniczych, stolarsko-rękodzielnicza, poligrafii, informatyczno-multimedialna, umiejętności społecznych, technik różnych, krawiecka, sztuki i ekologii, fryzjerska oraz ogrodnicza. Każda z tych przestrzeni została dostosowana do potrzeb uczestników i stanowi nie tylko miejsce nauki, ale także samorealizacji, rozwoju talentów i budowania poczucia własnej wartości.

Dodatkowo, uczestnicy mają możliwość korzystania z zajęć dodatkowych o różnorodnym charakterze. W ofercie znajdują się m.in. zajęcia umuzykalniające, kółka fotograficzne i ekologiczne, biblioterapia, warsztaty z gospodarowania pieniędzmi, spotkania przyrodnicze, zajęcia z profilaktyki zdrowia, estetyki wyglądu, relaksacji, zdrowego żywienia oraz filmoterapia. Te formy aktywności

wspierają wszechstronny rozwój uczestników i pomagają im funkcjonować w codziennym życiu społecznym z większą samodzielnością.

Warsztaty w Rykach aktywnie wspierają rozwój zawodowy swoich uczestników. Dzięki współpracy z lokalnymi przedsiębiorcami, możliwe stało się organizowanie nieodpłatnych praktyk zawodowych, które dla wielu stały się przepustką do niezależności. Aż ośmiu uczestników znalazło zatrudnienie na otwartym rynku pracy i z powodzeniem utrzymało się w zatrudnieniu, co jest ogromnym sukcesem zarówno ich samych, jak i całej kadry wspierającej ten proces.

Każdego roku Warsztaty realizują bogaty program integracyjny i kulturalny, którego stałymi elementami są wydarzenia okolicznościowe m.in. zabawy karnawałowe i andrzejkowe, Walentynki, Dzień Kobiet i Mężczyzn, spotkania wielkanocne i opłatkowe, Dni Godności Osób z Niepełnosprawnością Inteligektualną, powitanie lata, Święto Pieczonego Ziemniaka, Dzień Edukacji Narodowej itp. a także liczne wycieczki jedno- i kilkudniowe, „zielona szkoła” i comiesięczne wyjazdy na basen. Wspólne wydarzenia i święta integrują społeczność Warsztatu, wzmacniają poczucie wspólnoty oraz dają uczestnikom możliwość budowania relacji i przeżywania radości.

Dzięki wieloletniemu zaangażowaniu rodziców, specjalistów i samych uczestników, PSONI Koło w Rykach stworzyło miejsce, które nie tylko daje wsparcie, ale buduje godne, aktywne i pełne sensu życie osób z niepełnosprawnością intelektualną. Od 23 stycznia 2017 roku stowarzyszenie jest formalnie zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym jako samodzielna jednostka, co umocniło jego pozycję w regionie i otworzyło nowe możliwości rozwoju. Dziś pozostaje organizacją, która z powodzeniem realizuje swoją misję – działając na rzecz równości, godności i aktywnego udziału osób z niepełnosprawnością intelektualną w życiu społecznym.

Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Inteligektualną Koło w Rykach jest członkiem Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki od 2010 roku.

Dane kontaktowe:

Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób
z Niepełnosprawnością Inteligektualną
Koło w Rykach

ul. Wyczółkowskiego 12

08-500 Ryki,

tel. 81 865 10 83

e-mail: wtzryki@gmail.com,

zk.ryki@psouu.org.pl

<https://wtzryki.pl/stowarzyszenie/>

https://www.facebook.com/profile.php?id=100064580540361&ref=embed_page#

62. Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego Oddział w Lublinie

Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego Oddział w Lublinie powstało w 2008 roku jako lokalna jednostka ogólnopolskiej organizacji Polskiego Towarzystwa Stwardnienia Rozsianego z siedzibą w Warszawie, zrzeszającej osoby chore na stwardnienie rozsiane oraz ich rodziny i bliskich. Od samego początku działalności oddział koncentrował się na wspieraniu chorych poprzez zapewnienie im dostępu do leczenia, rehabilitacji oraz szeroko pojętej pomocy psychologicznej i społecznej. Celem nadrzędnym lubelskiego oddziału stała się poprawa jakości życia osób dotkniętych tą chorobą neurologiczną, jaką jest SM oraz umożliwienie im funkcjonowania jako pełnoprawni członkowie społeczeństwa – zdolni do pracy, zakładania rodzin czy wychowywania dzieci.

Z biegiem lat struktura organizacji rozbudowywała się, a oferta wsparcia dla osób z SM systematycznie rosła. W siedzibie oddziału, która kilkakrotnie zmieniała lokalizację organizowano cykliczne spotkania grup wsparcia. Spotkania te miały na celu nie tylko wymianę doświadczeń, ale również budowanie wspólnoty i wzajemne wsparcie emocjonalne w codziennych trudnościach związanych z chorobą. Równocześnie oddział rozwijał współpracę z neuropsychologami, pedagogami i innymi wolontariuszami, którzy oferowali pomoc psychologiczną – zarówno indywidualną, jak i grupową.

Rys. 266. Spotkanie Wielkanocne członków Polskiego Towarzystwa Stwardnienia Rozsianego Oddział w Lublinie w siedzibie przy Al. Racławickich z udziałem prof. Konrada Rejdaka oraz Zbigniewa Stelmasiaka (ur. 1941 – zm. 06.05.2024), Lublin 2013

Dla członków stowarzyszenia uruchomiono także bezpłatne konsultacje neurologiczne, z których można było skorzystać po wcześniejszej rejestracji telefonicznej. Oprócz tego organizowano spotkania ze specjalistami – lekarzami, profesorami i innymi ekspertami – którzy dzielili się aktualną wiedzą na temat SM, nowych metod leczenia, rehabilitacji i codziennego funkcjonowania z chorobą. PTRS Lublin prowadził również punkt informacyjny, w którym osoby chore i ich rodziny mogły uzyskać rzetelne informacje na temat choroby, rekomendowanych

lekarzy, przysługujących ulg, uprawnień socjalnych, a także możliwości pozyskania wsparcia i sprzętu rehabilitacyjnego.

Organizacja nie ograniczała się jednak wyłącznie do wsparcia medycznego czy terapeutycznego. Duży nacisk kładziono na integrację społeczną – stąd regularnie organizowane spotkania integracyjne, wspólne wyjazdy o charakterze rehabilitacyjnym lub towarzyskim, a także zajęcia taneczne i inne aktywności rekreacyjne. Z czasem oddział uruchomił także rehabilitację domową, co umożliwiło dotarcie do osób z ograniczoną mobilnością.

Ważnym elementem wsparcia oferowanego przez lubelski oddział stał się program subkont. Każda osoba chora na SM lub inna osoba z niepełnosprawnością, będąca członkiem oddziału, mogła złożyć wniosek o założenie subkonta. Na koncie tym gromadzono środki pochodzące z 1,5% podatku i darowizn, które mogły zostać przeznaczone m.in. na zakup leków, rehabilitację, turnusy rehabilitacyjne, zakup sprzętu czy inne potrzeby zdrowotne wynikające z choroby.

Oddział w Lublinie aktywnie angażował się także w kampanie społeczne oraz informacyjne mające na celu zwiększanie świadomości społecznej na temat stwardnienia rozsianego. Poprzez organizację wydarzeń edukacyjnych i medialnych starał się przeciwdziałać wykluczeniu i stereotypom dotyczącym osób z SM.

Z czasem rozbudowano także zakres specjalistycznych usług, z których można było skorzystać w biurze oddziału. Oprócz pomocy psychologicznej i neurologicznej wprowadzono wsparcie logopedyczne, informacyjne, a także możliwość korzystania z usług Asystenta Osoby Niepełnosprawnej.

Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego Oddział w Lublinie funkcjonuje jako organizacja pożytku publicznego i aktywnie zachęca do wspierania swojej działalności poprzez przekazywanie 1,5% podatku.

Jest organizacją członkowską Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki od 2010 roku.

Pomimo zmian personalnych w radzie oddziału na przestrzeni lat, jego misja i cele pozostały niezmiennie – wspierać osoby chore na SM w godnym i aktywnym życiu.

Dane kontaktowe:

Polskie Towarzystwo Stwardnienia
Rozsianego Oddział w Lublinie

ul. Okopowa 5 lok. 357
20-022 Lublin

tel. 724 691 786,
e-mail: lublin@ptsr.org.pl
www.ptsr-lublin.pl

63. Stowarzyszenie Przyjaciół i Rodzin Osób z Zespołem Downa „UKRYTY SKARB” (obecnie: Stowarzyszenie Rodzin Osób z Zespołem Downa „Ukryty Skarb”)

Stowarzyszenie Rodzin Osób z Zespołem Downa „Ukryty Skarb” z Lublina działa nieprzerwanie na rzecz osób z trisomią 21 od 1998 roku. Od początku swojej działalności koncentrowało się na wspieraniu rodzin, które wychowują dzieci i młodzież z zespołem Downa, a także osób dorosłych dotkniętych tą wadą genetyczną. Kluczowym celem było jak najszybsze dotarcie do rodzin, w których urodziło się dziecko z niepełnosprawnością, oraz zapewnienie im kompleksowego wsparcia – zarówno emocjonalnego, jak i informacyjnego. Od pierwszych dni życia dziecka stowarzyszenie angażowało się w udzielanie porad, prowadzenie rehabilitacji i organizowanie grup wsparcia, a pierwsze rozmowy z rodzicami często odbywały się jeszcze na oddziałach położniczych.

Rys. 267. Dorota Jędrzych-Przerwa – Prezes Stowarzyszenia Rodzin Osób z Zespołem Downa „Ukryty Skarb”. [Konferencja „Silniejsi razem: aktywnie na drodze do samodzielności”](#), Lublin 30 września 2023

Na przestrzeni lat organizacja wypracowała bogaty system działań. Wprowadziła stałe grupy wsparcia, w których rodzice mogli wymieniać się doświadczeniami, otrzymywać pomoc od specjalistów i budować wspólnotę. Regularnie zapraszano ekspertów: lekarzy, terapeutów, naukowców oraz urzędników, którzy dzielili się wiedzą dotyczącą zdrowia, terapii czy aspektów prawnych. Stowarzyszenie publikowało poradniki, takie jak miniporadnik „Gdy urodzi się dziecko z zespołem Downa” czy „Być rodzicem dziecka z zespołem Downa”, które trafiały do szpitali i poradni na terenie całego województwa lubelskiego. Edukacja społeczeństwa i pozytywna reprezentacja osób z niepełnosprawnością w mediach stanowiły istotny element działalności.

I Lubelskie Obchody Światowego Dnia Zespołu Downa

Rys. 268. Plakat promujący I Lubelskie Obchody Światowego Dnia Zespołu Downa, 21 marca 2015

Rys. 269. XI Lubelskie Obchody Światowego Dnia Zespołu Downa, 26 marca 2017

W 2015 roku Stowarzyszenie Rodzin Osób z Zespołem Downa „Ukryty Skarb” [po raz pierwszy zorganizowało w Lublinie Lubelskie Obchody Światowego Dnia Zespołu Downa](#), stając się inicjatorem tego ważnego wydarzenia w regionie.

W ramach obchodów w Teatrze im. H. Ch. Andersena, odbyły się liczne wydarzenia

integrujące osoby z zespołem Downa z lokalną społecznością. Program obejmował m.in. występy artystyczne dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością, spektakl „Mamma Mia” w wykonaniu uczniów Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 2, występ muzyczny przedszkolaków z „Stonogi”, happening Fundacji Teatrotterapii Lubelskiej, a także prezentację multimedialną, wystawę fotografii oraz wspólną zabawę podczas „Balu w teatrze”. Obchody uzupełniła Msza Święta w intencji osób z zespołem Downa i ich rodzin oraz plenerowa wystawa fotografii pt. „Aktywni i szczęśliwi” na Placu Litewskim. Od tego czasu stowarzyszenie regularnie organizowało [Lubelskie Obchody Światowego Dnia Zespołu Downa](#), których celem była integracja społeczna i prezentacja możliwości artystycznych dzieci i młodzieży z trisomią 21.

W 2016 roku Stowarzyszenie Rodzin Osób z Zespołem Downa „Ukryty Skarb” zostało [uhonorowane Medalem Prezydenta Miasta Lublin](#) w ramach XI edycji Konkursu o Medal Prezydenta Miasta Lublin, przyznawanego osobom, instytucjom i organizacjom wyróżniającym się osiągnięciami lub realizowanymi przedsięwzięciami na rzecz aktywizacji i integracji osób niepełnosprawnych.

Rok 2018 był dla organizacji szczególny. Z okazji [20-lecia działalności](#) zorganizowano sympozjum naukowe w ramach Ogólnopolskiej Konferencji „Medycyna Personalizowana”, a także uhonorowano stowarzyszenie Medalem 700-lecia Miasta Lublin. Doceniono w ten sposób wieloletni wkład organizacji w rozwój społeczności lokalnej oraz wspieranie osób z niepełnosprawnościami. Stowarzyszenie utrzymywało status organizacji pożytku publicznego i finansowało swoje działania ze środków z 1% podatku, darowizn, grantów oraz składek członkowskich. Wszystkie osoby zasiadające w zarządzie pracowały społecznie.

W kolejnych latach działania Stowarzyszenia rozszerzały się. Skupiono się szczególnie na wczesnej interwencji i opiece nad najmłodszymi dziećmi. W 2021 roku uruchomiono dyżury telefoniczne psychologa oraz diagnosty zaburzeń rozwojowych, a także umożliwiono im dojazdy do rodzin wymagających wsparcia. Wprowadzono elementy diagnozy neurologiczno-rozwojowej, logopedycznej i funkcjonalnej, wykorzystując nowoczesne metody terapeutyczne takie jak Metoda Marii Montessori, Integracja Sensoryczna, czy Metoda Krakowska. Zespół specjalistów stale poszerzał swoje kompetencje, współpracując z wybitnymi ekspertami z Polski i zagranicy, m.in. z prof. Januszem Kockim – konsultantem medycznym organizacji.

Pomimo trudności wywołanych pandemią COVID-19, Stowarzyszenie nie zaprzestało działań. Spotkania grup wsparcia i szkolenia prowadzono w formie online, hybrydowo lub w mniejszych grupach stacjonarnych. Zorganizowano sześć projektów rehabilitacyjnych we współpracy z MOPR i ROPS oraz zapewniono indywidualne terapie dla dzieci. Wśród nich znalazły się zajęcia z logorytmiki, terapii ręki, hipoterapii, logopedii, a także liczne zajęcia sportowe i taneczne. Wprowadzono formy terapii grupowej, które wspierały rozwój społeczny i emocjonalny dzieci. Dużym sukcesem okazało się powołanie zespołu ludowego „Skarbiki”, złożonego z dzieci w wieku 8–13 lat, który prezentował tańce regionalne w strojach ludowych. Powstały albumy dokumentujące występy, a działalność zespołu zyskała logo i uzyskała wsparcie finansowe z Ministerstwa Rodziny i Spraw Społecznych oraz Urzędu Miasta Lublin.

W ramach współpracy z Centrum Kultury Fizycznej UMCS zapoczątkowano projekt „Akademia Odkrywców Sportu”, który przekształcał się stopniowo w klub sportowy dla dzieci z niepełnosprawnościami. W 2021 roku młoda drużyna ze Stowarzyszenia zdobyła złoty puchar podczas turnieju „Futbol Plus” w Warszawie, co stało się istotnym wydarzeniem medialnym i impulsem do dalszego rozwoju sportu wśród dzieci z zespołem Downa. Latem zorganizowano wyjazd integracyjno-sportowy, którego celem było rozwijanie umiejętności zespołowych i budowanie relacji rówieśniczych. Współpracę rozszerzano na uczelnie, ośrodki badawcze i organizacje zajmujące się rehabilitacją oraz edukacją dzieci z niepełnosprawnością.

Rys. 270. Ekspozycja zdjęć z życia podopiecznych Stowarzyszenia Rodzin Osób z Zespołem Downa podczas [Konferencji „Silniejsi razem: aktywnie na drodze do samodzielności”](#), Lublin 30 września 2023

Stowarzyszenie „Ukryty Skarb” pozostaje ważnym i aktywnym ośrodkiem wsparcia dla dzieci z zespołem Downa i ich rodzin w województwie lubelskim. Jest nie tylko miejscem pomocy i terapii, ale też przestrzenią, w której budowane są trwałe relacje, rozwijane pasje i tworzone warunki do możliwie najbardziej samodzielnego życia osób z niepełnosprawnością. Wciąż nadrzędnym celem pozostaje utworzenie specjalistycznej placówki terapeutyczno-edukacyjnej pracującej Metodą Marii Montessori, która pozwoliłaby dzieciom rozwijać się intelektualnie i emocjonalnie, mimo istniejących ograniczeń. Stowarzyszenie nieustannie dąży do tego, aby każde dziecko objęte jego opieką miało szansę na szczęśliwe i pełne życie.

Stowarzyszenie Rodzin Osób z Zespołem Downa „Ukryty Skarb” jest członkiem Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki od roku 2010.

Przekonanie i wiara w to, że wczesne wsparcie rodzin, w których urodziło się dziecko z zespołem Downa pozwoli usprawnić życie w dziedzinie zdrowotnej, dowartościować społecznie, a przede wszystkim pozbyć się lęku przed

pokochaniem swojego dziecka stanowi podstawową motywację dla osób tworzących i współpracujących ze Stowarzyszeniem „Ukryty skarb”.

Dane kontaktowe:

Stowarzyszenie Rodzin Osób z Zespołem
Downa „Ukryty Skarb”

Adres i miejsce spotkań
Caritas Archidiecezji Lubelskiej
ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego 2
20-950 Lublin

tel. 798 697 240

e-mail:

stowarzyszenie@ukrytyskarb.com,
ukryty-skarb@o2.pl

<https://ukrytyskarb.com/>

<https://www.facebook.com/ukryty.skarb.lublin>

64. Zamojskie Stowarzyszenie Ochrony Zdrowia Psychicznego

Zamojskie Stowarzyszenie Ochrony Zdrowia Psychicznego rozpoczęło działalność 23 października 1997 roku w celu zapewnienia wszechstronnej pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi, ich rodzinom i opiekunom. Od początku realizowało działania przede wszystkim na rzecz mieszkańców Zamościa i powiatu zamojskiego, w tym osób zagrożonych marginalizacją społeczną.

W czerwcu 1998 roku stowarzyszenie powołało Klub Pacjenta „Bratek”, który od tamtej pory miał służyć wsparciu osób z problemami psychicznymi. W latach 1999–2000 zrealizowało projekt „Zorganizowanie pracowni kulinarnej w Klubie Bratek”. Dzięki umowie z Urzędem Marszałkowskim stworzono aneks kuchenny w pierwszej siedzibie placówki przy ul. Reymonta 2, gdzie prowadzono treningi kulinarne.

W 2001 roku stowarzyszenie podpisało umowę o dofinansowanie z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz Miejskiego Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu. Wówczas odbyły się szkolenia dla rodziców i opiekunów, zakupiono materiały do zajęć oraz doposażono Klub „Bratek” w sprzęt audiowizualny – wszystko to miało na celu rozwój warsztatów rehabilitacyjnych.

Rok później, w 2003, stowarzyszenie uruchomiło projekt „Prowadzenie Dziennego Ośrodka Wsparcia i Rehabilitacji Klub Bratek” w nowej siedzibie na II piętrze przychodni przy ul. Partyzantów 5. Tego samego roku rozpoczęto także organizację trzydniowych wyjazdów terapeutyczno-rehabilitacyjnych pod nazwą „Zamojskie spotkania trzeźwościowe – Roztocze 200...”, skierowanych do rodzin z problemem alkoholowym – inicjatywa ta powtarza się co roku.

W latach 1999–2007 stowarzyszenie zorganizowało też kilka wyjazdów integracyjnych (jedno- i dwudniowych) dla osób z zaburzeniami psychicznymi, finansowanych ze środków PFRON i budżetu miasta Zamość.

W 2004 roku, na zlecenie Miasta Zamość, zrealizowano kampanię w zakresie profilaktyki zaburzeń psychicznych i narkomanii — stowarzyszenie przygotowało i opublikowało cykl artykułów w prasie lokalnej.

W 2005 roku rozpoczęto cykl szkoleń z zakresu problematyki narkomanii i promocji zdrowia psychicznego finansowanych przez Urząd Miasta Zamość. Adresatami byli m.in. lekarze, pielęgniarki, kuratorzy sądowi, pedagodzy i nauczyciele pracujący z dziećmi i młodzieżą.

W 2007 roku podjęto kolejne dwa działania: po pierwsze, we współpracy z Wyższą Szkołą Zarządzania i Administracji w Zamościu stworzono "Punkt Informacyjno-Konsultacyjny ds. narkomanii", realizowany w ramach kampanii „Uczelnia wolna od narkotyków”. Po drugie, wspólnie z NZOZ Centrum Zdrowia Psychicznego w Zamościu opracowano i uruchomiono stronę internetową <https://www.czp-zamosc.pl/>.

Od 2009 roku w ramach Centrum Zdrowia Psychicznego działa Poradnia Leczenia Uzależnień (powstała z połączenia poradni: Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Profilaktyki Uzależnień Lekowych). Poradnia zapewnia kompleksową diagnostykę

i leczenie osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków, hazardu czy nowych technologii. Programy terapeutyczne obejmują sesje indywidualne, grupowe, Program Ograniczania Picia, Program Redukcji Szkód oraz wsparcie dla DDA i osób współuzależnionych.

Od 2011 roku realizowany jest program wczesnej interwencji FreD Goes Net — skierowany do młodzieży (14–19 lat) z problemami z używaniem substancji psychoaktywnych, prowadzony bezpłatnie na terenie Zamościa.

W lipcu 2014 roku powstał Zespół Leczenia Środowiskowego — mobilna jednostka terapeutyczna działająca w domu pacjenta, finansowana przez NFZ. Zespół, w skład którego wchodzi psychiatry, psychologowie i terapeuci, zapewnia wsparcie psychiczne i środowiskowe bez konieczności hospitalizacji.

W siedzibie Centrum Zdrowia Psychicznego przy ul. Kilińskiego 68g w Zamościu od 1 lipca 2022 roku działa Poradnia Zdrowia Psychicznego dla dzieci i młodzieży – II poziom referencyjny. Placówka prowadzi diagnostykę psychiatryczną i psychologiczną, terapię indywidualną, systemową i grupową. Pierwsze wizyty mają charakter diagnostyczno-terapeutyczny (psycholog – do 5 wizyt; psychiatra – do 3 wizyt). Udzielane jest również wsparcie w zakresie ADHD, zaburzeń emocjonalnych, pierwszych epizodów psychiatrycznych, kontynuacji leczenia po hospitalizacji. W Centrum dziecięco-młodzieżowym pracują specjaliści psychiatrii dzieci i młodzieży, a usługi obejmują diagnostykę, farmakoterapię, psychoedukację i wsparcie psychospołeczne dla rodzin.

W 2025 roku, w Centrum realizowane są programy współfinansowane przez Miasto Zamość w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych: „Warto żyć inaczej” – psychoterapia pogłębiona dla osób uzależnionych; „W drodze do autonomii” – psychoterapia pogłębiona dla osób współuzależnionych; „POP” – Program ograniczania picia dla osób uzależnionych od alkoholu; „Sztuka życia” – pomoc psychologiczna dla osób z syndromem DDA; „Redukcja szkód” – wsparcie dla osób uzależnionych.

Zamojskie Stowarzyszenie Ochrony Zdrowia Psychicznego było członkiem Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki w latach 2010-2020.

Dane kontaktowe:

Zamojskie Stowarzyszenie Ochrony
Zdrowia Psychicznego

ul. Kilińskiego 68g
22-400 Zamość

tel. 84 6271115, 661 427 910

e-mail: stowarzyszenie@czp-zamosc.pl

<https://www.czp-zamosc.pl/>

<https://www.facebook.com/profile.php?id=61569778102038>

65. Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Otwarty Krąg” w Kurowie

Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Otwarty Krąg” w Kurowie [zostało zarejestrowane](#) 18 czerwca 2004 r. Powstało z inicjatywy siedemnastu zaangażowanych osób, których problem niepełnosprawności dotknął bezpośrednio lub pośrednio z racji niepełnosprawności członków najbliższej rodziny. Jedną z inicjatorek była [Danuta Kuna](#), prezes stowarzyszenia w latach 2004 – 2019.

Na przestrzeni dwóch dekad swojej działalności zjednoczyło łącznie 132 osoby z niepełnosprawnościami, spośród których 58 pozostaje aktywnymi członkami do dziś.

Działania podejmowane przez Stowarzyszenie od początku skupiały się na integracji i aktywizacji osób niepełnosprawnych, niezależnie od wieku, rodzaju niepełnosprawności, miejsca zamieszkania czy zainteresowań. Już w pierwszych miesiącach działalności wypracowano zróżnicowany program, odpowiadający na potrzeby członków, który obejmował zarówno działania artystyczne, integracyjne, jak i wyjazdowe.

Od 2005 roku pełniło wyjątkową rolę w życiu społecznym Gminy Kurów, stając się pierwszą i jedyną organizacją pozarządową działającą na rzecz osób niepełnosprawnych na terenach wiejskich powiatu puławskiego.

W maju 2005 roku, zaledwie cztery miesiące po założeniu, zorganizowano pierwszą pielgrzymkę do Sanktuarium w Wąwolnicy, co dało początek trwającej do dziś tradycji wycieczek. W ciągu 20 lat zrealizowano łącznie 39 wyjazdów – zarówno jednodniowych, jak i kilkudniowych – obejmujących różne regiony Polski (m.in. [Lubartów i Radzyń Podlaski](#), [Ziemia Świętokrzyska](#), [Kotlina Kłodzka](#)) oraz wyjazdy zagraniczne. W ich trakcie odwiedzano miejsca o znaczeniu religijnym, historycznym i przyrodniczym, a także uczestniczono w rejsach, spływach i podróżach kolejną wąskotorową. Szczególną wartość miały te wyjazdy dla osób starszych i mieszkających na terenach wiejskich, dając im szansę na rehabilitację, integrację i uczestnictwo w życiu społecznym. Integralną częścią działalności Stowarzyszenia stały się także regularne wyjazdy do teatrów w Lublinie, Warszawie i Radomiu, które wielokrotnie stanowiły dla uczestników długo wyczekiwane, pierwsze od lat spotkanie ze sztuką sceniczną.

Od 2005 roku z inicjatywy członków rozpoczęto coroczne obchody Gminnego Dnia Osób Niepełnosprawnych, które z czasem zyskały oprawę artystyczną dzięki utworzonemu w 2006 roku amatorskiemu zespołowi słowno-muzycznemu. Zespół ten, mimo braku kierownika artystycznego, rozwinął się dynamicznie i do 2025 roku opracował ponad 20 autorskich programów, prezentowanych podczas lokalnych uroczystości, przeglądów oraz wydarzeń w kościołach i instytucjach kultury. W repertuarze znajdowały się m.in. programy patriotyczne, bożonarodzeniowe, papieskie, dożynkowe oraz poetycko-muzyczne, inspirowane historią i duchowością. Zespół występował także gościnnie poza Gminą Kurów –

m.in. w Lublinie, Puławach i Starym Zamościu – zyskując uznanie publiczności i jurorów przeglądów artystycznych.

Rys. 271. Danuta Kuna (u góry, pierwsza od lewej) podczas uroczystej gali wręczania nagród w Konkursie Wojewody Lubelskiego „[Organizacja pozarządowa 2016](#)”, 16 marca 2017

Oprócz działalności scenicznej rozwijano także twórczość rękodzielniczą. W „Otwartym Kręgu” jest wiele osób uzdolnionych plastycznie, wśród nich takie, które prezentują swoje [rękodzieło](#): stroiki, palmy, kartki świąteczne, pisanki, obrazy, serwety i inne rękodzieła na wystawach organizowanych na terenie gminy a także na Wojewódzkim Przeglądzie Rękodzieła Seniorów, otrzymując wyróżnienia i miejsca na podium. Dwie osoby regularnie tworzą wiersze okolicznościowe, które

prezentowano na wydarzeniach kulturalnych, w tym na spotkaniach twórców ludowych w Puławach.

14 lipca 2019 roku Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych 'Otwarty Krąg' z Kurowa świętowało [jubileusz 15-lecia swojej działalności](#). Uroczystość połączono z obchodami XIV Gminnego Dnia Osób Niepełnosprawnych. W październiku tego samego roku prezesem organizacji został dotychczasowy wiceprezes, [Jarosław Chabros](#).

Spotkania okolicznościowe — takie jak święta [Bożego Narodzenia](#) i [Wielkanocy](#), [Andrzejki](#), Tłusty Czwartek, [bale karnawałowe](#) czy ogniska – odgrywały ważną rolę w życiu wspólnoty. Zawsze towarzyszyły im wspólna modlitwa, śpiew, rozmowy oraz pielęgnowanie tradycji. Dla osób samotnych lub wykluczonych te wydarzenia stanowiły wyjątkową okazję do doświadczenia bliskości i bycia częścią większej grupy. Do czasu pandemii prowadzono również wizyty u członków, którzy nie mogli uczestniczyć w spotkaniach osobiście. Pandemia COVID-19 wpłynęła na część aktywności, ale nie zdołała przerwać więzi międzyludzkich i potrzeby kontaktu.

Rys. 272. [Spotkanie okolicznościowe](#) Członków Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych „Otwarty Krąg” z okazji obchodów Tłustego Czwartku, Gminny Ośrodek Kultury w Kurowie, 16 lutego 2023

Od 2022 roku organizowane są coroczne listopadowe spotkania wspomnieniowe, upamiętniające 35 zmarłych członków Stowarzyszenia. Działania Stowarzyszenia przez dwie dekady opierały się nie tylko na zaangażowaniu członków, ale również na współpracy z lokalnymi instytucjami i firmami. Utrzymywano relacje m.in. z Gminnym Ośrodkiem Kultury, GOPS, Policją, Ośrodkiem Zdrowia, Strażą Pożarną, szkołami, Kołami Gospodyń Wiejskich, firmami transportowymi i lokalnymi przedsiębiorstwami. Współpraca ta przyczyniła się do rozwoju i kontynuacji wielu inicjatyw. Dokumentacja działalności była prowadzona systematycznie, a relacje z wydarzeń publikowano w Kwartalniku Gminy Kurów „O nas”.

Do dziś utrzymywany jest kontakt z byłymi członkami, którzy z różnych przyczyn nie mogą uczestniczyć w spotkaniach, zapewniając im poczucie przynależności.

We wrześniu 2024 roku obchodzono [jubileusz 20-lecia działalności](#).

Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Otwarty Krąg” w Kurowie jest członkiem Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki od 2011 roku.

Po dwudziestu latach działalności Stowarzyszenie „Otwarty Krąg” wciąż pozostaje żywym i aktywnym ośrodkiem integracji społecznej, samopomocy i twórczości osób z niepełnosprawnościami. Osiągnięcia te nie byłyby możliwe bez determinacji, zaangażowania i współdziałania wielu osób, a także bez wsparcia lokalnej społeczności i instytucji, które przez lata dostrzegały potrzeby tej wyjątkowej grupy. Choć nie sposób jednoznacznie ocenić, jak wiele udało się osiągnąć, jedno pozostaje pewne – przez dwie dekady Stowarzyszenie miało realny wpływ na życie setek osób i wniosło trwałą wartość w przestrzeń społeczną Gminy Kurów.

Dane kontaktowe:

Stowarzyszenia Osób
Niepełnosprawnych „Otwarty Krąg”
w Kurowie

ul. Lubelska 35, 24-170 Kurów

tel. 514 439 127, 500 233 235

e-mail: otwartykrag@o2.pl

<https://www.facebook.com/profile.php?id=61559438324317>

66. Europejska Fundacja Opieki

Europejską Fundację Opieki (EFO) powołano z potrzeby niesienia pomocy osobom starszym i niepełnosprawnym, zarówno w Polsce, jak i na terenie całej Unii Europejskiej. Jej założyciele, posiadający ponad piętnastoletnie doświadczenie w sektorze opieki, zdobyte m.in. w Niemczech, postanowili stworzyć samofinansującą się jednostkę, która będzie oferowała kompleksowe wsparcie osobom wymagającym szczególnej troski. Fundacja od początku swego istnienia kierowała się podejściem indywidualnym do każdego podopiecznego, zapewniając nie tylko profesjonalną, ale i serdeczną opiekę, opartą na relacjach, które przynoszą satysfakcję zarówno potrzebującym, jak i ich rodzinom oraz opiekunom.

Od momentu powstania, EFO nieprzerwanie rozwijała swoją działalność, odpowiadając na realne potrzeby społeczne. Już od pierwszych lat funkcjonowania koncentrowała się na wdrażaniu rozwiązań wypracowanych na gruncie skandynawskim i zachodnioeuropejskim, dostosowując je do lokalnych warunków. W Polsce szczególny nacisk położono na wspieranie rodzimych seniorów oraz promowanie idei opieki formalnej i wolontariatu, traktowanych jako formy nie tylko pomocy innym, ale również inwestycji we własną przyszłość.

W latach poprzedzających 2019 rok fundacja intensywnie realizowała działania w zakresie aktywizacji osób starszych. Organizowała między innymi wycieczki krajoznawcze, turnusy rehabilitacyjne oraz zajęcia sportowe, takie jak basen, gimnastyka czy nordic walking. Uczestnicy mogli także brać udział w warsztatach rękodzielniczych, tworząc ozdoby świąteczne oraz w spotkaniach integracyjnych sprzyjających budowaniu relacji społecznych. Działania te miały nie tylko wymiar prozdrowotny, ale także psychiczny i społeczny, pomagając seniorom utrzymać aktywność i niezależność.

Od 2019 roku fundacja poszerzyła zakres swoich usług, wprowadzając między innymi pomoc psychologiczną realizowaną w domu podopiecznych, w formie treningów indywidualnych wspierających rozwój funkcji poznawczych, takich jak pamięć czy koncentracja. Równocześnie rozwijano wolontariat opiekuńczy – zarówno w kraju, jak i za granicą – który stał się jednym z filarów działalności organizacji. Fundacja stale współpracowała z przeszkolonym i doświadczonym personelem, zapewniając dzienną opiekę osobom starszym i chorym, w tym także wsparcie logopedyczne oraz usługi psychologiczne.

Na przestrzeni kolejnych lat Europejska Fundacja Opieki nie ograniczała się wyłącznie do pomocy bezpośredniej. Prowadziła działania z zakresu aktywizacji społecznej i fizycznej, oferując osobom starszym regularne zajęcia gimnastyczne, w tym szczególnie ukierunkowane na wzmocnienie mięśni dna miednicy, co miało istotne znaczenie w profilaktyce zdrowotnej. Uczestnicy mogli również korzystać z porad prawno-administracyjnych, co szczególnie doceniano w kontekście rosnących trudności w poruszaniu się po systemie ochrony zdrowia i świadczeń społecznych.

Istotnym elementem działalności Fundacji stało się również wspieranie opiekunów osób starszych – zarówno formalnych, jak i nieformalnych. EFO prowadziła

dla nich grupę motywacyjną oraz infolinię wsparcia psychologicznego, umożliwiającą otrzymanie pomocy w sytuacjach trudnych emocjonalnie. Takie działania miały na celu nie tylko przeciwdziałanie wypaleniu opiekunów, ale także budowanie sieci wsparcia i dzielenie się doświadczeniem.

Fundacja cyklicznie organizowała zbiórki uliczne oraz akcje charytatywne, w tym przekazywanie darów rzeczowych najbardziej potrzebującym. Jej działalność systematycznie zyskiwała zasięg międzynarodowy, wzmacniając współpracę z partnerami z różnych państw Unii Europejskiej i promując dobre praktyki w opiece senioralnej.

W 2025 roku Europejska Fundacja Opieki kontynuuje swoje wielowymiarowe działania. Jej oferta wciąż obejmuje wolontariat opiekuńczy, profesjonalne i odpłatne usługi opiekuńcze, wsparcie psychologiczne i logopedyczne, pomoc prawną i administracyjną, a także liczne inicjatywy aktywizujące osoby starsze. Zajęcia fizyczne, wycieczki, rehabilitacja, grupy wsparcia i specjalistyczna opieka – wszystko to pozostaje w służbie głównej misji Fundacji: podniesienia jakości życia seniorów i osób z niepełnosprawnościami oraz przeciwdziałania ich wykluczeniu społecznemu. Dzięki indywidualnemu podejściu do każdego człowieka, tworzeniu nowych rozwiązań i zaangażowaniu zespołu, Europejska Fundacja Opieki nadal otacza troską tych, którzy najbardziej jej potrzebują.

Europejska Fundacja Opieki jest członkiem Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki od 2012 roku. Joanna Zarzycka, przedstawicielka EFO, sprawowała funkcję członkini Zarządu w latach 2020–2023. Obecnie, w ramach kadencji 2023–2026, pełni funkcję członkini Komisji Rewizyjnej Forum. W 2015 roku stażyści LFOON-SW nakręcili krótki [film o działalności Fundacji](#).

Dane kontaktowe:

Europejska Fundacja Opieki

Dane rejestrowe:

ul. Leszczyńskiego 23

20-068 Lublin

Biuro i adres korespondencyjny:

ul. Skierki 1/190

20-601 Lublin

tel. (81) 752 06 86

e-mail: biuro@opiekunowie.pl

www.opiekunowie.pl

www.facebook.com/opiekunowie

67. Stowarzyszenie Wyrównywania Szans „Radość”

Stowarzyszenie Wyrównywania Szans „Radość” zostało zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym 22 listopada 2011 roku jako organizacja non-profit działająca w Maciejowie Starym (gm. Wysokie) z misją wspierania dzieci, młodzieży i dorosłych dotkniętych padaczką oraz innymi chorobami przewlekłymi.

Organizacja działała w oparciu o statut i jasno określone cele i wartości. Budowała swoje działania na fundamencie pracy społecznej członków i zaangażowaniu wolontariuszy.

Rys. 273. Urząd Wojewódzki w Lublinie - Sala Kolumnowa. Małgorzata Lisowska odbiera wyróżnienie w konkursie dziennikarskim organizowanym przez LFOON – SW za esej pt. „Od marzenia do Stowarzyszenia”, grudzień 2011 r.

Prezes stowarzyszenia Małgorzata Lisowska wraz z grupą wolontariuszy – w tym specjalistami z dziedziny medycyny, psychologii, pedagogiki, logopedii i prawa – stworzyła zespół gotowy do niesienia wszechstronnego wsparcia. Organizowano pomoc nie tylko psychologiczną, lecz także prawną i medyczną, prowadzono warsztaty artystyczne, dogoterapię oraz szkolenia z pierwszej pomocy dla osób chorych na padaczkę i instytucji wspierających tych pacjentów.

W kolejnych latach stowarzyszenie kontynuowało działalność charytatywną. Przyjmowało darowizny w postaci sprzętu rehabilitacyjnego, ubrań, książek, zabawek oraz organizowało koncerty charytatywne, lokalne szkolenia, konferencje i spotkania edukacyjne. Na swoich profilach w mediach społecznościowych promowało refleksję i świadomość społeczną o padaczce, podkreślając wartość „małych czynów” w wielkiej misji pomocy.

Stowarzyszenie Wyrównywania Szans „Radość” było członkiem Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki w latach 2012 – 2015.

W 2021 roku problemy organizacyjne, prawne oraz zdrowotne członków stowarzyszenia przyczyniły się do wyhamowania działań.

W 2023 roku formalnie rozpoczęto proces zamykania działalności i likwidacji organizacji.

68. Fundacja Alpha

Fundacja Alpha została powołana do życia 4 czerwca 2007 roku z inicjatywy trzech fundatorek: Agnieszki Chodun, [Anny Prokopiak](#) i Beaty Wanickiej. Od samego początku jej misją było niesienie pomocy dzieciom i osobom dorosłym z autyzmem, upośledzeniem umysłowym i innymi zaburzeniami rozwojowymi oraz wsparcie ich rodzin w codziennym funkcjonowaniu. Fundacja rozpoczęła działalność w Lublinie, z czasem stając się jednym z najważniejszych ośrodków terapeutycznych dla osób w spektrum autyzmu w województwie lubelskim.

Rys. 274. dr hab. Anna Prokopiak, Prezes Fundacji Alpha. [Konferencja „Sytuacja edukacyjna i zawodowa osób z niepełnosprawnością – współczesne wyzwania stojące przed pracownikiem i pracodawcą”](#), Lublin 25-26 października 2024

Rys. 275. Udział Fundacji Alpha w akcji Centrum Handlowego SKENDE pn. [„ProcentujeMY – 1,5% zostawiam w Lublinie”](#), Lublin 1 marca 2025

Rys. 276. Fundacja ALPHA podczas [Inauguracji Lubelskich Dni Autyzmu](#) – warsztaty, stoisko informacyjne, występ zespołu „AUKUSTYCZNI”, Chatka Żaka w Lublinie, 2 kwietnia 2025

W pierwszych latach swojego istnienia Fundacja realizowała wiele projektów, dzięki którym możliwe było prowadzenie terapii, poradnictwa rodzinnego oraz zajęć wspierających rozwój dzieci z całościowymi zaburzeniami rozwoju. W 2009 roku otrzymała dofinansowanie m.in. z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej oraz Prezydenta Miasta Lublin, co pozwoliło na realizację działań takich jak: specjalistyczne poradnictwo rodzinne, zajęcia logopedyczne, cykle wyjazdów na basen oraz projekty

edukacyjne, w tym stworzenie kalendarza „Nie-grzeczne dzieci”, promującego większą wrażliwość społeczną na potrzeby dzieci z autyzmem. W kolejnych latach Fundacja kontynuowała swoją aktywność, rozwijając ofertę wsparcia terapeutycznego i edukacyjnego oraz podejmując współpracę z lokalnymi i krajowymi instytucjami publicznymi.

W 2011 roku Fundacja Alpha zdobyła środki m.in. z Funduszu Inicjatyw Obywatelskich i Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej, co umożliwiło jej realizację programów „Rozwijamy skrzydła” oraz „Pokonując samotność...”, których celem było wspieranie tożsamości i samodzielności osób z autyzmem. Rok później rozszerzyła swoje działania o nowe formy wsparcia i zacieśniła współpracę z instytucjami miejskimi.

W 2013 roku Fundacja przystąpiła do Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki, stając się pełnoprawnym członkiem tej regionalnej platformy współpracy. W tym samym czasie rozpoczęła realizację międzynarodowego projektu badawczego w ramach Programu DAPHNE Unii Europejskiej, dotyczącego przeciwdziałania przemocy wobec osób z autyzmem. Projekt był realizowany wspólnie z organizacjami z Włoch, Belgii, Wielkiej Brytanii i Hiszpanii i trwał do 2015 roku, przynosząc cenne dane i rekomendacje na temat ochrony praw osób w spektrum.

W ramach rozwijania działań lokalnych Fundacja prowadziła także programy takie jak „Mam autyzm – jestem inny, nie gorszy. Rozwijam swój potencjał w przyjaznym środowisku”, w ramach którego realizowała Wolontariat Rówieśniczy – nowatorską formę wsparcia w nawiązywaniu relacji koleżeńskich przez osoby ze spektrum autyzmu. Projekt był częścią konkursu PFRON „Szansa-Rozwój-Niezależność” i cieszył się dużym zainteresowaniem zarówno uczestników, jak i wolontariuszy.

Do 2021 roku Fundacja realizowała także intensywny projekt „Wspieramy nie wypieramy”, którego celem była psychologiczno-społeczna pomoc osobom szczególnie dotkniętym skutkami pandemii COVID-19. Projekt był odpowiedzią na rosnące potrzeby rodzin i osób z autyzmem w czasie kryzysu zdrowotnego i społecznego.

Od 2021 roku Fundacja realizowała również projekt „Sięgamy po sukces” współfinansowany przez PFRON, którego celem było zwiększenie samodzielności osób z niepełnosprawnościami. Działania obejmowały indywidualne i grupowe treningi umiejętności społecznych i komunikacyjnych, wsparcie rówieśnicze, a także wyjazdowe formy integracji. Projekt był kontynuowany przez trzy lata i zakończył się w marcu 2025 roku.

Równolegle, od kwietnia 2025 roku Fundacja rozpoczęła realizację kolejnego projektu pod nazwą „Prowadzenie rehabilitacji w placówce (rehabilitacja ciągła)” w ramach konkursu „Wspieramy aktywność”. Projekt, który potrwa do marca 2028 roku, oferuje kompleksowy zakres wsparcia: indywidualne i grupowe treningi komunikacyjne, wyjazdowe formy terapii społecznej oraz diagnozy przy użyciu narzędzi takich jak: Profil Psychoedukacyjny (PEP-R) Erica Schoplera (służy oszacowaniu poziomu funkcjonowania dziecka), czy TTAP (TEACCH Transition Assessment Profile), który służy do diagnozy umiejętności osób z autyzmem (młodzieży i dorosłych) w różnych obszarach funkcjonowania. Celem projektu jest

dalsze zwiększanie samodzielności osób z niepełnosprawnościami, zwłaszcza tych w spektrum autyzmu.

Na przestrzeni niemal dwóch dekad Fundacja Alpha dynamicznie się rozwijała. Obecnie prowadzi trzy placówki w Lublinie, w których codziennie odbywają się zajęcia, konsultacje i spotkania terapeutyczne. Zespół tworzy ponad 70 wykwalifikowanych specjalistów, a liczba rodzin objętych stałą opieką przekracza 400. Fundacja jest także organem prowadzącym NZOZ Centrum Terapii Autyzmu Alpha oraz Dzienny Ośrodek Rehabilitacji Słuchu i Mowy. W ramach swoich działań oferuje diagnozy, konsultacje psychiatryczne, terapie logopedyczne, zajęcia z komunikacji alternatywnej i wspomagającej, integrację sensoryczną oraz treningi umiejętności społecznych.

W 2025 roku Fundacja Alpha pozostaje jedną z najważniejszych organizacji w regionie, wspierających osoby ze spektrum autyzmu. Jej misja niezmiennie koncentruje się na zapewnianiu kompleksowej pomocy, przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu, obronie praw i interesów osób z niepełnosprawnościami oraz popularyzowaniu wiedzy o autyzmie w społeczeństwie.

Dane kontaktowe:

Fundacja Alpha

Al. Warszawska 15, 20-803 Lublin

ul. Cicha 10, 20-078 Lublin

ul. Wojciechowska 3, 20-704 Lublin

tel. 81 532 58 06

e-mail: biuro@autyzmlublin.pl

<https://www.autyzmlublin.pl/>

<https://www.facebook.com/fundacjaalpha>

**69. Fundacja na Rzecz Chorych na Parkinsona (obecnie:
Fundacja Chorób Mózgu)**

[Fundacja na Rzecz Chorych na Parkinsona powstała w 2012 roku z inicjatywy Jadwigi Pawłowskiej-Machajek](#), która sama chorowała na chorobę Parkinsona.

Rok później, w 2013, Fundacja dołączyła do Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki, z którym w początkowych latach członkostwa aktywnie współpracowała.

Celem Fundacji jest udzielanie wszechstronnej pomocy osobom dotkniętym chorobami mózgu oraz ich rodzinom, a także upowszechnianie wiedzy o chorobie Parkinsona i innych przewlekłych schorzeniach neurologicznych. Fundacja angażuje się w promocję zdrowia i edukację w obszarze opieki społecznej.

Pod kierownictwem Jadwigi Pawłowskiej-Machajek Fundacja organizowała liczne działania: prowadziła punkt informacyjny dla pacjentów i ich rodzin, organizowała spotkania grup wsparcia dla chorych i opiekunów, a także spotkania ze specjalistami – lekarzami, rehabilitantami, dietetykami i psychiatrami. W ramach swojej działalności realizowała także grupową rehabilitację w Wojewódzkim Ośrodku Medycyny Pracy w Lublinie.

Rys. 277. Jadwiga Pawłowska-Machajek

[Jadwiga Pawłowska-Machajek wielokrotnie apelowała do Ministerstwa Zdrowia o refundację leków](#) takich jak apomorfina podawana podskórną i lewodopa podawana dojelitowo. Była inicjatorką licznych spotkań, kampanii i działań mających na celu zwiększenie świadomości społecznej oraz poprawę warunków leczenia pacjentów z chorobą Parkinsona. W kwietniu 2016 r. w Teatrze Starym w Lublinie odbyły się [obchody Światowego Dnia Chorych na Parkinsona](#).

Dzięki działaniom Fundacji w 2017 roku udało się wprowadzić refundację dwóch nowoczesnych terapii: Duodopy i Daceptonu-apomorfiny, co było przełomem w leczeniu choroby Parkinsona w Polsce. Fundacja prowadziła także kampanie informacyjne i edukacyjne, mające na celu poprawę dostępu do nowoczesnych terapii.

W latach 2016–2020 Fundacja funkcjonowała pod nazwą „Fundacja Parkinsona”.

W 2021 roku Fundacja rozszerzyła zakres swojej działalności na inne choroby neurologiczne, zmieniając nazwę na „Fundacja Chorób Mózgu”. Podczas kolejnych lat kontynuowała swoją misję, organizując spotkania, warsztaty i wspierając pacjentów oraz ich opiekunów. Wśród ważnych inicjatyw znalazła się kampania edukacyjna „Parkinson za zamkniętymi drzwiami”, która miała przełamywać społeczne tabu wokół choroby Parkinsona i zwracać uwagę na trudności pacjentów wynikające z ograniczonego dostępu do wszystkich nowoczesnych terapii.

1 czerwca 2024 roku Jadwiga Pawłowska-Machajek zmarła. Jej działalność i pasja pozostają nadal silną inspiracją dla aktualnych działań Fundacji oraz wszystkich zaangażowanych w poprawę sytuacji chorych.

Fundacja Chorób Mózgu działa na rzecz zwiększania świadomości społecznej, edukacji i rozwoju opieki neurologicznej w Polsce. Organizuje spotkania, grupy wsparcia, debaty oraz współpracuje z instytucjami medycznymi i społecznymi.

Dane kontaktowe:

ul. Bałdyka 11/1,

44-240 Żory

tel.: 570 110 311

e-mail:

fundacjachorobmozgu@gmail.com

<https://www.facebook.com/fundacjachorobmozgu>

<https://www.chorobymozgu.pl/>

70. Fundacja Teatrotterapia Lubelska

Fundacja Teatrotterapia Lubelska, została ustanowiona aktem notarialnym z dnia 29 października 2008 roku.

Celem działalności jest wyrównanie szans osób z niepełnosprawnościami oraz tych, które należą do grup dyskryminowanych i wykluczonych społecznie, a także wsparcie ich rodzin. Poprzez różnorodne inicjatywy wspiera osoby z niepełnosprawnościami, wykorzystując m.in. potencjał teatru i arteterapii. Poprzez teatr, jego techniki oraz arteterapię, Fundacja dąży do rehabilitacji dzieci i dorosłych, którzy borykają się z różnymi trudnościami. Zajmuje się szerzeniem wiedzy na temat teatrotterapii, jej roli w edukacji oraz rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami, a także promowaniem terapeutycznych możliwości teatru. Fundacja dąży do przyjęcia i wdrożenia w Polsce standardów w zakresie terapii przez sztukę i rehabilitacji, stosowanych w innych krajach Unii Europejskiej.

Jednym z kluczowych działań Fundacji jest organizowanie i prowadzenie warsztatów terapeutycznych, które koncentrują się na teatrotterapii. Fundacja angażuje ludzi zdrowych, szczególnie młodzież i studentów, do działań wspierających rehabilitację i terapię osób z niepełnosprawnościami. Organizowane są wydarzenia kulturalne i artystyczne, takie jak spektakle teatralne, koncerty, festiwale i wystawy, w których biorą udział artyści z niepełnosprawnościami z całego świata. W ten sposób Fundacja nie tylko promuje kulturę, ale również stwarza przestrzeń do integracji i wyrażania siebie przez osoby, które na co dzień zmagają się z ograniczeniami.

Oprócz działań artystycznych, Fundacja prowadzi kursy, szkolenia i warsztaty związane z wykorzystaniem teatru w rehabilitacji, edukacji oraz sztuce, skierowane do różnych grup społecznych i zawodowych. Organizuje spotkania, konferencje, seminaria, a także projekty naukowo-badawcze, które mają na celu poszerzenie wiedzy na temat teatrotterapii i arteterapii (m.in.: [Konferencja „Warsztaty Terapii Zajęciowej \(WTZ\) elementem współczesnej rehabilitacji kompleksowej – refleksja ich uczestników i ekspertów”, 10.11.2023 r. KUL](#); [„Granice teatru: Teatr osób z niepełnosprawnością intelektualną” – dyskusja, 21.11.2023 r.](#); [Konferencja „Kręgi Wsparcia WTZ”, 22.11.2024 r.](#)).

Fundacja wspiera także działalność wydawniczą i produkcję filmów edukacyjnych, które podejmują tematykę społeczną i terapeutyczną.

Ponadto, Fundacja angażuje się w pomoc organizacyjną i materialną dla twórców z niepełnosprawnościami oraz innych osób realizujących jej cele. Pozyskuje sponsorów wspierających finansowo i rzeczowo realizację projektów, a także angażuje się w projekty unijne. Organizuje turnusy rehabilitacyjne oraz wyjazdy integracyjne dla osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin, oferując im wsparcie oraz możliwości relaksu i integracji z innymi członkami społeczności. Fundacja prowadzi również działania mające na celu promocję zatrudnienia i wsparcie lokalnego rozwoju, szczególnie w odniesieniu do osób z niepełnosprawnościami.

W zakresie wsparcia społecznego Fundacja organizuje poradnictwo psychologiczne i prawne, pomagając osobom z niepełnosprawnościami

w rozwiązywaniu problemów rodzinnych i w procesie akceptacji niepełnosprawności. Zapewnia również pomoc w zdobyciu sprzętu rehabilitacyjnego oraz informacji o możliwościach zatrudnienia, a także organizuje zbiórki na rzecz osób potrzebujących. Fundacja aktywnie działa na rzecz integracji osób z niepełnosprawnościami z lokalną społecznością, organizując seminaria, szkolenia i współpracując z mediami oraz organizacjami pozarządowymi.

Dodatkowo Fundacja dba o duchowe i religijne potrzeby swoich podopiecznych, organizując rekolekcje, pielgrzymki oraz współpracując z parafiami różnych wyznań. Fundacja prowadzi także [Galerię Art Brut](#) w Centrum Kultury w Lublinie, angażuje się w działalność edukacyjną i popularyzatorską, organizując wydarzenia w Polsce i za granicą.

Galeria Art Brut została zainspirowana twórczością Dominiki Mendel, autystycznej artystki z Lublina, która od dzieciństwa wyrażała siebie poprzez precyzyjne rysunki, a później wielowymiarowe obrazy. Jej twórczość jest wynikiem potrzeby tworzenia, będącej odpowiedzią na jej życiową sytuację. Galeria ma na celu przełamanie stygmatyzacji osób z niepełnosprawnościami i pokazanie, że ich sztuka może być ceniona na równi z profesjonalną, niezależnie od wykształcenia artystycznego.

Projekt Galerii Art Brut, promuje współpracę instytucji samorządowych i organizacji pozarządowych na rzecz osób niepełnosprawnych. Celem jest zmniejszenie ich wykluczenia społecznego i umożliwienie im zaistnienia w świecie sztuki. Twórczość amatorska, szczególnie malarstwo i rzeźba naiwna, zostanie pokazana szerszej publiczności. Galeria ma także na celu odkrywanie nowych twórców, głównie z Lublina, ale również z innych regionów Polski i za granicą.

Rys. 278. Wnętrze Galerii Art. Brut. Na ścianach wisi ekspozycja kolaży Mai Warzechy „da da”, wrzesień 2023

Rys. 279. Wystawa prac Aleksandry Rogali „Prostą kreską”, październik 2023

Rys. 280. Maria Pietrusza-Budzyńska, listopad 2023

Jednym z najważniejszych zadań realizowanych przez Teatrotępię Lubelską jest prowadzenie [Warsztatów Terapii Zajęciowej](#). W listopadzie 1995 roku Teatr im. Juliusza Osterwy przyjął do swojej struktury organizacyjnej grupę dwudziestu osób z upośledzeniem umysłowym, w tym uczniów Szkoły Specjalnej, którzy tworzyli teatr "Roślinka". Wkrótce, teatr ten przekształcił się w instytucję dla dorosłych z upośledzeniem, funkcjonującą w ramach WTZ – Teatrotępii. Nazwa ta nawiązywała do idei rehabilitacji osób z niepełnosprawnością przez sztukę. Grupa przyjęła manifest, który mówił o prawie do tworzenia kultury i uczestniczenia w życiu społecznym, podkreślając, że osoby z upośledzeniem umysłowym czują tak samo jak inni ludzie.

WTZ Teatrotępia, łącząca elementy sztuki i terapii, stała się ważnym narzędziem w procesie rehabilitacji społecznej, przełamując bariery i uprzedzenia. W warsztatach uczestniczyli młodzi ludzie, którzy pod okiem aktorów, pedagogów i innych specjalistów realizowali autorskie programy. Występy na scenie dawały im rzadką szansę na sukces i uznanie, co miało ogromne znaczenie zarówno dla nich, jak i ich rodzin. Działania te miały na celu nie tylko rozwój artystyczny, ale również integrację społeczną.

W czerwcu 2009 roku Fundacja Teatrotępia Lubelska przejęła prowadzenie warsztatów. Jej założycielka, [Maria Pietrusza-Budzyńska](#), uznała, że wyjście z instytucji teatru im. Juliusza Osterwy to konieczny krok w rozwoju uczestników warsztatów, zarówno artystycznym, jak i społecznym. Transformacja organizacyjna umożliwiła intensyfikację działań, wzmacniając znaczenie teatrotępii jako metody rehabilitacji. Dzięki temu osoby z niepełnosprawnością mogły i nadal mogą realizować swoje pasje artystyczne, a ich integracja w społeczeństwie staje się pełniejsza.

Rys. 281. Spektakl „Opera Kartoflana”, Centrum Spotkania Kultur, wrzesień 2022

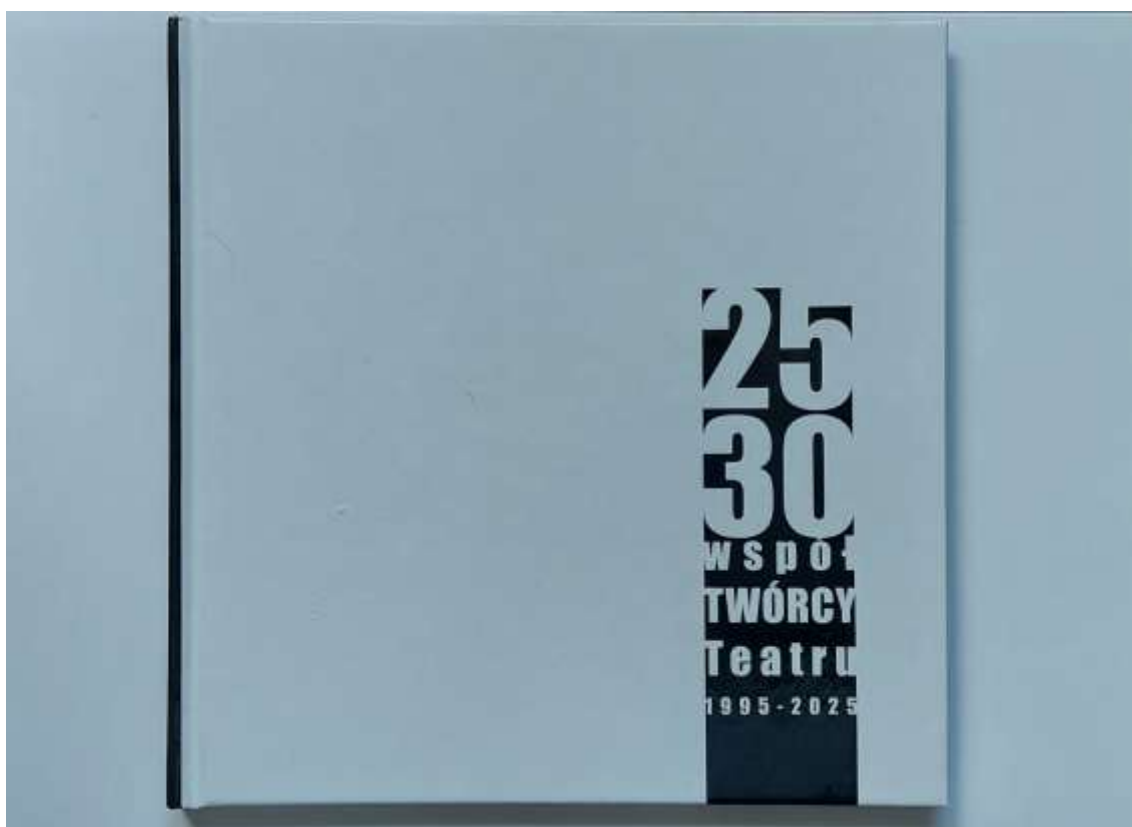
Rys. 282. Spektakl „Spowiedź w drewnie”, Lubelskie Centrum Konferencyjne, maj 2023

Rys. 283. Spektakl „Nieposkromienie”, Centrum Kultury w Lublinie, luty 2025

Rys. 284. Spotkanie z aktorami w Księgarni Dostowna po pokazie spektaklu „Nieposkromienie”, Centrum Kultury w Lublinie, luty 2025

Rys. 285. Publikacja wydana z okazji 30-lecia powstania Teatroterapii pt. „25 30 współTWÓRCY Teatru 1995 – 2025”

Aktualnie, podstawowym celem działalności WTZ Teatroterapia jest rehabilitacja społeczna i kulturalna oraz aktywizacja zawodowa zmierzająca do wszechstronnego rozwoju każdego uczestnika i zwiększenia samodzielności. W Teatroterapii uczestnicy pracują według autorskich programów terapeutów, którymi są aktorzy, pedagodzy, muzycy, plastycy i specjaliści innych dyscyplin. Wieloletnie doświadczenie pracowników i uczestników WTZ dowodzi, iż integracja ludzi z różnych środowisk, przełamywanie wzajemnych uprzedzeń i odkrywanie wspólnoty z powodzeniem może odbywać się poprzez teatr, który służy jako narzędzie wewnętrznego wzrostu, rozwoju i wzbogacenia osobowości. Oprócz zajęć teatralnych na uczestników czekają również różnorodne pracownie tematyczne – pracownia plastyczna, pracownia gospodarstwa domowego, pracownia ceramiki artystycznej, zajęcia z emisji głosu, zajęcia sportowe. Udział w spektaklach i festiwalach teatralnych jest również szansą do odbycia wielu interesujących wyjazdów zagranicznych.

Wszystkie działania fundacyjne mają na celu nie tylko wsparcie osób z niepełnosprawnościami, ale również podniesienie świadomości społecznej na temat ich praw i możliwości, a także stworzenie przestrzeni, w której mogą realizować swoje pasje i talenty.

Fundacja Teatroterapia Lubelska jest organizacją członkowską LFOON-SW od 2013 roku. Aktywnie włącza się w realizację zadań Forum. Statuetki Aniołów wykonane przez uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej towarzyszyły wszystkim ważnym wydarzeniom, w których brało udział Lubelskie Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki.

Dane kontaktowe:

ul. Młodej Polski 32/144

20-863 Lublin

[tel. 502 174 209](tel:502174209)

e-mail: tln@teatroterapia.lublin.pl

[www. teatroterapia.lublin.pl](http://www.teatroterapia.lublin.pl)

71. Lubelskie Stowarzyszenie Osób Chorych na Padaczkę i Ich Przyjaciół „DRGAWKA”

Lubelskie Stowarzyszenie Osób Chorych na Padaczkę i Ich Przyjaciół „Drgawka” zostało powołane w 2013 roku przez byłych członków rozwiązującego się Oddziału Lubelskiego Polskiego Stowarzyszenia Ludzi Cierpiących na Padaczkę (PSLCnP), które działało w Lublinie od 1989 roku. Jego założycielką i wieloletnią liderką została [Barbara Lisek](#), wcześniej związana z działalnością PSLCnP, która [objęła funkcję prezesa](#) zarządu nowo utworzonej organizacji. Inicjatywa miała na celu kontynuację wieloletniej pracy na rzecz środowiska osób z padaczką i rozwój działań samopomocowych w regionie. Od początku działalności „Drgawka” koncentruje się na integracji osób chorych ze społeczeństwem oraz przeciwdziałaniu izolacji, dyskryminacji i stygmatyzacji. Organizacja zapewnia wsparcie emocjonalne, prowadzi cykliczne spotkania, kieruje osoby chore do specjalistów, a także reprezentuje ich interesy wobec instytucji samorządowych, takich jak MOPS, PCPR, ZUS czy Urząd Miasta Lublin.

W ciągu lat działalność stowarzyszenia sukcesywnie się rozwijała – od edukacyjnych spotkań z lekarzami, przez organizację turnusów rehabilitacyjnych, po inicjatywy integracyjne, takie jak ogniska, wycieczki, imprezy kulturalne i wystawy artystyczne.

Rys. 286. Barbara Lisek (pierwsza od prawej) i członkowie Stowarzyszenia podczas uroczystości przyznawania tytułu „Przyjazny Urzędnik”, Lublin 12 grudnia 2012

Rys. 287. Łukasz Tyzo uhonorowany tytułem „Przyjazny Urzędnik” przez Lubelskie Stowarzyszenie Osób Chorych na Padaczkę i Ich Przyjaciół „Drgawka”, Lublin 12 grudnia 2012

Rys. 288. Barbara Lisek (pierwsza od lewej) – Prezes Stowarzyszenia oraz Teresa Telenda (pierwsza od lewej) - Zastępca Prezesa Stowarzyszenia Osób Chorych na Padaczkę i Ich Przyjaciół „Drgawka”, 2022

Rys. 289. 10-lecie Lubelskiego Stowarzyszenia Osób Chorych na Padaczkę i Ich Przyjaciół „Drgawka”

Rys. 290. Rękodzieło wielkanocne przygotowane przez członków Stowarzyszenia „Drgawka” w ramach [Społecznego Kiermaszu Wielkanocnego w Galerii Olimp](#) w Lublinie, 25 marca 2023

„Drgawka” aktywnie działa w ramach Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmiku Wojewódzkiego, a Barbara Lisek w latach 2013–2023 była członkinią jego zarządu, zaś od 2023 roku pełni funkcję w komisji rewizyjnej. W 2015 roku Forum zrealizowało [film](#) o stowarzyszeniu.

Organizacja przywiązuje dużą wagę do społecznego uświadamiania na temat padaczki – prowadzi działania informacyjne i edukacyjne, m.in. poprzez coroczne akcje w przestrzeni publicznej z okazji Dnia Epileptyka (14 lutego), podczas których rozdaje materiały edukacyjne i uczy udzielania pierwszej pomocy.

W lutym 2023 roku stowarzyszenie obchodziło [10-lecie swojej działalności](#) podczas uroczystości w Młodzieżowym Domu Kultury nr 2 w Lublinie. Wydarzenie połączono z wystawą artystyczną członków organizacji oraz wręczeniem wyróżnień osobom wspierającym środowisko osób z padaczką w trzech kategoriach: Przyjazny Pracownik Służby Zdrowia, Przyjazny Urzędnik i Przyjaciel Osób z Niepełnosprawnością. Działania „Drgawki” cieszą się poparciem lokalnej społeczności i samorządu, a organizacja prowadzi szeroką współpracę z organizacjami i instytucjami.

Rys. 291. „[Moje obrazy to Ja](#)” – wernisaż prac Urszuli Porębskiej – członkini Stowarzyszenia „Drgawka”

Spotkania stowarzyszenia odbywają się w Lublinie przy ul. Leszczyńskiego 23 w czwartki w godz. 13:00–16:00.

Dane kontaktowe:

ul. S. Leszczyńskiego 23

20-068 Lublin

tel. 515 824 926 – Prezes Barbara Lisek:

drgawka@padaczka.lublin.pl

<https://www.facebook.com/Drgawka/>

72. Polskie Stowarzyszenie Chorych na NTM UROCONTI (obecnie: Stowarzyszenie „UroConti”)

Stowarzyszenie Osób z NTM „UroConti” rozpoczęło swoją działalność z początkiem kwietnia 2007 roku. Zostało założone przez grupę aktywnych osób dotkniętych chorobami dna miednicy, które postanowiły stworzyć przestrzeń wzajemnego wsparcia, wymiany doświadczeń i edukacji. Od samego początku przyświecała im misja poprawy jakości życia osób zmagających się z nietrzymaniem moczu i innymi schorzeniami obszaru miednicy mniejszej. Stowarzyszenie działa jako organizacja non profit i stopniowo rozszerzało swój zasięg, tworząc oddziały w największych miastach Polski. Do 2025 roku funkcjonuje w ośmiu miastach: Warszawie, Krakowie, Wrocławiu, Łodzi, Poznaniu, Bydgoszczy, Gdańsku oraz Lublinie. W swoich działaniach UroConti łączy elementy edukacji, profilaktyki, rehabilitacji oraz wpływu na kształtowanie polityki zdrowotnej w kraju.

Działalność Stowarzyszenia opiera się na kilku kluczowych filarach. Regularnie organizowane są zajęcia gimnastyczne prowadzone przez wykwalifikowanych rehabilitantów, które mają na celu wzmacnianie mięśni dna miednicy i są formą leczenia, jak i profilaktyki. Ważną rolę odgrywają wykłady edukacyjne, otwarte dla wszystkich zainteresowanych – zarówno członków, jak i osób spoza Stowarzyszenia. Uczestnicy mogą uzyskać wiedzę na temat czynników ryzyka, metod leczenia, zasad refundacji oraz nowoczesnych środków wspomagających codzienne funkcjonowanie. UroConti prowadzi również spotkania z konsultantami medycznymi – lekarzami różnych specjalizacji – którzy służą wsparciem merytorycznym i często angażują się w przygotowywanie programów zdrowotnych. Dopełnieniem aktywności są spotkania integracyjne wzmacniające relacje wśród członków oraz działania legislacyjne, w ramach, których przedstawiciele Stowarzyszenia zabiegają o zmiany systemowe poprawiające sytuację pacjentów z chorobami dna miednicy. W 2023 roku utworzono Radę Konsultacyjną, do której zaproszono uznanych ekspertów z dziedzin ginekologii, urologii, geriatrici, medycyny rodzinnej i chirurgii. Rada ta stała się cennym wsparciem w tworzeniu rekomendacji i opiniowaniu projektów związanych z opieką nad pacjentami z NTM.

Lubelski Oddział „UroConti” rozpoczął swoją działalność 23 maja 2007 roku. Powstanie oddziału było odpowiedzią na potrzeby lokalnej społeczności – pacjentów, którzy dotychczas nie mieli dostępu do zorganizowanej formy wsparcia. Pierwszą prezes oddziału była Pani [Teresa Bodzak](#) – osoba wyjątkowo zaangażowana społecznie, której śmierć w 2022 roku była dużą stratą dla lokalnej społeczności. Po niej tę funkcję pełniły kolejno: Teresa Cześniak, Grażyna Makowska, Anna Goch. Obecnie prezesem organizacji jest Alicja Tymecka. Siedziba oddziału przez kilka lat mieściła się w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego przy al. Kraśnickiej 100, a obecnie w Lubelskim Centrum Aktywności Obywatelskiej przy ul. Leszczyńskiego 23. Funkcję konsultantów medycznych Lubelskiego Oddziału UroConti pełnią: ginekolog dr n. med. Monika Maciejczyk-Pencuła oraz urolog dr Krzysztof Zajączkowski.

Aktualnie, w roku 2025, oddział liczy 118 członków. W pobliskim Świdniku działa aktywne koło zrzeszające 84 osoby regularnie uczestniczące w zajęciach.

Działalność lubelskiego oddziału w pełni wpisuje się w ogólnopolskie cele Stowarzyszenia. Prowadzone są tu zajęcia gimnastyczne wzmacniające mięśnie dna miednicy, podczas których uczestnicy ćwiczą pod okiem wykwalifikowanych instruktorów, a także otrzymują zestawy ćwiczeń do wykonywania w domu. Zajęcia te odbywają się w odpowiednio przystosowanych salach klubów sportowych lub osiedlowych. Oprócz gimnastyki, członkowie i sympatycy uczestniczą w bezpłatnych wykładach edukacyjnych poświęconych profilaktyce, leczeniu i aspektom prawnym związanym z refundacją środków pomocniczych. Dzięki konsultacjom medycznym ze specjalistami ginekologii oraz urologii pacjenci mogą liczyć na profesjonalne wsparcie merytoryczne.

Ważnym aspektem działalności lubelskiego oddziału są spotkania integracyjne, które pozwalają członkom budować wzajemne relacje, wymieniać się doświadczeniami i wzmacniać poczucie wspólnoty. Organizowane są również działania na rzecz zwiększenia świadomości społecznej oraz inicjatywy legislacyjne mające na celu poprawę jakości życia osób z chorobami dna miednicy. Zróżnicowany wiek członków oddziału – od młodych kobiet po porodach, przez osoby w okresie menopauzy, aż po seniorów – pokazuje, jak szeroki jest zasięg problemu i jak potrzebna jest działalność takiej organizacji. Mimo że kobiety stanowią większość, coraz częściej do Stowarzyszenia dołączają także mężczyźni, m.in. po operacjach prostaty.

Lubelski oddział nieprzerwanie rozwija swoją działalność, odpowiadając na potrzeby lokalnej społeczności i przyczyniając się do realizacji ogólnopolskiej misji Stowarzyszenia „UroConti” – poprawy jakości życia osób zmagających się z chorobami dna miednicy.

Stowarzyszenie „Uro Conti” Oddział w Lublinie jest członkiem Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych -Sejmik Wojewódzki od 2013 roku.

Dane kontaktowe:

Siedziba Oddziału:

Lubelskie Centrum Aktywności
Obywatelskiej

ul. Leszczyńskiego 23 lok. 205,

20-068 Lublin

tel. 501-076-246

e-mail: lublin@uroconti.pl

<https://uroconti.pl/>

<https://uroconti.pl/oddzialy/oddzial-lubelski/>

73. Fundacja Aktywnej Rehabilitacji FAR Oddział w Lublinie

Fundacja Aktywnej Rehabilitacji – FAR – powstała w 1988 roku, ale jej historia rozpoczęła się znacznie wcześniej, w Skandynawii. Podczas Igrzysk Paraolimpijskich w 1976 roku w Kanadzie szwedzcy sportowcy z niepełnosprawnościami zauważyli, że ich amerykańscy koledzy, mimo podobnych ograniczeń, byli sprawniejsi i bardziej samodzielni. Kluczowym elementem ich rehabilitacji okazały się specjalistyczne treningi sportowe. To właśnie one stały się inspiracją do stworzenia pierwszych obozów aktywnej rehabilitacji w Szwecji już w 1978 roku. Kilka lat później, w 1981 roku, powołano formalnie organizację pozarządową – Stowarzyszenie Rekryteringsgruppen för Aktive Rehabilitering – mającą na celu szerzenie idei aktywności i samodzielności wśród osób z niepełnosprawnościami.

W latach 80. te nowatorskie metody dotarły również do Polski, gdzie sytuacja była diametralnie inna. W przeciwieństwie do szwedzkiego modelu opiekuńczego, w Polsce osoby z uszkodzeniem rdzenia kręgowego często pozostawały bez odpowiedniego wsparcia – zarówno medycznego, jak i społecznego. W odpowiedzi na te potrzeby, w sierpniu 1988 roku zorganizowano pierwszy w Polsce obóz wprowadzający do aktywnej rehabilitacji. Prowadziło go 12 instruktorów szwedzkich oraz 18 instruktorów polskich. Uczestniczyło w nim 30 Polaków, dobranych tak, by w przyszłości sami mogli zostać instruktorami. Osoby obecne na tym obozie były inicjatorami utworzenia Grupy Aktywnej Rehabilitacji w Polsce. W tym samym roku powstała też Fundacja Aktywnej Rehabilitacji FAR. Od tego czasu nieprzerwanie realizuje misję przywracania osobom z niepełnosprawnością fizyczną sprawczości, samodzielności i nadziei na aktywne życie.

Przez kolejne dekady FAR budowała kompleksowy system wsparcia dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich – nie tylko w zakresie fizycznej rehabilitacji, ale też integracji społecznej, edukacji i aktywizacji zawodowej. Fundacja opracowała autorski program aktywnej rehabilitacji, który obejmuje rekrutację osób po urazach rdzenia kręgowego bezpośrednio w szpitalach, udział w specjalistycznych obozach szkoleniowo-rehabilitacyjnych, a także długofalową opiekę, wsparcie psychologiczne i doradztwo zawodowe. W tej metodzie kluczową rolę odgrywają instruktorzy – osoby poruszające się na wózkach, które same przeszły przez proces rehabilitacji i teraz wspierają innych swoją wiedzą i doświadczeniem.

Od 2002 do 2022 roku Przedstawicielem Regionalnym Fundacji Aktywnej Rehabilitacji na Region Lubelski był [Adam Orzeł](#). Od 2007 roku Adam Orzeł stał się pracownikiem FAR. Utworzył biuro organizacji i został koordynatorem pracy biura i koordynatorem projektów przez nią realizowanych na terenie naszego województwa. Fundacja Aktywnej Rehabilitacji wspólnie z Grupą Aktywnej Rehabilitacji w latach 2002-2006 zorganizowała szereg wyścigów na wózkach inwalidzkich w wielu miejscowościach Lubelszczyzny. Była organizatorem wielu imprez integracyjnych i konferencji. Rozpoczęła też realizację szkoleń z obszaru aktywizacji zawodowej i społecznej.

Rys. 292. Międzynarodowa Konferencja „Niepełnosprawni w Unii Europejskiej”. Od lewej: Adam Orzeł, Jan Arczewski oraz Ryszard Smolak, Puławy 2003

Rys. 293. Wycieczka do Kazimierza Dolnego zorganizowana przez Fundację Aktywnej Rehabilitacji, 2003

Rys. 294. Aktywność Fundacji Aktywnej Rehabilitacji w województwie lubelskim (Krasnystaw, Jezioro Łukcze, Tomaszów Lubelski, Włodawa) w latach 2003–2006

Obecnie w regionie lubelskim Fundacja prowadzi działania skierowane zarówno do dorosłych, jak i dzieci. Od 2011 roku realizowany jest projekt [„Kompleksowa aktywizacja społeczna osób poruszających się na wózku inwalidzkim” \(dziesiąta edycja\)](#). Projekt ten, finansowany ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, koncentruje się na zwiększaniu sprawności fizycznej, nauce samodzielności w codziennym życiu, rozwoju funkcji psychicznych oraz kompetencji społecznych. Uczestnicy biorą udział w dziewięciodniowych Obozach Aktywnej Rehabilitacji oraz krótszych, trzydniowych warsztatach. Dla osób, które z różnych względów nie mogą uczestniczyć w zajęciach grupowych, fundacja zapewnia wsparcie indywidualne w miejscu zamieszkania.

Szczególną troską objęte są również dzieci. Od wielu lat prowadzony jest projekt [„Kompleksowa aktywizacja społeczna dzieci w wieku 4–16 lat poruszających się na wózku inwalidzkim”](#), także realizowany w edycji dziesiątej. Program ten nie tylko uczy najmłodszych samodzielności i sprawnego poruszania się na wózku aktywnym, ale także rozwija ich poczucie niezależności psychicznej i fizycznej. Dzieci poznają swoje możliwości, uczą się współpracy w grupie rówieśniczej, a ich rodzice otrzymują niezbędne wsparcie w zrozumieniu potrzeb i potencjału swoich dzieci. Zajęcia odbywają się regularnie – raz w miesiącu na sali gimnastycznej w lubelskim liceum, a dodatkowo także w formie wyjść do kina, na basen czy do muzeum. Dorośli mentorzy – osoby z niepełnosprawnościami, które odnoszą sukcesy w życiu zawodowym i prywatnym – pełnią rolę wzorców osobowych, pokazując dzieciom, że wózek nie musi być ograniczeniem.

Rys. 295. Targi Pracy, 2014

Rys. 296. Adam Orzeł (pełnomocnik FAR do 2022 r.) podczas szkolenia kadry FAR, Janów Lubelski 2014

Rys. 297. Nauka pokonywania przeszkód architektonicznych, 2016

Rys. 298. Zabawa mikołajkowa, 2017

Rys. 299. Warsztaty Aktywnego Poszukiwania Pracy, 2018

Rys. 300. Pamiątkowe zdjęcie uczestników rodzinnego pikniku integracyjnego „Pepcolandia”, 2023

Rys. 301. Integracja na świeżym powietrzu podczas pikniku „Pepcolandia”

Rys. 302. Uczestnicy projektu „Kompleksowa aktywizacja społeczna dzieci w wieku 4–16 lat poruszających się na wózku inwalidzkim”, 2023

Kolejnym istotnym obszarem działalności FAR jest aktywizacja zawodowa. Od ponad dekady fundacja wdraża projekty mające na celu wsparcie osób z umiarkowanym i znacznym stopniem niepełnosprawności, często złożoną sytuacją zdrowotną. Obecnie realizowany projekt [„Kompleksowa aktywizacja osób z niepełnosprawnością szansą na podjęcie i utrzymanie zatrudnienia III”](#) daje uczestnikom dostęp do poradnictwa zawodowego, psychologicznego, a także kursów i staży dostosowanych do ich możliwości i potrzeb rynku pracy. W ramach Warsztatów Aktywizacji Zawodowej osoby z niepełnosprawnościami uczą się tworzenia dokumentów aplikacyjnych, przygotowują się do rozmów kwalifikacyjnych oraz rozwijają umiejętności miękkie i społeczne. Dodatkowo każdego roku odbywają się jednodniowe Warsztaty Aktywnego Poszukiwania Pracy w Lublinie.

W 2023 roku FAR zorganizowała rodzinny piknik integracyjny „Pepcolandia”, dofinansowany przez firmę PEPCO. Wydarzenie, które odbyło się w Uroczysku „Dąbrowa” nad Zalewem Zemborzyckim, zgromadziło 38 dzieci wraz z rodzinami, oferując im możliwość kontaktu z alpakami, udziału w turnieju gier planszowych, wspólnej zabawy przy ognisku i wielu innych aktywnościach, które sprzyjały integracji i budowaniu relacji.

W 2024 roku fundacja w regionie lubelskim wznowiła zajęcia sportowe dla osób z niepełnosprawnościami. Pod okiem wykwalifikowanych instruktorów uczestnicy mogli trenować ogólnousprawniająco, brać udział w ćwiczeniach lekkoatletycznych, a także korzystać z treningów siłowych w formie zajęć z kręgli czy kajakarstwa.

Rys. 303. Obecny zespół lubelskiego oddziału Fundacji Aktywnej Rehabilitacji w towarzystwie dra Krzysztofa Żuka – Prezydenta Miasta Lublin podczas Gali „Aktywni z Lublina”, 11 września 2023

Rys. 304. Ewa Michalak-Łosiewicz – instruktor aktywnej rehabilitacji, 2017

Potwierdzeniem społecznego znaczenia działań Fundacji było przyznanie jej prestiżowego wyróżnienia przez władze lokalne. W dniu 11 września 2023 roku Fundacja Aktywnej Rehabilitacji – Region Lubelski została uhonorowana Medalem Prezydenta Miasta Lublin w kategorii organizacji działającej na rzecz aktywizacji i integracji osób z niepełnosprawnością. Nagrodę, wręczoną podczas gali [XV edycji konkursu „Aktywni z Lublina”](#), przyznano decyzją Społecznej Rady ds. Osób z Niepełnosprawnością. Wyróżniono nie tylko całokształt działań fundacji, ale również zaangażowanie konkretnych osób – indywidualny medal otrzymała [Ewa Michałak-Łosiewicz](#), instruktorka aktywnej rehabilitacji.

Fundacja Aktywnej Rehabilitacji Region Lubelski jest członkiem Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki od 2014 roku.

Od momentu powstania Fundacja Aktywnej Rehabilitacji nieprzerwanie udowadnia, że osoby z niepełnosprawnościami mogą żyć aktywnie, samodzielnie i spełniać swoje marzenia. Co ważne, robi to w sposób wyjątkowy – łącząc pomoc dorosłym i dzieciom, uwzględniając potrzeby całych rodzin, a także promując podejście „od wózkowiczów dla wózkowiczów”.

Dzięki FAR kolejne pokolenia zyskują nie tylko wiedzę i umiejętności, ale też wiarę w siebie i motywację do pokonywania codziennych barier.

Dane kontaktowe:

Biuro FAR – woj. lubelskie

ul. Aleja Kraśnicka 127, p. 1, II piętro

20-718 Lublin

tel.: 81 526 10 24

e-mail: biuro.lubelskie@far.org.pl

<https://www.facebook.com/far.regionlubelski>

74. Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Rodzinie „Nie-Łatwe Wychowanie”

Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Rodzinie „Nie-Łatwe Wychowanie” zostało założone 26 lutego 2014 roku. Od samego początku organizacja skupiała wokół siebie rodziców dzieci niepełnosprawnych, terapeutów, nauczycieli, psychologów, pedagogów oraz lekarzy.

Celem stowarzyszenia jest podejmowanie wszechstronnych działań na rzecz zdrowia, kształcenia, terapii i poprawy jakości życia osób z zaburzeniami funkcjonowania, zwłaszcza tych z trudnościami w zachowaniu oraz poszkodowanych w wypadkach drogowych. Organizacja stawia sobie za zadanie ochronę praw człowieka i dziecka oraz tworzenie warunków do godnego życia i wszechstronnego rozwoju tych osób w otwartym społeczeństwie poprzez działalność dobroczynną, terapeutyczną i opiekuńczą, obejmującą także wsparcie dla rodzin i opiekunów.

Stowarzyszenie specjalizuje się w prowadzeniu specjalistycznych terapii dla dzieci z niepełnosprawnością intelektualną, problemami wychowawczymi, trudnościami w nauce oraz zaburzeniami ze spektrum autyzmu i ADHD. Organizuje także szkolenia dla rodziców, opiekunów i nauczycieli, kładąc duży nacisk na terapię behawioralną, we współpracy z Polskim Stowarzyszeniem Terapii Behawioralnej z Krakowa oraz licznymi specjalistami z całej Polski.

Działania stowarzyszenia obejmują nie tylko terapię i wsparcie edukacyjne, lecz również działalność informacyjną i integracyjną, mającą na celu zwiększenie świadomości społecznej na temat potrzeb osób z zaburzeniami funkcjonowania oraz promowanie ich praw i godnego traktowania.

Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Rodzinie „Nie-Łatwe Wychowanie” było członkiem Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki w latach 2014-2017.

Od czasu pandemii Covid-19 organizacja znacząco ograniczyła działalność.

Dane kontaktowe:

Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom
i Rodzinie „Nie-Łatwe Wychowanie”

ul. Turniowa 9 lok. 17

20-563 Lublin

tel. +48 667 993 778

e-mail:

nielatwewychowanie.stow@gmail.com

75. Fundacja M-ART

Fundacja M-ART rozpoczęła działalność pod koniec 2014 roku, koncentrując się na obszarze kultury, sztuki i edukacji, ze szczególnym uwzględnieniem edukacji artystycznej dzieci.

Prowadzi warsztaty twórcze dla różnych grup wiekowych, w tym zajęcia integracyjne i edukacyjne, a także szkolenia z zakresu technik plastycznych i rękodzieła.

Fundacja wspiera rozwój środowiska wychowawczego poprzez działania oparte na idei wychowania przez sztukę. W jej działalności mieści się również informowanie i upowszechnianie wiedzy o kulturze i sztuce, ze szczególnym naciskiem na polskie tradycje ludowe oraz promocję i wspieranie twórców. W swoich działaniach szczególną wagę przywiązuje do propagowania tradycji ludowej i rękodzieła ludowego oraz rozwijania pasji uczestników poprzez koła zainteresowań, aktywny udział w wydarzeniach kulturalnych i prezentację prac twórczych.

Ponadto, M-ART realizuje działania na rzecz osób chorych, niepełnosprawnych i ich rodzin, wspiera edukację, i integrację społeczną, promuje integrację społeczną oraz dostęp do kultury i edukacji.

W ramach działalności programowej Fundacja zrealizowała kilka edycji projektów: „Przyjaciółka Książka”, „Twórczy LSM”, „Twórcza Przestrzeń” – skierowanych do dzieci z przedszkoli integracyjnych w Lublinie oraz rodzin mieszkających na terenie dzielnicy Lubelska Spółdzielnia Mieszkaniowa (LSM). Spotkania projektowe obejmują warsztaty plastyczne, zajęcia edukacyjne oraz wycieczki do instytucji kultury. Prace dzieci, wykonane z użyciem różnorodnych technik, prezentowane są na wystawach w bibliotekach i na profilu Facebook Fundacji.

Fundacja M-ART była członkiem Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki w latach 2015-2023.

Dane kontaktowe:

Fundacja M-ART

tel. 502 489 535

e-mail: fundacja.m.art@gmail.com

76. Polskie Forum Warsztatów Terapii Zajęciowej

Polskie Forum Warsztatów Terapii Zajęciowej (PF WTZ) powstało jako nieinstytucjonalna platforma współpracy i integracji środowiska warsztatów terapii zajęciowej (WTZ) z terenu województwa lubelskiego, mająca na celu poprawę jakości, standardów i stabilności funkcjonowania tych placówek.

Już w lutym 2015 roku Forum nawiązało oficjalną współpracę z Lubelskim Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmikiem Wojewódzkim (LFOON-SW). W dniu 25 lutego 2015 r. podpisano porozumienie regulujące zasady współpracy obu organizacji. LFOON-SW zobowiązało się do udzielania wsparcia organizacyjnego, administracyjnego i merytorycznego Forum WTZ, m.in. poprzez obsługę księgową, promocję na swoich stronach internetowych, pomoc w pozyskiwaniu dotacji i organizacji spotkań. Z kolei Forum WTZ deklarowało aktywne uczestnictwo w planowaniu działań oraz współpracę w ramach spotkań i wymiany informacji.

16 czerwca 2015 r. Polskie Forum Warsztatów Terapii Zajęciowej na mocy porozumienia partnerskiego zawartego w Warszawie z pięcioma innymi regionalnymi forami WTZ: śląskim, wielkopolskim, małopolskim, warmińsko-mazurskim oraz Konwentem WTZ Województwa Świętokrzyskiego zostało częścią Ogólnopolskiego Forum Warsztatów Terapii Zajęciowej. Porozumienie to miało na celu stworzenie trwałej platformy współpracy, wymiany wiedzy i reprezentacji interesów środowiska WTZ na poziomie krajowym.

W kolejnych latach Forum (PF WTZ) aktywnie uczestniczyło w dialogu z instytucjami publicznymi, m.in. poprzez udział w konsultacjach rządowych, mających na celu zwiększenie algorytmu finansowania WTZ oraz poprawę systemu rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych.

16 marca 2017 roku PF WTZ oficjalnie zostało zarejestrowane jako stowarzyszenie w Krajowym Rejestrze Sądowym i w 2018 roku stało się członkiem Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki.

Misja i cele organizacji, skupiają się na działalności na rzecz warsztatów terapii zajęciowej oraz ich środowiska, integracji i solidarności, podnoszeniu jakości pracy i standardów funkcjonowania WTZ, a także reprezentowaniu ich interesów wobec organów administracji publicznej i opinii społecznej. Stowarzyszenie prowadzi również działalność edukacyjną, kulturalną i naukową, promując aktywną rolę osób z niepełnosprawnościami jako pełnoprawnych i twórczych członków społeczeństwa.

Forum WTZ nie ogranicza się jedynie do działań formalnych – stanowi także przestrzeń wymiany doświadczeń i dobrych praktyk, organizując seminaria, warsztaty, konferencje, szkolenia, wizyty studyjne oraz spotkania z ekspertami i przedstawicielami środowiska WTZ. Ponadto wspiera swoich członków w rozwiązywaniu codziennych problemów oraz monitoruje zmieniające się przepisy prawne i ich interpretacje.

Dzięki temu, Forum jest ważnym ogniwem łączącym poszczególne warsztaty terapii zajęciowej w Polsce, wspierając ich rozwój, a także wpływając na kształtowanie polityki i legislacji dotyczącej rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych.

Dane kontaktowe:

Polskie Forum
Warsztatów Terapii Zajęciowej

ul. Młodej Polski 32/144

20-863 Lublin

tel. 609 300 202

e-mail: mariapebe@gmail.com

https://www.facebook.com/polskieforumwtz/?ref=page_internal

77. Stowarzyszenie Społeczno-Oświatowe „Żyć Godnie” w Żalutyniu

Historia Stowarzyszenia Społeczno-Oświatowego „Żyć Godnie” sięga 2002 roku, kiedy w odpowiedzi na decyzję Starosty Bialskiego o likwidacji Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego (SOSW) w Żalutyniu, nauczyciele oraz rodzice uczniów postanowili wziąć sprawy w swoje ręce. W obliczu zagrożenia dla istnienia placówki, powołali organizację, która miała nie tylko ratować Ośrodek, ale także wspierać edukację i życie codzienne dzieci z niepełnosprawnością intelektualną. Funkcję pierwszej prezes stowarzyszenia objęła Wanda Pietruczuk.

W początkowym okresie działalności organizacja opierała się wyłącznie na niewielkich darowiznach, które przeznaczano na zakup leków, środków czystości, opału czy odzieży dla dzieci. Dzięki inicjatywie Stowarzyszenia zakupiono także pierwszego konia terapeutycznego – Kubusia, co zapoczątkowało zajęcia z hipoterapii. W tym czasie nauczyciele – członkowie stowarzyszenia, aby ograniczyć koszty funkcjonowania Ośrodka, poświęcali swój czas, pracując społecznie po 6 godzin tygodniowo.

W 2005 roku organizacja uzyskała status organizacji pożytku publicznego, co otworzyło jej dostęp do finansowania z 1% podatku dochodowego i znacznie poszerzyło możliwości wsparcia SOSW.

W 2008 roku stery przejęła Urszula Niedźwiedź, która kontynuowała misję założycieli, rozwijając działania organizacji i umacniając jej pozycję w lokalnym środowisku.

Rok 2014 przyniósł nowe perspektywy dzięki współpracy z Państwową Szkołą Wyższą im. Jana Pawła II w Białej Podlaskiej. Uczniowie SOSW mogli wtedy bezpłatnie uczestniczyć w regularnych zajęciach na basenie uczelni. Tego samego roku odbyła się też pierwsza edycja Festynu Osób Niepełnosprawnych „Żyć Godnie i Zwycięzać!”, który od tamtej pory stał się wydarzeniem cyklicznym, promującym integrację, aktywność fizyczną i społeczną.

W 2015 roku rozpoczęła się owocna współpraca z Fundacją Krzewienia Kultury Artystycznej Osób Niepełnosprawnych z Warszawy. Zorganizowano warsztaty muzyczno-wokalne i terapię światłem w SOSW w Żalutyniu. Zwieńczeniem tej współpracy był koncert kolęd „Aniołowie się radują, bo w Piszczacu kolędują”, w którym wystąpili dzieci z Ośrodka i zespół „Mazowiacy” pod kierunkiem prof. Leszka Plocha. W tym samym roku Stowarzyszenie współorganizowało także wykład otwarty pt. „Włączanie osób niepełnosprawnych do aktywnego życia”. Rok 2015 to również znaczące inwestycje infrastrukturalne. Dzięki wsparciu Klubu Rotary z Portland (USA) zmodernizowano kuchnię w Ośrodku. Świetlica przeszła generalny remont dzięki środkom pozyskanym od Kupców „Razem” i Fundacji Grupy PERN „Przyjaźń”.

W 2016 roku, dzięki projektowi realizowanemu z firmą Hall Hunter Partnership, zakupiono wyposażenie do pracowni rękodzieła oraz sali integracji sensorycznej. Rok później udało się zdobyć kolejny grant z Fundacji PERN, który umożliwił zakup nowoczesnego sprzętu sportowego.

W kolejnych latach Stowarzyszenie kontynuowało swoją działalność, rozwijając współpracę z lokalnymi przedsiębiorcami, gminą oraz instytucjami grantodawczymi. W 2020 roku w ramach programu „Moja Mała Ojczyzna” Fundacji BGK, organizacja otrzymała 30 000 zł dofinansowania na stworzenie ścieżki edukacyjno-rekreacyjnej z parkiem linowym na terenie SOSW. Projekt ten objął także siedem przystanków edukacyjnych prezentujących walory przyrodnicze i historyczne okolicy, a także ogródek sensoryczny i bezobsługowy park linowy. Inwestycję wsparto dodatkowymi środkami z Gminy Piszczac oraz od sponsorów.

W tym samym czasie przeprowadzono także rewitalizację otoczenia Ośrodka – odnowiono plac zabaw, zbudowano mostek nad oczkiem wodnym i uruchomiono siłownię zewnętrzną. Środki na ten cel zostały zebrane m.in. podczas akcji „Niedźwiedzie Biznesu”.

W kolejnych latach Stowarzyszenie nieprzerwanie realizowało swoją misję, wspierając rehabilitację dzieci, organizując wydarzenia sportowe, edukacyjne i kulturalne oraz angażując lokalną społeczność. Szczególny nacisk kładziono na pomoc dzieciom z umiarkowanym i znacznym stopniem niepełnosprawności intelektualnej oraz ich rodzinom.

Rys. 305. Obchody 40-lecia istnienia Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Zalutyniu

W roku 2015 Stowarzyszenie przystąpiło do Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki, dołączając do sieci aktywnie działających organizacji na rzecz osób z niepełnosprawnościami w regionie. Przedstawicielka Stowarzyszenia pani Maria Stasiewska w latach 2019-2023 wchodziła w skład Zarządu Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki.

6 czerwca 2022 r. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Zalutyniu obchodził [jubileusz 40-lecia swojego istnienia](#).

Obecnie, Stowarzyszenie Społeczno-Oświatowe „Życ Godnie” w Zalutyniu jest zakorzenione w lokalnej społeczności, kierowane przez osoby z pasją i poczuciem misji. Funkcję prezesa pełni Urszula Grabarczyk

Organizacja wciąż intensywnie pozyskuje środki z 1,5% podatku, darowizn oraz projektów grantowych. Wszyscy członkowie pracują społecznie, wkładając w swoje działania nie tylko czas i umiejętności, ale przede wszystkim serce. Dzięki ich zaangażowaniu dzieci i młodzież z niepełnosprawnością mogą żyć godnie, rozwijać swoje pasje i uczestniczyć w życiu społecznym na równych prawach.

Dane kontaktowe:

Stowarzyszenia Społeczno-Oświatowego
„Życ Godnie”

Zalutyn 25, 21-530 Piszczac

tel. 83 37 78 022

e-mail: sso.zycgodnie@piszczac.pl

<https://zyc-godnie.org/>

<https://www.facebook.com/profile.php?id=100063673666030>

78. Fundacja Victor

Fundacja Victor została formalnie ustanowiona 29 października 2020 roku. Jednak działania grupy założycielskiej, składającej się z rodziców dzieci z niepełnosprawnościami, miały miejsce znacznie wcześniej – przez ponad dziewięć lat funkcjonowali oni jako grupa nieformalna, podejmując inicjatywy na rzecz osób potrzebujących wsparcia rehabilitacyjnego i społecznego. Fundacja powstała z potrzeby zapewnienia kompleksowej pomocy dzieciom i dorosłym z różnymi schorzeniami oraz ich rodzinom, w szczególności w zakresie rehabilitacji ruchowej, pedagogicznej i psychologicznej, a także wsparcia społecznego i integracji. Jej siedziba mieści się w Babiance, a działalność obejmuje obszar całej Polski, z możliwością działania także poza granicami kraju.

Statut fundacji określa szeroki zakres celów, wśród których znajdują się m.in. niesienie pomocy rehabilitacyjnej, lekarskiej i pielęgniarskiej osobom potrzebującym, promowanie zdrowia, tworzenie warunków do rehabilitacji osób niepełnosprawnych i zagrożonych niepełnosprawnością, a także działania na rzecz poprawy jakości życia i integracji społecznej tych osób. Fundacja realizuje swoje cele poprzez organizowanie i finansowanie zakupu specjalistycznego sprzętu medycznego, prowadzenie ośrodków wsparcia, organizowanie zajęć terapeutycznych, prowadzenie akcji szkoleniowych i informacyjnych oraz organizację wydarzeń sportowych i kulturalnych.

Fundacja Victor posiada doświadczenie w realizacji projektów wspierających osoby z niepełnosprawnościami. Już w 2021 roku, dzięki dotacji Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Lublinie, zrealizowała projekt „Jestem samodzielny – wsparcie dzieci niepełnosprawnych”, który objął 18 dzieci z powiatów parczewskiego, łęczyńskiego, radzyńskiego oraz lubartowskiego. Projekt ten skupiał się na rozwijaniu kompetencji emocjonalnych, społecznych i pedagogicznych uczestników, przygotowując ich do codziennych wyzwań życiowych oraz wspierając ich integrację społeczną.

W 2022 roku Fundacja kontynuowała działalność, realizując projekt „Jestem samodzielny” na zlecenie Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Lublinie, który obejmował 21 dzieci z powiatów lubartowskiego i parczewskiego. Równocześnie prowadzony był projekt „Zdrowy Parczew”, współfinansowany przez Gminę Parczew, skierowany do osób niepełnosprawnych z tego regionu, mający na celu wsparcie i aktywizację tej grupy społecznej.

W okresie od 1 marca do 30 listopada 2023 roku Fundacja realizowała projekt „Zdrowi Mieszkańcy”, finansowany z budżetu Gminy Parczew. Celem projektu była aktywizacja dzieci z deficytami rozwojowymi i niepełnosprawnościami poprzez zajęcia pedagogiczno-terapeutyczne, spotkania edukacyjne oraz konferencję poświęconą budowaniu więzi rodzinnych z dzieckiem niepełnosprawnym. Od 1 kwietnia 2023 do 31 marca 2024 roku realizowany był projekt „Jestem samodzielny – szansa na niezależne życie” w ramach konkursu PFRON „Działamy razem”. W jego ramach 35 osób niepełnosprawnych z powiatów parczewskiego, łęczyńskiego i lubartowskiego uczestniczyło w indywidualnych programach

rehabilitacyjnych, mających na celu zwiększenie sprawności ruchowej oraz rozwój kompetencji społecznych i komunikacyjnych.

Od kwietnia 2024 roku Fundacja realizowała projekt „Smacznie, zdrowo na sportowo”, którego celem była aktywizacja 14 dzieci z deficytami rozwojowymi oraz niepełnosprawnościami poprzez zajęcia pedagogiczno-terapeutyczne, spotkania informacyjno-edukacyjne oraz konferencję „Porozmawiajmy o zdrowiu i potrzebach osób niepełnosprawnych”. Projekty te były finansowane ze środków własnych Fundacji oraz grantów zewnętrznych, w tym z budżetu Gminy Parczew i środków PFRON. W roku 2025 działania są kontynuowane.

Rys. 306. [Jubileusz 5-lecia ŚDS w Sosnowicy „Zielony Zakątek”](#), Sosnowica 05 września 2024

Od roku 2022 Fundacja Victor jest członkiem Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki. Przedstawicielka Fundacji Pani Edyta Burs od roku 2023 jest wiceprezesem Zarządu Forum.

Fundacja Victor wypełnia swoją misję poprzez realizację różnorodnych projektów skierowanych do osób niepełnosprawnych i ich rodzin, obejmujących zarówno wsparcie medyczne i rehabilitacyjne, jak i działania edukacyjne, społeczne oraz integracyjne. Jej działalność stanowi istotny wkład w poprawę jakości życia i rozwój społeczny osób z niepełnosprawnościami szczególnie na terenie powiatu parczewskiego i województwa lubelskiego.

Dane kontaktowe:

Fundacja Victor

Babianka 56
21-200 Parczew

Biuro Fundacji Victor
ul. Kościelna 54A
21-200 Parczew

tel. +48 780 077 276

e-mail: fundacjavictor@gmail.com

<https://fundacjavictor.pl/>

<https://www.facebook.com/FundacjaVictor/>

79. Stowarzyszenie Osób z Niepełnosprawnością i Ich Przyjaciół „ZBYSZKO”

Stowarzyszenie Osób z Niepełnosprawnością i Ich Przyjaciół „Zbyszko” powstało w 2013 roku w Chełmie, z inicjatywy osób, które pragnęły stworzyć przestrzeń integracji, wsparcia i wspólnego działania dla osób z niepełnosprawnościami, ich opiekunów oraz przyjaciół. Od samego początku istnienia celem stowarzyszenia było jednoczenie środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym, budowanie więzi oraz poprawa jakości życia poprzez aktywne uczestnictwo w życiu społecznym, kulturalnym i rehabilitacyjnym.

Początkowo siedziba organizacji mieściła się w Chełmskiej Bibliotece Publicznej, jednak z biegiem lat, wraz z rozwojem działalności, przeniesiono ją do Chełmskiego Domu Kultury przy Placu Tysiąclecia Państwa Polskiego 1.

Na przestrzeni ponad dekady działalności Stowarzyszenie „Zbyszko” systematycznie rozwijało zakres i skalę swoich działań. Obecnie zrzesza ponad 70 członków. Już od pierwszych lat swojego funkcjonowania aktywnie uczestniczyło w inicjatywach lokalnych i ogólnopolskich, m.in. przystępując w 2022 roku do Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki (LFOON-SW). Od 2023 roku stowarzyszenie posiada status Organizacji Pożytku Publicznego, co otworzyło przed nim nowe możliwości rozwoju i finansowania działań, w tym pozyskiwania środków z 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych. W dniu 16 czerwca 2023 roku podczas wyboru nowych władz Forum na lata 2023-2026 – prezes Stowarzyszenia „Zbyszko” Jacek Bobruś został Członkiem Zarządu LFOON-SW.

Działalność „Zbyszka” opiera się na kilku filarach. Pierwszym z nich jest poprawa warunków życiowych osób z niepełnosprawnością oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym. W tym celu organizacja prowadzi całoroczną dystrybucję żywności we współpracy z Bankiem Żywności i Caritas, organizowała zbiórki w ramach ogólnopolskich kampanii („Tak, Pomagam”, Świąteczna Zbiórka Żywności), a także własne akcje, jak choćby „Paczka ze Zbyszkciem”. Zorganizowano również pokazy sprzętu wspomagającego mobilność osób o szczególnych potrzebach, a w ramach ogólnopolskiej akcji „Przewijamy Polskę” zaprezentowano tzw. Komfortkę, wypożyczoną z Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki (LFOON-SW). Ważnym punktem działalności było też współorganizowanie Wigilii Miłosierdzia z Caritas Archidiecezji Lubelskiej.

Drugim obszarem działalności jest walka z izolacją społeczną poprzez integrację środowiska osób z niepełnosprawnością, jak i poprzez aktywne uczestnictwo w kulturze, wydarzeniach i relacjach społecznych. Stowarzyszenie cyklicznie organizuje spotkania świąteczne – wielkanocne i wigilijne – a także wydarzenia integracyjne takie jak „Majówka” czy „Pieczony ziemniak”, które łączą członków i sympatyków organizacji we wspólnym świętowaniu i budowaniu relacji.

Równolegle, organizacja podejmowała liczne działania z zakresu rehabilitacji społecznej, kulturowej i fizycznej. Do najbardziej znanych należą wycieczki rekreacyjno-rehabilitacyjne – m.in. nad Jezioro Białe, do Kozłówki czy Krasnobrodu

– oraz udział w imprezach sportowych takich jak „Turniej Mocarzy”. Istotnym elementem jest także rozwijanie aktywności artystycznych. W ramach projektu „Teatr ze Zbyszkciem” powołano grupę teatralną, rękodzielniczą oraz śpiewaczą, których działalność nie tylko integruje uczestników, ale także pozwalała im wyrażać siebie, budować pewność siebie i kreować niezapomniane wydarzenia artystyczne. Jednym z takich wydarzeń był spektakl „Dum spiro spero” zrealizowany w ramach projektu „Akademia Teatralna ze Zbyszkciem”, skierowanego do mieszkańców pięciu powiatów: chełmskiego, hrubieszowskiego, łęczyńskiego, krasnostawskiego i włodawskiego.

Nie mniej istotne są działania edukacyjne i rzecznicze.

Organizacja może pochwalić się realizacją projektu w ramach rządowego programu ASOS, który wspierał aktywizację i integrację społeczną osób starszych poprzez warsztaty edukacyjne, zabawy integracyjne i tworzenie sieci wsparcia.

Dotychczas Stowarzyszenie reprezentowało interesy osób z niepełnosprawnościami na różnych forach – brało udział w konferencjach naukowych i społecznych, takich jak „Lubelscy Liderzy Dostępności”, „Dostępne NGO – NGO bez barier”, Kongres Osób z Niepełnosprawnością czy Forum NGO. Prezes stowarzyszenia [Jacek Bobruś](#) został wyróżniony tytułem Społecznika Roku, a w październiku 2023 r. podczas [Gali III Sektora](#) – prestiżową nagrodą Złotego Parasola NGO.

Rys. 307. Nagrodę „Za wieloletnią współpracę i aktywne zaangażowanie w rozwój Związku, za determinację w wychodzeniu z trudnych sytuacji oraz profesjonalizm w działaniu na rzecz osób z niepełnosprawnościami” otrzymał Pan Jacek Bobruś (w środku), Lubelskie Forum Inicjatyw Pozarządowych, 12-13 października 2023

Wyjątkowym rozdziałem w historii stowarzyszenia były lata pandemii Covid-19 oraz wybuch wojny na Ukrainie. Te wydarzenia wystawiły społeczność na ciężką próbę, ale również uwydatniły siłę, solidarność i zdolność do szybkiego reagowania w sytuacjach kryzysowych. Stowarzyszenie nie przerwało wtedy swojej działalności – wręcz przeciwnie, jeszcze silniej angażowało się w działania pomocowe i wsparcie psychiczne oraz materialne dla najbardziej potrzebujących.

W 2023 roku „Zbyszko” świętowało swoje 10-lecie. Jubileusz ten stał się okazją do podsumowania dotychczasowej działalności i refleksji nad ogromem pracy wykonanej przez członków, wolontariuszy i przyjaciół stowarzyszenia.

W 2025 roku Stowarzyszenie Osób z Niepełnosprawnością i Ich Przyjaciół „Zbyszko” pozostaje jedną z prężnie działających organizacji pozarządowych w regionie. Nadal realizuje projekty na rzecz dostępności, integracji i wszechstronnej rehabilitacji osób z niepełnosprawnością. Choć zmieniło się otoczenie społeczne i gospodarcze, idea, która towarzyszyła powstaniu stowarzyszenia w 2013 roku – wzajemna pomoc, solidarność i wspólne działanie – pozostaje niezmiennie aktualna i silna.

Dane kontaktowe:

Plac Tysiąclecia Państwa Polskiego 1
22-100 Chełm

tel. 663735147

e-

mail: stowarzyszenie.zbyszko@op.pl

<https://www.stowarzyszeniezbyszko.pl/>

<https://www.facebook.com/stowarzyszenie.zbyszko/>

80. Fundacja Centrum Niepełnosprawnych Przedsiębiorców

Fundacja Centrum Niepełnosprawnych Przedsiębiorców została założona w 2019 roku z inicjatywy Piotra Gruszeckiego – psychologa, szkoleniowca i doświadczonego przedsiębiorcy, który sam porusza się na wózku inwalidzkim. Jego osobiste doświadczenia związane z niepełnosprawnością stały się impulsem do stworzenia organizacji, która realnie odpowiadałaby na potrzeby osób wykluczonych społecznie, w tym w szczególności osób z niepełnosprawnościami. Od początku swojego istnienia Fundacja stawiała sobie za cel wyrównywanie szans, a jej działania skoncentrowały się na aktywizacji zawodowej, wspieraniu przedsiębiorczości oraz likwidowaniu barier – zarówno fizycznych, jak i społecznych – utrudniających osobom niepełnosprawnym funkcjonowanie na rynku pracy.

Pierwsze lata działalności upłynęły na budowaniu zespołu i struktury, która umożliwiłaby prowadzenie kompleksowego wsparcia dla beneficjentów. Fundacja szybko zyskała zaufanie środowisk lokalnych i partnerów instytucjonalnych. Kluczową rolę w rozwoju organizacji odegrały osoby zaangażowane w jej działania – m.in. Sandra Kamińska, specjalistka od projektów unijnych, odpowiedzialna za skuteczną realizację inicjatyw współfinansowanych ze środków europejskich, Katarzyna Tracichleb, ekspertka ds. szkoleń, która kładła nacisk na dostępność i integracyjny charakter prowadzonych zajęć, oraz Jarosław Sędtak, doradca księgowy wspierający zarówno beneficjentów indywidualnych, jak i małe firmy w obszarze finansów i kadr.

Rys. 308. Lubelska siedziba Fundacji Centrum Niepełnosprawnych Przedsiębiorców

W 2023 roku Fundacja przystąpiła do Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmiku Wojewódzkiego, co wzmocniło jej pozycję w środowisku organizacji pozarządowych i pozwoliło na jeszcze skuteczniejszą realizację misji na poziomie regionalnym i krajowym. Równocześnie rozwijała swoją obecność w Lublinie, gdzie powstał oddział Fundacji wspierający działania lokalne i regionalne.

Dzięki doświadczeniu zespołu, profesjonalnemu podejściu oraz empatii wynikającej z osobistych doświadczeń założyciela, Fundacja nie tylko tworzy miejsca pracy i szkoli, ale również realnie zmienia społeczne nastawienie wobec osób z niepełnosprawnościami. Działania organizacji opierają się na praktycznych rozwiązaniach i zindywidualizowanym podejściu do beneficjentów, dzięki czemu jej wsparcie jest skuteczne, a zmiany – trwałe.

Wraz z rozwojem fundacji, rosła również skala i różnorodność podejmowanych inicjatyw. Fundacja Centrum Niepełnosprawnych Przedsiębiorców prowadzi szeroki wachlarz działań, których celem jest wszechstronne wspieranie osób z niepełnosprawnościami oraz tych, które z różnych powodów znajdują się w trudnej sytuacji na rynku pracy. Jednym z ważnych obszarów jej aktywności jest rozwój kompetencji cyfrowych – uczestnicy mogą zdobywać praktyczne umiejętności związane z obsługą komputera, poruszaniem się w Internecie oraz korzystaniem z narzędzi potrzebnych w pracy zawodowej.

Równolegle fundacja prowadzi warsztaty dotyczące aktywnego poszukiwania zatrudnienia, przygotowujące do rozmów kwalifikacyjnych i skutecznego tworzenia dokumentów aplikacyjnych. Fundacja Centrum Niepełnosprawnych Przedsiębiorców jest pełnoprawną agencją zatrudnienia, legitymizującą się wpisem do rejestru Agencji Zatrudnienia o numerze 26428. Istotną częścią oferty są treningi umiejętności społecznych – zajęcia rozwijające komunikację, współpracę, pewność siebie i inne kompetencje miękkie, które ułatwiają nie tylko podjęcie pracy, ale i codzienne funkcjonowanie.

Na poziomie planowania kariery zawodowej fundacja zapewnia indywidualne doradztwo oraz opracowanie spersonalizowanych planów życiowych i zawodowych, dopasowanych do możliwości, celów i aspiracji uczestników. Towarzyszy temu pośrednictwo pracy – wsparcie w kontakcie z pracodawcami oraz przygotowanie do podjęcia zatrudnienia, również w firmach dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Z myślą o dobrostanie psychicznym i emocjonalnym prowadzone są również zajęcia z dogoterapii oraz aromaterapii. Dzięki kontaktowi ze zwierzętami i naturalnym metodom relaksacyjnym uczestnicy mogą budować poczucie bezpieczeństwa, otwierać się na relacje z innymi i wzmacniać własne zasoby psychiczne. Dodatkowo w programie znajdują się warsztaty manualne – rozwijające sprawność, precyzję i kreatywność, a także dające poczucie sprawczości i satysfakcji z tworzenia.

Jednym z najbardziej praktycznych i zarazem potrzebnych działań jest organizacja usług asystencji osobistej. Dzięki obecności asystentów, osoby z ograniczoną mobilnością mogą brać udział w zajęciach, pracować, a nawet uczestniczyć w życiu społecznym w sposób bardziej samodzielny i aktywny.

Działania Fundacji cechuje kompleksowość – obejmują one zarówno sferę zawodową, jak i społeczną czy emocjonalną, co sprawia, że pomoc nie jest jednorazowa, lecz prowadzi do trwałych zmian w życiu uczestników.

Od stycznia 2025 roku Fundacja przejęła prowadzenie Warsztatu Terapii Zajęciowej w Chełmie przy ulicy Połanieckiej, wcześniej zarządzanego przez Integracyjne Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Prometeusz”.

Fundacja Centrum Niepełnosprawnych Przedsiębiorców kontynuuje swoją misję, dążąc do budowania społeczeństwa, w którym nikt nie jest wykluczony, a niepełnosprawność nie stanowi przeszkody w realizowaniu ambicji zawodowych i osobistych.

Dane kontaktowe:

ul. Łukasińskiego 10,
22-300 Krasnystaw

Oddział w Lublinie:
Aleja Kraśnicka 127,
20-718 Lublin
tel. +48 81 381 11 19
e-mail: kontakt@pelnosprawni.org
<https://www.pelnosprawni.org/>
<https://www.facebook.com/pelnosprawni.org/>

81. Fundacja Tutorium

Fundacja Tutorium została powołana do życia w 2023 roku w Lublinie, z inicjatywy osób, które dostrzegły pilną potrzebę stworzenia przestrzeni realnego wsparcia dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Od początku swojej działalności organizacja przyjęła za cel wszechstronne wspieranie społeczeństwa poprzez działania edukacyjne, finansowe, organizacyjne i doradcze. Jej główną misją jest budowanie społeczeństwa otwartego, równościowego i inkluzywnego – takiego, w którym każdy ma szansę na rozwój i samodzielne życie, niezależnie od sytuacji życiowej czy poziomu sprawności.

Już w roku założenia Fundacja Tutorium przystąpiła do Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki, co potwierdziło jej zaangażowanie w działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami. W kolejnych miesiącach zaczęła intensywnie rozwijać swoje programy, koncentrując się na edukacji, aktywizacji zawodowej, integracji społecznej oraz wzmacnianiu kompetencji osobistych i zawodowych osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem.

W kwietniu 2023 roku Fundacja Tutorium została wpisana przez Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie do Rejestru Instytucji Szkoleniowych pod numerem ewidencyjnym 2.06/00060/2023, co potwierdza jej uprawnienia do prowadzenia działalności szkoleniowej.

Rok 2024 był przełomowy – Fundacja zrealizowała szereg projektów współfinansowanych ze środków PFRON, we współpracy z Fundacją Centrum Niepełnosprawnych Przedsiębiorców oraz Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Lublinie. Wśród kluczowych inicjatyw znalazło się świadczenie usług wspierających dla osób niepełnosprawnych, obejmujących m.in. asystencję osobistą, która miała na celu zwiększenie niezależności i poprawę jakości życia osób z umiarkowanym i znacznym stopniem niepełnosprawności. Asystenci towarzyszyli beneficjentom w codziennych obowiązkach, wspierali w dostępie do edukacji, pracy, usług publicznych i życia kulturalnego. Równolegle realizowano działania integrujące osoby niepełnosprawne z rynkiem pracy – w tym indywidualne doradztwo zawodowe, opracowywanie planów rozwoju zawodowego oraz wsparcie pośrednictwa pracy.

W dniu 15 lutego 2024 roku Marszałek Województwa Lubelskiego wydał wpis do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia pod numerem 31162, potwierdzający, że Fundacja Tutorium posiada aktualne uprawnienia do prowadzenia działalności w zakresie pośrednictwa pracy, doradztwa personalnego oraz poradnictwa zawodowego.

Istotnym elementem strategii Fundacji stała się praca z otoczeniem osób z niepełnosprawnościami – prowadzono kompleksowe szkolenia dla członków rodzin, opiekunów, kadry i wolontariuszy, które wyposażały uczestników w narzędzia komunikacyjne, metody wspierania samodzielności oraz umiejętność tworzenia sprzyjającego środowiska życia i rehabilitacji społecznej. Równolegle trwały zajęcia terapeutyczne i rozwojowe – od dogoterapii i warsztatów

manualnych, przez aromaterapię, po treningi kompetencji miękkich, które umożliwiały uczestnikom rozwijanie sprawności psychospołecznej i budowanie relacji w grupie.

Od stycznia 2024 do marca 2025 Fundacja Tutorium realizowała innowacyjny projekt „Asystencja osobista dla niezależności osób z niepełnosprawnościami”, finansowany z programu „Możemy więcej”. Projekt ten objął 18 pełnoletnich osób z województwa lubelskiego i był ukierunkowany na rozwój samodzielności, integrację społeczną i poprawę jakości życia. Zakładał m.in. stworzenie indywidualnych planów działania, świadczenie usług asystenckich oraz wsparcie w realizacji pasji i zainteresowań beneficjentów. Równolegle prowadzono działania edukacyjne – kursy komputerowe, treningi umiejętności społecznych i warsztaty aktywnego poszukiwania pracy, które miały wspierać uczestników w procesie usamodzielniania się zawodowego i społecznego.

Fundacja Tutorium jest rozpoznawalnym podmiotem w regionie, kojarzonym z profesjonalizmem, empatią i realnym wpływem na życie setek osób. Jej działania nie ograniczają się jedynie do Lublina – organizacja dociera także do mieszkańców terenów wiejskich, wspiera rozwój lokalny i regionalny oraz promuje edukację i przekwalifikowanie wśród osób z ograniczonym dostępem do rynku pracy. Poprzez szeroką współpracę z partnerami samorządowymi, organizacjami pozarządowymi i sektorem prywatnym, Fundacja stale poszerza zasięg i jakość swoich inicjatyw.

Na przestrzeni dwóch lat Fundacja Tutorium zbudowała silną pozycję jako organizacja nowoczesna, otwarta na potrzeby lokalnej społeczności, elastycznie reagująca na zmiany społeczne i systemowe.

Dane kontaktowe:

Fundacja Tutorium

ul. Aleja Kraśnicka 127

20-718 Lublin

tel. +48 666 335 920

e-mail: biuro@fundacja-tutorium.pl

www: fundacja-tutorium.pl

<https://www.facebook.com/profile.php?id=61556668442105>

82. Lubelskie Stowarzyszenie „JESTEŚMY”

Lubelskie Stowarzyszenie JESTEŚMY [powstało w Lublinie w 2014 roku](#) z inicjatywy grupy osób po kryzysie psychicznym, zainspirowanych pomysłem Prezesa Lubelskiego Stowarzyszenia Ochrony Zdrowia Psychicznego, dr Artura Kochańskiego. Założycielskie Walne Zebranie odbyło się 10 lutego 2014 roku, a formalne wpisanie organizacji do Krajowego Rejestru Sądowego nastąpiło 30 kwietnia tego samego roku. Pierwszą prezeską stowarzyszenia została Iwona Michalczyk, natomiast od 22 lutego 2016 roku tę funkcję pełni [Zygmunt Marek Miszczak](#). W toku swojej działalności Stowarzyszenie zorganizowało zarówno Zwyczajne Walne Zebrania Członków, które odbyły się w 2018 i 2022 roku, jak i Nadzwyczajne Walne Zebrania w 2016 i 2022 roku, podczas których dokonywano m.in. zmian w składzie władz.

Od początku istnienia LSJ konsekwentnie rozwijało swoją aktywność w ramach Porozumienia na Rzecz Wspierania Osób Chorujących PsychicZNie (2014), Lubelskiego Porozumienia na Rzecz Zdrowia Psychicznego (2016), Akademii Liderów Cogito (2016), Porozumienia na Rzecz Sieciowania w Województwie Lubelskim (2019), a od 2023 roku stało się także organizacją członkowską Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki.

Działania Lubelskiego Stowarzyszenia JESTEŚMY skupiały się na wzajemnej pomocy psychologicznej, bytowej oraz organizacji życia kulturalnego i rekreacyjnego dla osób po kryzysie psychicznym. Organizacja aktywnie chroniła prawa i godność osób cierpiących na zaburzenia psychiczne, podejmując także działalność przeciw stygmatyzacji i wykluczeniu społecznemu, a także prowadząc edukację społeczną w zakresie zdrowia psychicznego. Współpracowała z krajowymi i zagranicznymi organizacjami, aby jak najlepiej realizować swoje cele statutowe. Przykłady takich działań to liczne wycieczki po Lublinie, między innymi do dawnego Klasztoru Powiżytkowskiego w 2014 roku czy szlakiem ks. Stefana Wyszyńskiego w latach późniejszych, spotkania integracyjne przy grillu, rajdy rowerowe, zabawy z nagrodami oraz powołanie Klubu Filmowo-Dyskusyjnego w 2023 roku. Istotną formą wsparcia było także regularne odwiedzanie oddziałów Szpitala Neuropsychiatrycznego w Lublinie, gdzie przedstawiciele LSJ dzielili się nadzieją zdrowienia, wspólnie śpiewali przy gitarze oraz dostarczali pacjentom owoce.

Zarząd Stowarzyszenia wielokrotnie reagował na przypadki stygmatyzacji osób po kryzysie psychicznym, wydając oświadczenia i listy otwarte, które były obecne także w mediach radiowych i telewizyjnych. Edukacja społeczna prowadzona była poprzez liczne spotkania z młodzieżą szkolną i studentami oraz udział w konferencjach, webinarach i sesjach naukowych, w tym podczas Kongresów Zdrowia Psychicznego w Warszawie. W realizację tych działań angażowali się eksperci będący członkami stowarzyszenia, którzy sami doświadczyli kryzysu psychicznego i są żywym świadectwem powrotu do zdrowia. Ponadto, LSJ uczestniczyło w Lubelskich Targach Aktywności Osób Niepełnosprawnych, prezentując twórczość artystyczną swoich członków, a także współorganizowało imprezy okolicznościowe, takie jak obchody Światowego Dnia Zdrowia

Psychicznego czy Marsz Żółtej Wstążki, manifestujący solidarność ze środowiskiem osób doświadczających kryzysów psychicznych.

Choć Lubelskie Stowarzyszenie JESTEŚMY nie realizowało samodzielnie własnych projektów, jego członkowie aktywnie włączali się w działania innych podmiotów. Już w 2014 roku uczestniczyli w projekcie „Przyjazny Uniwersytet”, skierowanym na poprawę warunków studiowania osób z zaburzeniami psychicznymi.

W kolejnych latach współpracowali przy projektach edukacyjnych organizowanych przez Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej oraz Urząd Miasta Lublin, prowadząc warsztaty, panele dyskusyjne oraz spotkania informacyjno-edukacyjne w szkołach ponadpodstawowych i na uczelniach wyższych. Te inicjatywy miały na celu przełamywanie stereotypów i zwiększanie świadomości społecznej na temat chorób psychicznych i ochrony zdrowia psychicznego.

W ostatnich latach działalność stowarzyszenia znacznie utrudniły skutki pandemii, które osłabiły liczbę organizowanych sesji naukowych oraz aktywność członków Zarządu. Obecnie Stowarzyszenie ograniczyło swoją działalność. Jest w bardzo trudnej sytuacji organizacyjno-formalnej.

Rys. 309. Zygmunt Marek Miszczak (pierwszy od prawej) laureat „Nagrody Trzeciego Sektora” w kategorii „Osobowość Trzeciego Sektora Województwa Lubelskiego 2022”. Gala III Sektora podczas [Lubelskiego Forum NGO / Lubelskiego Forum Inicjatyw Pozarządowych](#), 12-13 października 2023 r.

Dane kontaktowe:

ul. Gospodarcza 32

20-213 Lublin

tel. 794 379 041,

e-mail: lsjestesmy@gmail.com

<https://lsjestesmy.blogspot.com/>

https://www.facebook.com/p/Lubelskie-Stowarzyszenie-Jeste%C5%9Bmy-100064840834966/?_rdr

83. Stowarzyszenie TO MY w Kraśniku

Stowarzyszenie TO MY w Kraśniku zostało założone 1 grudnia 2023 roku i zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym 12 grudnia tego samego roku. Siedziba organizacji mieści się w Środowiskowym Centrum Wsparcia w Kraśniku. Podstawowym celem stowarzyszenia jest wyrównywanie szans oraz umożliwienie aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym osobom z niepełnosprawnościami, a także wspieranie ich najbliższego otoczenia. W ramach swojej działalności stowarzyszenie realizuje zadania zgodne z ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, jak również ustawą o pomocy społecznej.

Rys. 310. Siedziba Stowarzyszenia TO MY w Kraśniku

W pierwszej kolejności pomoc kierowana jest do uczestników [Środowiskowego Domu Samopomocy w Kraśniku, w szczególności typów C i D](#). Realizacja celów statutowych odbywa się poprzez różnorodne działania, takie jak prowadzenie projektów i programów wspierających osoby z niepełnosprawnościami, organizowanie warsztatów aktywizacyjnych oraz zajęć usprawniających i treningów usamodzielnienia. Stowarzyszenie zajmuje się również organizacją konferencji, seminariów, szkoleń oraz kursów, które mają na celu aktywizację zawodową i społeczną niepełnosprawnych, ich rodzin, pracowników oraz wolontariuszy.

Ponadto, w zakresie swoich działań organizacja prowadzi [imprezy kulturalne](#), wydarzenia społeczno-kulturalne, imprezy sportowe i formy rekreacji ruchowej, a także wyjazdy turystyczne i rehabilitacyjne. Działania te mają na celu

promowanie zdrowia, przeciwdziałanie uzależnieniom oraz wspieranie profilaktyki społecznej. Stowarzyszenie świadczy również poradnictwo obywatelskie oraz prowadzi rzecznictwo interesów swoich podopiecznych, jednocześnie kreując samorzeczników (self-adwokatów) wśród osób z niepełnosprawnościami.

Ważnym aspektem działalności TO MY jest współpraca z biznesem, organami administracji publicznej, placówkami pomocy społecznej, ośrodkami edukacyjnymi, instytucjami kultury oraz innymi organizacjami pozarządowymi zarówno w kraju, jak i za granicą. Stowarzyszenie współdziała także z osobami fizycznymi i prawnymi, które prowadzą działalność zbieżną z jego celami, a także aktywnie wypowiada się w sprawach publicznych związanych z realizacją misji organizacji.

Do obszarów działania Stowarzyszenia TO MY należą m.in. sport, turystyka i rekreacja, a także organizacja lokalnych wydarzeń kulturalnych, takich jak święta, festiwale czy festyny. Organizacja angażuje się w promocję zdrowia, edukację zdrowotną, rehabilitację oraz profilaktykę uzależnień. Oferuje pomoc psychologiczną, poradnictwo specjalistyczne oraz usługi opiekuńcze, jednocześnie animując działania wspólnot lokalnych oraz prowadząc edukację ekologiczną i promując zrównoważony rozwój. Dodatkowo podejmuje inicjatywy związane z prawami człowieka, demokracją i swobodami obywatelskimi, a także wspiera aktywizację lokalną oraz integrację i reintegrację zawodową poprzez szkolenia i kursy podnoszące kwalifikacje. Organizacja nie prowadzi działalności gospodarczej ani odpłatnej, koncentrując się wyłącznie na działalności nieodpłatnej i pożytku publicznego, adresowanej przede wszystkim do dorosłych osób z niepełnosprawnościami oraz ich rodzin w społeczności lokalnej Kraśnika.

W 2024 roku Stowarzyszenie TO MY przystąpiło do Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki.

Dane kontaktowe:

Stowarzyszenie TO MY

Aleja Niepodległości 23

23-204 Kraśnik

tel. 81 503 21 96

e-mail: tomy.krasnik@gmail.com

<https://www.facebook.com/Stow.ToMy.Krasnik>

Zamiast zakończenia

Szanowni Państwo,

Przedstawione w niniejszej publikacji syntetyczne opisy organizacji, które na przestrzeni trzydziestu jeden lat współdziałały z Lubelskim Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki, zostały opracowane w oparciu o materiały archiwalne Forum oraz informacje zamieszczone na własnych i zewnętrznych stronach internetowych oraz profilach Facebook stowarzyszeń i fundacji. Korzystaliśmy także z publikacji i notatek z innych mediów społecznościowych, lecz przede wszystkim z cennych materiałów, tekstów, zdjęć i wycinków, które zostały do nas nadesłane przez Państwa – naszych Przyjaciół.

Jesteśmy świadome, że po zapoznaniu się z przedstawionym materiałem mogą Państwo mieć liczne uwagi i sugestie, dlatego gorąco zachęcamy do kontaktu, dzielenia się opiniami oraz przesyłania uzupełnień na adres:

archiwum.lfoon@gmail.com.

Liczymy na Państwa aktywny udział i dalszą owocną współpracę.

Wszystkim, którzy wsparli nas w przygotowaniu publikacji, przesyłając nieocenione zdjęcia i materiały, wyrażamy naszą ogromną wdzięczność i nisko się kłaniamy.

Alicja Jankiewicz i Wiktoria Kwiecień

Spis rysunków

Rys. 1. Pani Dorota Dutkiewicz, Prezes Fundacji Tacy Sami otworzyła Galę Jubileuszową	19
Rys. 2. Pani Dorota Dutkiewicz odznaczona srebrnym Krzyżem Zasługi w imieniu Prezydenta RP.	20
Rys. 3. Odczyt i przekazanie Pani Dorocie Dutkiewicz Listu Gratulacyjnego od Minister Rodziny i Polityki Społecznej Agnieszki Dziemianowicz-Bąk.....	21
Rys. 4. Od lewej stoją: Pani Anna Bieganowska-Skóra - Prezes LFOON-SW, Pani Dorota Dutkiewicz - Prezes Fundacji Tacy Sam, Pani Alicja Jankiewicz – Prezes Honorowa LFOON-SW.....	21
Rys. 5. Małgorzata Mógowska i Andrzej Szalach podczas wernisażu wystawy fotografii.....	23
Rys. 6. Okładki informatora „ABC osoby z niepełnosprawnościami” z lat: 2011, 2013, 2014, 2019, 2023 oraz zrzut z wersji internetowej.....	24
Rys. 7. Pamiątkowa fotografia członków Lubelskiego Związku Inwalidów Narządu Ruchu na Rynku w Sandomierzu, 2013 r.	25
Rys. 8. Małgorzata Mógowska (druga od lewej w dolnym rzędzie) podczas uroczystości wręczenia Medalu Prezydenta Miasta Lublin	25
Rys. 9. Stoisko zorganizowane przy Placu Władysława Łokietka 1 w Lublinie w ramach projektu „Tęcza”, 2002	28
Rys. 10. Wizyta delegacji holenderskiej w Forum, 2003 r.	28
Rys. 11. Artur Kochański podczas szkolenia dla pracowników MOPR, 2003	29
Rys. 12. Teresa Estko podczas imprezy integracyjnej nad Zalewem Zemborzyckim, 1995.....	30
Rys. 13. Barbara Szalak, „Stara aleja”, kredka olejowa, 2000.....	31
Rys. 14. Okładka oraz spis treści Kwartalnika Lubelskiego Stowarzyszenia Stwardnienia Rozsianego „Promyk Nadziei”, Nr 26/01, Lublin 2001	32
Rys. 15. Stoisko Lubelskiego Stowarzyszenia Stwardnienia Rozsianego podczas spotkania integracyjnego pn. „Niepełnosprawna Rzeczywistość”, 2002	33
Rys. 16. Dni Stwardnienia Rozsianego, 2003.....	33
Rys. 17. Teresa Estko z figurą Anioła, 2003.....	34
Rys. 18. Uroczystość z okazji 70-lecia Polskiego Związku Głuchych Oddziału Lubelskiego, 2019 r.	36
Rys. 19. Wycieczka do Trójmiasta, 12-14 czerwca 2024 r.....	37
Rys. 20. Wnętrze Pracowni Czynności Dnia Codziennego, 17 marca 2025 r.	41
Rys. 21. Uroczyste otwarcie Pracowni Czynności Dnia Codziennego, 17 marca 2025	41
Rys. 22. Władze Polskiego Związku Niewidomych Okręg Lubelski oraz Zarządu Głównego w Warszawie podczas uroczystości otwarcia Placówki Czynności Dnia Codziennego, 17 marca 2025 r.	42
Rys. 23. Spotkanie świąteczne w siedzibie Oddziału Wojewódzkiego przy ul. Juranda w Ośrodku „Praktyczna Pani”, Lublin, wśród uczestników prezes Eliza Kwaśniewska, 1991.....	44
Rys. 24. Krynica, Ośrodek WSK Mielec, wyjazd rehabilitacyjno-wypoczynkowy, 1995	45

Rys. 25. Międzynarodowy Zjazd Diabetyków, Arnhem (Holandia), Czerwiec 1995	46
Rys. 26. Awers pocztówki świątecznej projektu Ewy Binda, nakład ok. 2000-3000 – dochód ze sprzedaży przeznaczono na cele statutowe Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków w Lublinie, 1996	46
Rys. 27. Ogólnokrajowe Obchody Światowego Dnia Cukrzycy w Kazimierzu Dolnym, 2000.....	47
Rys. 28. Urząd Wojewódzki w Lublinie - Sala Kolumnowa, obchody Światowego Dnia Walki z Cukrzycą i 20-lecia powstania PSD w Bydgoszczy (tam się mieściła centrala i siedziba), od prawej prof. Łopatyński, 2001	47
Rys. 29. Plac Króla Władysława Łokietka 1 przed budynkiem Nowego Ratusza, pomiary cukru i ciśnienia podczas wydarzenia dla mieszkańców Lublina, 2002 ..	48
Rys. 30. Zdjęcie reklamowe, pochodzące z ulotki Stowarzyszenia PSD, 2003	48
Rys. 31. Delegacja Oddziału Wojewódzkiego w Lublinie na Ogólnopolskie Sympozjum i Targi Diabetologiczne DIABETICA EXPO 2003 „Jak żyć z cukrzycą?”, Toruń 2003.....	49
Rys. 32. Zjazd Młodych Diabetyków, Politechnika Lubelska, 2004	49
Rys. 33. Obchody 35-lecia powstania Oddziału PSD w Lublinie, Restauracja Sielsko-Anielsko, 10 listopada 2021	51
Rys. 34. Obchody 35-lecia powstania Oddziału PSD w Lublinie, Restauracja Sielsko-Anielsko. Od lewej stoją: Joanna Olszewska, Elżbieta Sagan, Halina Walczykiewicz, Sławomir Skowronek, 10 listopada 2021	51
Rys. 35. Pamiątkowe zdjęcie uczestników obchodów 35-lecia powstania Oddziału PSD w Lublinie, Restauracja Sielsko-Anielsko, 10 listopada 2021	52
Rys. 36. Obchody 35-lecia powstania Oddziału PSD w Lublinie, Restauracja Sielsko-Anielsko, Stoją od lewej: Anna Śliwińska, Elżbieta Sagan i Grzegorz Dzida, 10 listopada 2021	52
Rys. 37. Obchody Jubileuszu 30-lecia Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych - Sejmik Wojewódzki. Siedzą od lewej: Pani Elżbieta Sagan, Pan Łukasz Walczyński, Pani Barbara Polikarska, 25 czerwca 2024	53
Rys. 38. Obchody Światowego Dnia Cukrzycy, pamiątkowa fotografia Członków Koła nr 3, Restauracja Lawendowy Dworek w Lublinie, 18 października 2023	54
Rys. 39. Spotkanie wielkanocne Członków Koła nr 3, Restauracja Lawendowy Dworek w Lublinie, 18 marca 2024	54
Rys. 40. Udział Polskie Stowarzyszenia Ludzi Cierpiących na Padaczkę - Oddział Lublin w projekcie „Tęcza” na Placu Łokietka w Lublinie, 2003 r.....	56
Rys. 41. Teresa Głazowska oraz lekarze neurologicy: prof. Zbigniew Stelmasiak i dr Jacek Gawłowicz uczestniczą w projekcie „Tęcza”, 2003 r.....	57
Rys. 42. Obchody Dnia Godności Osoby z Niepełnosprawnością Intelleksualną w Lublinie, 2002	59
Rys. 43. Obchody Dnia Godności Osoby z Niepełnosprawnością Intelleksualną, Lublin 2003.....	59
Rys. 44. Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Lublinie – organizator zawodów sportowych na Stadionie Lekkoatletycznym przy al. Józefa Piłsudskiego w Lublinie, 2002.....	60
Rys. 45. Anna Szmidt (ówczesna Prezes PSOUU) udziela wsparcia zawodnikom .	60

Rys. 46. Stoisko wystawiennicze Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Lublinie podczas Społecznego Kiermaszu Wielkanocnego, Galeria Olimp w Lublinie, 25 marca 2023	61
Rys. 47. Stoisko zorganizowane przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Lublinie przy Placu Władysława Łokietka 1 w Lublinie w ramach projektu „Tęcza”, 2002	62
Rys. 48. Janusz Stempniewicz, pierwszy prezes Stowarzyszenia, z wnuczką.....	63
Rys. 49. Jarosław Maruszczak podczas szkolenia dla pracowników MOPR, 2003 .	64
Rys. 50. Okładka Pisma Stowarzyszenia Chorych z Przepukliną Oponowo-Rdzeniową Oddział Katowice, numer 3, grudzień 2000	66
Rys. 51. Okładka Pisma Zarządu Głównego Stowarzyszenia Chorych z Przepukliną Oponowo-Rdzeniową R.P. numer 1, listopad 2001	67
Rys. 52. Spotkanie Jarosława Maruszczaka i Jerzego Krzemińskiego (od lewej) – reprezentantów SCHzPOR – z Pierre'em Martensem (pierwszy od prawej), przedstawicielem Międzynarodowej Federacji Wodogłowa i Przepukliny Oponowo-Rdzeniowej z Brukseli, Świdnik, 2003.....	68
Rys. 53. XIV Międzynarodowa Konferencja na temat Przepukliny Oponowo-Rdzeniowej, Lublin 2002	69
Rys. 54. Zgrupowanie GAR w Zamościu, 2001	73
Rys. 55. Wyścig „Porytowe Wzgórze” Janów Lubelski 2001	74
Rys. 56. Wyścig „Porytowe Wzgórze” Janów Lubelski 2001	75
Rys. 57. Wyścig na wózkach, Krasnystaw 2002	76
Rys. 58. XIV Wyścig „Bieg Jezior”, Krasne 2003.....	77
Rys. 59. Zajęcia rehabilitacyjne członków GAR na sali, 2003	77
Rys. 60. Wyścig na wózkach, Dęblin 2004	78
Rys. 61. Wyścig na wózkach, Puławy 2005.....	79
Rys. 62. Wyścig na wózkach w Puławach, 2005	80
Rys. 63. Wyścig na wózkach podczas Chmielaków, Krasnystaw 2005	80
Rys. 64. Pokaz szermierki na wózkach, Teodorówka 9 września 2003	80
Rys. 65. Zajęcia rugby na wózkach	81
Rys. 66. Skan pierwszej strony postanowienia Sądu Wojewódzkiego w Lublinie z dnia 5 czerwca 1990 roku o rejestracji Stowarzyszenia Rodziców Dzieci z Wadą Serca „Serce Dziecka”	84
Rys. 67. Powitanie gości z USA; Cheryl Bell i anestezjolog ze szpitala w Deborah; Lotnisko Warszawa 19 lipca 1991	85
Rys. 68. Powitanie gości z USA; Maria Pofahl i Cheryl Bell; Lotnisko Warszawa 19 lipca 1991	86
Rys. 69. Spotkanie dzieci operowanych w USA, ich rodziców, lekarzy z Ośrodka w Zabrze i gości z USA; Chorzów 20 lipca 1991	87
Rys. 70. Uroczystość wręczenia Orderu Uśmiechu; Adam Prochaski (z kwiatami od rodziców i dzieci) obok docent Zbigniew Religa z żoną; Chorzów 14 lipca 1990	87
Rys. 71. Wręczenie medalu „Serce dla Serc”; Rita Steward i ks. Bogusław Wołyński; Lublin 15 sierpnia 1990.....	88
Rys. 72. Wręczenie medalu „Serce dla Serc”; ks. Bogusław Wołyński; Lublin 15 sierpnia 1990	88
Rys. 73. Krótki wykład docent Lili Goldstein o historii kardiologii dziecięcej w Polsce; Chorzów 20 lipca 1991	89

Rys. 74. Skan wizytówki Stowarzyszenia „Serce Dziecka” w języku polskim.....	91
Rys. 75. Skan wizytówki Stowarzyszenia „Serce Dziecka” w języku angielskim	91
Rys. 76. Zbiórka pieniędzy na echokardiograf podczas imprezy promocyjnej automatów do produkcji lodów Firmy Taylor	92
Rys. 77. Koncert zespołów muzycznych na rzecz Stowarzyszenia „Serce Dziecka” w Centrum Kultury w Lublinie.....	93
Rys. 78. Plakat Koncertu Rockowego „Serce Dzieciom” projektu Agnieszki Kiriya i Mariusza Kiriya, 27 czerwca 1992.....	94
Rys. 79. Płyta z utworami artystów występujących podczas koncertu „Serce Dzieciom”.....	95
Rys. 80. Artyści na scenie koncertu „Serce Dzieciom”.....	95
Rys. 81. Marek Kotański wśród publiczności koncertu „Serce Dzieciom”	96
Rys. 82. Skan czterostronicowego fragmentu Branżowego Informatora Teleadresowego „Na lubelskim rynku”.	97
Rys. 83. Zakupiony echokardiograf; 12 listopada 1992	98
Rys. 84. Pierwsze badanie wykonuje doc. dr Wanda Kawalec z Centrum Zdrowia Dziecka z Warszawy, obserwuje dr Leszek Bobrzyk – Prezydent Miasta Lublin (w latach 1991–1994); 12 listopada 1992.....	99
Rys. 85. Finał Akcji „Serce Dzieciom”; Grażyna Paśniczek - Dyrektor Dziecięcego Szpitala Klinicznego i dr Leszek Bobrzyk – Prezydent Miasta Lublin (w latach 1991–1994); 12 listopada 1992.....	99
Rys. 86. Pierwsze badanie; 12 listopada 1992.....	100
Rys. 87. Podziękowanie dla mieszkańców Lublina i Województwa Lubelskiego na ręce Prezydenta Miasta Lublin; 12 listopada 1992.....	100
Rys. 88. Podziękowania składa Alicja Jankiewicz, prezentująca płytę z koncertu Serce Dzieciom; 12 listopada 1992.....	101
Rys. 89. Alicja Jankiewicz - Prezes Stowarzyszenia Rodziców „Serce Dziecka” przedstawia przebieg akcji stowarzyszenia i składa podziękowania za udzieloną pomoc; 12 listopada 1992	101
Rys. 90. Uczestnicy uroczystości finału akcji Stowarzyszenia Rodziców Dzieci z Wadą Serca Szpital Dziecięcy w Lublinie; wśród Gości (od lewej): doc. dr Wanda Kawalec, dr Hanna Uszyńska, prof. dr hab. n. med. Hanna Chrząsek-Spruch, dr Barbara Wróblewska; 12 listopada 1992	102
Rys. 91. Uczestnicy uroczystości finału akcji Stowarzyszenia Rodziców Dzieci z Wadą Serca Szpital Dziecięcy w Lublinie; wśród Gości (od prawej): prof. Jerzy Kowalczyk, Grażyna Paśniczek – dyrektor Dziecięcego Szpitala Klinicznego, dr Elżbieta Sadurska; 12 listopada 1992.....	103
Rys. 92. Pokaz mody dziecięcej na scenie Domu Kultury przy ulicy Wallenroda w Lublinie	104
Rys. 93. Pokaz mody komunijnej w Domu Kultury przy ulicy Wallenroda w Lublinie	105
Rys. 94. Pokaz strojów do Pierwszej Komunii połączony z wystawą prac plastycznych, zgłoszonych do wiosennego konkursu dla dzieci na projekt kartek	106
Rys. 95. Występ Ogniska Baletowego.....	106
Rys. 96. Barbara Turlewicz i Krystyna Olkiewicz przy stoisku Stowarzyszenia „Serca Dziecka”	107

Rys. 97. Pani Krystyna Olkiewicz przy stoisku loteryjnym Serca Dziecka	107
Rys. 98. Loteria „Serce Dziecka”	108
Rys. 99. Wizyta dr Krystyny Borkowskiej i państwa Częstochowskich w Lublinie.	109
Rys. 100. Wizyta państwa Częstochowskich (w środku) i dr Krystyny Borkowskiej (pierwsza od prawej) w Lublinie	109
Rys. 101. Spotkanie w Lublinie z rodzicami Stowarzyszenia „Serce Dziecka” z panią Julią Częstochowską, doktor Krystyną Borkowską; kwiaty wręcza Beata Firlej	110
Rys. 102. Wizyta dr Krystyny Borkowskiej i Państwa Częstochowskich z Polish Gift of Life w Dziecięcym Szpitalu Klinicznym w Lublinie	110
Rys. 103. Wizyta w Poradni Kardiologicznej Dziecięcego Szpitala Klinicznego; dr Hanna Uszyńska, dr Krystyna Borkowska, pan Józef Częstochowski	111
Rys. 104. Wizyta państwa Ratajczaków z Fundacji Polish Gift of Life w Lublinie ..	111
Rys. 105. Spotkanie w Warszawie dr Krystyny Borkowskiej i pana Józefa Częstochowskiego z dziećmi operowanymi w USA w ramach pomocy Polish Gift of Life	113
Rys. 106. Skan wizytówki Stowarzyszenia „Serce Dziecka” w języku polskim	113
Rys. 107. Skan korespondencji z prośbą o udzielenie wsparcia finansowego	114
Rys. 108. Ulotka awers i rewers	115
Rys. 109. Wybrane publikacje z Biblioteczki Rodziców „Serce Dziecka”	116
Rys. 110. Wydrukowane projekty kartek przysłanych na konkursy plastyczne Stowarzyszenia „Serce Dziecka”	117
Rys. 111. Doc. dr Lili Goldstein podczas rejsu turnusu Stowarzyszenia „Serce Dziecka” statkiem po Morzu Bałtyckim	118
Rys. 112. Pierwszy turnus rehabilitacyjny „Serca Dziecka” odbył się w Ośrodku Wodnik w Ustroniu Morskim, położonym dosłownie nad samym Morzem Bałtyckim	119
Rys. 113. Awers i rewers ulotki	121
Rys. 114. Awers i rewers Informatora Stowarzyszenia Dzieci Niepełnosprawnych, Lublin 1998	123
Rys. 115. Okładka publikacji „Serce Twojego dziecka”	124
Rys. 116. dr n. med. Elżbieta Sadurska – wystąpienie podczas konferencji z okazji Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych, po lewej Alicja Jankiewicz, 2003	124
Rys. 117. Grafika serca autorstwa Barbary Bałdygi	125
Rys. 118. Prezentacja działalności Polskiego Związku Emerytów Rencistów i Inwalidów na Placu Króla Władysława Łokietka 1 przed budynkiem Nowego Ratusza w ramach programu „Tęcza”	127
Rys. 119. Plakat informujący o prezentacji i obchodach Dnia Seniora w ramach programu „Tęcza”, zorganizowanej przez Lubelskie Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki oraz Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów Oddział Okręgowy w Lublinie	128
Rys. 120. Dzień Seniora, 2003	129
Rys. 121. Zebranie Polskiego Związku Emerytów Rencistów i Inwalidów, Sala Kolumnowa Urzędu Wojewódzkiego, 8 grudnia 2003	129
Rys. 122. Siedziba Towarzystwa Aktywności Osób Niepełnosprawnych – wejście do Przychodni Rehabilitacyjnej REVIMED	132

Rys. 123. Otwarcie Punktu Informacyjno-Doradczego dla Osób Niepełnosprawnych, będącego częścią Wojewódzkiej Sieci Informacyjno-Doradczej dla Osób Niepełnosprawnych (WSIDON) w Biłgoraju; od lewej siedzą: Jarosław Kuśmierczyk – prezes TAON, Janusz Jurek – ówczesny dyrektor ROPS, członkowie TAON, 2002 .	133
Rys. 124. Spotkanie szkoleniowe w ramach projektu „Inter@lex” – wśród uczestników przedstawiciele TAON, Lublin 2002.....	134
Rys. 125. Wizje i strategie na nowy wiek, V Europejska Konferencja ICEV, Kraków 9-13 lipca 2000. Stoją od lewej: Mariola Szurgot -zastępca Prezesa „Blżej Świata”, Tula Baxter – przedstawicielka organizacji LOOK London, Herman A. A. Gresnigt – główny organizator konferencji, Danuta Bober – Prezes „Blżej Świata”	137
Rys. 126. Wizyta Tuli Baxter – przedstawicielki organizacji LOOK London w siedzibie LFOON-SW przy ul. Piłsudskiego w Lublinie oraz w Parku Zdrojowym w Natęczowie, 2000.....	137
Rys. 127. Prezentacja Stowarzyszenia „Blżej Świata” przy Placu Władysława Łokietka 1 w Lublinie w ramach projektu „Tęcza”, 2002.....	138
Rys. 128. Stoisko oraz występy artystyczne członków Stowarzyszenia „Blżej Świata” przy Placu Władysława Łokietka 1 w Lublinie w ramach projektu „Tęcza”, 2003 ..	139
Rys. 129. Prezentacja Stowarzyszenia „Blżej Świata” przy Placu Władysława Łokietka 1 w Lublinie w ramach projektu „Tęcza”, 2003.....	140
Rys. 130. Uroczystość przekazania specjalistycznego sprzętu komputerowego dla dzieci i młodzieży niewidomej i niedowidzącej z udziałem: prof. Janusza Laskowskiego – prezydenta Rotarian, Alicji Jankiewicz – prezes LFOON-SW, Danuty Bober – prezes Stowarzyszenia „Blżej Świata”, Janiny Pawłowskiej-Polonis – dyrektor Ośrodka Szkolno-Wychowawczego, Marii Dechtoń-Glińskiej – członka Stowarzyszenia, Anny Wojciechowskiej – członka Zarządu Stowarzyszenia, Ryszarda Dziewy	141
Rys. 131. Wizyta młodzieży zrzeszonej w Stowarzyszeniu „Blżej Świata” we wrocławskim ZOO	142
Rys. 132. Prezentacja działalności Stowarzyszenia „Blżej Świata” podczas Festiwalu „ProcentujeMY – 1,5% zostawiam w Lublinie”, Galeria Handlowa SKENDE, 1 marca 2025.....	142
Rys. 133. Zdjęcie z wręczenia nagrody na VIII Ogólnopolskim Festiwalu Piosenki, Teatru i Plastyki, Łączna 2000 – statuetkę wręcza pani Krystyna Mrugańska – prezes Zarządu Głównego PSOUU i przewodnicząca Koła PSOUU w Łęcznej Maria Lisek, odbiera przedstawicielka Grupy Artystycznej z Koła PSOUU w Chełmie i przewodnicząca Koła Helena Kostowska	144
Rys. 134. Od lewej stoją: Iwona Niespodziewana, Iwona Ratajczak, uczestnik Warsztatu Terapii Zajęciowej	147
Rys. 135. Obchody Dnia Godności Osoby z Niepełnosprawnością Intelektualną, Świdnik 2003	148
Rys. 136. Stoisko Warsztatu Terapii Zajęciowej przy PSONI Koło w Świdniku zorganizowane przy Placu Władysława Łokietka 1 w Lublinie w ramach projektu „Tęcza”, 2003	149
Rys. 137. Grafika towarzysząca funkcjonowaniu Punktu Informacyjno-Doradczego Wojewódzkiej Sieci Informacyjno-Doradczej Osób Niepełnosprawnych (WSIDON) w Świdniku	149
Rys. 138. Gotycka Brama w Czeskim Skalnym Mieście Adrspach, 2024	152

Rys. 139. XXV Integracyjny Rajd po Roztoczu, maj 2024	153
Rys. 140. Spotkanie wigilijne Stowarzyszenia Feniks, 2019	154
Rys. 141. Stoisko Warsztatu Terapii Zajęciowej w Janowicy podczas Targów NGO na Rynku Starego Miasta w Lublinie, 2005	158
Rys. 142. Budynek Warsztatów Terapii Zajęciowej w Janowicy, 2022	158
Rys. 143. VIII Ogólnopolski Festiwal Piosenki, Teatru i Plastyki, Łączna 2000.....	159
Rys. 144. Łukasz Lisek – występ solowy podczas 26. Spotkań z Piosenką Nieprzetartego Szlaku, Opera Lubelska 6-8 listopada 2023	161
Rys. 145. Występ zespołu „Bębnołudy” pt. „Bębnowe opowieści” podczas 26. Spotkań z Piosenką Nieprzetartego Szlaku, Opera Lubelska 6-8 listopada 2023	161
Rys. 146. Sceny ze spektaklu pt. „Mit o Edypie” w wykonaniu Teatru Figiel, zaprezentowanego podczas 33. Spotkań Artystów Nieprzetartego Szlaku „Dom”, Lublin 15–18 czerwca 2023 r.	162
Rys. 147. Plakat informujący o prezentacji w ramach programu „Tęcza”, zorganizowanej przez Lubelskie Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki oraz Polskie Stowarzyszenie Osób z Upośledzeniem Umysłowym w Łącznej	163
Rys. 148. Plakat promujący Wojewódzką Sieć Informacyjno-Doradczą dla Osób Niepełnosprawnych w Janowicy	164
Rys. 149. Maria Lisek-Zięba podczas uroczystej gali wręczania nagród w Konkursie Wojewody Lubelskiego „Organizacja pozarządowa 2016”, 16 marca 2017	165
Rys. 150. Wybrane fotografie z działań Integracyjnego Stowarzyszenia na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych z różnych lat. Dokładne daty i nazwy wydarzeń nie zostały zachowane	168
Rys. 151. Działania Integracyjnego Stowarzyszenia na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych realizowane na przestrzeni lat na wybranych kadrach. Dokładne daty i nazwy wydarzeń nie zostały zachowane	169
Rys. 152. Wybrane ujęcia z zabaw choinkowych organizowanych przez Integracyjne Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych. Dokładne daty i nazwy wydarzeń nie zostały zachowane	170
Rys. 153. Seria fotografii dokumentujących spotkania organizowane przez Integracyjne Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych w różnych latach. Dokładne daty i nazwy wydarzeń nie zostały zachowane	171
Rys. 154. Dokumentacja fotograficzna działalności Integracyjnego Stowarzyszenia na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych. Dokładne daty i nazwy wydarzeń nie zostały zachowane	172
Rys. 155. Fotografie z wydarzeń organizowanych przez Integracyjne Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych. Dokładne daty i nazwy wydarzeń nie zostały zachowane	173
Rys. 156. Prace w ogrodzie, 1997	174
Rys. 157. Siedziba Krasnostawskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób Niepełnosprawnych, luty 1996	175
Rys. 158. Budynek Krasnostawskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób Niepełnosprawnych, 2024	175
Rys. 159. Udział członków Stowarzyszenia w Ogólnopolskim Świącie Chmielarzy i Piwowarów „Chmielaki Krasnostawskie”, 2005	176
Rys. 160. Realizacja projektu „Obiady terapeutyczne	177

Rys. 161. Bal karnawałowy 2004 i 2024 rok.....	178
Rys. 162. Wybrane aktywności Krasnostawskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w 2024 roku	178
Rys. 163. Prezentacja działalności Krasnostawskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w projekcie „Tęcza” na Placu Łokietka w Lublinie, 2001	179
Rys. 164. Tablica Punktu Informacyjnego Wojewódzkiej Sieci Informacyjno-Doradczej dla Osób Niepełnosprawnych w Krasnymstawie	179
Rys. 165. Skan stronicy z kroniki stowarzyszenia	181
Rys. 166. Wejście do Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 6 w Kraśniku.....	184
Rys. 167. Skan notatki pt. "Pomoc przyjdzie z Sieci", która ukazała się w czasopiśmie "Głos Kraśnicki" nr 15 (301) w dniu 17 kwietnia 2002	186
Rys. 168. Plakat promujący Wojewódzką Sieć Informacyjno-Doradczą dla Osób Niepełnosprawnych w Kraśniku	187
Rys. 169. Otwarcie punktu Wojewódzkiej Sieci Informacyjno-Doradczej dla Osób Niepełnosprawnych w Kraśniku, 10 kwietnia 2002 – część I	188
Rys. 170. Otwarcie punktu Wojewódzkiej Sieci Informacyjno-Doradczej dla Osób Niepełnosprawnych w Kraśniku, 10 kwietnia 2002 – część II	189
Rys. 171. Spotkanie w Wojewódzkiej Sieci Informacyjno-Doradczej dla Osób Niepełnosprawnych w Kraśniku z udziałem Pana Janusza Iwanickiego (ROPS) Pani Małgorzaty Romanko (PCPR), Pana Krzysztofa Pulikowskiego i Pana Marka Klimka	189
Rys. 172. Stoisko Kraśnickiego Stowarzyszenia Przyjaciół Dzieci Specjalnej Troski, zorganizowane pod budynkiem Nowego Ratusza przy Placu Władysława Łokietka 1 w Lublinie, 2002	190
Rys. 173. Stoisko Kraśnickiego Stowarzyszenia Przyjaciół Dzieci Specjalnej Troski, zorganizowane pod budynkiem Nowego Ratusza przy Placu Władysława Łokietka 1 w Lublinie, 2003	190
Rys. 174. Skan zaświadczenia o przeprowadzeniu szkolenia „Możliwość finansowania działań na rzecz osób niepełnosprawnych z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej”	191
Rys. 175. Stoisko aukcyjne Kraśnickiego Stowarzyszenia Przyjaciół Dzieci Specjalnej Troski wystawione podczas Dnia Integracji 2002	192
Rys. 176. Dzień Integracji 2003	192
Rys. 177. Wycinek prasowy relacjonujący „KULTowy koncert na rzecz Kuby”	194
Rys. 178. Spotkanie z dawnymi Członkami Stowarzyszenia podczas Festynu społeczno-kulturalnego pn. „Kulturalia z integracją w tle”, Kraśnik 28 sierpnia 2024	196
Rys. 179. Marsz Różowej Wstążki. Otylia Samolej – prezes Lubelskiego Stowarzyszenia Amazonek w latach 2001 – 2010, Lublin 2004	200
Rys. 180. Jubileusz 20-lecia Lubelskiego Stowarzyszenia Amazonek. Danuta Cyzman – prezes Lubelskiego Stowarzyszenia Amazonek w latach 2010 – 2016, Lublin 5 listopada 2011.....	200
Rys. 181. Jubileusz 20-lecia Lubelskiego Stowarzyszenia Amazonek (1991-2011). Odśpiewanie „Hymnu Lubelskich Amazonek” przez uczestniczki uroczystości, Lublin 5 listopada 2011.....	202

Rys. 182. Jubileusz 20-lecia Lubelskiego Stowarzyszenia Amazonek. Elżbieta Starostawska – dyrektor Centrum Onkologii Ziemi Lubelskiej w latach 2006 – 2016, Lublin 5 listopada 2011	202
Rys. 183. Jubileusz 20-lecia Lubelskiego Stowarzyszenia Amazonek. Zofia Brzozowska – wiceprezes LFOON – SW w latach 2011-2023 składa gratulacje, Lublin 5 listopada 2011	203
Rys. 184. Jubileusz 20-lecia Lubelskiego Stowarzyszenia Amazonek. Występ Lubelskiej Federacji Bardów, Lublin 5 listopada 2011	203
Rys. 185. Marsz Różowej Wstążki. Pierwsza od lewej Grażyna Chaberko – obecna prezes Lubelskiego Stowarzyszenia Amazonek, Lublin 29 września 2023	204
Rys. 186. Festiwal ProcentujeMY w SKENDE, Lublin 1 marca 2025	205
Rys. 187. Cykliczne spotkanie Koła nr 3 Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków. Elżbieta Sagan – prezes Koła nr 3 oraz Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków – Oddział Wojewódzki w Lublinie w towarzystwie gości: Grażyna Chaberko – Prezes, Agnieszka Górnicka – V-ce Prezes, Alina Anna Mielniczuk – Skarbnik oraz Henryka Salachna – wieloletni członek, Lublin 2 czerwca 2025	205
Rys. 188. Prof. dr hab. n. med. Biruta Fąfrowicz	208
Rys. 189. Plakat informujący o spotkaniach „Szkoty Astmy” w 2005 roku	209
Rys. 190. Awers i rewers trójdzielnej ulotki opisującej funkcjonowanie „Szkoty Astmy” w roku szkolnym 2003/2004.....	210
Rys. 191. Pamiątkowe fotografie uczestników konferencji „Astma: Chory – Lekarz. Współczesny model opieki”, Warszawa 2 grudnia 2000	213
Rys. 192. Plakat Międzynarodowej Konferencji Naukowo-Szkoleniowej w Warszawie, 25-28 czerwca 2008.....	214
Rys. 193. Uczestniczki Międzynarodowej Konferencji Naukowo-Szkoleniowej w Warszawie, 25-28 czerwca 2008.....	215
Rys. 194. Plenerowe spotkanie w ramach akcji „Aktywne życie z astmą”, Zalew Zemborzycki 11 sierpnia 2002	216
Rys. 195. Wyjazd w Bieszczady, 8-10 września 2005	216
Rys. 196. Zamek w Krasieczynie, 8-10 września 2005	217
Rys. 197. Jednodniowa wycieczka do Sandomierza, 19 września 2015	218
Rys. 198. Kadry z jednodniowej wycieczki do Kocka, 22 października 2011	219
Rys. 199. Wystawa prac przeznaczonych na aukcję w domu Marii i Jerzego Kuncewiczów w Kazimierzu Dolnym	220
Rys. 200. Stoisko zorganizowane pod budynkiem Nowego Ratusza przy Placu Władysława Łokietka 1 w Lublinie w ramach projektu „Tęcza”	221
Rys. 201. Plakat informujący o prezentacji w ramach programu „Tęcza”, zorganizowanej przez Lubelskie Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki oraz Stowarzyszenie Chorych na Astmę Oskrzelową.....	222
Rys. 202. Gala jubileuszu 10-lecia działalności Stowarzyszenia Chorych na Astmę Oskrzelową w Lublinie, Trybunał Koronny 17 października 2008	223
Rys. 203. Odczyt podczas gali obchodów 10-lecia działalności Stowarzyszenia Chorych na Astmę Oskrzelową w Lublinie, Trybunał Koronny 17 października 2008	223
Rys. 204. Gratulacje od Prezydenta Miasta Lublin Adama Wasilewskiego dla Pani dr n. med. Ireny Węgrzyn-Szcutnik z okazji jubileuszu 10-lecia działalności Stowarzyszenia Chorych na Astmę Oskrzelową w Lublinie	224

Rys. 205. Gala jubileuszu 20-lecia działalności Stowarzyszenia Chorych na Astmę Oskrzelową w Lublinie, Trybunał Koronny 2019.....	225
Rys. 206. Kadry z wycieczki członków Stowarzyszenia Chorych na Astmę Oskrzelową do Kazimierza Dolnego i okolic, 26 kwietnia 2025.....	226
Rys. 207. Edward Wiechnik, 2002	228
Rys. 208. Spotkanie SKRON w Janowie Lubelskim. Edward Wiechnik – pierwszy prezes stowarzyszenia (pierwszy od prawej) oraz Krzysztof Kottys – burmistrz Janowa (drugi od prawej)	228
Rys. 209. Spotkanie SKRON w ramach projektu LFOON-SW „Od diagnozy do realizacji”, 2005	229
Rys. 210. Grafika towarzysząca funkcjonowaniu Punktu Informacyjno-Doradczego Wojewódzkiej Sieci Informacyjno-Doradczej Osób Niepełnosprawnych (WSIDON) w Janowie Lubelskim	229
Rys. 211. Udział Stowarzyszenia na Rzecz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Ruchowo w projekcie „Tęcza” w 2002 i 2003 roku. Stoisko zorganizowane przy Placu Władysława Łokietka 1 w Lublinie.....	231
Rys. 212. Stoisko Stowarzyszenia na Rzecz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Ruchowo w Lublinie podczas Targów NGO na Rynku Starego Miasta w Lublinie, 2005	232
Rys. 213. Rękodzieło wielkanocne przygotowane przez członków na Rzecz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Ruchowo w Lublinie w ramach Targów Ekonomii Społecznej na Rynku Starego Miasta w Lublinie, 8-10 września 2023	232
Rys. 214. Otwarcie siedziby Stowarzyszenia przy ul. Doświadczalnej w Lublinie, 2003.....	233
Rys. 215. Festyn z okazji 25-lecia Stowarzyszenia na Rzecz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Ruchowo w Lublinie, 5 czerwca 2025	235
Rys. 216. Obchody Dnia Godności Osoby z Niepełnosprawnością Intelktualną w Poniatowej, 2002	238
Rys. 217. Dyplom za udział w VII Przeglądzie Małych Form Teatralnych „Wzrastam, bo tworzę”, 29 listopada 2005	239
Rys. 218. Plakat promujący Wojewódzką Sieć Informacyjno-Doradczą dla Osób Niepełnosprawnych w Poniatowej	240
Rys. 219. Wejście prowadzące do Punktu Informacyjnego Wojewódzkiej Sieci Informacyjno-Doradczej dla Osób Niepełnosprawnych w Poniatowej.....	241
Rys. 220. Stoisko Stowarzyszenia Przyjaciół Dzieci i Osób Niepełnosprawnych w Matczynie zorganizowane pod budynkiem Nowego Ratusza przy Placu Władysława Łokietka 1 w Lublinie w ramach projektu „Tęcza”	244
Rys. 221. Aktywność Stowarzyszenia Wspomagania Osób Niepełnosprawnych "Res Sacra Miser"	248
Rys. 222. Zajęcia w ramach projektu „Usprawnianie przez pływanie” dla podopiecznych SWON	249
Rys. 223. Grafika towarzysząca funkcjonowaniu Punktu Informacyjno-Doradczego Wojewódzkiej Sieci Informacyjno-Doradczej Osób Niepełnosprawnych (WSIDON) w Chełmie	253
Rys. 224. Uczestnicy spotkania z okazji Jubileuszu 25-lecia istnienia Stowarzyszenia, Wojciechów 2016	257

Rys. 225. Spotkanie Jubileuszowe. Podziękowanie dla Anny Gromadki-Kręglickiej	257
Rys. 226. Spotkanie informacyjne Stowarzyszenia. Wykład prowadzi dr Andrzej Andrzejewski	258
Rys. 227. Jan Konopielko ze Stowarzyszenia „Promyk” podczas spotkania w Tomaszowie Lubelskim na temat dostępności obiektów miejskich dla osób z niepełnosprawnościami, 2003	260
Rys. 228. Krzysztofa Konopielko z Promyka podczas wyścigu Bieg Jezior Krasne, 2002.....	261
Rys. 229. Zajęcia z hipoterapii	266
Rys. 230. Zajęcia na basenie	266
Rys. 231. Okładka publikacji pt. „Autyzm w praktyce. Elementy zachowań i sposób funkcjonowania osób z autyzmem” wydana przez Krajowe Towarzystwo Autyzmu Oddział w Lublinie w 2013 roku. Współfinansowana ze środków ROPS Lublin w ramach projektu „Zrozumieć autyzm – Kampania informacyjna	268
Rys. 232. Joanna Mazurewicz – przedstawicielka KTA Oddział Lublin, szkolenie LFOON – SW dla pracowników socjalnych 2002	269
Rys. 233. Siedziba Podlaskiego Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych i Warsztatu Terapii Zajęciowej od 2020 roku	270
Rys. 234. „Integracja pod żaglami”, czerwiec 2018.....	271
Rys. 235. „Integracja pod żaglami”, czerwiec 2019.....	271
Rys. 236. Integracyjny Rajd Rowerowy „Rowerem po zdrowie”, wrzesień 2023....	272
Rys. 237. Obchody Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych, listopad 2023.....	272
Rys. 238. Uroczystość zorganizowana w ramach obchodów Roku Osób Niepełnosprawnych 2003	273
Rys. 239. Siedziba Stowarzyszenia na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Otwarta Dłoń” w Muratynie	274
Rys. 240. Siedziba Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Tomaszowie Lubelskim przy ul. Słowackiego 7b	276
Rys. 241. Wychowankowie wraz z personelem przed budynkiem Lokalnego Centrum Wspierająco-Aktywizującego w Tomaszowie Lubelskim	278
Rys. 242. Obchody Dnia Godności Osoby z Niepełnosprawnością Intelktualną, 2002.....	279
Rys. 243. Panie: Krystyna Mrugalska i Stanisława Raczkiewicz.....	280
Rys. 244. Jolanta Niedźwiedzka – laureatka Honorowego Wyróżnienia Lubelskiego Forum Osób Niepełnosprawnych Sejmik Wojewódzki, 2003	281
Rys. 245. Franciszek Nowakowski w towarzystwie Adama Orła. Punkt Informacyjny Wojewódzkiej Sieci Informacyjno-Doradczej Osób Niepełnosprawnych w Dęblinie, 2003.....	283
Rys. 246. Plakat promujący Wojewódzką Sieć Informacyjno-Doradczą dla Osób Niepełnosprawnych w Dęblinie	284
Rys. 247. mgr Dariusz Cenkiel, Burmistrz Miasta Dęblin IV kadencji (2002 - 2006). Spotkanie w Urzędzie Miasta Dęblin, 2003	285
Rys. 248. Franciszek Nowakowski (DISON) na spotkaniu LFOON-SW, Hotel Huzar, Lublin.....	285
Rys. 249. Integracyjne wyścigi na wózkach inwalidzkich, Dęblin 2004	286

Rys. 250. Integracyjne wyścigi na wózkach inwalidzkich, Dęblin 2006	286
Rys. 251. „Andrzejki – integracja wokół tradycji”, goście honorowi wydarzenia, pierwszy od lewej Eugeniusz Ulewicz - dyrektor lubelskiego oddziału PFRON; 2003	293
Rys. 252. „Andrzejki – integracja wokół tradycji”, uczestnicy wydarzenia; 2003 ...	293
Rys. 253. „Andrzejki – integracja wokół tradycji”, spektakle i występy artystyczne; 2003.....	293
Rys. 254. „Andrzejki – integracja wokół tradycji”, zabawa taneczna; 2003	294
Rys. 255. Wybrane fotografie z działań Parczewskiego Stowarzyszenia „Stokrotka” z różnych lat. Dokładne daty i nazwy wydarzeń nie zostały zachowane. Zdjęcia ukazują charakterystyczne momenty wspólnych spotkań, integracji i zaangażowania uczestników.....	295
Rys. 256. Chwile z życia Stowarzyszenia „Stokrotka” uchwycone na zdjęciach z nieokreślonych wydarzeń. Fotografie pochodzą z archiwum i oddają charakter działalności integracyjnej.....	296
Rys. 257. Podopieczni Stowarzyszenia i opiekunowie na wakacyjnym wyjeździe w Bardzie Śląskim	305
Rys. 258. Występ z przedstawieniem „Do grającej szafy grosik wrzucić” podczas Dni Godności Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną, 8 maja 2024 r.	306
Rys. 259. Podopieczni Stowarzyszenia i terapeuci na wycieczce w Zamościu	307
Rys. 260. Wycieczka do Teatru Kamienica w Warszawie	308
Rys. 261. Maria Król, Konferencja w Sali Błękitnej Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie, 2003.....	311
Rys. 262. Wieczór Dobroczynności z Krzesimirem Dębskim – XI edycja „OdDam”, Zamość 13 grudnia 2024.....	312
Rys. 263. Od lewej stoją: Anna Bieganowska-Skóra (Prezes LFOON-SW), Alicja Jankiewicz (Prezes Honorowa LFOON-SW), Maria Król (Prezes Stowarzyszenia „Krok za Krokiem”), Łukasz Lewicki (Wiceprezes LFOON-SW). Wieczór Dobroczynności z Krzesimirem Dębskim – XI edycja „OdDam”, Zamość 13 grudnia 2024	314
Rys. 264. Występ artystyczny Uczestników WTZ w Nałęczowie podczas festiwalu „Jesienne Spotkania Bardów”, Lublin 9 listopada 2023.....	318
Rys. 265. Udział uczestników WTZ w Nałęczowie w Ogólnopolskim Turnieju Tenisa Stołowego Osób Niepełnosprawnych, Lublin 21-23 marca 2025 r.....	319
Rys. 266. Spotkanie Wielkanocne członków Polskiego Towarzystwa Stwardnienia Rozsianego Oddział w Lublinie w siedzibie przy Al. Racławickich z udziałem prof. Konrada Rejdaka oraz Zbigniewa Stelmasiaka (ur. 1941 – zm. 06.05.2024), Lublin 2013.....	325
Rys. 267. Dorota Jędrych-Przerwa – Prezes Stowarzyszenia Rodzin Osób z Zespołem Downa „Ukryty Skarb”. Konferencja “Silniejsi razem: aktywnie na drodze do samodzielności”, Lublin 30 września 2023	327
Rys. 268. Plakat promujący I Lubelskie Obchody Światowego Dnia Zespołu Downa, 21 marca 2015	328
Rys. 269. XI Lubelskie Obchody Światowego Dnia Zespołu Downa, 26 marca 2017	328
Rys. 270. Ekspozycja zdjęć z życia podopiecznych Stowarzyszenia Rodzin Osób z Zespołem Downa podczas Konferencji “Silniejsi razem: aktywnie na drodze do samodzielności”, Lublin 30 września 2023	330

Rys. 271. Danuta Kuna (u góry, pierwsza od lewej) podczas uroczystej gali wręczenia nagród w Konkursie Wojewody Lubelskiego „Organizacja pozarządowa 2016”, 16 marca 2017	335
Rys. 272. Spotkanie okolicznościowe Członków Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych „Otwarty Krąg” z okazji obchodów Tłustego Czwartku, Gminny Ośrodek Kultury w Kurowie, 16 lutego 2023	336
Rys. 273. Urząd Wojewódzki w Lublinie - Sala Kolumnowa. Małgorzata Lisowska odbiera wyróżnienie w konkursie dziennikarskim organizowanym przez LFOON – SW za esej pt. „Od marzenia do Stowarzyszenia”, grudzień 2011 r.	340
Rys. 274. dr hab. Anna Prokopiak, Prezes Fundacji Alpha. Konferencja „Sytuacja edukacyjna i zawodowa osób z niepełnosprawnością – współczesne wyzwania stojące przed pracownikiem i pracodawcą”, Lublin 25-26 października 2024	342
Rys. 275. Udział Fundacji Alpha w akcji Centrum Handlowego SKENDE pn. „ProcentujeMY – 1,5% zostawiam w Lublinie”, Lublin 1 marca 2025	342
Rys. 276. Fundacja ALPHA podczas Inauguracji Lubelskich Dni Autyzmu – warsztaty, stoisko informacyjne, występ zespołu „AUKUSTYCZNI”, Chatka Żaka w Lublinie, 2 kwietnia 2025	343
Rys. 277. Jadwiga Pawłowska-Machajek	346
Rys. 278. Wnętrze Galerii Art. Brut. Na ścianach wisi ekspozycja kolaży Mai Warzechy „da da”, wrzesień 2023	349
Rys. 279. Wystawa prac Aleksandry Rogali „Prostą kreską”, październik 2023	350
Rys. 280. Maria Pietrusza-Budzyńska, listopad 2023	350
Rys. 281. Spektakl „Opera Kartoflana”, Centrum Spotkania Kultur, wrzesień 2022	351
Rys. 282. Spektakl „Spowiedź w drewnie”, Lubelskie Centrum Konferencyjne, maj 2023.....	352
Rys. 283. Spektakl „Nieposkromienie”, Centrum Kultury w Lublinie, luty 2025 ...	352
Rys. 284. Spotkanie z aktorami w Księgarni Dostówna po pokazie spektaklu „Nieposkromienie”, Centrum Kultury w Lublinie, luty 2025	353
Rys. 285. Publikacja wydana z okazji 30-lecia powstania Teatrotterapii pt. „25 30 współTWÓRCY Teatru 1995 – 2025”	353
Rys. 286. Barbara Lisek (pierwsza od prawej) i członkowie Stowarzyszenia podczas uroczystości przyznawania tytułu „Przyjazny Urzędnik”, Lublin 12 grudnia 2012 .	355
Rys. 287. Łukasz Tyzo uhonorowany tytułem „Przyjazny Urzędnik” przez Lubelskie Stowarzyszenie Osób Chorych na Padaczkę i Ich Przyjaciół „Drgawka”, Lublin 12 grudnia 2012	356
Rys. 288. Barbara Lisek (pierwsza od lewej) – Prezes Stowarzyszenia oraz Teresa Telenda (pierwsza od lewej) - Zastępca Prezesa Stowarzyszenia Osób Chorych na Padaczkę i Ich Przyjaciół „Drgawka”, 2022	356
Rys. 289. 10-lecie Lubelskiego Stowarzyszenia Osób Chorych na Padaczkę i Ich Przyjaciół „Drgawka”	357
Rys. 290. Rękodzieło wielkanocne przygotowane przez członków Stowarzyszenia „Drgawka” w ramach Społecznego Kiermaszu Wielkanocnego w Galerii Olimp w Lublinie, 25 marca 2023	358
Rys. 291. „Moje obrazy to Ja” – wernisaż prac Urszuli Porębskiej – członkini Stowarzyszenia „Drgawka”.....	359

Rys. 292. Międzynarodowa Konferencja „Niepełnosprawni w Unii Europejskiej”. Od lewej: Adam Orzeł, Jan Arczewski oraz Ryszard Smolak, Puławy 2003	363
Rys. 293. Wycieczka do Kazimierza Dolnego zorganizowana przez Fundację Aktywnej Rehabilitacji, 2003	363
Rys. 294. Aktywność Fundacji Aktywnej Rehabilitacji w województwie lubelskim (Krasnystaw, Jezioro Łukcze, Tomaszów Lubelski, Włodawa) w latach 2003–2006	364
Rys. 295. Targi Pracy, 2014	365
Rys. 296. Adam Orzeł (pełnomocnik FAR do 2022 r.) podczas szkolenia kadry FAR, Janów Lubelski 2014.....	366
Rys. 297. Nauka pokonywania przeszkód architektonicznych, 2016	366
Rys. 298. Zabawa mikołajkowa, 2017	367
Rys. 299. Warsztaty Aktywnego Poszukiwania Pracy, 2018.....	367
Rys. 300. Pamiątkowe zdjęcie uczestników rodzinnego pikniku integracyjnego „Pepcolandia”, 2023.....	368
Rys. 301. Integracja na świeżym powietrzu podczas pikniku „Pepcolandia”	368
Rys. 302. Uczestnicy projektu „Kompleksowa aktywizacja społeczna dzieci w wieku 4–16 lat poruszających się na wózku inwalidzkim”, 2023	369
Rys. 303. Obecny zespół lubelskiego oddziału Fundacji Aktywnej Rehabilitacji w towarzystwie dra Krzysztofa Żuka – Prezydenta Miasta Lublin podczas Gali „Aktywni z Lublina”, 11 września 2023.....	370
Rys. 304. Ewa Michalak-Łosiewicz – instruktor aktywnej rehabilitacji, 2017	370
Rys. 305. Obchody 40-lecia istnienia Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Żalutyniu	377
Rys. 306. Jubileusz 5-lecia ŚDS w Sosnowicy „Zielony Zakątek”, Sosnowica 05 września 2024	380
Rys. 307. Nagrodę „Za wieloletnią współpracę i aktywne zaangażowanie w rozwój Związku, za determinację w wychodzeniu z trudnych sytuacji oraz profesjonalizm w działaniu na rzecz osób z niepełnosprawnościami” otrzymał Pan Jacek Bobruś (w środku), Lubelskie Forum Inicjatyw Pozarządowych, 12-13 października 2023	383
Rys. 308. Lubelska siedziba Fundacji Centrum Niepełnosprawnych Przedsiębiorców	385
Rys. 309. Zygmunt Marek Miszczak (pierwszy od prawej) laureat „Nagrody Trzeciego Sektora” w kategorii „Osobowość Trzeciego Sektora Województwa Lubelskiego 2022”. Gala III Sektora podczas Lubelskiego Forum NGO / Lubelskiego Forum Inicjatyw Pozarządowych, 12-13 października 2023 r.	391
Rys. 310. Siedziba Stowarzyszenia TO MY w Kraśniku	393